

**CSAK
1495 Ft!**

CP

Otthon a modern világban

Computer PANORÁMA

**DUPLA-
RÉTEGŰ DVD**

Discovery

EXTRA FILM

**Nagy hődítők:
Nagy Sándor**

AJÁNDÉK JÁTÉK!

ANTANT
Stratégia játék
TELJES VERZIÓ

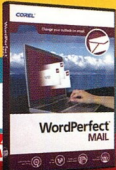
**Steganos Internet
Anonym Pro 5**
Anonim szörfözés
TELJES VERZIÓ

Everest 2.20 **TELJES VERZIÓ**
PC diagnosztikai szoftver

**+ több száz
hasznos program**

NYERJE MEG!

WordPerfect
MAIL
76. oldal

Computer PANORÁMA

XVI. ÉVF. 2005. október • 1495 Ft • www.cp.hu
Előfizetéssel csak 1160 Ft

MEGFIGYEL A FŐNÖK!

Munkahelyi vezetők trükkjei ... és a hatásos ellenszerek

Jogi útmutató beosztottaknak

Régi fotók digitalizálása: fotószkennerek tesztje

Olcsó, egyszerűen kezelhető DivX-lejátszók

- Tipp**
- Tökéletes filmlejátszás TFT monitoron
 - Lottószámok Excellel: egyéni szisztéma
 - IE és Firefox tuning: rejtett képességek

Szoftver

- Időjárás-figyelő programok
- Corel WordPerfect Mail
- Print Workshop
- Game Maker 6.1

Megkeressük a legjobb, leghatékonyabb tűzfalat!

Bejön a hangom?

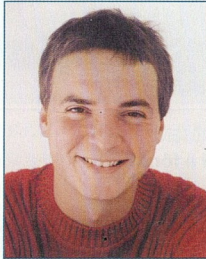

Ezentúl havi 2995 Ft-ért* nemcsak T-Online DSL-ed lehet, hanem ezért a pénzért annyit beszélgethatsz és videofonálhatsz is a neten az új, ingyenesen letölthető Klip szoftverünkkel, amennyit csak bírsz! Ez bejött? Akkor hívd az 1234-et vagy kattints a www.t-online.hu-ra!

T-Online
www.t-online.hu

*A feltüntetett előfizetési díj, a T-Online Magyarország HÉA-ÁSZI Start csomagjának havidíja, kétéves hűség szerződéssel a Magyar Telekom szolgáltatási területén, csak egyéni telefonszámokra nyújtott szolgáltatásra érvényes. A díj 2005. augusztus 22-től visszavonásig az akcióban részt vevő szolgáltatásokra érvényes. A videofonálás nem behatárolt, törzsszám-szolgáltatást. A tájékoztatás nem teljes körű, részletek és további információ a T-Online Magyarország 1234-es ügyfélszolgálati számán, illetve a www.t-online.hu címen.

Tippek-trükkök a túléléshez

A Fővárosi Főügyészség szóvivője aligha gondolta volna, hogy az általa használt szövegszerkesztő program miatt veszíti el majd az állását. Végül mégis megtörtént a dolog. A Kulcsár Attila-féle krimi-szappanopera újabb fordulatát az ügyészségi vádirat publikálása jelentette, pontosabban az, hogy számos olyan személyes adat is szerepelt benne, amelynek semmi keresnivalója nem lett volna ott. De hogyan történhetett meg ez a blama? A dolog nyitja a *Word* egy hasznos, ám ebben az esetben végzetesnek bizonyult *korrektúra* funkciója, amellyel a szövegben elvégzett módosítások, így például a törölt részek is jól láthatók. Ez persze még nem okozott volna ekkora galibát, csak hogy azt is beállíthatjuk, hogy a korrektúra „észrevétlen” maradjon, hiszen a különböző színes jelekkel teletűzdelt szöveg nehezen olvasható. Ha mégis kíváncsiak vagyunk, hogy milyen módosítások voltak a szövegben, akkor egy gombnyomással ezt is megnézhetjük, azaz a törölt elemeket is visszahívhatjuk, ahogy ez a Kulcsár vádirat esetében is történt.

A szóvivő elvélve korrektül elvégezte a rábízott feladatot, amikor kitörölte a személyiségi jogokat sértő adatokat, ám amikor a végeredményt továbbküldte, akkor a módosítások visszaállíthatóságáról megfeledkezett. Ő maga ezt valószínűleg azért nem vette észre, mert a Wordje úgy volt beállítva, hogy ne jelentse meg a korrektúrát. Valószínűleg az sem látta a törölt részeket, aki megkapta a szóvivő által megszerkesztett anyagot – csak gyaníthatjuk, hogy az ő szövegszerkesztőjén is ki volt kapcsolva a korrektúra megjelenítése –, ezért aztán végül így került ki a Főügyészség weboldalára az anyag.

Ennyin, azaz a Word szövegszerkesztőjének a nem megfelelő ismeretén múlott egy állás, sőt lehet, hogy egy karrier. De mi a szerkesztőségben is találkoztunk már olyan sajtóanyagokkal, amelyekben a korrektúra az előbbihez hasonlóan benne maradt, így láthatunk, hogy a marketingesek és a vezetőség hogyan kozmetikázta az eredeti alkotást. Mondanom sem kell, roppant tanulságos volt! És persze kínos. A cégnek.

Ma már az olyan nap mint nap használt alkalmazások, mint a szövegszerkesztők, a táblázatkezelők, a prezentációkészítők és a levelezőprogramok megfelelő használata éppen olyan fontos, mint nemrég az írni és olvasni tudás volt, ezek nélkül az iskolában, a munkában, sőt gyakran már otthon is komoly problémáink lehetnek. Ezért ajánlom mindenkinek a figyelmebe a Computer Panorámában megjelenő hasznos tippeket és trükköket, amelyeknek keresztül a legkedveltebb programok kevésbé nyilvánvaló szolgáltatásait mutatjuk be. Ajánlom figyelmükbe, mert talán éppen ezen múlik majd a munkahelyük!

Fülöp Norbert
főszerkesztő-helyettes

Nyeremény!

Szeptemberi játékunk helyes megfejtői közül a négy legszerencsésebb a **Paint Shop Photo Album 5** programot kapja tőlünk ajándékba.

Nyertesek:
Kézér Imre,
Budapest

Kelecsényi Imre,
Budapest

Balázs Teréz,
Rimóc

Maksa Zsolt,
Telki

A nyerteseket e-mailben vagy telefonon értesítjük.

Következő számunk november 3-án jelenik meg.

MMS PÁLYÁZATUNK NYERTESEI:

Véget ért MMS pályázatunk. Az olvasóink által beküldött képekre a Computer Panoráma weboldalán szavazhattak a látogatók, a három legtöbb szavazatot begyűjtő fotó készítője az **RRC Hungary** és a **Bríver Kft.** jóvoltából több mint 300 000 forint értékű ajándékot vihet haza.

1. díj: PalmOne 650 mobiltelefonos kézi számítógép
2. díj: ViewSonic VA721-es LCD monitor
3. díj: PalmOne Tungsten E2 kézi számítógép

1. helyezett: „Laura mosolyog” című képével
Ceglédi Zoltán (Siemens M65)

2. helyezett: „Hagyjanak már békén!” című képével
Léhoczky Zoltán és **Dömötör Dávid** (Sony Ericsson K700i)

3. helyezett: „Mindent lát...” című képével
Laczkó Richárd (Sony Ericsson K700i)

A nyerteseket e-mailben vagy telefonon értesítjük. MMS pályázatunk eredményéről következő számunkban részletesen is olvashatnak.

MOZAIK

- Aktualitások, érdekességek 8
- Havi kedvenc: Lost – (F)Elűntek 14

CÍMLAPSZTORI

- Légy résen! – Figyel a főnök 17
- Megfigyelt alkalmazottak –
Így kémlel ki a főnököd 18
- Filmletöltés az irodában –
Bajt hozol a főnöködre! 23
- Munkahely és magánszféra: elmosódó határok –
Jogtalan módszerek 24
- Billentyűzetfigyelő programok –
Hiába takargatod! 27

TOPTÉMA

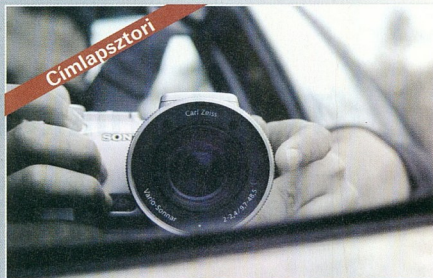
- Teszt: Személyi tűzfalak (1.) – Nélkülözhetetlenek 32
- Mobil Playstation – már Magyarországon is –
Vidd magaddal a játékaid! 38
- PSP-kiegészítők – Kacsintás a divat felé 40
- Internetes rádióadások rögzítése PC-vel –
Felvételt indul! 42

HARDVER

- 16:10-es TFT monitorok tesztje –
Szélesvásznú élvezet 46
- Teszt: Síkágys fotószenkerek –
Képolvasók klubja 52
- Archiválás a karosszékéből – Képbbeolvasás a HP Scanjet
4890-nel lépésről lépésre 60
- DivX 20 ezer alatt – Kenyér, tej, DivX
Számítástechnikai boldogságok 62
- Hörcsögakkumulátor és agymolesztáló 66
- Teszt/ SMC Barricade SMCWBR14-G 68
- Teszt/Easy DG-920C 68
- Teszt/ST Lab Serial ATA PCI Card 68
- Teszt/Samsung SH-W162 és SE-W 164C 69
- Teszt/Foxconn 915P7AD-BEKRS 69
- Teszt/Freecom DVB-T USB Stick 69
- Teszt/IBM ThinkPad X41 Tablet 71
- Teszt/Philips DVDR16 STK 71
- Teszt/Pinnacle PCTV 400i és 400e 71

SZOFTVER

- Időjárás-figyelő programok – Esik, nem esik? 72
- Corel Word Perfect Mail – Levelezőprogram, sok extrával 76

17 LÉGY RÉSEN! Figyel a főnök

Aki azt hiszi, hogy elég félrefordítani a monitort, és komoly arcot vágni, hogy a főnök ne vegye észre, amikor munkaidőben chatel, e-mailezik vagy szörföl, az bizony alaposan téved. Az új technikákkal szemben hatástalanok a régi, jól bevált praktikák, így érdemes résen lenni a munkahelyi internetezéssel és levelezéssel, de telefonon se szapuljunk a főnök felmenőit, hiszen ki tudja, nem fűlel-e valaki? A kémkedés meglehetősen etikátlan dolog, ám a vezetők azzal érvelnek, hogy nem azért fizetnek munkabért, hogy az alkalmazottak munkaidőben személyes dolgaikat intézzék...

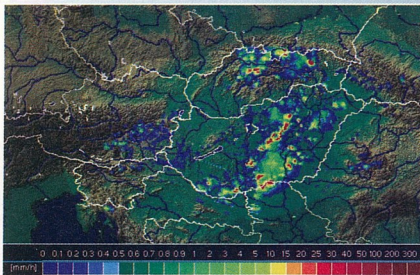
32 TESZT: SZEMÉLYI TŰZFALAK (1.) Nélkülözhetetlenek

Az ADSL rohamos terjedésével egyre több számítógép csatlakozik szinte állandóan az internetre. Megfelelő védelem híján jóformán percek kérdése, hogy hackertámadás áldozatává váljunk, vagy egy programkártévő utat találjon PC-nk merevlemezéhez. Szerencsére van védekezés, melynek egyik legfontosabb eleme a tűzfal. Kétrészes összeállításunkban az otthoni használatra szánt személyi tűzfalak kínálatának legjavát mutatjuk be.

52 TESZT: SÍKÁGYS FOTÓSZENKEREK Képolvasók klubja

Még nem váltottunk digitális fényképezőgépre, ezért idén is ellőttünk néhány tekeres filmet? Vagy van már ugyan digitális gépünk, de fiókunk mélye egy csomó „régit fotót” rejt? Nos, még az előhívás után évekkel sem késő digitalizálni fényképeinket. Ehhez mindössze egy alkalmas fotószenkerrre van szükségünk.

72

IDŐJÁRÁS-FIGYELŐ PROGRAMOK

Esik, nem esik?

Közeledik a hétvége, ideje megtervezni, hova utazzunk, merre kiránduljunk. A nyárnak sajnos már vége, s nem lehetünk biztosak abban, hogy utunk során derűs napok fognak. Nem érdemes a televízió időjárás-jelentésére várnunk: nézzük meg minél előbb az interneten!

76

COREL WORDPERFECT MAIL

Levelezőprogram, sok extrával

Aki elektronikus levelezésre adja a fejét, manapság két dolgot nem úszhat meg: a vírusokat és a spameket. Szerencsére mindkettő ellen lehet védekezni, a megfelelő programok segítségével. A WordPerfect Mail éppen ilyen biztonságos levelezőprogram.

114

VIDEOTÖMÖRÍTÉS EGYSZERŰEN

Sok jó film kis helyen is elfér!

Ahogy a számítógép lassan mindennapi életünk részesevé válik, úgy bővülnek funkciói is, s nem ritka manapság, hogy felvevőként is használjuk a PC-nket. Írásunkban megmutatjuk, mi a teendő, ha mondjuk filmsorozatokat rögzítünk, eközben spórolni szeretnénk a DVD-korongokkal, viszont a minőségre is kényesek vagyunk.

- **Print Workstop 2005** – Házinyomda 78
- **Game Maker 6.1** – Megújult a játékgyár! 80
- **Szerez műveltséget!** – Pannon Enciklopédia 82
- **Sherif MoviePlus 4** –
Készítsünk magunknak DVD-t! 84
- **PDA szoftverek** – Tuning forever 86
- **EVEREST 2.20** – Mi van a PC-ben? 88
- **Steganos Internet Anonym 2006** –
Rejtőzködő szörfözés 89
- **iGO Magyarország 2005** – Navigare necesse est 90
- **Börze/Lavasoft Ad-Aware SE Personal Edition** 92
- **Börze/Screen booty** 92
- **Börze/NetLimiter 1.22** 92
- **Börze/cFos 2.10** 93
- **Börze/Mem Test86+ 3.2** 93
- **Börze/Clipboard Express Pro** 93
- **Börze/Firegraphic 8** 94
- **Börze/Paragon Exact Image 7.0** 94
- **Börze/FastStone Image Viewer 2.15** 94
- **Játék/Bemutatók/Black & White** 96
- **Játék/Bemutatók/Dungeon Siege 2** 96
- **Játék/Bemutatók/FIFA 06** 96
- **Játék: Az Antant** – Az első világháború csatái 98

KOMMUNIKÁCIÓ

- **Múzeumok a weben** – Mona Lisa a gépeden 100
- **Internet Explorer és Firefox mesteri szinten** –
Rejtett képességek 106

GYAKORLAT

- **Film TFT-monitoron** – Hogy jó legyen ránézni! 110
- **Videotömörítés egyszerűen** –
Sok jó film kis helyen is elfér! 114
- **Windows XP mini tippek (1.)** –
Kérdések és válaszok 118
- **Lottózzunk Excelle!** – Típparazsló 122

ÁLLANDÓ ROVATOK

- **CP-infó** 3
- **Tartalom** 4
- **CD/DVD-tartalom** 6
- **Olvasók fóruma** 126
- **Adatbank** 129
- **Impresszum** 129
- **Előzetes** 130

GRAFIKA

AZ Paint 4.82
BR's PhotoArchiver 4.2
CaptureViz Pro 3.4
CleanerZoomer 3.0b
Framing Station 2.15
Helicon Filter 3.1
Photo Resize Magic 1.0
PhotoRazor 1.3
Pictoscope 4.011
RealWorld Icon Editor
Smart Tools X for AutoCAD X
ThumbsUp 4.0
VideoSnaps
WaterMark Factory 2

HÁLÓZAT

Advanced Net Monitor for Classroom 4.23
Antenna 2.5
CloudMark Desktop for Outlook 4.31
CoffeeCup NewsFlash 2.3
CoolPopUp
FTP Getter 2.1
HTML Link Validator 4.36
InfoSeek 1.9
IronFTP
Magic NetTrace 2.7
My Privacy Total 3.2
Picture Muncher 1.0
Remove Duplicates from Outlook Express
Software Search
Teen Chat Decoder
URLSearch 2.52
WWW FileShare Pro 3.2

ZENE

2nd Speech Center 3.0
AudioRoom 3.2
BeeThink MusicHandle 1.0
LP Recorder 7.04
Midi File Analyzer II 1.6
MidVavi Pro 2.92
MP3 Collector 2.1
mp3Tag 4.9
MusicCat
PianoFX Studio 4.0
Replay Radio 6 Podcast Edition
Silent Fear Internet Radio 1.4
Silverjuke 1.1
Song Reader 4.0

FELHASZNÁLÓI

All Image 1.1
AMP Calendar 2.2
Ashampoo Burning Studio 5.2 SE
Desktop Macros 2.02
EF Commander 4.12
FastPrint
FoolProof Backup 5.1
Hexprobe 1.23
Instant Backup 1.21
IntraPDF PDF2JPG
IntraPDF PDF2Text
Licht24 Pro 2.193
MakeMsi 5.02
MightyFax
Mini Calculator 1.45
PDF Compressor
PDF Version Converter 1.0
PDF Watermark Creator 1.0
Talisman Desktop 2.9
TweakPDF
UltraISO 7 ME
Wallpaper Cycler 3.1 Lite

Steganos Internet Anonym Pro 5

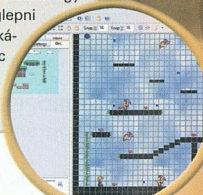
Teljes-verzió Szeretnénk névtelenül szörfözni az interneten? A Steganos Anonym Pro 5 teljes verziójával ezt – elvileg – gond nélkül megtehetjük. A program a CP olvasói számára ingyenesen regisztrálható a www.steganos.com/magazine/computerpanorama/sia5 címen.

CD1

Game Maker 6.1

Teljes-verzió Előfordul néha, hogy az ember szívesen elbábelődne egy saját játék készítésével. Milyen jó is lenne meglepni a család apróbb tagjait egy apuci által készített másképpelő játékkal. Vagy milyen jó lenne néhány privát Pac Man pálya... A Game Maker segítségével a játékkészítés gyerekjáték. A programról bővebben is olvashatnak magazinunk hasábjain.

Corel Photo Album 6

Próba-verzió Az egykori Jasc PS Photo Album már jó ideje a Corel zászlaja alatt hajózik. A legújabb verzió már teljesen Corel termék, így nem valószínű, hogy csalódunk benne. Ha sok a rendeznivaló digitális fotónk, ne habozunk. A próbaverzió telepítéséhez ingyenes internetes regisztráció szükséges!

CD2

FL Studio 5

Próba-verzió A zeneszerzéshez nemcsak tehetségre, hanem megfelelő eszköztárra is szükségünk lehet. Ezúttal az eszközt mi adjuk, így akinek van mersze, most próbára teheti zeneszerzői képességeit. Az FL Studio próbaverziója a projektek elmentésén kívül mindenre képes, amire az „éles” változat. Akár WAV formátumba is exportálhatjuk a kész dalokat.

Everest 2.20 Home Edition

Teljes-verzió Ha szeretnénk megtudni, mi is rejlik a számítógépünk burkolata mögött, bízzuk magunkat az Everestre. Az egyik legjobb PC-s információs szoftver most teljes verzióban rendelkezésre áll. Aki pedig további funkciókra vágyik, próbálja ki a lemezünkön ugyancsak megtalálható Ultimate Edition demót is.

Apple iTunes 5

Teljes-verzió Az Apple médiaközpontja szinte kéthavonta újabb verzióval jelentkezik. Az új iPod termékcsaláddal egy időben megjelent az iTunes 5 is, kicsit átgrafikázva és jócskán kiegészítve új funkciókkal.

DVD EXTRA TARTALOM

Film: Folytatjuk előző hónapban megkezdett Discovery Channel sorozatunkat, amelyben a történelem nagy hódítóit mutatjuk be.

Nagy hódítók – Nagy Sándor

Városépítő, katoná, uralkodó, hős. Vagyona páratlan, bátorsága emberfeletti volt. Soha egyetlen csatát sem veszített el, népe istenként tisztelte. Ő alapította többek között az ókor történelmének egyik meszszre földön híres városát, melyet Alexandriának nevezett el. A nagy hadvezérek legendáinak az alapjait Nagy Sándor rakta le. Meghódította a nyugati világ jelentős részét, és korának legnagyobb hatalmait törölte el a Föld színeről...

Age of Empires 3 Demo

Az Age of Empires a Microsoft játéksikersorozata. A legújabb rész demójában a spanyolok vagy az angolok oldalán szállhatnak harcba. Rendkívül szép grafika, hangulatos zene, 3D effektek, izgalmas játékmenet... Kell ennél több? Úgy tűnik, újabb sikerjéttel játszhatnak majd karácsony táján, amikor megjelenik a végleges változat!

Terrorizmus

Mi a terrorizmus? Melyek a legjelentősebb terror-szervezetek? Miért van szükség hírszerzésre, kémkedésre? Hogyan alakult ki a titkosszolgálatok? Milyen külföldi titkosszolgálatok és antiterrorista szervezetek működnek? Ezeken kívül rengeteg más kérdésre is választ kaphatunk a Terrorizmus című multimédiás kiadványt olvasgatva. A telepítéshez szükséges kódokat a Terrorizmus mappában találják, a serial.txt fájlban.

CP csomag

DVD-mellékletünk CP csomag gyűjteményében ezúttal különböző irodalmi csomagokat válogattunk össze. Szövegszerkesztők és komplett irodalmi csomagok egyaránt szerepelnek a gyűjteményben. Kellemes „mázosolást”!

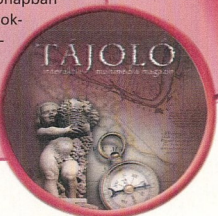
Antant

Teljes-verzió Az Antant egy valós idejű stratégiai játék. Miatán kiválasztottuk a játékban elérhető harcoló felek egyikét (Franciaország, Németország, Oroszország, Ausztria-Magyarország és Anglia közül), az illető nemzet hadserege máris az irányításunk alá kerül, a legváltozatosabb katonai egységekkel, kezdve a gyalogsággal, a lovaságon át, egészen a csatahajókig. A játékban szereplő valamennyi katonai egységet korabeli dokumentumok és archív fényképfelvételek segítségével készítették el.

Tájéoló – Interaktív multimédia magazin

Teljes-verzió Természetesen ebben a hónapban sem feledkeztünk meg azokról, akik a számítógépet kikapcsolódásra szeretnék használni, nem csak munkára és játékra. Kalandozzanak hát velünk csodálatos tájakra és a tudományok világába!

CD3

■ NYELVKÖNYV + DVD-M

Tanulj a tévével

A multimédia megjelenése a nyelvtanúráshoz használt segédanyagok területén is számos újdonságot hozott, hiszen az interaktív kiadványokból lényegesen könnyebb tanulni. A kiadók már régen kínáltnak könyveket kazettával, ám most az *Infománia* kezdőknek és középhaladóknak szóló *Cambridge Angol Nyelvtanúró* könyveivel már DVD-M lemez dukál. Ezeket a korongokat asztali DVD-lejátszón, X-Boxon vagy PlayStation konzolon egyaránt lejátszhatjuk, így televízió kérsztül is tanulhatunk.

■ INTERNETFÜGGŐSÉG

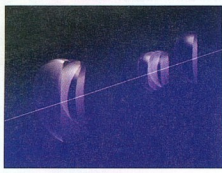
Nem tudok nélküle élni...

Egyre több időt töltenek webböngészéssel az alkalmazottak munkahelyükön, olvashatjuk a *Websense* tanulmányában. Míg tavaly a megkérdezettek 86 százaléka ismerte el, hogy munka közben bizonyos időt rendszeresen internetezésre szán, addig az idén ez az arány 93 százalékra emelkedett. Bár a felmérésben résztvevők 48 százaléka

csak a munkájával kapcsolatos feladatokhoz használja a világhálót, 10 százalék esetében fele-fele arányban oszlik meg a munkával és szórakozással eltöltött idő. A munkavállalók átlagosan hetente 12,6 órát lógnak munkaidejükben az interneten, ebből a nem munkával kapcsolatos internetes oldalak böngészése 3,4 órát tesz ki.

■ CANON-PÁLYÁZAT

Támogatott iskolák

Második tanévéhez érkezett a *Canon Hungária* közoktatási infrastruktúra-fejlesztési pályázata. Az idén is minden hónapban egy budapesti kerület és egy megye összes közoktatási intézménye pályázhat majd az értékes díjakra, az iskolák diákjai

pedig egyéni pályamunkákkal indulhatnak a megmérettetésen. A havonta két iskolának és az egyéni pályázat három nyertesének átadott értékes díjakkal, különdíjakkal, valamint a környezetvédelmi különdíjra fordított összeggel a Canon Hungária havonta átlagosan mintegy 10 millió forinttal támogatja az általános és középiskolákat, valamint a diákokat. A díjak között nagyteljesítményű digitális irodai nyomtatók, digitális fényképezőgépek, videokamerák, személyi nyomtatók, szkennerek és projektorok találhatók.

■ ÚJ ADSL CSOMAGOK

Szereld magad, használd hamarabb

Lényegesen hamarabb élvezhetik a szélessávú internetkapcsolat előnyeit azok a gyakorlottabb felhasználók, akik az *Intervare* legfrissebb ADSL csomagjaira fizetnek elő. A gyors üzembe helyezés hátterében az áll, hogy az előfizetők maguk telepítik az ADSL modemet, így akár három héttel hamarabb juthatnak fel az információs szuper-

sztrádára. A valóban korlátlán letöltést lehetővé tévő csomagok előfizetési árán felül nem terhel formái költség az ügyfeleket. A szeptember elején indított akció keretében előfizetők már 6990 forintért csatlakozhatnak az internetre, ha pedig egy összegben fizetik meg a szolgáltatás éves díját, további árkedvezményt vehetnek igénybe.

■ KÍNAI HÁLÓ

Korlátozott nettelefon

Úgy tűnik, a hatalmas népességű távol-keleti országban még mindig nem fogták fel a hatóságok, hogy mit is jelent a szabad verseny. Ennek tudható be ugyanis, hogy az ország déli részén található *Szencsen* városának néhány negyedében – ahol külföldre sokat telefonáló menedzserek élnek – korlátozták az igen olcsó telefonálást lehetővé tévő Skype használatát. Az intézkedés célja

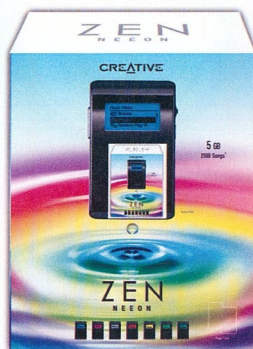
annak megakadályozása, amely a *China Telecom* bevételei jelentősen csökkenjenek.

■ ZEN NEEON

Féregrágta dalok

Ki gondolná, hogy az újonnan vásárolt MP3-lejátszó számítógépünkre csatlakoztatása komoly biztonsági kockázatokkal

jár? Márpedig a *Creative* cég *Zen Neon* névre hallgató hordozható zenedobozánál pontosan ez történt. A gyártó most ismerte el, hogy a nyár folyamán a japán üzletekbe küldött egyik 4000 darabos szállítmány egy olyan szolgáltatást tartalmazott, amelyre egyetlen vásárló sem vágyott. A meglepetés nem volt más, mint a jó öreg *Wullik.b* féreg, amely 2003-ban jelent meg először az elektronikus leveleken. Az 5 Gb-ot mérvelemmel ellátott *Zen Neon*ok szállítását mindaddig felfüggesztette a *Creative*, amíg le nem zárult az a vizsgálat, amely azt igyekezett feltárni, miként történhetett meg a fertőzés.

INTERNETES KISKERESKEDELEM
18 milliárdos bevétel

A Forrester Research felmérése szerint világszerte közel negyedével bővült 2004-ben a teljes online kiskereskedelmi piac. Magyarországon 2003-ban 10 milliárd forintira bicskülték az internetes áruházak forgalmát. 2004-ben a realizált forgalom

alapján az interneten keresztül értékesítő kiskereskedelmi boltok forgalma elérte a 12 milliárd forintot. Becslések alapján 2004-ben a piaci szereplők 81 százaléknak, 2005-ben pedig 75 százaléknak nem érte el az éves nettó árbevétele az 5 millió forintot.

Kiderül a felmérésből az is, hogy érdemes a világhálón vásárolni, ugyanis az áruházak 35 százaléka a termékek többségét, további 35 százaléka pedig a termékek egy részét olcsóbban kínálja, mint a hagyományos boltok.

PHILIPS
Megújult
adathordozók

Új csomagolás és címkézést kaptak a Philips írható CD-i és DVD-i. Új típusok is megjelentek a palettán: a nyomtatható és LightScribe-kompatibilis DVD+/-R-ek és CD-k. A DVD-R és DVD+R korongok két – 8-szoros és 16-szoros sebességgel írható – változatban kerülnek forgalomba, míg a DVD+/-RW-k 8-szoros sebességgel égethetők.

MOBILISZELÝ
Mégsem okoz agytumort?

Akár tízéves mobilhasználat sem növeli annak a kockázatát, hogy a belső fülben, illetve az agyban rosszindulatú daganat fejlődjön ki, állapította meg egy kutatócsoport egy több éves vizsgálat eredményeképpen. Azt azonban nem zárták ki, hogy hosszabb idő után mégis-

csak kialakulhat kóros elváltozás. Évekkel ezelőt futótűzként terjedt az írott és elektronikus sajtóban, hogy a mobilozás károsíthatja az egészséget, eddig azonban még egyetlen kutatás sem igazolta a felhasználók féltelmét.

MediaCenter domain regisztráció és professzionális tárhely szolgáltatás elérhető áron:

WEB KOMBI LIGHT
1db .hu domain regisztráció, 150 MByte tárhely, 5 db e-mail cím
9.900 Ft/év

WEB KOMBI
1db .hu domain regisztráció, 150 MByte tárhely, PHP+CGI, 5 db e-mail cím
13.900 Ft/év

WEB KOMBI PRO
1db .hu domain regisztráció, 150 MByte tárhely, 5 db e-mail cím, MySQL használat, PHP+CGI
18.900 Ft/év

Árának nem tartalmazzák a 25%-os ÁFA-t.
www.mediacenter.hu
tel.: 76/575-023

BUDAPEST RÁDIÓ
FM 88.1 BUDAPEST
FM 97.3 DUNAKANYAR

RENDSZERGAZDA

Informatikai műsor
a
Budapest Rádióban

Pénteken 18³⁰-19³⁰

A Computer Panoráma
szakmai támogatásával

CP Computer
PANORÁMA

Szünetmentes áramellátás felsőfokon

tel: 06 30 964 45 44 / 06 30 922 21 81

email: extor@extor.hu

fax: 06 1 347 36 10

0,5 kVA-8 MVA
UPS teljesítmény

5 éves az **EXTOR** Kft.

25 éve szállít az **AEG UPS**
berendezéseket Magyarországra

■ CÉGLJÁRÁS AZ INTERNETEN Korszerű ügyintézés

Szeptember elejétől a *Kormányzati Portálon* (www.magyarorszag.hu) keresztül elektronikus úton lehet benyújtani a cégbíróságokhoz a részvénytársaságok cégbejegyzési és változásbejegyzési kérelmeit, valamint a kft.-k székhelyének, telephelyének, fióktelephelyének és tevékenységi körének megváltozására vonatkozó változásbejegyzési kérelmeket. A cégbírósági elektronikus ügyintézés a

cégnyilvántartásról, a cégnyilvánosságról és a bírósági cégjárásról szóló 1997. évi CXLV. törvény teszi lehetővé. Az elektronikus ügyintézés alapja az *Országos Cégnylvántartó és Céginformációs Rendszer*, amely az *Igazságügyi Minisztériumot* és az ország 20 megyei bíróságát foglalja magába. 2006 szeptemberétől a kft.-k esetében is valamennyi kérelem benyújtható majd elektronikus úton.

■ ITUNES 5 Megújult lejátszó

Megjelent az *Apple* zenelejátszó és -letöltő szoftverének legújabb változata, amely karcsúsított felhasználói felülettel és újszerű szolgáltatásokkal igyekszik a zenerajongók kedvében járni. A tetszőleges kulcsszavak alapján történő keresést lehetővé tevő új

*Search Bar*al gyorsabban kutatjuk fel a keresett dalokat, a *Smart Shuffle* keverőszolgáltatással pedig igény szerint befolyásolhatjuk a véletlen-szerű lejátszás annak érdekében, hogy a kedvenc nóták gyakrabban hangozzanak el.

■ INTERNET PEDAGÓGUSOKNAK Egy ezressel olcsóbban

Szeptember közepétől a pedagógusok havi 1000 forintos kedvezményvel vásárolhatják meg a *T-Online Magyarország ADSL Start* szolgáltatását. A kedvezményt azok a *Magyar Telekom* szolgáltatási területén élő pedagógusok vehetik igénybe, akiknek lakóhelyén az ADSL szolgáltatás kiépíthető, és akik jelenleg nem rendelkeznek T-Online-os hűségcsatlakozással.

Az előfizetés megköthető online, a megrendelés során az érvényes pedagógusigazolvány számat meg kell adni. Azok a pedagógusok, akik a T-Online Magyarországgal dial-up előfizési szerződésben állnak, vagy lejárt ADSL hűségnyilatkozattal rendelkeznek, az 1234-es ügyfélszolgálati telefonszámon intézhetik a kedvezményes csomagra való áttérést.

■ EBAY-BEVÁSÁRLÁS Övök a Skype

Már régóta kerítettek ptyekák a több mint 50 millió felhasználóval büszkélkedő Skype felvásárlásáról, csak azt nem lehetett tudni, hogy melyik veses nagygúly lesz a kérés. Szeptember közepén aztán lelepleződött a nagy titok: az internetes telefontszolgáltatót 2,6 milliárd dollárért az eBay vásárolta meg. Az új tulajdonos továbbra is független céként kívánja működtetni a Skype-ot, amelyet szorosan a szintén a cég tulajdonában lévő PayPal fizető szolgáltatás mellett pozícionál majd. A PayPal korábban is az egyik leginkább igénybe vett fizetőhely volt a Skype-használók körében. A Skype megszerzésére fordított összeg a becélsék szerint mindösszen elérheti a 4,1 milliárd dollárt, ami meglehetősen magas árnak tűnik egy olyan vállalatért, amelynek idei bevétele várhatóan csupán 60 millió dollár lesz.

■ GOOGLE-GYARAPODÁS Jó az öreg a háznál...

Érősített a vezető internetes keresőcég: immár neki dolgozik *Vinton Cerf*, akit az internet atyjaként szoktak nevezni. A hírek szerint a 62 éves technológiai guru hálózati infrastruktúrák, architektúrák és szabványok, valamint új generációs internetalkalmazások fejlesztésével foglalkozik majd. *Eric Schmidt*, a Google vezérigazgatója szerint Cerf napjaink egyik legnagyobb technológusa.

Bejegyezték a 200 ezredik

hu végződésű magyar doménnel valamikor augusztus folyamán. Bár ékezetes webcímet már 2004 tavaszától lehet kémi, egyelőre csupán alig több mint 12 ezer ilyen létezik.

CSILLAGÁSZATI PORTÁL

Egek a weben

Egy sokakat érdeklő tudományág ismeretanyagát feldolgozó webhellyel gazdagodott az internet magyar szakciója. Szeptember elején indította el hírportálját (hitek.csillagaszat.hu) a Magyar Csillagászati Egyesület, amelyen az asztronómia iránt érdeklődő minden látogató találhat érdekes információkat. A legfrissebb ha-

zai és külföldi híreknek kívül számos, szépen illusztrált ismeretterjesztő cikk olvasható a csillagászati valamennyi területéről. Éppúgy megtalálhatók itt a tudományág nemzetközi eredményei, mint a magyarországi események, így a rendszeres látogató naprakész tudásra tehet szert kedvenc diszciplínájából.

Főoldal • Napirendszer • Külső napirendszer

Főoldal

Napirendszer

Úrzsonda a Plútóhoz

Szerző: Már András Péter | 2005. szeptember 06., hétfő

A NASA a földi Cape Canaveral űrközpontból indítja utárra 2006 januárjában a New Horizons nevű szondát. Az űreszköz célja a Plútó-Charon rendszer tanulmányozása 2015 júliusában, majd néhány további kúper objektum megfigyelése 2020-ig.

A szonda indítására 2006. január 11. és február 14. között kerülhet sor. Ha a start sikeres végrehajtani február 2-ig, akkor az űreszköz a Jupiter mellett 2007-ben elhaladva egy hirtamendev meglátogathatja a Plútó felé, amelyet 2015 július 14-én ér el. Összehasonlításként: a Voyager-2 szonda a start után 9 évvel, 1989-ben még sárga jég táj az űrben. Ha a New Horizons csak február 2. után indul, akkor közvetlenül a Plútó felé halad majd, s ezzel űgá kicst tovább fog tartani, mintha előtte megközelítaná a Jupitert. Ha a felbocsátásra valamiképp nem kerülhet sor a 2006-os indítási időpontban, akkor 2007. februárjában startol, ismét közvetlenül a Plútó felé. Ebben az esetben a célhoz 2019-2020 körül érkezik.

Tejútrendszer

Extragalaktikus csill.

Világégvetem

Földcsér: Az űrállomások.

Csillagásztörténet

Egyéb témák

Programajánló

Impresszum

A LEGFRISSEBB

- Hulló meteorokkor por
- Az SZ72-es szupernóva
- Csillagászati szaktábor indul
- Úrzsonda a Plútóhoz
- Hírek az űrből

Fantáziarajz a Plútó-Charon rendszer megfigyeléséről (NASA New Horizons weboldal nyomán)

ADSL 2+

24 MB/s-os átvitel

Nagysebességű kísérleti ADSL-szolgáltatást indítottak Londonban: a program résztvevői október végéig ingyenesen (később pedig 20 fontos havdíjért) vehetik igénybe a 24 MB/s-os letöltési, illetve 1 MB/s-os feltöltési sebességgel büszkélkedő, szélvészgyors hálózatot. A két éve szabványosított ADSL 2+

technológia az idén kezdett elterjedni Nyugat-Európában. A londoni szolgáltatás máris a technológia által biztosított maximális adatátviteli sebességet kínálja.

Több mint 20 ezerrel

több csökkent a vezetékes vonalak száma júliusban Magyarországon, vagyis jelenleg kevesebb mint 3 millió 460 ezer vezetékes előfizető tartanak nyilván. Így 10 lakosra csupán 34,29 vezetékes vonal jut, a háztartások telefonellátottsága pedig 69 százalékos.

GTS-DATANET

Szaporodó szerverek

Február végén nyitotta meg második szerverházat központját a GTS-Datanet, és az azóta elszelt bő fél év alatt a cég által hozott szerverek száma 130 százalékos bővüléssel 350-re nőtt. A jelentős növekedés jól mutatja a hazai szerverüzlet piaci felütését. A szerverházat üzemeltető a tartalomszolgáltató cégek – webáruházak, hirdetési és hírportálok stb. – igényei hívták

életre a kilencvenes évek elején. Ezeknek a vállalkozásoknak szervereik biztonságos elhelyezése és működtetése olyan speciális géptermekre volt szükségük, ahol biztosított a nagy sávotesség, a szünetmentes energiaellátás, az állandó műszaki felügyelet, a fizikai és hálózati biztonság, a por- és páramentes levegő, valamint az állandó hőmérséklet. Egy-egy ilyen gépterm felállításra és üzemeltetésére több tízmillió forintba is belekerülhet – ennek az összegnek viszont csak a töredékét kell kifizetni, ha a cég egy erre a célra kialakított szerverközpontban helyezi el a gépeit.

NORTEK
nortekonline.com

Fantasztikus design
2 év garanciával!

FOTOCOPY

1134 Budapest Botond u. 13.
Telefon: 270-1500, 20/913-4741
7100 Szekszárd, Wesselényi u. 16.
Telefon: 74/510-055
Web: www.fotocopy.hu

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉPEK az Alagútnál

Canon - Fuji - Nikon Pentax-Olympus-Sony Casio-Panasonic-Minolta Samsung-Sanyo-Kodak

Fuji FinePix S3 S7000 S5100 F510 E1010 S20 Z1
Nikon D700 CoolPix P6000 7190 7190 8440
Canon EOS 200-350 P S P mini 106 5700 80
S2115 AN-S201510440 IXUS 7001504030
Olympus E-300 E-1 Camedia 7070 770 770
765 500 480 55 470 370 mju500mini
Sony CyberShot F828 H1 17333 W715 P200
Panasonic Lumix FZ20 FZ5 FZ4 FXT LZ211
Pentax *ist D Optio 790 852 85545 SV
Casio r61 Exilim PRO7000S 2750157 8500
Minolta Dynax 700 Dimage A200 25 220

Fuji FinePix S7000
Nikon CoolPix 8600
Canon PowerShot S2 IS
Panasonic FZ20

CompactFlash, SecureDigital xD, MemoryStick memóriák
OLYMPUS hangrögzítők, távcsövek

Canon, Sony, Panasonic
miniDV / DVD kamerák

CREDDIGEN árúhítel

DigiFénykép-ÁRMEKÉR
1013 Budapest I. ker., Áttilla út 55.
H-P: 10. 15h Szo-10. 14h T-25: 0000
www.digifenykep.hu

■ DIGITÁLIS FOTÓZÁS

Jobbat akarnak

Az IDC piackutató cég egyik legfrissebb felmérése szerint a kamerás mobilok rohamos terjedése digitális fényképezőgép-vásárlásra ösztönöz – legalábbis az Egyesült Államokban. Koránt sincs tehát szó arról, hogy a mobiltelefonokba épített parányi kamerák csökkentsék a digitális fényképezőgépek iránti igényt. Éppen ellenkezőleg, a

mobiltulajdonosok egyre inkább megkedvelik a digitális fotózást, és a csökkenő árak hatására beruháznak egy jóval nagyobb tudású igazi kamerába. Az IDC adatai azt mutatják, hogy a kamerás mobil-tulajdonosok 30 százaléka tervezte digitális fényképezőgép vásárlását, mivel komolyan beleszeretett az új technológiába.

■ WINDOWS VISTA

Növekvő igények

Windows Vista™

Ahogy azt már megszokhattuk, a Windows új verziói mindig több memóriát igényelnek, mint az elődök. Nincs ez másként a

jövőre esedékes Windows Vistával sem. 64 bites gépeken legalább 1 Gbájtos központi tárra és 256 Mbájtos videomemóriára van szükség az új generációs operációs rendszer futtatásához, míg 32 bites architektúrákon elegendő lesz 512 Mbájtnál több RAM és 128 Mbájtnál több videótár. Ekkor azonban le kell mondanunk az Aero Glass felhasználói felületről, amely nem adja alább 256 Mbájtnál több videomemóriát.

■ FLASHMEMÓRIÁK ÉVADA

Növekvő kereslet

Közeledik a karácsony, amikor rengetegen vásárolnak ajándékba digitális fényképezőgépet és MP3-lejátszót. Márpedig mindkét berendezés nélkülözhetetlen eleme a flashmemória, amelyből óriási igény mutatkozik majd az elkövetkező hónapokban. Szerecsére a NAND flashmemória piac 60 százalékát uraló Samsungnak köszönhetően az

árak egyelőre alacsonyan maradnak. Az iSupply piackutató cég becslése szerint 2007-ig a flashpiac 67 százalékkal nő majd, és forgalma eléri a 10,9 milliárd dollárt. Ugyanezen idő alatt a különféle mikrochipek össz forgalma csupán 27 százalékkal növekszik. Az új NAND technológiával készült memóriaplakok kapacitása elérheti a 32 Gbájtot.

■ KAZAA

Elmarasztaló ítélet

Get Kazaa in your language: Français, Deutsch, Italiano, Español, Korean, Portuguese

Downloads: Last Week: 821,951 Total: 389,392,922

FEATURES THE GUIDE PRIVACY ABOUT US HOME

Kazaa v3.0

Search. Download. Share. And now CALL!

Get it Now!

Search for and download music, movies, games, software, images and documents. **NO SPYWARE**

Using Kazaa Safely
Read important information about using Kazaa safely. Click here.

What you get with Kazaa

SEARCH	CONNECT	KAZAA	SAFE
<ul style="list-style-type: none"> Up to 15 Search Menus Up to 24 Simultaneous Searches Search Agent Scans 247 Sources Download v3.0 now More on features 	<ul style="list-style-type: none"> Unlimited free online calls Promote your blog Publish your own original works Use Magnet Links Download v3.0 now More on features 	<ul style="list-style-type: none"> Now easier to install and use Customizable toolbars Gold/Blue Icons Right click to send a file Detailed User Guide Download v3.0 now More on features 	<ul style="list-style-type: none"> Responsible starting with Kazaa. Important info Built-in virus protection – exclusive to Kazaa Kazaa Virus Filter blocks suspect files Adult Content Filter with Password Protection Download v3.0 now More on features

How is Kazaa free? Read parents guide Watch a flash demo Learn about P2P

Egy ausztráliai bíróság megállapította: a népszerű fájlcserélő hálózat használói szerzői jogokat sértenek, és arra utasította a szolgáltatás üzemeltetőit, hogy a további csatlások elkerülésére módosítsanak a szoftveren. Az ítélet nem marasztalja el a Kazaa mögött áll ausztrál Sharman Networks-t a szerzői jogok megsértéséért, terhére rója viszont a cégnek, hogy felhasználóinak millióit bátorítja világszerte a szerzői joggal védett zeneművek és más alkotások illegális csebeberelésére. Júniusban az Egyesült Államok legfelsőbb bírósága nyilvánította illegálissá a fájlcserét. A hasonló ítélet tapasztalata az, hogy a felhasználók más hálózatokhoz csatlakoztak.

■ EU DOMÉN

Népszerűsítő roadshow

Október elején Brüsszelből indul az a hat állomásból álló roadshow, amely az Európai Unió .eu doménevéért hivatott népszerűsíteni a kontinensen. Az új végződéssel az európai identitás erősödését és az Egyesült Államok kezében lévő .com és .org végződések internetes dominanciájának gyengítését kívánja elérni az Európai Bizottság.

Az új végződések bevezetésének koordinálásával megbízott EURID 379 szervezet és céget jelölt ki hivatalos regisztrációs partnerekként.

More Enjoyment, More Genius!

Ergo 300

Ergonomikus és kényelmes – a notebook tap padjának jobb alternatívája

- 800dpi-s optikai érzékelő a kiváló, precíz vezérléshez
- Görgetés
- Az új technológiájú lencse fényes vagy egyenetlen felületen is jól működik

TwinTouch LuxeMate Pro
Vezetéknélküli tölthető keskeny billentyűzet és egér kombináció a profiknak

ErgoMada 700
Új keskeny, ergonomikus billentyűzet kifejezetten a kényelemre optimalizálva

Wireless Mini Navigator
Vezetéknélküli optikai egér notebookokhoz

Navigator 500
Optikai egér Geometric színekkel

HS-045
Fejhallgató zajsztűrés mikrofonnal

MP3-DJ
Digitális MP3 lejátszó

Available through:
G. Network Ltd.
H-1139 Budapest, Teve u. 9/c
Hungary
www.genius.hu
Tel: 36-1239-7020
Fax: 36-1452-0720

SP-HF2.0 500
14 Watts RMS fadobozos hangszórók

SP-HF2.0 1250
36 Watts RMS kétutas fadobozos hangszórók

SW-HF5.1 1200
30 Watts RMS 5.1-es hangfalrendszer mélynyomóval

SW-HF5.1 3000
80 Watts RMS 5.1-es fadobozos hangszórókészlet

KYE SYSTEMS CORP.

Tel: (886) 2 2395-6645
Fax: (886) 2 2395-4751
e-mail: sm@geniusnet.com.tw
www.geniusnet.com.tw
www.genius.hu

LOST

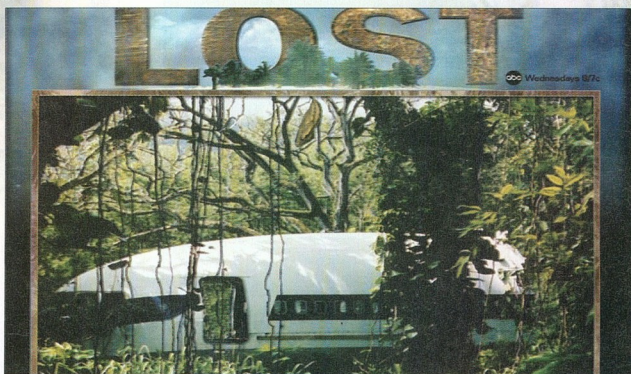
(F)Eltűntek

Hazánkban is óriási siker a Lost című tévésorozat. A hétről hétre egyre újabb rejtélyekkel jelentkező történet szálai után érdemes kutatni az interneten, mert már ott is feltűntek az Eltűntek szereplői.

Azzal nem árulunk el titkot, hogy a történet kiinduló pontja egy repülőgép-katasztrófa. A (talán) lakatlan szigetre zuhant gépnek a csodával határos módon vannak túlélői, akik csak rövid ideig örülhetnek a szerencséjüknek. Ahogy haladunk a sorozatban, egyre több szereplőnek ismerjük meg a zuhanás előtti életét, és egyre inkább úgy tűnik, hogy már korábban is volt kapcsolat az egymásnak eleinte ismeretlen túlélők között.

A magyar változatban *Eltűntek* címűre keresztelt sorozat első évadjának sugárzását a tavasszal fejezték be az Egyesült Államokban. Ezután több európai országban is bemutatták, sőt idehaza is vetítette egy kábelcsatorna, igaz ugyan, hogy ott *Pokoli éden* volt a címe.

A Lost készítői – manapság már nem szokatlan módon – azt a reklámfogást is alkalmazták, hogy a film háttérét megalkották az interneten is. A hivatalos és amatőr Lost rajongói oldalak mellett a szerencsétlenül járt gépet üzemeltető légitársaságnak még valószínűleg weboldala is van. Összeállításunkban a legérdekesebb külföldi és hazai Lost oldalakra kalauzoljuk el Olvasóinkat.

Hivatkozások

Az IMDb Lost oldal	www.imdb.com/Title?0411008
Az RTL Klub oldala	www.online.rtlklub.hu/lost
A gyártó ABC tévétársaság oldala	abc.go.com/primetime/lost
A legnagyobb Lost hivatkozás gyűjtemény	www.lostlinks.net
Minden összegyűjtve, ami megjelent sorozatról	www.lost-media.com
Forgatókönyvek	www.lost-tv.com
Készítők, szereplők	lost.cubitnet.com
Jegyzetek	www.hanttula.com/projets/lost
Magyar rajongói oldal	losthans.try.hu
Magyar rajongói oldal	losthfansite.uw.hu

A hivatalos oldal

A sorozat gyártója, az ABC tévétársaság mindent megtesz annak érdekében, hogy akkor is ellássa információval a nézőket, amikor éppen nem a Lost megy a tévében. Aki nem tud egy-egy hetet várni a rejtelmek megoldására és tud angolul, az a sorozat hivatalos honlapján (abc.go.com/primetime/lost/) részletesen elolvashatja az egyes epizódok tartalmát. Persze nem hiányoznak az előzetesek, jelenetképek, fényképek, háttérképek, képernyővédők és a fórum sem, ahol a nézők osztják meg egymással sejtéseiket, mi fog történni a következő részben. Itt nagyon óvatosan nézelődjünk, hiszen az amerikai közönségnek csaknem 20 epizódnyi előnye van.

A hivatalosnak tűnő oldal

A Lostban az Oceanic Airlines repülőgépeivel indulnak végzetes útjukra a szereplők. Talán egy részük az interneten keresztül foglalta le a repülőjegyét. A légitársaság honlapján (www.oceanic-air.com) azt olvashatjuk, hogy a tragikus baleset miatt jelenleg minden járatukat törölték. Aki azonban tovább kutat az oldalon, sok meglepetésre bukkanhat. Ehhez nem kell mást tenni, mint meg-

próbálni helyet foglalni a 815-ös járatra. A képernyőn megjelenő repülőgép-alaprajzon lehet kattintani az egyes ülésekre. Azoknál a széleknél, amelyeken a sorozat egyes szereplői ültek, kis animációk indulnak el, amelyből érdekességeket tudhatunk meg az adott személyről. A légitársaság honlapja még sok titkot rejt, de ezek felkutatását már az Olvasóra bízuk.

A magyar változatok

A magyar Lost-rajongók már régóta üzemeltetnek egy oldalt, ami a sorozattal és a történettel foglalkozik. A lostfansite.uw.hu/index.php oldal már az amerikai sugárzás idején elindult, hiszen már akkoriban is sokan nézték az interneten letöltött epizódokat.

Ezek az oldalakon már magyar nyelven olvashatunk minden háttér-információt a szereplőkről és a történetről. Aki esetleg lemaradt egy-egy részről, vagy kíváncsi, mi fog történni, itt megtalálhatja az epizódok tartalmát is. Természetesen innen is letölthetünk háttérképeket, és a fórum sem hiányzik.

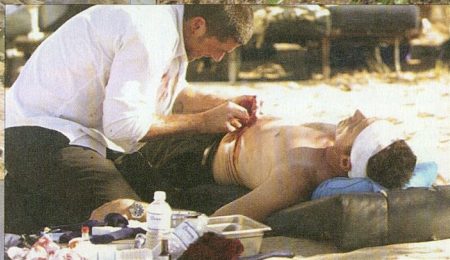
A másik magyar Lost oldal a lost-eltuntok.uw.hu címen található. A kínálat is hasonló az előzőéhez, és ezeken az oldala-

kon barangolja is megtudhatunk olyasmiket, amik kimaradtak a sorozatból. A nagy népszerűsége jellemző, hogy erről a helyről még Lost képekkel díszített, kinyomtatható órarendeket is letölthetünk.

Játék

Aki saját magát szeretné kipróbálni, hogyan boldogulna a sorozat szereplőinek helyében, egy internetes játékban fedezheti fel a sziget titkait. Az *I am Lost (i-am-lost.com)* oldalon az egér segítségével kutathatunk a különböző helyszíneken, és gyűjthetjük össze a túléléshez szükséges tárgyakat.

Gyarmati László

ITmédiabOLT

Kivetítettük hálónkat a Bluefish üzletekben!

ITmédiabOLT

1067 Budapest, Teréz Krt. 47. (Nyugati pályaudvarnál)
Telefon: (1) 814-1109
Fax: (1) 888-3499
E-mail: terjesztes@vogelburda.hu
Nyitva tartás:
Hétfő-péntek: 9-20, szombat-vasárnap: 9-15

ITmédiabOLT

1123 Budapest, Nagyenyed u. 6. (Déli pályaudvarnál)
Telefon/Fax: (1) 214-4587, 225-3083
Nyitva tartás:
Hétfő-péntek: 10-19, szombat-vasárnap: 9-15

ITmédiabOLT

1191 Budapest, Báthory u. 1.
Telefon/Fax: (1) 357-6258, 357-6259
Nyitva tartás:
Hétfő-péntek: 10-19, szombat-vasárnap: 9-15

ITmédiabOLT

1106 Budapest, Fehér út 1. (volt BKV ház)
Telefon/Fax: (1) 431-8402, 431-8403
Nyitva tartás:
Hétfő-péntek: 10-19, szombat: 10-16, vasárnap: 10-15

ITmédiabOLT

1132 Budapest, Visegrádi u. 11.
Telefon: (1) 339-8617, Tel./Fax: (1) 350-7144
E-mail: k.kurrencia@chello.hu
Nyitva tartás:
Hétfő-péntek: 9-18

ITmédiabOLT

3530 Miskolc, Soltész N. K. u. 30.
Tel./Fax: (46) 347-616
E-mail: miskolc@bluefish.hu
Nyitva tartás:
Hétfő-péntek: 9-18, szombat: 9-13

ITmédiabOLT

9021 Győr, Bajcsy Zsilinszky u. 24.
Tel./Fax: (96) 550-338, (96) 550-339
E-mail: gyor@bluefish.hu
Nyitva tartás:
Hétfő-péntek: 9-18, szombat: 9-13

ITmédiabOLT

6722 Szeged, Tisza Lajos Krt. 65.
Telefon: (62) 541-012
Telefon/Fax: (62) 541-013
E-mail: szeged@bluefish.hu
Nyitva tartás:
Hétfő-péntek: 9-18, szombat: 9-15

ITmédiabOLT

7621 Pécs, Rákóczi u. 60.
(Millennium Üzletház)
Telefon: (72) 515-665
Fax: (72) 515-664
E-mail: peccs@bluefish.hu
Nyitva tartás:
Hétfő-péntek: 10-18, szombat: 10-13

CP Computer
PANDORA

CHIP

PC GURU

IT-BUSINESS

aktuális és korábbi lapszámok • könyvek • különszámok • előfizetés

Légy résen!

Figyel a főnök

Aki azt hiszi, hogy elég félrefordítani a monitort és komoly arcot vágni ahhoz, hogy a főnök ne vegye észre, amikor munkaidőben chatel, e-mailezik vagy szörföl, az bizony alaposan téved. Az új technikákkal szemben a régi, jól bevált praktikák hatástalanok, így érdemes résen lenni a munkahelyi internetezéssel és levelezéssel, de telefonon se szapuljuk a főnök felmenőit, hiszen ki tudja, nem fülel-e valaki? Felmerülhet persze a kérdés, hogy meddig mehetnek el a cégvezetők a kémkedésben, és mi az a pont, amikor ez már a dolgozó személyiségi jogait sérti. Írásunkban bemutatjuk a főnökök által alkalmazott legújabb módszereket, és ahol van rá mód, ott a védekezési lehetőségeket is sorra vesszük.

TARTALOM

Így kémlel ki a főnököd	18
Filmetöltés az irodában	23
Jogtalan módszerek	24
Billentyűzetfigyelő programok	27

Így kémlel ki a főnököd

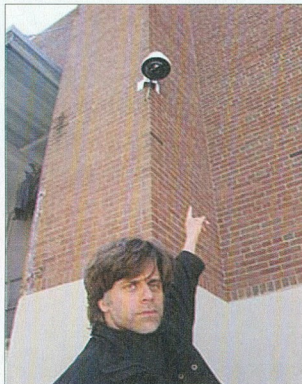
Aki azt hiszi, hogy irodai ténykedései titokban maradhatnak a főnöke előtt, az bizony rosszul gondolja, és a naivitásának később akár súlyos következményei is lehetnek. Annak eredtünk nyomába, hogy a cégvezetők milyen módszerekkel szagláshatnak utánad. Szóval légy résen!

Magánügyben szőrföltünk az interneten? Fegyelmi! E-mail küldtünk a konkurens cég egyik kedves munkatársának? Azonnali felmondás! Bizony, ilyen komoly következményekkel járhat, ha az irodai gép előtt „otthon” érezzük magunkat. A hálózatba kötött PC-s munkahelyen nincs olyan, hogy magánszféra, és amennyiben a munkaadónk tényleg úgy akarja, mindent megtudhat rólunk. A statisztikák pedig azt mutatják, hogy egyre több főnök keményít be, az USA-ban például a munkaadók 76 százaléka figyeli meg az alkalmazottait valamilyen módon. Hogy mi után szagláshatnak a vezetők? Meglepő, de az esetek 36 százalékában a billentyűlétes mennyiségét nézik, így ha a kávézás idejére egy nehezebb tárgyat teszünk a klaviatúrára, már le is tudtuk a heti penzumot. Az amerikai munkaadó-egyesület, az AMA (*American Management Association*) egyik tanulmánya szerint a másik dolog, amit néznek a munkaadók, az az irodában eltöltött idő, ami ma már viszonylag könnyen mérhető.

Németországban is egyre gyakoribb a megfigyelés. Bár pontos számokat senki sem mer közzétenni, de a kémeszközök eladási bevételének növekvő számai alapján egyértelmű a helyzet. A *SpyAgent*, a *Boss Everywhere* vagy az *Orwell* eszközök révén a felettesek egyetlen billentyű lenyomásával bepilanthatnak az alkalmazott számítógé-

pébe. Igaz, az úgynevezett *Remote Desktop* szoftver segítségével a rendszergazdák már évekkal ezelőtt is képesek voltak arra, hogy a számítógépünket távolról irányítsák, felügyeljék. Az újabb eszközök azonban kényelmesebbek, könnyebben használhatók, és ez még a laikusok számára is lehetővé teszi a profi szintű kémkedést.

Bár az ilyesfajta szaglászás a legtöbb esetben nem megengedett, azonban a kémprogramok többnyire elbújnak a rendszer mélyén, így nagyon nehéz felfedezni őket. A *Systemtray* egyetlen ikonja sem buktatja le a szimatoló eszközt, még maga a **Ctrl+Alt+Del** billentyűparancs sem keresztül elérhető *Windows Feladatkezelő* sem jelez egyetlen gyanús programot sem. Észre sem vesszük, hogy kémlelnek bennünket. Azonban mégsem vagyunk a kémlelők kényekedvények kiszolgáltatói. A megfelelő billentyűparancsok és eszközök segítségével felfedhetjük a kémlelő eszközt, és ki is kapcsolhatjuk. Cikkünkben az ilyen módszerekről írunk.

Leveleink a főnöknel

Aki manapság az interneten keresztül kommunikál, majdnem minden esetben e-mailt használ. Közismert tény, hogy az alkalmazottak nemcsak céges, hanem magán jellegetű levelezést is folytatnak a munkahelyen. Éppen ezért az összes ma kapható kémeszköz az e-mailek olvasásának a funkcióját is

kínálja, a magán és a céges levelek esetében egyaránt.

A kereskedésekben kapható spyware programok jó példája a *Spytech* cég *Spy-Agent* eszköze. Az e-mailekbe való bepillantás ezzel a programmal gyerekjáték: egyetlen kattintással minden egyes üzenet olvasható, menthető és rendszerezhető dátum, valamint érdekes adatok (például feladó és címzett) szerint. Amennyiben például az ebédszünet alatt e-mailezünk a konkurencia egyik munkatársával, a főnökünk ezt is simán nyomton tudja követni.

Az olyan e-maileket, amelyeket webes felületen keresztül küldünk el, nem találja meg a főnökünk. Ilyenek például a *Hotmailen* vagy a *Freemailen* keresztül elküldött üzenetek. Azonban a spyware programok egy másik funkciója is van, amely

A Ciphire programmal titkosíthatjuk leveleink tartalmát

valamennyi meglátogatott weboldal címélt - ráadásul a böngészőablakunk screenshotjaival, vagyis a böngészőablak összes oldaláról készített fényképpel együtt. Vagyis itt is ismeretlen fogalom a levéltitok. Még ha nincs is telepítve spyware program a számítógépünkre, főnökünk többféleképpen is hozzáférhet e-mailjeinkhez. Például a rendszergazda is megszerezheti a leveleket közvetlenül a szerverről. Ha tehát a céges szerveren keresztül küldünk privát leveleket, induljunk ki abból, hogy ezeket más is elolvashatja, hiszen ez technikai szempontból gyerekjáték.

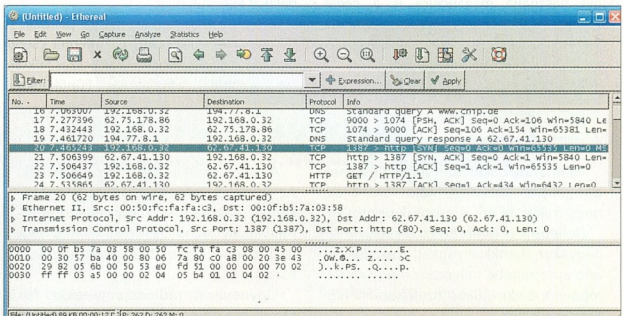
Valamivel nehezebb a dolog, ha nem a céges e-mail szerveret használjuk. De ebben az esetben is nyomon követhető az e-mail-forgalom, hiszen az esetek 90 százalékában az e-mailek a POP3-on vagy az SMTP-n keresztül jönnek-mennek, ezek a protokollok pedig nem kódoltak. Így elegendő csupán egyetlen hálózatmegcsapolás, és a rendsz-

gazdának már csak ki kell halászni a kérészett leveleket a sok adat közül. A *Webmail* esetében a dolog ugyanilyen egyszerűen működik, csak itt a csapolatokat a weboldalakon helyezik el.

De hogyan is működik ez a dolog valójában? Semmi esetre sem úgy, hogy főnökünk ül az irodában, és egész nap a dolgozókat leveleit olvassgatja, árgus szemmel kutakodva a „buta főnök”, „szerető”, esetleg „öngyilkos

Az anonimizálás után nemcsak a levélünk tartalma, de a küldő, azaz mi magunk is rejtve maradunk

Az Ethereal szoftverrel a főnökünk ilyen egyszerűen megnézheti, hogy merre szörfölnék munkaidőben

merénylő” kifejezések után. A monitoring rendszerek automatikusan telepítés után egyszerűen megadják a kulcsszavakat – ezekhez prioritási vagy „veszélyesség”i fokozatot is hozzá lehet rendelni –, majd ezeket a kulcsszavakat egy adatbázisba rendezik.

Mindenki olyan kulcsszavakat adhat meg, amelyeket akar, egy nagy mobilszolgáltató például értelemszerűen a konkurens szolgáltató nevét, termékeit figyeli, hiszen a konkurenciával nap mint nap csevegő munkatárs azt zánák még csak gyanús. Ezen kívül ott vannak még a szokásos kulcsszavak, ezeket be sem kell írni, a legtöbb monito-

Hogy ne ess csapdába! Pár jó tanács

Bizonytalan anonimizáló
Még ha használunk is anonimizáló programot, például a *JAP*-et, akkor is tudomást szerezhet főnökünk internetes kirándulásainkról. Amennyiben számítógépünkön spyware program fut, az már előzőleg megszerzi az adatokat.

Hatástalan kódolás
Az e-mailek és a fájlok kódolásközkezei sem garantálják a teljes biztonságot. Egy *keylogger* segítségével például minden egyes billentyűleütés elmenthető és ellenőrizhető.

Munkajog és szerződésk
Amennyiben céges számítógépünkön spyware programot gyanítunk, legyünk óvatosak a rendszeren végrehajtott módosításokkal. A legtöbb esetben a munkaszerződésünk megtiltja a szoftverek telepítését és eltávolítását.

ring szoftver automatikusan tartalmazza őket – ezek mindenféle terrorista és egyéb csúnya dolgokkal összefüggő kifejezések (még a „virányelvlen” leírta is).
- Majd megvannak a kulcsszavak, nincs is más hátra, mint magára hagyni a szoftvert – ha valami olyat talál a dolgozó leveleiben, ami „gyanús”, akkor a főnök vagy a rendszergazda kap egy riasztást, és tetszés (illetve riasztási prioritás) szerint azonban vagy a nap végi összefoglaló megtekintheti a gyanús állományokat, és indokolt esetben másnap már jöhet is az elbeszélgetés a „főnök úr” irodájában.

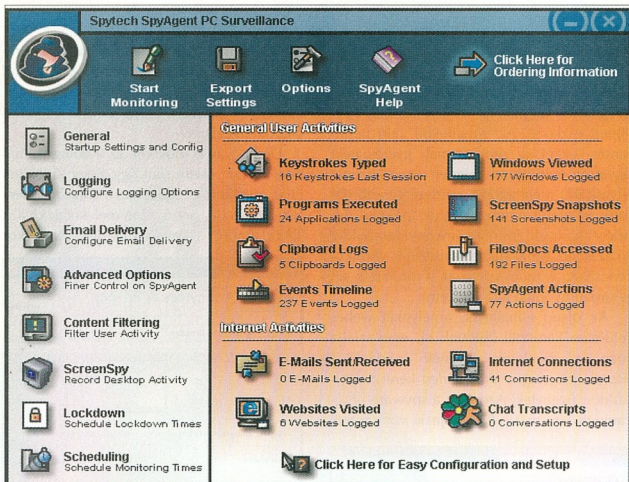
Így védheted a leveleid!

Szerencsére az előbbi rémtörténet után van jó hírünk is, vannak ugyanis módszerek, amelyekkel főnökünk kíváncsi tekintete elől elzárhatjuk elektronikus leveleinket. Itt van mindjárt egy egészen egyszerű trükk: kódoljuk a szövegeket! A kódoláshoz a *GnuPP* vagy a *Ciphire* programokat ajánljuk, mindkettő megtalálható a CD-mellékletünkön.

A kódolás után természetesen még mindig látható, hogy hova, illetve honnan érkeztek a levelek. Éppen ezért a legjobb, ha egy webmail szolgáltatót használunk, és ehhez a *JAP* anonimizáló eszköznél keresztül nyúlunk. A *JAP* eszköz is megtalálható CD-mellékletünkön. Az eszköz segítségével olyan jól elrejtethetjük a mailszerverhez vezető kapcsolatot, hogy még a titkosszolgálatoknak is fejtörést okozunk. Mindez azonban mit sem segít, ha főnökünk kiegészítésképpen egy újabb spyware eszközt vet be, például a *Keyloggingot*. Ez ugyanis az e-mail tartalmát már a kódolás előtt elmenti.

Tudják, hogy merre szörfölsz!

Majdnem mindenhol tilos, és mégis mindenki használja magáncélra is a céges internetet. Nagy német vállalatok, például a *Siemens*, szűrőszoftvereket alkalmaznak, hogy így akadályozzák meg a hozzáférést a nem kívánatos oldalakhoz. Még ha az iró-

Ezt látja a főnök a SpyAgent programmal

ban nem is korlátozzák a weblap-hozzáférést, ez nem jelenti azt, hogy a főnökünk nem kíséri figyelemmel, hogy mely weboldalak kerestek meg.

A szimulációk, mint például a *SpyAgent* lehetővé teszi az internet csendben történő felügyeletét és az összes felkeresett weboldal elmentését. Főnökünknek

nincs más dolga, mint elindítani a programot, és máris nyugodtan átnézheti a felkeresett weboldalak listáját. Az időpontmegadás meg arról is felvilágosítást nyújt, hogy a munkatárs ebédszünetben vagy munkaidő alatt szörfölt-e.

Az e-mailekhez hasonlóan feleltünk a weboldalaitól töltéseket is komolyabb nehézségek nélkül kilistázzhatjuk. Ehhez nincs szükség másra, mint egy csapolóra (például az *Ethereala*), amellyel a 80-as porton keresztül csatlakozik meg az adatfolyamot. Mivel itt is kódolatlan formában folynak az adatok, nem okoz problémát beleolvasni ezekbe. A főnökünk azonban még egyszerűbben szaglászhat utánunk akkor, ha a cégünk proxy-szerveret használ, és bizony mind több helyen teszik ezt. Ebben az esetben a weboldaltartalmak mindenképpen elmentik – s vele együtt a hozzáférési időt és a számítógépünk IP-címét is.

Így maradhatsz észrevétlen!

Ha nem férhetünk hozzá például a *JAP* anonimizáló szoftverhez, mert nem szabad idegen program telepítésünk számítógépünkön, nincs semmi esélyünk arra, hogy eltüntessük szörfölésünk nyomait. Bár az

Néhány megröszélt tény

- Mindannyiunkat szerverek figyelnek böngészés közben, majd eltárolják, hogy mikor és mit is néztünk pontosan.
- Hollétünk nyilvántartásba kerül, valahányszor bankkártyánkat készpénzkiadó automatába helyezünk, vagy az autópályák elektronikus fizetőkapuin hajtnak keresztül.
- A pénzkidő automaták szoftvere minden egyes használatkor feljelzi a tranzakció helyét, dátumát és időpontját, majd elküldi azt a bankunknak.
- A mindenki által ismert férfélgő kamerák egy átlagos budapesti járókelőt naponta legalább háromszor fényképezik le. Ezek a kamerák (az utcákon kívül) ott vannak a bankokban, állami irodaépületekben, gyorsétkezdékben, sőt még a bevásárlóközpontokban és üzletekben is.
- Érdeklődési körünket és vásárlási szokásainkat közzé tesszük, valahányszor elektronikus úton rendelünk meg valamit, vagy egy kereskedelmi weblapot nézegetünk.

- Alkalmazottakat azonosító leolvások. Az irodába való belépéshez mágneskártyát használó személyi holléte automatikusan feljegyzésre kerül – a legtöbb cégnél használnak ilyen mágneskártyát.
- Ügynevezett rádiószkennerekkel felszerelve a rendőrség lehallgathatja mobiltelefonunkat, sőt ügyészi beleegyezéssel helyzetünket (tartózkodási helyünket) is meghatározhatják a mobiltelefon jeleit követve (elég, ha be van kapcsolva a mobil, nem muszáj hívás közben lenni).
- Minden hitelkártyával fizetett vásárlást olyan adatbázisban jegyeznek fel, amelybe többek között a rendőrség is belenézhet.
- A munkahelyi e-mail a munka részének tekintik, amelyet a munkáltatónak joga van elolvasni – és sok főnök ezt meg is teszi.

Forrás: *Joshua Quittner: Invasion of piracy, Time*

SSL-kódolt weboldalak segítségével eltarthatjuk az oldalak tartalmát, azonban az előhívás időpontját és a címet nem.

Lehallgatott ICQ

Minden ötödik alkalmazott chatelt már életében valamilyen instant messenger programmal az irodában. 25 százalékuk közben elejtett olyan megjegyzést, amelyet jobb, hogy nem hallott a főnöke. Ezt az angliai NetValue tanulmány mutatta ki. Németországban is hasonlóak lehetnek a számok. Több kémszoftver éppen ezért a chateléseket is megcsapolja, például az ICQ-t, az AIM-et vagy az MSN Messengert. Kezelésük igen egyszerű, és az e-mail protokollokhoz hasonlóan működnek. Minden feljegyzésre kerül: a chatpartner, az időpont és az időtartam is.

Technikai szempontból a különböző kémszoftverek eléggé eltérő módon működnek. Míg az egyik egyszerűen az összes billentyűleütést elmenti, addig mások a tartalmat az elküldés közben kaparintják meg. Azonban még egyszerűbben, akár kémszoftver nélkül is működhet a dog. Ugyanis

majdnem minden chatprogram automatikusan elmenti a beszélgetéseket, és ezeket a személyes rendszerkönyvtárban helyezi el. Amennyiben ez a mappa a hálózaton található, a rendszergazdának csupán a – leggyakrabban – több esetben kódolatlan – fájlokhoz kell hozzáférnie, és minden információt szinte ezúttalancán felszolgálva kap meg. Ezen kívül hozzájárulhat az Etheral csapolóhoz is, hogy ennek segítségével derítse ki az adatokat a hálózatban.

Így chatelhetsz titokban!

Bár kódolhatjuk a tartalmat, azonban ezt minden beszélgetőpartnernek támogatnia kell. Mivel ez a funkció az általában használt chatkliensnél nem alapértelmezett, ez a megoldás a gyakorlatban sajnos nem alkalmazható. Ellenben a log-fájlok könnyen deaktiválhatók a programokban. Így például az ICQ esetében a főmenüben a *Preferences & Security* alatt található *Saving Options* beállítás lehet az optimális megoldás. Természetesen más kliensek esetében is hasonló módszert alkalmazhatunk a naplófájlok kiiktatására.

Egy magyar aprotírdetési oldalon találtuk

- A világ bármely pontjáról felhívható független, mobilba épített lehallgató berendezés.
- Bekapcsolt állapotban normál mobilként használható.
- Tartozék: akku és töltő.
- Használata: a készülék egy billentyűkombinációval aktiválható, ilyenkor látszólag kikapcsolt állapotba kerül. Ha ekkor felhívjuk a telefont, automatikusan, rejtve, hang nélkül fogadja a bejövő hívást, és lehetővé teszi a készülék környezetének a lehallgatását.

Ár: 45 000 Ft

Kalózmások az irodában – vigyázat, börtön!

Aki az irodában kalózmáskot használ, az nemcsak komoly pénzbírságra számíthat, hanem azonnali felmondásra is. Mivel az illegális szoftverek használata káros lehet az üzletre, néhány főnök személyesen kíván ellen fellépni.

Léteznek már olyan termékek, amelyek felismerik, hogy egy szoftver számára vásárol-

LINKSYS®

A Division of Cisco Systems, Inc.

www.linksys.hu

WRT54GP2

RT31P2

PAP2

NeoPhone X

a NETTelefon

Hálózaton belül: 0,00 Ft
 Belföldi vezetékes csúcsidőben: 6,60 - 8,00 Ft
 Belföldi vezetékes csúcsidőn kívül: 4,40 - 5,90 Ft
 USA Kanada Anglia: 5,20 Ft

Linksys VoIP csomagok:
 internetes telefon-adapter vagy router
 és NeoPhone előfizetői kártya,
 1000Ft lebeszélhetőséggel.

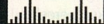

*A NeoPhone X előfizetői kártya csak a NeoPhone X hálózaton használható.

Magyarországi disztribúció és nagykereskedés:

 AlphaSonic

AlphaSonic Kft. 1047 Budapest, Tinódi u. 18.
 Tel.: 231-4090 Fax: 231-4099 www.alphasonic.hu

CISCO SYSTEMS

tak-e licencet, amely a jogtiszta használat alapfeltétele. Mivel ez az ellenőrzés nagyon bonyolult, nem feltétlenül éri meg a ráfordítást, így a főnök a legtöbb esetben máshogyan segít magán, például belepillant a fájlmegosztásba. Amennyiben a megfigyelt számítógépen a Photoshop aktuális verziója fut, pedig csak a Paint Shop Pro program lehetne ott, akkor ez máris elegendő ok egy alapos vizsgálatra.

Amennyiben a PC egy domainbe van kötve, a rendszergazda minden további nélkül hozzáfér a hálózaton keresztül a Registryhez és a megosztásokhoz. Ez nagyon egyszerű: amennyiben a főnök a domain rendszergazda, a *Rendszerleíróadatbázis-szerkesztőben* csupán a számítógép nevét kell megadnia, és már is bármirez hozzáférhet. Ugyanez az összes merevlemez-meghajtóra érvényes. A `\\Számítógép\C$` például a teljes C meghajtóhoz olvasási és írási hozzáférést kínál.

Hogy ne nyúljanak a gépedhez!

Számítógépünk „hátsó ajtóinak” bezárásához nyissuk meg a *Start* menü alatt található *Futtatás* ponton keresztül a *Rendszerle-*

Tipppek a túléléshez

Nem kell beletörődnünk mindenbe – igaz, munkáltatónk jogosan nézi munkahelyi adatforgalmunkat, de az otthoni internetezés közben bizony jogunk van saját privát szféránkhoz (alkotmányos jogunk, bizony...) Ha tehát azt akarjuk, hogy netezésünk rejtve maradjon, akkor használjunk tűzfalszoftvereket – ezzel már is kivédtük az úgynevezett *adware*-eket és *spyware*-eket, ráadásul e-mail címünket sem tudják „kiolvasni” mindenféle kíváncsi weboldalak. Ha tehetjük, használjunk *Firefoxot* vagy *Opera*t az IE helyett – ezzel megdeheztjük a cookie-k és a referer adatok vizsgálgató szerverek dolgát.

Ha valami olyat akarunk megnézni, ami nagyon-nagyon „titkos” (pajkos kacsintás), akkor használjunk proxyservereket, persze ezekből is csak az anonim változatokat (pl. www.samair.ru/

proxy/), vagy a népszerű webes anonymizert (www.anonymizer.com). Ha esetleg nagyon sokszor akarunk titkos oldalakat nézegetni, akkor egyszerűbb, ha valamilyen alkalmazást telepítünk erre a célra (fárasztó mindig az anonymizerbe írkalni a címetek). Ezek közül az egyik legnépszerűbb a *GhostSurf* (www.ghostsurf-pro.com) – ez olyan szoftver, amely teljesen elrejt minket böngészés közben a neten. Senki nem fogja tudni később, hogy merre is jártunk, és honnan is jöttünk.

Persze mindezek csak az átlagfelhasználók számára érdekesek, ám ne legyünk tévedésben: a rendőrség vagy a titkosszolgálatok a GhostSurfot vagy az Anonymizert is röhögve megkerülik. A Nagy Testvér tehát mindent lát, de ne legyünk rá morcosak: amíg a mi vagy cégünk biztonsága érdekében teszi ezt, és nem sérti különösebben privát szféránkat, addig minden rendben van. Vagy mégsem?

Nem érdemes lustálkodni, mert még a billentyűleütéseket is ellenőrizhetik

íróadatbázis-szerkesztőt (regedit parancs). Kattintsunk az OK gombra. A *Rendszerleíróadatbázisban* a `HKEY_LOCAL_MACHINE\System\CurrentControlSet\Services\LanmanServer\Parameters` pont alatt található az *AutoShareWks* vagy az *AutoShareServer* bejegyzés. Állítsuk át az ehhez hozzárendelt értéket *0-ra*, ezzel kikapcsoljuk az adminisztratív megosztást. Számítógépünk újraindítása után gépünk védett a távoli felügyelet ellen.

Munkaidőmérés

Valószínűleg egyetlen főnököt sem érdekelné a magáncélú szörfölés, ha ez nem venne el értékes perceket, órákat a munkaidőből. Hogy megspórolja magának a kötelező

Mi a helyzet nálunk?

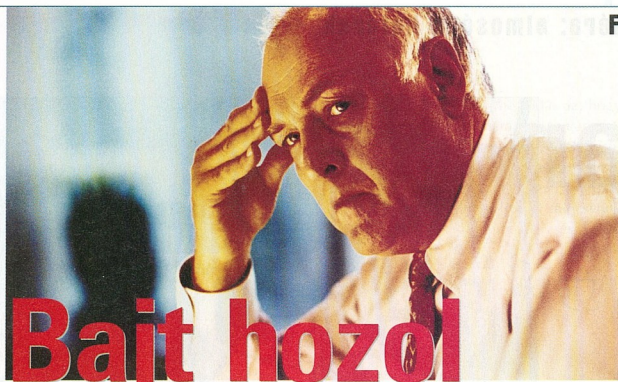
Szerettünk volna, azaz meg is kérdeztünk néhány céget (volt közöttük nagy, közepes és kicsi is) arról, hogy vajon élnek-e az ilyesfajta programok nyújtotta lehetőségekkel, és természetesen azt is, hogy ha igen, miért. Igenlő válaszok és indoklások helyett a nagyobb cégeknél elzárkóztak a beszélgetéstől, a kisméretű vállalkozások többsége pedig egyelőre nem használ ilyen rendszert. A cégek titkolózásán végső soron nincs mit csodálkoznunk, minden egység magánügye, hogy kiként figyeli az alkalmazottait. Azt ugyanis biztosra vehetjük, hogy a bankok, biztosítótársaságok, különféle hivatalok stb. minden eszközzel védik adataikat.

szemléket, mind több főnök használ kém-eszközöket, amelyek segítségével ellenőrizheti a valós munkaidőt a számítógépen. A kereskedésekben kapható spyware termékek a munkaidő figyelését illetően nagyon eltérő funkciókat kínálnak. Amíg egyesek csupán a számítógépen végbemenő aktivitásokat mérik, addig mások pontosan jegyzőkönyvezik, hogy mikor melyik folyamatot indítottuk el, és milyen billentyűket ütöttünk le. Így főnökünk a billentyűprotokoll alapján részletesen leolvashatja, hogy mikor használták a számítógépet saját és mikor céges feladatokra. A *work.exe* például a *Microsoft Word* szövegszerkesztőt jelenti. Spyware nélkül felettesünk a leütésinkbe nem kukkánthatnak bele, de ez a rendszergazdának igazán nem jelenthet akadályt.

Így akár még löghatsz is!

Jó hír a munkavállalók számára: ez a kém-szoftver néhány modulattal megtalálható és eltávolítható, így kibújhatunk a főnökök ellenőrzése alól. Néhány vírusszkenner – például a *Kaspersky Anti-Virus* – speciális adatbázisában valamennyi ismert szimat-eszköz szignóját tartalmazza. Ehhez azonban először aktiválni kell a speciális adatcsomagot. A frissítés után a szoftver az olyan kém-szoftvereket is felismeri, amelyeket előzőleg alapbeállítási szerint nem ismert fel.

Henryke

Bajt hozol a főnöködre!

Aszerzői jogvédők egyik legújabb, sokat vitatott „csodafegyvere” a *FilmHalász* szoftver, amellyel a cégvezetők a filmek letöltő alkalmazottakat fűlelhetik le. A program az *Audiovizuális Művek Szerzői Jogait Védő Közcélú Alapítvány* (ASVA) weboldaláról ingyen letölthető, így a filmletöltés megakadályozásában maguk is érdekelt cégvezetők hatékonyabban léphetnek fel saját munkatársaikkal szemben. Az olvasók most biztosan felkapják a fejüket, hogy a szerzői jogvédők vajon miért éppen a cégvezetőkre, pontosabban a munkahelyen netezőkre szálltak rá? A válasz az, hogy az ASVA szerint sokan a munkahelyük számítógépeit és nagy sávszélességét használják a filmek letöltésére.

Féljen a főnök?

Miért fontos egy cégvezetőnek harcolnia a letöltőgöte munkatársak ellen? Az kézenfekvő, hogy egy-egy film bizony alaposan leszűkíti a céges sávszélességet, amit egy idő után az alkalmazottak a saját bőrükön is megéreznek, például amikor csigalassú az internet. A másik ok, és az ASVA főleg erre helyezi a hangsúlyt, az a cégvezetők jogi felelőssége, hiszen tulajdonképpen a cég infrastruktúráján zajlik az illegális tevékenység. A dolog nem egyszerű, hiszen a magánclú másolást a jogszabály megengedi, ám ez csak az úgynevezett természetes személyekre érvényes, a cégekre már nem. Ám mi a helyzet akkor, ha az alkalmazott esetében, bár a cég eszközeit használja, mégis csak magánakcióról van szó, hiszen ekkor természetes személyként tölt le filmeket a világhálóról.

Kifejezetten erről a törvény nem rendelkezik, ami megnehezíti a jogalkalmazást. Az

ASVA mindenesetre azon a véleményen van, hogy a dolog kulcsa az adott cég vagy szervezet belső szabályzata, amelyben rögzíthetik, hogy engedélyezik-e, hogy a munkatársak magánclúra is használják a cég számítástechnikai infrastruktúráját. Ez persze ritka, mint a fehér holló, hiszen a vezetők még csak-csak eltűrik a magán jellegű szűrlőzést, ám hogy ezt még írásba is foglalják, azt már kevesen vállalják. Az ASVA jogászai lenyűgöző leleménnyességgel „kerítik be” a cégvezetőket, ugyanis azt mondják, hogy ha a cég az alkalmazottaknak juttatásként adja az internet-hozzáférést – az étkezési utalványhoz hasonlóan –, akkor ezután különböző járulékokat kell fizetniük az államnak. A statisztikából viszont tudjuk, hogy ezzel a lehetőséggel ke-

Meglopják Hollywoodot

Az MPAA becslése szerint a filmpárt megközelítőleg 3,5 milliárd dollár veszteség érte 2004-ben, ami idén várhatóan 5,4 milliárd dollárra nő majd. Egy átlagos amerikai film előállítására 100 millió dollárba kerül, és bármilyen meglepő, a filmek több mint fele veszteséges, azaz a befektetett milliók ott is nehezen térülnek meg. Szakemberek szerint a veszteség jó részét az internetes letöltéseknek és a DVD-másolóknak köszönhető.

A filmalkotók és a magyar filmeseket is sújtja. A magyar filmek nagyban jórszát a *Magyar Mozgóképek Ügyszabályzat* támogatásából dolgoznak, ez viszont nézőszámfüggő, ami számszerűsítve azt jelenti, hogy minden elveszített néző 500 forint kiesést jelent.

Becslések szerint a magyar filmpárt évente 4,2 milliárd forinttal rövidítik meg a kalózmásolatok készítői és terjesztői, ami elég komoly összeg ahhoz, hogy az érdekeltek minden eszüköztt bevevessenek az illegálisan másolók ellen.

A filmeket letöltő alkalmazottak a *FilmHalász* programmal hamar lebukhatnak

Mi a FilmHalász?

A *FilmHalász* tartalomvizsgáló és -szűrő szoftver, amellyel a cégvezetők ellenőrizhetik alkalmazottaik filmletöltéseit. A program intelligens elemzője könnyedén átlát az ismert megítéléseseken, tényleges tartalmuk szerint osztályozza a fájlokat, és rendszeresen, automatikusan ellenőrzi az összes kívánt hálózati helyet.

vés munkaadó él, dacára annak, hogy a dolgozóknak juttatásként adott internet-hozzáférést még az állam is támogatja.

Igen ám, de ha a belső szabályzat nem mondja ki, hogy a munkatársak magán célból is internetezhetnek a vállalkozás eszközein, és a szervezet nem fizet semmilyen járulékot az internethasználat mint juttatás után, akkor az ASVA szempontjából céges használatról van szó. Ekkor viszont a cégnek, szervezetnek kell bizonyítania, hogy ez a felhasználás nem a cég érdekében történt. Nemigen pedig a szervezet vezetője kap értesítést arról, hogy ez a fajta felhasználás nem értelmezhető magánclélként, és mégsem tesz ellene semmit, így a cég vagy szervezet a polgári jog általános szabályai alapján felelős lesz az alkalmazottak által elkövetett illegális letöltésekért.

F. N.

Jogtalan módszerek

A munkavállalókat kémlelő vezetők technikai palettája elképesztően színes, ám kérdés, hogy vajon törvényesen vetik-e be ellenünk ezeket az eszközöket Ennek jártunk utána.

Semennyire – válaszolt gyorsan és tömören az adatvédelmi biztos lapunknak arra a felvetésre, hogy milyen mértékben ellenőrizheti a munkáltató a dolgozók személyes elektronikus levelezését vagy magán internetes forgalmát. *Péterfalvi Attila* felhívta a figyelmet arra is: ha a munkaadó nem zárja ki a magánhasználat lehetőségét, akkor olyan adat is lehet a számítógépen, amely nem a munkaviszonnyal függ össze. Ezeket ellenőrizni pedig csak akkor lehet, ha azt a főnök előre kikötötte, és a vizsgálódásról a dolgozót is tájékoztatja. Az ombudsman magyarzatoképpen meg hozzátette, hogy személyes adatot kizárólag a törvény felhatalmazása vagy az érintett hozzájárulása alapján lehet kezelni.

Tabuk a magánlevelek

Ha a munkáltató személyes használatra adta a számítógépet, akkor az azon tárolt személyes jellegű anyagokat nem ismerheti meg az érintett hozzájárulása nélkül. Természetesen abban az esetben, ha a munkavállaló a számítógépet visszaadja a munkáltatójának, akkor törölnie kell a magánjellegű fájlokat, ha nem akarja, hogy a számítógép új birtokosa azokat megismerje. Ennek hiányában az adatok megismeréséhez

A magánlevelek még a főnöknek is tabuk

hozzájárulását megadottnak kell tekinteni, mivel azokat ő maga adta át a munkáltatónak.

A munkáltató által biztosított elektronikus levelezésnél különbséget kell tenni a munkavállaló személyes használatára adott, esetleg a nevét vagy nevének töredékét is tartalmazó, valamint az olyan e-mail címek között, amelyek a cég ügyeinek intézését szolgálják, és nem egy-egy munkavállaló személyéhez kötöttek. Eszerint a saját céges e-mail címünk, amelyet többnyire a nevünk-ből képeznek az előbbi, míg a központ e-mail címe az utóbbi kategóriába sorolható.

Ez utóbbiakon folytatott levelezésbe a munkáltató betekinthez, még akkor is, ha e címen valamelyik – a postafiókhoz hozzáférő munkavállaló – magánjellegű levelezést is folytatott, hiszen azt a dolgozó ennek tudatában tette. A személyes, csak az érintett munkavállaló (illetve a rendszergazda) számára hozzáférhető e-mail címen folytatott levelezést pedig adatvédelmi szempontból ugyanúgy kell megítélni, mint a hagyományos személyes levelezést és telefonálást.

Magánügy, hogy merre szörfölünk

Az, hogy ki milyen internetes oldalakat, milyen gyakorisággal néz meg, személyes adatnak minősül. Különbséget kell tenni aszerint, hogy a munkáltató az internet használatát kizárólag munka céljából engedélyezi-e, vagy lehetővé teszi a magáncélú használatát. Amennyiben a munkavállaló az internet használatát csak a munka végzése céljából engedélyezi, lehetőség van ennek ellenőrzésére. Ezt azonban csak akkor teheti meg, ha

a dolgozók figyelmét előzetesen felhívta az internet használatának korlátozására, és az utólagos ellenőrzés lehetőségére. Abban az esetben, ha a munkavállalók előzetesen nem kaptak ilyen tartalmú tájékoztatást, az internethasználatra vonatkozó adatokat, így a látogatott oldalak címét a munkáltató nem

Jogoskodó

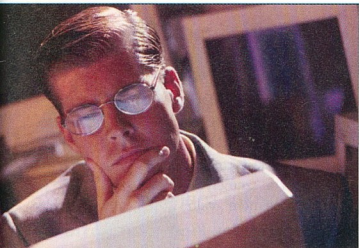
Elvben a munkáltató a magánszférába nem mászhat bele, a magánlevelezést nem nézheti meg, a privát telefonhívásokat nem hallgathatja le, de kikötheti, hogy a dolgozó ne bonyolítson ilyet – mondta érdeklődésünkre *Falusi Andrea* munkajogász.

– A munkaadó beleolvashat-e a dolgozó elektronikus leveleibe, illetve lehet-e a munkahelyen magán e-maileket küldeni vagy fogadni?

– A munkáltató a magánszférába nem mászhat bele, a magánlevelezést nem nézheti meg, a magántelefonokat nem hallgathatja le, de kikötheti, hogy ne bonyolítanak ilyet.

– Lehet-e ellenőrizni a dolgozók internetforgalmát, illetve lehet-e a munkahelyen magán internetes forgalmat bonyolítani?

– Az előbbihez hasonló a helyzet az internetforgalomnál is. Ezt ugyancsak megtilthatja a munkaadó, mert azt mondja, hogy a napi 8 órát vagy egy részét a munkavállaló ne a magán internetszfézával töltsön. Ezt azonban a főnök vagy a menedzsmet sokszor nem tudja kideríteni. Ez tulajdonképpen munkaszervezés kérdése.

Vajon milyen oldalt néz? Magánügy!

ismerheti meg. Ha mégis vizsgálja az internet használatát, és erről kimutatást készít, jogellenes adatkezelést végez.

Tilos listázni a hívásainkat!

A telefonhívások listázásával a munkáltató nem ellenőrizheti a telefon használatát. Mind a hívó, mind a hívott fél személyes adatainak minősül az, hogy az adott időpontban beszélgetést folytattak, és azt egymással tették. Személyes adat tehát az, hogy egy munkavállaló egy meghatározott telefonszámot hív, és személyes adat az is, hogy a hívott fél valamilyen kapcsolatban áll a hívó féllel.

A telefonálás költségeinek csökkentése más módon jogszerűen is elérhető. Egyik lehetséges megoldás lehet a magánélelmi beszélgetések tiltása. Egy másik – a munkálta-

tók körében is kedvelt – megoldás az, hogy a munkavállalók számára meghatározott összegig biztosítják a telefonálás lehetőségét. A kereten felüli telefonhívások megfizetését pedig a munkavállalóra hárítják. Péterfalvi Attila szerint, mivel nincsenek egyértelmű határok a munkahely és a magánélelre között, ezeket a kérdéseket jobb

Nem ellenőrizhetik, hogy kit és mikor hívunk, de megtilthatják a magánbeszélgetéseket

– Egy olyan munkahelynél, amely elsősorban a munkavállaló megfigyelésére, hanem például biztonsági okokból van bekamerázva, a munkáltatónak a belépéskor tájékoztatni kell a munkavállalót arról, és alá kell íratnia a dolgozóval azt, hogy a megfigyelést tudomásul veszi. Amennyiben a leendő munkavállaló erre nem hajlandó, akkor nyilván az esetek többségében mehet más munkahelyt keresni, de ez már más kérdés. Viszont még az ilyen speciális munkahelyeken sem lehet titokban figyelni az alkalmazottakat.

– Mit tehet a dolgozó, ha észreveszi a kamerás megfigyelést, vagy éppen internetforgalmának, elektronikus leveleinek az ellenőrzését?

– Akkor az illető személyiségi jog megsértése ügyében polgári peres eljárást indíthat a jogsértő cég ellen. Minden olyan esetben, ami személyi adatot, jogot érint. Nem véletlen, hogy az adatvédelmi törvény és a Polgári Törvénykönyv szerint a személyiségi jogok védelme ennyire zárt, mert hihetetlen visszaélésekre ad okot.

előre tisztázni. Az ugyanis bezár, ha az ellenőrzés lehetőségét a szabályzat tartalmazza, a személyes adat kezeléséhez hozzájárulás kell – magyarázta.

Figyelhetnek kamerával?

Az alkalmazott kamerás megfigyelésénél hasonló a helyzet. Ebben az esetben általános szabály csak annyiban állítható fel, hogy ha a dolgozók nem járulnak hozzá ahhoz, hogy őket ilyen módon megfigyeljék, akkor csak olyan kamerarendszert lehet használni, amelynek a képein nem ismerhetők fel az érintettek, amely nem alkalmas arra, hogy a dolgozókat azok alapján azonosítani lehessen. A kamerák felállításáról előzetesen tájékoztatni kell a dolgozókat, és e tájékoztatásnak arra is ki kell terjednie, rögzítik-e és tárolják-e a kamerák által felvett képet, és ha igen, milyen célból. Az a felvételeket korlátozás nélkül minden esetben rögzítik, nem egyeztethető össze az adatvédelmi törvénnyel.

Kamerát használni csak meghatározott célból lehet, a céltól eltérő felhasználás jogellenes. Péterfalvi Attila szavai alátámasztására példaként hozta fel azt az európai uniós előírást, amely szerint a kamera nem szolgálhat a dolgozó munkaintenzitásának ellenőrzésére. Biztosítani kell emellett minden munkahelyen kameramentes területet is. Az adatvédelmi biztos több extrém esetet említett: egy munkaadó például azzal a kérdéssel kereste meg hivatalát, hogy lehet-e az öltözőben kamerát elhelyezni, amire természetesen rögtön nemmel válaszolt.

A jövő nem sok jót ígér

Egyre több munkahelyen korlátozzák világszerte az alkalmazottak magánjellegű elektronikus levelezését és internetforgalmát, mert az a vállalatok szerint megosztja a dolgozók figyelmét – hívták fel a figyelmet a felmérések. Az egyik ilyen, idén júniusban közzétett elemzés eltérő indokkal magyarázta a vállalatok szigorúságát: a 4500 alkalmazott megkérdezésével végzett tanulmány megállapította, hogy a magánjellegű levelezés mellőzésével mintegy hét százalékkal növelhetnék a termelékenységét, és a jelenlegi hatékonyabban használnák fel a rendelkezésre álló munkaidőt. Elméletben a munkavállalók – ez hazánkra is igaz – szabadon levelezhetnek, az már természetesen más lapra tartozik, hogy az adott vállalat mennyiben teszi ezt lehetővé. A BKV-s dolgozók tavalyi tiltakozása jól jelzi, hogy kényes témáról van szó, és a jövőben még sok konfliktus forrása lesz a munkahelyen folytatott levelezés.

GÍMLAPSZTORI

Munkahely és magánszféra: elmosódó határok

A munkahelyen lennie kell kameramentes területek is

Rendszeresen korlátozott szabadságjogok

Több állami szervezet, állami tulajdonú gazdasági társaság vezetője személyes jogokat, illetve adatvédelmi elveket sértő, megálló ellenőrzési módszerekkel kísérletezik, ellenőrzi az internet- és e-mail forgalmat, vagy minden számítógépes leütés ellenőrzését lehetővé tevő rendszert tervez. Kamerákkal figyelni a kamerákat figyelő rendőröket,

hangrögzítésre is alkalmas kamerák felszerelése a rendőrautókra, volánbuszokra – sorolta a kifogásolandó terveket májusban, hivatala 2004 évi tevékenységéről szóló parlamenti beszámolójában az adatvédelmi biztos, aki megemlítette azt is, hogy egy biztonsági szolgálatnál már megrendelhető a gyors drogteszt az alkalmazottak vagy az aggódó szülő gyermekének ellenőrzésére. Az adatvédelmi biztos fel is tette akkor a kérdést: lehetséges-e a személyes adatokról szóló jog érvényesülése, vagy azt fel kell áldozni a

Hiába fülnek le kamerával egy tolvajt, ha nem volt törvényes a megfigyelés, akkor a bíróság nem fogadja el bizonyítékként

biztonság miatt. Álláspontja szerint látható, hogy a biztonságos környezetre törekvés maga után vonta a személyes adatok védelmére való jog korlátozását, ez azonban egyelőre nem eredményezte a bűnözés mértékének csökkenését. „Kérdéses, hogy mennyiben fogják elijeszteni a terroristákat, a bűnözőket az egy évig tarolt SMS-ek és MMS-ek vagy éppen az uniós polgárok biometrikus azonosítókat tartalmazó útlevellei” – jegyezte meg, „A munkáltató továbbra is megfigyel, pszichológiai tesztek alkalmaz, a bankok és a távközlési szolgáltatók a törvényes kereteken túllépve gyűjtnek adatokat” – jellemezte a helyzetet Péterfalvi Attila, aki szerint mindenképpen törekedni kell a két információs jog ütközésének feloldására, a köz- és a magánszféra határainak elválasztására.

M. Cs.

PC GURU A szenvedélyes játékosok magazin

Keress a **PC GURU** legfrissebb számát

a hírlapárusoknál!!!

Teljes játék

és DVD-melléklettel!

ROAD to FAME

Attól még, hogy nincs üldözési mániánk, nem biztos, hogy nem figyelnek, tartja a mondás – nagyon helyesen. Sajnos tökéletes bizonyossággal sohasem tudhatjuk meg, kémkednek-e utánunk, ellenőrzik-e lépéseinket, hiszen a kémprogramok tökéletesen el tudják magukat rejteni. Beleképezhetjük viszont magunkat a másik fél helyébe, és megnézhetjük, hogy milyen eszközökből válogathatnak a kémkedők.

Hiába takargatod!

Számtalan – nem feltétlenül törvényes – oka lehet annak, ha valaki kíváncsi ránk, szokásainkra vagy arra, hogy munkatársra, netán kedvese mivel tölti az idejét a számítógép előtt.

Jobb esetben csak munkáltatónk figyeli, nem szívárogtatjuk-e ki a bizalmas információkat, ám az is előfordulhat, hogy gonosz munkatársunk a kedvenc fórumon használt jelszavunkat szeretné megkaparintani. Ha otthon, kedvesünk kíváncsi arra, milyen weboldalak látogatunk, és kiknek frunk levelet, alighanem a féltékenység vezérli.

Az ilyen és ehhez hasonló esetekben kémkedésre szakosodott programok sokasága áll bevetésre készen. A *keylogger*ek (billentyűzetfigyelők) többféle verzióban léteznek. Vannak közöttük egyszerű (csak a billentyűzet figyelésére alkalmas, telepítést sem feltétlenül igénylő) és profi (minden tevékenységet figyelő, akár a hálózatra kötött valamennyi gépet „felügyelni” képes) változatok is, hogy „mindenkinek megtalálja a neki megfelelőt”.

Mire jó egy keylogger...

A keyloggert akkor vetik be ellenünk, ha valaki olyan információra kíváncsi, amelyet biztosan nem kötnénk más orrára. Mivel az információ lehet szöveg, kép, de bármilyen más formátum is, az ilyesfajta alkalmazásoknál nem mindig elég, ha csak a billentyűk lenyomását figyelik és jegyzik fel. Vegyük

például azt az esetet, amikor egy jelszóra kíváncsiak. Ezt a felhasználónak nem kell mindig begépelnie, hiszen használhat jelszörendszerező alkalmazást is, de a jelszó szövegfájlból, elektronikus levélből is átmásolható. (Számos olyan internetes, regisztrá-

ciót is igénylő szolgáltatás működik, ahol az elfelejtett azonosító/jelszó párost levélben küldik ki!)

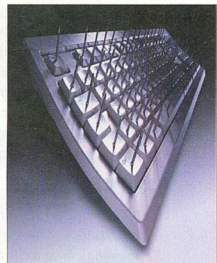
A legfejlettebb alkalmazások természetesen több szolgáltatást kínálnak. A billentyűleütések feljegyzése mellett ellenőriz-

hető például, hogy milyen programokat indítottunk el, később pedig mely alkalmazások között váltottunk. A programablakokban lévő statikus szövegeinkbe is belekukkanthatnak, és a levelezésünk sem maradhat rejtve. A keyloggerek figyelik a vágólapunkat, a fájlműveleteinket, a registrynkben történő változtatásokat, a csevegőalkalmazásainkat, valamint azt is, hogy a PC-nken mely weblapokat látogattuk meg.

...és hogyan működik?

Senkinek nem ajánljuk, hogy mások után kémkedjen, ám jó tisztában lenni a keylogger programok működésével. Nézzük, hogyan dolgoznak ezek.

Először is telepíteni kell a programot, majd be kell állítani, hogy mely eseményeket naplózza, és persze a naplófájt is be kell

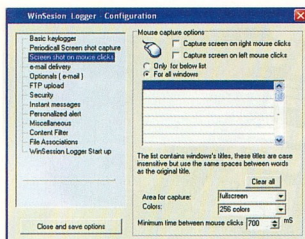

Védekezhetünk-e?

Az élelmes szoftvergyártók mindjárt két legyet üthetnek egy csapásra, hiszen amellett, hogy kémprogramot gyártanak (amelyet adott esetben eladhatnak a cégeknek), elkészíthetik az „ellenszert” is (amelyet pedig a munkavállalók vesznek meg). Az egyik, ha nem a legjobb kémszoftver gyártója, a *Raytown Corporation LLC* is így gondolkodhat: a *PC ACME* monitorozóprogram különféle változatai mellett a termékpaletán az anti-monitoring termékek is megtalálhatók, például a *Privacy-Keyboard* és az *Anti-keylogger*.

Sajnos azonban ezek sem mindig segítenek, mert ha például cégünk figyeli a lépéseinket, nem valószínű, hogy jogosultságunk van eme programok telepítésére.

A legtöbb, amit tehetünk, az, hogy mindig lezárjuk gépünket, ha éppen nem ülünk előtte. A rendszergazdák elől ilyenkor sincs menekvés, de legalább a kollégáktól biztonságban érezhetjük magunkat.

A WinSession Logger a képernyőt egérkattintásként is elmentheti

állítani. Csak olyan alkalmazást érdemes használni, amely képes teljesen elrejtőzni, amely még a feladatkezelőben sem látszik – egyfelől így sokkal nehezebb felfedezni a kémprogramot, másfelől leállítani sem könnyű. Állandó megfigyelés esetén be kell állítani azt is, hogy a kémprogram a PC elindításakor a Windowszal együtt automatikusan elinduljon-e.

Ezután türelmesen meg kell várni, amíg az áldozat – például mi magunk – besétál a csapdába, azaz végre használja a kideríteni kívánt jelszót. A keresett info immár a me-revlemezzen lapul; ahhoz, hogy a „kém” is megismerje, már csak újból oda kell férkőznie néhány percere a számítógéphez.

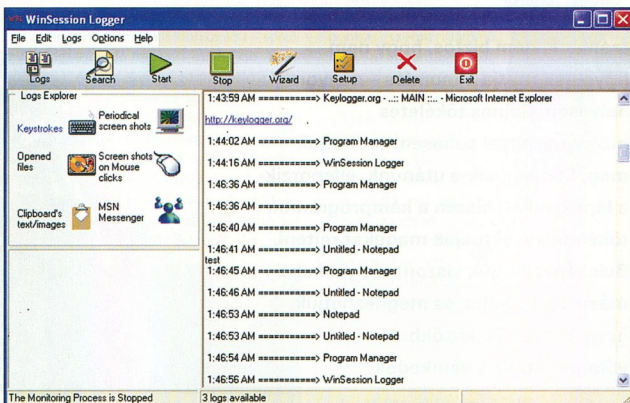
Néhány programot működés közben is megvizsgáltunk. Mivel célunk a lehetőségek bemutatása volt, a szoftverek között a teljesség igénye nélkül válogattunk.

KGB Keylogger

A KGB Keylogger háromféle – egy ingyenes és két fizetős – változatban szerezhető be. Az ingyenes Free KGB Keylogger éles helyzetben nem igazán vehető be, mivel a Windows NT/2000/XP/2003 feladatkezelője számára látható marad. A másik két verzió azonban 3 napig életképes, így rövid küldetésre „tértésmentesen” bevethető, így bizony van mitől tartanunk.

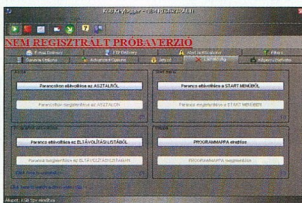
A KGB Keylogger tökéletes rejtőzködő, kérésre nemcsak a Start menüből és az asztalról tünteti el magát, hanem a Program Files könyvtárból és a Telepített programok listájáról is. A magyar nyelvű kezelőfelületnek hála, a kémkedéshez még csak angol nyelvtudásra sincs szükség.

A program hatásköre a billyentyűzettefigyelésre – helyesebben a képernyőn található valamennyi karakterre –, a webes alkalmazásokra, valamint a képernyő és a vágólap figyelésére terjed ki. A megfigyelés vonatkozhat valamennyi programra, de egy szűrő segítségével akár egyetlen alkalmazást is el-

Mondanunk sem kell, hogy a könyvelés adataival milyen könnyű visszaélni

lenőrizhetnek vele. A KGB Keylogger amellett, hogy a naplófájl természetesen a HDD-n tárolja, e-mailben is elküldheti a megfigyelőnek. Ez történhet adott időközönként, vagy olyankor is, ha a naplófájl mérete meghaladja az általa beállított értéket.

A KGB Keyloggerrel a program működésének minden nyoma eltüntethető

Kémprogram nélkül

Ha számítógépünkön nem is fut kémprogram, akkor sem érezhetjük magunkat teljes biztonságban! A rendszergazda ilyenkor is könnyen megtudhat rólunk néhány dolgot, mivel a számítógéphálózat tagjai IP címük alapján lehet azonosítani!

Legelőször is az általunk meglátogatott internetes oldalak listája és az internetezéshez használt sávszélesség ellenőrizhető. Könnyen lebukhat tehát valaki, ha munkahelyén fájlcsereelőt használ, vagy olyan internetes oldalakra látogat el, amelyek tartalma sehogyan sem egyeztethető össze a cég profiljával.

Ha nem vagyunk elég óvatosak, féltve őrzött jelszavunk könnyen megszerezhető

A legfejlettebb változat, a KGB Spy FTP-re is feltöltheti az adatokat, és úgy is beállítható, hogy a megfigyelést csak a kulcsszó begépelése után kezdje meg.

Info: www.refog.com/keylogger/

WinSession Logger 2.3B

Készítői szerint a kémkedőn kívül senki sem tudja kilőni a WinSession Logger. Erre garancia az egyéni billyentyűzettekombináció használata, valamint az, hogy a program képes önmagát mindenféle feladatlistából eltüntetni, sőt önmagát átnevezni is. Ráadásul védelmet kínál az anti-billyentyűzettefigyelőkkel szemben is (kémprogram-hatástalanító hatástalanító), így egyike a számunkra legveszélyesebb szoftvereknek.

Érdekesége, és nem mindennapi képessége, hogy a program tárolja az egérkattintásokat, sőt ezekhez kapcsolódóan akár a képernyőt is elmenti. Ugyancsak veszélyes funkció, hogy valamennyi megnyitott ablak címsorával együtt feljegyzi.

Kérhető a képernyő rendszeres mentése is – ezzel kapcsolatos érdekesség, hogy a szolgáltatás inaktív módba kerül, ha a számítógépet bizonyos ideig nem használják.

A naplófájlban az egyes bejegyzésekhez természetesen ezúttal is, mint minden eset-

ben, időbélyegző is társul (a pontos nyomon követéshez). A program a logfájlt a biztonság kedvéért kódolt formában tárolja.

Ha az adatokat e-mailen keresztül szeretné megkapni a kémkedő személy, nagyon kicsi a lebukás veszélye, lévén hogy a WinSession Logger saját motorral, nem pedig az adott hálózattal elérhető SMTP szervertel dolgozik.

A WinSession Keylogger felügyeleti eszközként is működhet, például letilthatja a Windows bizonyos funkcióit, valamint egyes weboldalak elérését. Ily módon nemcsak a munkatársak, hanem akár otthon a gyerekek mozgásterét is korlátozhatja.

És persze létezik még egy roppant veszélyes és hatásos dolog: a szoftvert távoli számítógépről, csendben is telepíthető, azaz

hálózaton keresztül is könnyen kikérelhetik legféltettebb titkainkat.

Info: www.cromosoft.com

PC ACME termékcsalád

A RayTown Corporation hatféle változatban kínálja portékáját. A különféle változatokat az különbözteti meg, hogy mindegyikkel más és más szolgáltatás együttes érhető el. A PC ACME NET például – mint a neve is mutatja – a hálózatra csatlakozott számítógépek különféle jellemzőinek a kiderítésére szolgál.

A termékcsalád valamennyi tagja már a Windows belépésekor elrejtetheti az ott megadott azonosító-jelszó párost.

Egyelőre csak kevés eszköz képes nyom követni a bejegyzések változásait a registryben – a PC Activity Monitor (PC ACME) ezt ellenkezés nélkül megteszi.

A naplófájl a megfigyelt számítógépre vagy hálózati mappába kerülhet, illetve természetesen elektronikus levél csatolmányaként is elküldhető.

Info: www.softsecurity.com

H. G.

SZÁMLÁZÓ ÉS RAKTÁRKEZELŐ RENDSZEREK

Kibővítettük a szoftver bérlet szolgáltatásunkat!

Szeptembertől minden programunk bérleti konstrukcióban is megrendelhető! A bérleti díjak programtól függően: 600 Ft és 6.400 Ft / hó között mozognak! Részletes árlista és információ a honlapunkon olvasható. www.provimax.hu

35.000,-

150.000,-

72.000,-

7.200,-

24.000,-

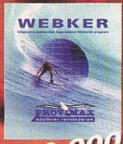
14.600,-

48.000,-

12.000,-

150.000,-

45.000,-

Hívja információs vonalunkat, kérjen INGYENES DEMO CD-t, vagy keresse fel honlapunkat az Interneten, ahol naprakész információt talál legújabb fejlesztéseinkről, letöltheti a frissítéseket, a demo és az élesíthető programjainkat is. A letöltött programok élesítését 1 órán belül elvégezzük munkanapokon! TÖLTSE LE ÉS HASZNÁLHATJA AZONNAL!

1149 Budapest, Tábornok u.11/a
Honlap: www.provimax.hu
E-mail: provimax@provimax.hu
Telefon: (06-1) 222-7514; 470-0052
Telefax: (06-1) 273-1183

Árak nettó árak, nem tartalmazzák az áfát!

Canon

Vadonatúj nyomtatók és multifunkciós eszközök

Megújult a PIXMA család

A Canon tavaly júliusban indította útjára a PIXMA nyomtatócsaládot, amelynek tagjai ötvözik az elegáns külsőt, a praktikus tervezést és az innovatív nyomtatási technológiát. A PIXMA család a múlt hónap végén 14 új modellel bővült, így a személyi fotónyomtatók mellett hamarosan öt multifunkciós készüléken is láthatjuk a PIXMA logót.

A Canon innovatív megoldásai mögött a cég komoly fejlesztői potenciálja áll, amelynek nagyságát jól jelzi, hogy az USA-ban bejegyzett szabadalmak számát illetően a Canon minden évben dobogós helyen van, így sok más márkás termékben is Canon „szív dobog”. A PIXMA család megújulásától sokat vár a Canon, hiszen tavaly a fotónyomtatók eladása bőven megduplázódott, az új modellek pedig éppen az otthoni „képgyártáshoz” kínálnak minőségi megoldásokat. Csak érdekesség-képpen, tavaly a Magyarországon eladott tintasugaras nyomtatók 51 százalékán a PIXMA logó virított, míg a piac többi szereplője a maradék 49 százalékon osztozott. Az új generációs eszközök akár 58 százalékkal gyorsabbak elődeiknél, egyes modellek 36 másodperc alatt végeznek egy 10×15 centiméteres, szegély nélküli fotóval. A modellek fejlesztésénél a gyorsaság és a nyomtatási minőség ötvözése volt a cél, hiszen korábban ezeket a jellemzőket csak egymás rovására lehetett javítani. A fejlesztők szándéka az volt, hogy az új modellek a piac minden

Tökéletes minőség, megfizethető áron (iP1200, iP1600, iP2200)

Ha valaki szeretne magának otthonra egy megfizethető árú fotónyomtatót, ám képeit szeretné jó minőségben papírra vetni, bizonyosan hasznát veszi a Canon iP1200-as modellnek, amely árkategóriájában az első 4800×1200 dpi felbontású, 2 pikoliteres cseppmérettel dolgozó printer. Mindezt ráadásul meglehetősen gyorsan teszi, hiszen a masina 70 másodperc alatt készül el egy 10×15-ös szegély nélküli fotóval, azaz 15 százalékkal gyorsabb elődjénél. Ugyancsak a digitális fotónyomtatókkal ismerkedőknek lehet jó választás az iP1600 és az iP2200 modell, amelyek a kistesivérükkel azonos felbontásra és cseppméretre képesek, ám 70, illetve 50 másodperc alatt készülnek el a szegély nélküli, 10×15-ös, professzionális fotóval. Ez a fotósok által leginkább kedvelt méret, így érdekes kiemelniünk, hogy ezt jelenleg a Canon nyomtatóival állíthatjuk elő a legolcsóbban.

Mindent bele, otthon is (PIXMA MP150, MP170)

Az MP150-es és MP170-es multifunkciós modellek elődeikhez hasonlóan stílusos megjelenést, gyorsaságot és pompás fotóminőséget nyújtanak, ráadásul lapolvasóként és színes másolóként is használhatók, mindezt egyetlen kis méretű készülékben. A másik nyomtatófejét két pikoliteres cseppméret és 4800×1200 dpi felbontás jellemzi, azaz fotólabor minőségre képesek.

A PictBridge kapcsolatnak köszönhetően képeinket közvetlenül, kompatibilis digitális fényképezőgépről vagy kameráról is kinyomtathatjuk. Az MP170 ráadásul memóriakártya-olvasót is tartalmaz, így a kompatibilis memóriák bármelyikéről készíthetünk papírképeket. A PIXMA MP150 és MP170 szkennel, másoló és nyomtató egyben. A fotónyomtató 55 másodperc alatt készít el egy 10×15-ös szegély nélküli képet, a másoló a fekete-fehér és színes oldalakból 22, illetve 17 másolatot készít el percenként, a színes szkennel pedig 1200×2400 dpi felbontásra képes.

Stílusos megjelenés, pompás fotóminőség, lapolvasó, színes másoló: ez a PIXMA MP170

szegmensét lefedjük, egyben minden fogyasztói igényt kielégítsenek, ezért a színes, fotónyomtatókat és multifunkciós eszközöket egyaránt magába foglaló modellpaletta. Ráadásul mindezt egyedülálló formatervezési eljárások teszik külsőre is „komfortossá”, hiszen a Canon masinák ránézésre „lakberendezési tárgyakként” sem utolsóak, de kialakításuknak

Fotók kompromisszumok nélkül, otthon (PIXMA iP4200)

A PIXMA iP4200 árkategóriájában az első személyi fotó-nyomtató, amely képes 1 pikoliteres cseppmértékben dolgozni, mégpedig 9600×2400 dpi felbontással, ami igazi fotólabór minőséget jelent. A népszerű iP3000 utódjaként az iP4200-as 51 másodperc alatt nyomtat ki egy 10×15 centiméteres, szegély nélküli fotót. A csillag nyomtató futurisztikus, szögletes gépháza magába foglalja a két papírtálcát, az automatikus duplex egységet és a CD/DVD-nyomtatóra szolgáló tálcát. Lehetővé teszi a közvetlen fotónyomtatást a legtöbb mai digitális fényképezőgépről és videokameráról a PictBridge kapu révén.

köszönhetően akár könyvespolcon is használhatjuk őket, ami a mai kis lakásokban különösen praktikus.

A PIXMA család nyomtatóiban és multifunkciós masináiban számos közös technológiát és szolgáltatást találni, amelyek mindegyike a jobb és hatékonyabb használhatóságot szolgálja. Ilyen például a Canon FINE (Full-photolithography Inkjet Nozzle Engineering) technológiája, amelynek továbbfejlesztett változatával a megújult PIXMA család minden tagjánál találkozhatunk, a gyorsaság és a nyomtatási minőség már nem egymást kizáró jellemzők. A Canon a saját szilíciumlapka gyártástechnológiájában szerzett tapasztalatokat kiaknázva nyomtatóiban a fűvókák méretét 9-10 mikrométeresre zsugorította, ezekből pedig akár 6144 is elérhető egyetlen nyomtatófejben. Miért jó ez nekünk? A mikrofüvókák (Micro Nozzles) számanak és a nyomtatófej hosszának növelésével a nyomtatás gyorsabb lett, miközben a kisebb, akár egy pikoliteres festékcseppeknek köszönhetően kevesebb festékkel tökéletesebb minőségű képeket készíthetünk. A FINE technológia gyorsasági előnyét a nagyobb, akár A4-es méretű fotók nyomtatásakor, illetve laborminőségű képek készítésekor érezhetjük leginkább.

Mindegyik új modellhez használható a rendkívül tartós nyomtatokat kínáló ChromaLife100 kelléanyagrendszer, ami az eredeti vízfestékalapú Canon tinták, a már említett FINE nyomtatófejek és a speciálisan kifejlesztett fotópapírok együttműködésén alapul. A fejlesztések eredményeképpen az albumban tartott nyomtatók 100, az üveg alatt kiállítottak 30, a csupaszon kiakasztott fotók pedig 10 évig tökéletes minőségben pompáznak, ám ezt természetesen csak eredeti Canon tinta és Photo Paper Pro média használatakor érhetjük el.

Valószínűleg mindenkivel előfordult már, hogy nyomtatás közben fogott ki a tinta, ami ha sürgős munkáról van szó, rendkívül bosszantó. Ezt kiküszöbölendő a Canon tintakazettáiba olyan LED-eket építettek, amelyek lassú villogással jelzik, ha már kifogyóban a tinta, míg ha a LED-hez tartozó kazetta egészen kiürült, azt heves villódzás adja a tudnunkra. Fontos meg-

Fotók szupergyorsan, szuperminőségben (PIXMA iP5200 és PIXMA iP5200R)

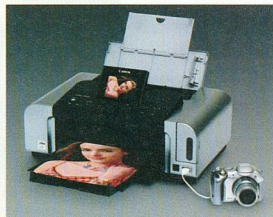
A Canon két új prémium modellje a család „Forma 1-es versenyzőjének” számít, hiszen a vezetékes, illetve vezeték nélküli technológiával felvértezett modellek egy szegély nélküli 10×15-ös fotóval mindössze 36 másodperc alatt végeznek, mégpedig 9600×2400 dpi-s felbontásban.

Az iP5200 modell egy CD korongot is villámgyorsan felcímez

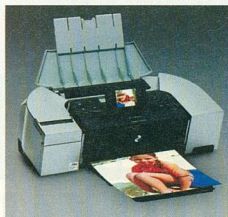
Nyomtatás számítógép nélkül (iP6210D, iP6220D, iP6600D)

Az új generációs PIXMA család eme három tagjának különlegessége, hogy ezekkel a modellekkel számítógép nélkül is kényelmesen és gyorsan papírra vehetjük a képeinket. Közös bennük, hogy a PictBridge-nek, az IrDA-nak és a memóriakártya-olvasónak

Íme, a fotó – akár számítógép nélkül is

köszönhetően a digitális fényképezőről, kameráról vagy mobiltelefonról számítógép és akár vezeték nélkül is nyomtathatunk, de akinek ez sem elég, az a készülékét Bluetooth csatlakozással is felvértezheti. Amíg a felbontást illetően az

Az iP6600D készülék viszi a primet, hiszen 1 pikoliteres nyomtatófüvókáival akár 9600×2400 dpi felbontásra képes, addig a másik két modell a 2 pikoliteres fűvókáival 4800×1200 dpi felbontásra képes. Mivel mindhárom modell erősebb a számítógép nélküli, közvetlen nyomtatás, ezért természetesen a kijelzők sem hiányozhatnak róla: a két nagyobbik modell 6,3, illetve 8,9 centiméteres

színes LCD-1 kapott, míg a kistestvéren egy kétsoros, húszkarakteres, monokrom kijelző irányíthatjuk a munkát. Az iP6600D készülék azonban nemcsak nagyobb felbontással és LCD kijelzőjével, hanem beépített jelző LED-es színenkénti tintarendszerével, beépített duplex egységével és CD-R/DVD adagolójával is kiemelkedik a triumvirátusból.

említeni, hogy a Canon külön cserélhető PGI-5BK és CLI-8 tintakazettáinak köszönhetően csak a kifogyó szín patronját kell cserélnünk, ami igazán pénztracíméző megoldás.

Egy nyomtató használhatóságát alapvetően meghatározza, hogy milyen nyomtatási anyagokat használhatunk, és ezeket mennyire könnyű kezelni. A PIXMA fótónyomtatókkal és multifunkciós eszközökkel akár CD-re és DVD korongra is nyomtathatunk, a választható papírvezetési útvonalaknak köszönhetően pedig szűk helyen – például könyvespolcon – is kényelmesen készíthetünk akár kétoldalas dokumentumokat is.

Amikor nyomtatót választunk, kevés szó esik az ezekhez tartozó programokról, pedig ezek alapvetően meghatározzák majd a nyomtatók minőségét. Íme néhány hasznos alkalmazás, amelyeknek a digitális fótózással és nyomtatással ismerkedők biztosan jó hasznát vehetik. Az Easy-PhotoPrint szoftverrel fótóinkat három lépésben papírra vehetjük. A nem fókuszban lévő arccat tehetjük éleesebbé a program Face Sharpening szolgáltatással, az arc ráncait a Digital Face Smoothing funkcióval simíthatjuk el, de a zavaró nyusziszemeket is csak egy pillanat eltűntetni. Az Easy-WebPrint bekoltozók az Explorer eszköztárába, így innen a weboldalak is kényelmesen kinyomtathatók anélkül, hogy – mint az gyakran előfordul – lemaradna a lap jobb oldala.

Nélkülözhetetlenek

Az ADSL rohamos terjedésével egyre több számítógép csatlakozik szinte állandóan az internetre. Megfelelő védelem híján jóformán percek kérdése, hogy hackertámadás áldozatává váljunk, vagy egy programkártévő utat találjon PC-nk merevlemezhöz. Szerencsére van védekezés, melynek egyik legfontosabb eleme a tűzfal. Kétszemes összeállításunkban az otthoni használatra szánt személyi tűzfalak kínálatának legjavát mutatjuk be.

Agálástalan hackerek mind kifinomultabb eszközöket vetnek be az internetes kommunikáció megbénítására és az illegális adatgyűjtésre. A biztonsági rések kihasználásával ellenőrzést szerezhetnek a megtámadott számítógépek felett, amelyekről bizalmas adatokat (jelszavakat, hitelkártya- és bankszámlaszámokat stb.) lophatnak el, vagy rosszindulatú programkódot (vírust, férget, kémprogramot, trójai falovat) helyezhetnek el rajtuk. A megszerzett adatokat eladhatják, a titokban telepített programokkal pedig további információkat lophatnak.

A védelmi rendszer központi eleme a tűzfal, amely a biztonságos üzemeltetéshez ugyancsak szükséges vírus- és kémprogramellenes szoftverrel együttműködve látja el a számítógép védelmét. Egyik fő tevékenysége az informatikai rendszer belső és külső kommunikációjának szűrése, a biztonságosnak ítélt bejövő és kimenő adatok átvitelének engedélyezése, illetve az ártalmasnak minősített információcsomagok eldobása.

Másik fontos funkciója, hogy a kívülálgal való kommunikációra szolgáló, támadható portokat láthatatlanná teszi az internet felé, ezáltal számítógépünk erőforrásai elér-

Így értékeltünk

Az értékelés során (a maximális összpontszám 10) figyelembe vettük a szolgáltatásválasztékot, a telepítés és a kezelés egyszerűségét, valamint azt, hogy az adott termék milyen szinten látja el feladatát, vagyis védi még gépünket a rosszindulatú támadásoktól.

hetetlenné válnak. Mindezeket a feladatokat úgy kell elvégeznie, hogy a normális „üzletmenetet”, vagyis a szűrőzés, levelezés zavarmertenségét ne befolyásolja.

A tűzfalak extra szolgáltatásai közé tartozik a hirdetések és más, nem kívánt tartalmak blokkolása, a webhelyek által küldött, az internethasználatra vonatkozó információkat tároló cookie-k kezelése, az e-mail-vevédelem, a kémprogramok kiszűrése, a regisztrációs adatbázis védelme, a személyes információk megóvása, valamint a portok és a hálózati forgalom figyelése. A támadási kísérletekről a tűzfalak riasztást küldenek, ganús tevékenység észlelése esetén pedig

egyetlen gombnyomással leválaszthatjuk a számítógépet az internetről.

Az XP tűzfala nem elég

Cikkünkben a különálló személyi tűzfalak kipróbálása során szerzett tapasztalatainkról számolunk be. A tesztelt programok között alapszolgáltatásokat kínáló ingyenes termékek és mindenféle extrákkal felturbózott nagygépek egyaránt vannak.

Az összehasonlításba bevettük a 2. szerzővel szembeállított Windows XP beépített tűzfalat is, amely csak a legszükségesebb funkciókat tartalmazza, ezért a hatékonyabb védelemhez mindenképpen ajánljuk valamelyik alább bemutatott termék telepítését.

A fizetős programok között a legmagasabb pontszámot a nagyon egyszerűen használható, rengeteg funkcióval felszerelt, jól áttekinthető felhasználói felülettel büszkellő Norton Personal Firewall 2005 érte el. Második helyen végzett a teljes körű szolgáltatásokat kínáló, magyarul is tudó Outpost Personal Firewall Pro 2.7, amelynek a funkcionálitása bedolgozó modulokkal (pluginnokkal) tovább bővíthető. A képzeletbeli dobogó harmadik fokára a teljes körűen testre szabható, mindenféle támadás ellen hatékonyan védő ZoneAlarm Pro 5 került.

Az ingyenesen használható tűzfalak bajnoka az igen eredményesen szűrő Outpost Firewall Personal Free 1.0 lett. Jól járunk az internethasználat és a levelezés biztonságosabbá tételéhez kiegészítő funkciókat is kínáló ZoneAlarm Freevel is.

Hogyan használjuk régi számítógépünket profi tűzfalként?

Ha profik akarnak megvédeni egy hálózatot, azt hardveres tűzfalal teszik. Ehhez azonban nem feltétlenül szükséges drága hardver: elegendő egy régi PC, meg persze egy megfelelő freeware program.

1. Hardver: DSL-kapcsolatokhoz elég egy régi 486-os legalább 64 Mb-át RAM-mal. Ha van flopmeghajtója, még merevlemezre sincs szükség ahhoz, hogy később mentjük a tűzfal-beállításokat. Két hálózati kártya azonban előfeltétele annak, hogy a hálózatok fizikailag is el legyenek egymástól választva.

2. Telepítés: A M0n0wall tűzfal operációs rendszert ad egy hardveres tűzfalhoz – kényelmes boot-image formájában. A program CD-/DVD-mellékletünkön is megtalálható.

Windows alatt megnyithatjuk például Neróval és CD-re írhatjuk. Fontos: ügyeljünk arra, hogy a régi PC meghajtója és BIOS-a a CD-ről történő bootolást is lehetővé tegye!

3. Címkiadás: a bootolást követően egyszerű szöveges felület jelenik meg. Először telepítsük a két hálózati kártyát az 1. menüpont alatt, de előtte már csatlakoztatnunk kell a hálózati kábelt. Ezután a 2. menüpont alatt állítsuk be a

két hálózati kártya IP-címét. Ezután egyelőre szüntessük meg az internetkapcsolatot.

4. Webkonfigurálás: a hátralévő beállításokat most már kényelmesen elvégezhethetjük a hálózatunk egy tetszőleges számítógépéről. Ehhez csak a tűzfal IP-címét kell megadnunk a webböngészőben. A tűzfal címe általában 192.168.1.1, így a felületet alatt találjuk. A login-név és a jelszó is »mono«.

5. Alapbeállítások: az első lépésben menjünk a webes felületen a *General Setup* ponthoz, hogy elvégezzük az alapvető beállításokat. Például itt írjuk be a DNS-szervert és a rendszeridőt is, hogy később a protokollok elemzésénél ne kelljen sokáig gondolkodnunk, mikor is történhetett a támadás. Sokkal fontosabb azonban, hogy itt a belépési nevet és a jelszót is megváltoztathatjuk. Semmiképpen se tartsuk meg az alapértelmezettet!

6. Tűzfal-szabályok: a tűzfal szívéit, a szabályrendszert, a *Firewall* menüben adjuk meg. Hogy milyen lehetőségek vannak és ezek közül melyek használatra érdemesek, azt legjobban, ha elolvassuk a cím alatt. Ha rögzítettük a szabályokat, csatlakoztassuk ismét az internetkábel, és a M0n0wall működésre kész.

Norton Personal Firewall 2005

www.symantec.hu

A Symantec tűzfala egyike a legteljesebb védelmet nyújtó rendszereknek. Tartalmaz minden szükséges védelmi funkciót a legalapvetőbbektől egészen a webhelyek és az elektronikus levelezés ellenőrzéséig. Mindezeket rendkívül áttekinthető és egyszerű felhasználói felületen keresztül érhetjük el. A Norton Personal Firewall egy sor biztonsági szűrőt tartalmaz, amelyek segítenek megvédeni a gépet a vírusoktól, a biztonsági fenyegetésektől, a nem kívánt levelektől és a betolakodóktól.

A személyi tűzfal modul megvédi a gépet az internetről érkező támadásoktól és a veszélyes webtartalmaktól, továbbá figyeli a portokat és minden gyanús magatartást. A behatolás elleni védelem megvizsgál minden információt, amely beérkezik vagy kimegy a gépről, és automatikusan blokkolja a világ-

Norton AntiVirus

System Status: OK

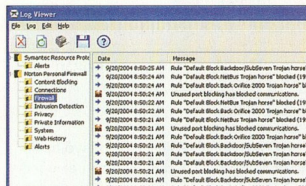
Security Scanning Features

Auto-Protect	On	Auto-Protect Provides continuous protection from viruses and other malicious threats. More Info
Internet Worm Protection	On	
Email Scanning	On	
Full System Scan	12/25/2004	

Subscription Service

Virus Definitions	12/22/2004
Renewal Date	11/17/2005
Automatic LiveUpdate	On

symantec. Norton AntiVirus 2005

Események részletes naplózása

hálórról érkező támadásokat. Végül a személyi adatok védelmét ellátó szolgáltatás választható szintű ellenőrzést gyakorol az információforgalom fölött, amelyet a felhasználó a weben, az elektronikus levelezésén és a csveggóprogramokon keresztül produkál.

A Norton Personal Firewall 2005 megakadályozza más gépek csatlakozási próbálkozásait, valamint azt, hogy a telepített programok más hálózatra vagy gépre kapcsolódjanak. Elrejti az inaktív portokat, folyamatosan vizsgálja az aktív portok forgalmát, ellenőrzi az összes Java programot és ActiveX vezérlőt, és felajánlja a választási lehetőséget: futtatni vagy blokkolni szeretnénk-e a szoftvert.

ÖSSZEGRÉS A Norton Personal Firewall telepítése egyszerű, bár kicsit lassú, és kétszer kell újraindítani közben a gépet. Három különböző biztonsági szintet enged beállítani. A tálcán, a munkaasztalon és az állománykezelőben egyaránt elérhető.

Irányár:	19 500 Ft
Fejlesztő:	Symantec
Minimális követelmény	
CPU:	Pentium 133 MHz
RAM:	64 MB
Operációs rendszer: Windows 98SE, ME, 2000, XP, Linux	
Értékelés:	8,1
Nagyon egyszerűen használható, rengeteg funkciót kínál, felhasználói felülete jól áttekinthető.	

Outpost Personal Firewall Pro 2.7

www.agnitum.hu

Az Outpost Firewall olyan személyi tűzfal, amely támogatja a beépülő modulok (plüginok) használatát – ezek révén más fejlesztők is egyszerűen bővíthetik a programot. A különféle konfigurációk és bemutatók révén részletes információkat kapunk számítógépünk minden kapcsolatáról, hogy könnyebben optimalizálhassuk a rendszer működését.

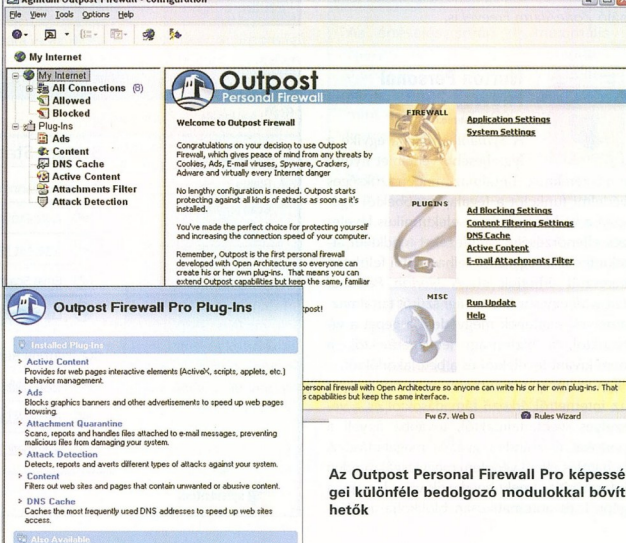
Az Outpost Firewall-l előre definiált válaszokat adhatunk a lehétköznapiaból

Személyi tűzfalak jellemzői

	Norton Personal Firewall 2005	Outpost Personal Firewall Pro 2.7	ZoneAlarm Pro 5	Outpost Personal Firewall Free 1.0	McAfee Personal Firewall Plus
Internet	www.symantec.hu	www.agnitum.hu	www.zonelabs.com	www.agnitum.hu	www.mcafee.com
Értékelés	8,1	7,3	7,1	6,9	6,8
Irányár (Ft)	19 500	12 500	17 250	ingyenes	9250
Funkciók					
E-mail-vedelem	+	+	+	+	-
Áltamányvédelem	+	+	+	+	+
Személyes információk védelme	+	+	-	-	+
Portok figyelése	+	+	+	-	+
Hálózati forgalom figyelése	+	+	-	-	+
Adatszűrés	+	+	+	+	+
Riasztás behatolási kísérletnél	+	+	-	-	+
Portok elrejtése	+	+	+	+	+
Felugró ablakok blokkolása	+	+	+	+	-
Cookie-k blokkolása	+	+	+	+	-
Megbízható webhelyek listája	+	+	+	+	+
Blokkolt webhelyek listája	+	+	+	+	+
Kezelés					
Jelszavas védelem	+	+	-	-	-
Egyeni felhasználói beállítások	-	+	+	-	-
Visszatérés az alapbeállításokhoz	+	+	-	-	+
Tűzfal azonnali kikapcsolása	+	+	+	-	-
Forgalom azonnali blokkolása	+	+	+	-	-

Agnitum Outpost Firewall - configuration

Az Outpost Personal Firewall Pro képeségek különféle bedolgozó modulokkal bővíthető

kalmazásokra és helyzetekre, de átfogóan testre is szabhatjuk, melynek során a legpárbeszéltebb részletekig meghatározhatjuk, hogy mit engedélyezünk és mit nem. Ha valami hiba csúszik a szabályok megalkotásába, a tűzfal felszólít bennünket, hogy javítsuk ki azt. Az Outpost villámgyorsan felismeri és blokkolja a legkülönbözőbb támadásokat, beleértve a szolgáltatásbénító (DoS) támadást is. A behatolás elleni védelem megvizsgálja a gépünkre beérkező adatokat, és megakadályozza a veszélyes csomagok bejutását. Az *Agnitum Update* szolgáltatás mindig frissen tartja az Outpost Firewall Pro-t, amely így hatékonyan meg tudja védeni a számítógépet az újabb fenyegetésektől is. Manuálisan és automatikusan is fríszíthetjük – a licenc érvényességi ideje alatt ingyenesen.

ÖSSZEZÉS Az Outpost Firewall főablaka hasonló megjelenésű, mint a Windows Intézője, így kezelésének az elsajátítása kevés időt vesz igénybe. A program jövőtől engedélyünk nélkül semmilyen adat nem hagyhatja el a számítógépet, illetve nem juthat be oda.

Írányár:	12 500 Ft
Fejlesztő:	Agnitum
Minimális követelmény	
CPU:	Pentium 200 MHz
RAM:	64 MB
Operációs rendszer:	Windows 95, 98, NT, ME, 2000, XP

Értékelés:	8,1
Teljes körű szolgáltatásokat kínál, magyarul is tudó tűzfal, amely az átfogó működés érdekében pluginokkal egészíthető ki.	

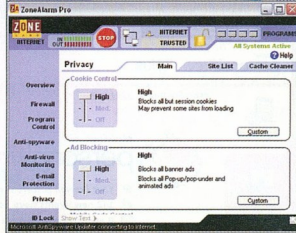
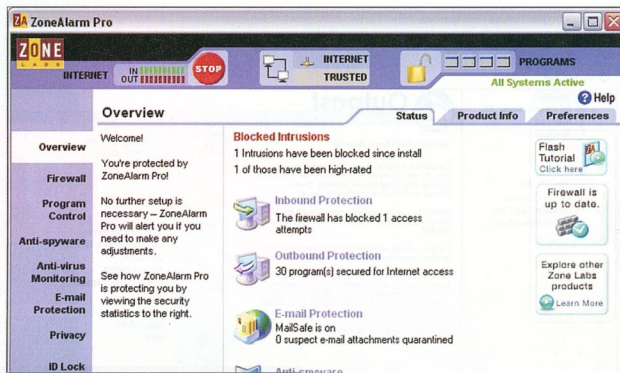

ZoneAlarm Pro 5

www.zonelabs.com

A *ZoneAlarm Pro* tulajdonképpen egy tűzfal, kémprogramellenes modul és e-mail-vevélemmel ellátott komplett internet-biztonsági csomag, amely érzékeli az internetről jövő támadásokat és a belülről kezdeményezett kiszivárgatásokat. A beépített *MyVault* funkció segít megvédeni a számítógépen tárolt legbizalmasabb információinkat, például a személyes adatainkat vagy a bankszámlaszámunkat. Amikor megpróbáltunk e-mailben elküldeni egy bankszámlaszámot, a *MyVault* észlelte a kísérletet, és azonnal megszakította a műveletet.

A program tartalmaz egy „lakatot”, amellyel blokkolható az internetforgalom, amíg a számítógép nincs megfelelő védelem alatt. Egy másik hasznos biztonsági szolgáltatás az a gomb, amellyel azonnal bezárható

Több szintű cookie- és hirdetésszűrés a ZoneAlarmban

minden internetre kapcsolódó alkalmazás. A programablak bal oldalán található főmenüből érhető el a tűzfal valamennyi konfigurációs beállítása. Így például az *Alerts & Logs* részben megadható, hogy milyen váratlan események esetén riasszon minket a Zone Labs biztonsági szoftver, míg a *Privacy* pont alatt állíthatjuk be többek között a webhelyek információgyűjtési célra használt elemeinek, a cookie-knak a szűrését.

ÖSSZEZÉS Kétségteljesen ez a ma létező egyik legteljesebb tűzfal. Tartalmazza a szokásos védelmi funkciókat, és még többet is, mint például a cookie-k szűrését, és azonnali ablakblokkolást vagy a személyes információk megvédését a *MyVault* segítségével.

Írányár:	17 250 Ft
Fejlesztő:	Zone Labs
Minimális követelmény	
CPU:	Pentium 233 MHz
RAM:	48 MB
Operációs rendszer:	Windows 98SE, ME, 2000, XP

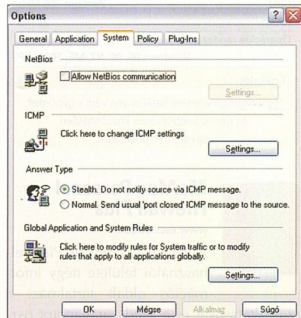
Értékelés:	7,1
Nagyon egyszerűen használható, teljes körűen testre szabható, hatékonyan megvéd mindenféle támadástól.	

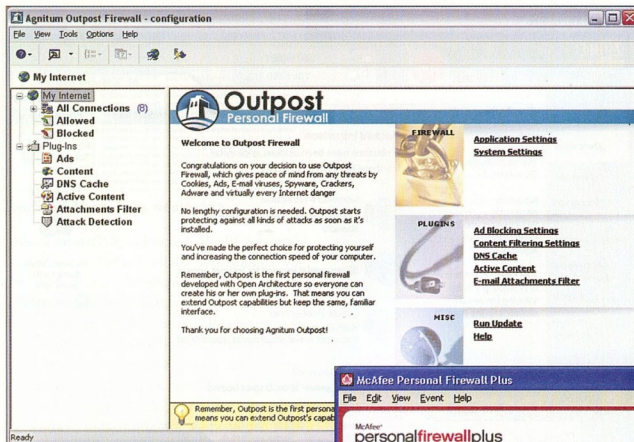
Outpost Personal Firewall Free 1.0

www.agnitum.hu

Az *Agnitum* tűzfala, az *Outpost Firewall Personal Free 1.0* hatékony szűrő, amely teljesíti az ilyen típusú szoftverekkel szemben támasztott alapvető követelményeket, annak ellenére, hogy ingyenes. Jó hatásokkal hárítja el a számítógépünk ellen indított támadásokat, és a telepítés sem vez túl sok időt igénybe. Ugyancsak nem okoznak különösebb gondot a biztonsági beállítások, ugyanis az *Outpost* felhasználói felülete kísértetiesen hasonlít a Windows Intézőjére. A szoftver kiemelkedő értéke, hogy – pénzért megvásárolható, fejlettebb testvérehez, a *Firewall Prohoz* hasonlóan – bedolgozó programok

Működési paraméterek beállítása az ingyenes Outpostban

készíthető hozzá. Így egyszerűen továbbfejleszthető az Outpost képességei, miközben a program megőrzi a megszokott felhasználói felületet. Szintén megszokott szolgáltatás az elektronikus levelezés védelme és a cookie-k szűrése.

ÖSSZEZÉS Ha megvagyunk az olyan szolgáltatások nélkül, mint a technikai támogatás, a folyamatos frissítés, a jelentős alkalmazások aktivitásáról vagy a riasztás küldésének lehetősége, akkor nem szükséges, hogy pénzt költünk egy tűzfalprogramra. Az alapvető védelmi funkciókat jó színvonalon megvalósító Outpost Personal Firewall 1.0 kiválóan megfelel céljainkra.

Írányár:	ingyenes
Fejlesztő:	Agnitum
Minimális követelmény	
CPU:	Pentium 200 MHz
RAM:	32 MB
Operációs rendszer:	Windows 95, 98, NT, ME, 2000, XP
Értékelés:	6,9
Ingyenessége ellenére hatékonyan védi a gépünket, és nyitott telepítésének köszönhetően egyszerűen bővíthető.	

McAfee Personal Firewall Plus

www.mcafee.com

A *Personal Firewall Plus* felhasználói felületre négy információs oldalt tartalmaz: a szolgáltatásokat és a rendszerállapotot összegző *Summary*, az internetet használó programok beállításait tartalmazó *Internet*

Application, a belülről kifelé irányuló forgalmat ellenőrző *Inbound Event*s és a segédprogramok elérését biztosító *Utilitét*. Ha egyszer telepítettük, a program automatikusan kikapcsolja a Windows beépített tűzfalát, és alapértelmezett tűzfalként állítja be önmagát. A McAfee tűzfalának e verziójával a támadási kísérletek leírását elküldhetjük a *HackerWatch.org* webhelyre, további elemzés céljából.

Írányár:	9250 Ft
Fejlesztő:	McAfee
Minimális követelmény	
CPU:	Pentium 150 MHz
RAM:	35 MB
Operációs rendszer:	Windows 98, ME, 2000, XP
Értékelés:	6,8
Igen tetszetős, kényelmesen kezelhető, és intuitív felhasználói felületének köszönhetően öröm használni.	

Az internetforgalom grafikus és programok szerinti tételes kijelzése

ÖSSZEZÉS A McAfee tűzfalának legnagyobb előnye az egyszerű kezelhetőség. Sajnos azonban a tűzfalunk kívül más biztonsági modul nem tartalmaz, ezért nem került az élcsoportba, ám ha más programok mellett alkalmazzuk, akkor jó választás lehet.

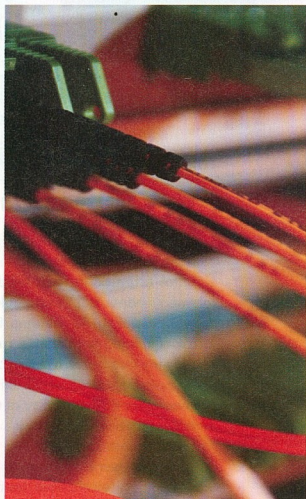
Mészáros Csaba
(Folytatjuk)

dataHome
szerverközpont

a dataHome szerverközpont coloc:100M szolgáltatásunkat egy gép elhelyezése esetén 14 900 Ft*-os havi áron kínáljuk.

14 900 Ft

WWW.DATAHOME.HU

A dataHome szerverközpont a XIII. kerületben a hármas metró vonalán, profi környezetben vár, ahol

Add meg szerverednek azt amire szüksége van

- szervered Magyarország egyik legnagyobb nemzetközi és belföldi sávszélességű rendszerének hálózata szolgálja ki, korlátok nélkül
- éjjel-nappal üzemelő monitoring rendszer felügyeli szervered biztonságos működését
- rendszerműnköink a nap 24 órájában állnak rendelkezésedre, személyesen és telefonon egyaránt
- hozzánk érkező ügyfelek számára ingyenes örzött, fedett parkolót biztosítunk

* az ár 2 éves szerződés megkötése esetén érvényes, és az ÁFA-t nem tartalmazza.

GTS-DATANET TÁVKÖZLESI KFT.

1134 Budapest, Váci út 37/A. 5. emelet
info@gsdatanet.hu // www.datahome.hu //
részletek a www.datahome.hu web oldalon

A
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
O
P
Q
R
S
T
U
V
W
X
Y
Z

GTS
Datamet

A N A P R A

Vidd magaddal a játékaid!

Vitathatatlan, hogy a PlayStation a játékorültek legnépszerűbb masinája, s most örömmel tudjuk, hogy végre nálunk is kapható ennek a mobil, hordozható változata, s most már bárhová magunkkal vihetjük kedvenc játékaikat.

Webböngésző gyárilag

A PlayStation Portable sok mindenre használható, és a beépített WiFi magától értetődően teszi fel a kérdést: miért nem böngészhetjük vele a weboldalakat. Az élelmes felhasználók már meg is találták a megoldást: számos internetes oldalon olvasható, hogyan lehet az egyik hivatalosan megjelent PSP játék egy rejtett részéből elővarázsolni egy tökéletes webböngészőt.

Szerencsére az európai megjelenés idejére elérhetővé tették a firmware legújabb frissítését (az új készülékeket várhatóan ezzel szállítják már), amelyben már „gyárilag” benne van a webböngésző.

A PlayStation és a PlayStation 2 sikere után a hordozható PlayStation a konzolgépek új trónkövetelője. Az Európán kívül már több hónapja, s végre nálunk is kapható és hatalmas sikert arató PSP azonban nem egyszerű játékép: zenék, videók, mozifilmek, fényképek lejátszására is alkalmas, és helyi hálózathoz vagy internethez is csatlakoztatható.

Képernyő a joypaden

A Sony PSP olyan, mintha a PlayStation-nál megszokott játékirányító megnagyobbított változatának közepére egy képernyőt szereltek volna. A 4.5"-os, 16:9 arányú LCD megjelenítő felbontása 480×272 képpont. A tolltartónyi készülék tartalmazza a hagyományos vezérlőgombokat és a joysticket,

így aki már használt PS-t vagy PS2-t, annak nem lesz gondja a játékok irányításával. Igaz, hogy a beépített kijelző jóval kisebb, mint egy televízió képernyője, az élessége, a színei és a felbontása azonban tökéletes játékélményt nyújt. Ehhez jön még a beépített sztereó hangszóró vagy a fejhallgató kiváló hangja és a hordozhatóság.

A játékok 1,8 Gb-átos kis lemezekben, UMD-ken (Universal Media Disc) tölthetők a gépbe. A szeptemberi európai megjelenéssel egy időben több tucat játék is elérhető lesz PSP változatban. Ezek között vannak olyanok, amelyeket kifejezetten a PSP-re fejlesztettek, de természetesen megjelentek a korábbi, nagy sikerű PlayStation játékok változatai, így például a WipEout, a MediEvil, az F1 Grand Prix, a WRC vagy az NBA és a FIFA 2005.

Kapcsolatok

Mivel a PSP nem csupán egy játékép, számos csatlakozási lehetőséggel is ellátott. Találhatunk rajta USB 2.0 portot, IrDA infravörös csatlót, IEEE 802.11b vezeték nélküli kapcsolatot, fülhallgató-csatlakozást és Memory Stick kártyahelyet. Ezek a kapcsolatok kitágítják lehe-

Jellemzők, röviden

PSP CPU (333 MHz)
 UMD Drive
 IEEE 802.11b (Wi-Fi)
 USB 2.0
 Memory Stick PRO Duo
 IrDA
 170 mm×74 mm× 23 mm
 260 gramm

Vigyázat, régiókódolás!

Gyors ütemben jelennek meg az UMD formátumú filmek – külföldi csomagküldő weboldalai már most is számos kiadvány közül válogathatunk. Arra azonban figyelni kell, hogy az UMD-nél is használják a DVD-nél bevezetett régiókódolást. Ez azt jelenti, hogy az Európában vásárolt PSP-ken csak az európai megjelenésű filmeket lehet lejátszani.

tőseingeinket, hiszen fényképeket, zeneszámokat és akár a videókat is áttölthetünk a készülékre. Amúgy a feltöltés meglehetősen egyszerű, hiszen amikor egy számítógéphez csatlakoztatjuk a PSP-t, akkor ez utóbbi memóriakártyája külső lemezegységként látszik. Ha a Memory Sticket a PSP-vel formázzuk, akkor automatikusan létrehoz rajta olyan speciális mappákat, amelyekbe a képeket, zenéket, videókat lehet feltölteni.

A beépített kapcsolódási lehetőségek arra is lehetőséget kínálnak, hogy a játékok egy részét más PSP-tulajdonosokkal közösen élvezzük. Az infra, USB vagy WiFi használatával ezek lehetnek kétszemélyes játékok, de ha nagyszabásúbb terveink vannak, s a világ távoli részeiről keressük játékpartnereket, elég a WiFi-vel egy hotspoton keresztül az internetre csatlakozni, s máris több távoli játékos is részt vehet egy-egy izgalmas csatában.

Multimédia

A készüléket médiatárként és lejátszóként is használhatjuk: mindenholva magunkkal vihetjük fényképeinket, kedvenc zenéinket vagy filmjeinket. Ami a fotókat illeti: dorozható masinánk elboldogul a GIF, BMP, PNG és JPG képekkel, amelyek méretére nincsen megkötés, akár 4-5 megapixeles fényképek is lehetnek. A képek között kedvünk szerint lépkedhetünk, és ki is nagyíthatjuk azok egyes részeit, sőt, egyetlen gombnyomással akár slideshow-t is indíthatunk.

A képezelés és betöltés igen gyors, tesztünk során a nagyjából 2 Mbájtos képeket 2-3 másodperc alatt töltötte be a gép. A képek tökéletes színekben jelennek meg a kijelzőn, aminek fényerejét egy külön gombbal, több lépésben állíthatjuk.

A zenével sincs gond: a zenei formátumok közül a legszélesebb körben használt MP3-t és a Sony saját ATRAC fájljait tudja lejátszani a PSP. Itt is megtalálhatók a szokásos vezérlési lehetőségek: a zeneszámok, albumok között ugrálhatunk előre, hátra, beletekerhetünk a dalokba, beállíthatjuk az ismétléseket. A hangerőt két külön nyomógombbal szabályozhatjuk.

A PSP használatának talán leglátványosabb része, amikor filmet nézünk a széles-

vásznú képernyőn. Ezek lehetnek rövid MPEG4 formátumú videók, amelyeket átmásoltunk a memóriakártyára, vagy teljes mozifilmek, amelyeket UMD lemezen töltünk be a gépbe. Egy-egy UMD-n egyébként akár egy teljes mozifilm is elfér. Az UMD formátumú filmeknél ugyanolyan szolgáltatásokat kapunk, mint amelyeket a DVD-nél megszoktunk, így menüket, több hangsvótot és

Akár fülhallgatóról is vezérelhetjük a zenelejátszást

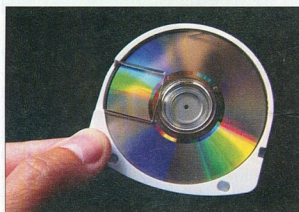
A PSP-n megtalálhatók a megszokott vezérlőgombok

Kézbe zárt játékok

Az UMD olvasóegység a készülék hátulján kapott helyet

A kis méretű UMD lemeze 1.8 Gbájtnyi adat fér

felíratot. A PSP feltöltött akkumulátorával kényelmesen végignézhetünk 2-3 teljes mozifilmot is.

Légből kapott frissítés

A vezeték nélküli hálózati kapcsolatot nem csak arra használhatjuk, hogy több szereplős játékokat játsszunk. Ha egy internet-hozzáférési ponthoz csatlakozunk WiFi-n keresztül, akkor a PSP firmware-jét is frissíthetjük. Minthogy cikkünk készítésének idején jelent meg egy frissítés, így ezt is ki tudtuk próbálni. A vezeték nélküli hálózatot a menü megfelelő pontjain keresztül gyorsan és egyszerűen be lehetett állítani, pedig a hozzáférési pont titkosítást is használt. A közel 20 Mbájtos frissítést letöltés után azonnal telepíthettük, és egy újraindítás után már az új szoftver futott a PSP-n. Az interneten keresztül frissítéssel könnyen lehet majd követni a későbbiekben megjelenő új hang- és videókérdőásokat.

Gyarmati László

Jönnek a mozikerek!

Cikkünk nyomdába adásakor még nem volt hivatalos információ arról, ki és milyen filmeket dob a hazai piacra a PSP itthoni megjelenésének időpontjára. Annnyit azonban tudni lehet, hogy első körben körülbelül 30 film fog megjelen-

ni, amelyek lefedik az elmúlt időszak legnagyobb mozikereit. Ezek a lemezekben még magyar felirat lesz, de a forgalmazók azt ígérik, hamarosan magyar szinkronos alkotásokkal is találkozunk.

Kacsintás a divat felé

A Playstation Portable (PSP) európai megjelenésével egy időben megérkeztek a különböző hasznos és kevésbé hasznos kiegészítők is. A hordozható Playstation részben divatcikk is, így nem csoda, hogy a tartozékok jó része amolyan ruházatkiegészítő.

A Logitech már a japán megjelenés óta egyre újabb kiegészítőikkel jelentkezik. Ők nem annyira a divatra, mint inkább a hasznosságra helyezik a hangsúlyt.

A *PlayGear Amp* hordozható hangszórók erős és telttélt szerepét hangoztatják, az asztalon, ha filmnézés vagy zenehallgatás közben. A készülék egy PSP állvány is tartozik, amely az eszközt megtámasztja az asztalon, ha filmnézés közben nem akarjuk kézzel tartani. Az összecusukható kivitelnek és a hordtáskának köszönhetően a hangszórókat könnyű elcsomagolni és szállítani. A készülékhez mellékeltek különlegesen hosszú hangkábel segítségével még játék közben is élvezhetjük a kiemelkedő hangzást. A hangszórókat, a kábeleket és a tápegységet használaton kívül a mellékelte utazótokban tárolhatjuk. A készülék tápegységről vagy négy darab AAA méretű elemről üzemeltethető. (15 000 Ft)

A PSP nagy képernyője és csillogó készülékéhez megérdemli a védelmet. Erről a

Logitech PlayGear Pocket tok gondoskodik. A polikarbon váz tökéletes védelmet nyújt a karcodások és ütődések ellen. (5100 Ft)

Aki csak a képernyőt szeretné védeni, a *Logitech PlayGear Visort* is választhatja. Ez megakadályozza, hogy a PSP kijelzőjére karcok vagy ujjlenyomatok kerüljenek, és a játékép még ezzel együtt is elfér a PSP Value Pack csomaghoz járó tokban. Az átlátszó polikarbonát fedőlap úgy helyezkedik el a kijelző felett, hogy közben minden játékvezérlő billentyű, rendszergomb és csatló hozzáférhető, így játék közben is védi a képernyőt. A fedél sorszámok nélkül, biztosan rögzíthető a PSP-hez, de könnyen el is távolítható. (1800 Ft)

A PSP vetekszik a komoly médiajátésszokkal, ezért biztosan sokan használják majd komoly fülhallgatóval. A *PlayGear Stealth* kényelmesen viselhető akár óráig tartó játék, zenehallgatás vagy filmnézés közben is. A termékhez három különböző méretű gumifórt fültámasz jár, így kényel-

mesen viselhető, biztosan megmarad a fülben, és megfelelő hangszigetelést kínál a jó minőségű mélyhangoknak. A fülhallgatóban szerepel neodýmium-mágneses hangszórók vannak, amelyek kompakt méretük ellenére is igen nagy hangerőt produkálnak. (3600 Ft)

Aki a divat felé kacsingat, vessen egy pillantást a *PlayGear Mod* fülhallgatóra. Viselése a fej mögötti kialakítása miatt rendkívül kényelmes. Ebben is neodýmium-mágneses hangszórók vannak, kiváló mélyhangokkal. A mindössze 5 dekagramm súlyú fülhallgatón egyedi kialakítású komfortgyűrűk vannak. Ezek a puha, zselészerű anyagból készült levehető gyűrűk stabilan veszik körbe az ember fület, így még viseljük aktív mozgása közben is a helyükön maradnak. A fejpánt és a fültámaszok is polikarbonát anyagból készültek, így nagyon strapabírók és időjárásállóak. (5500 Ft)

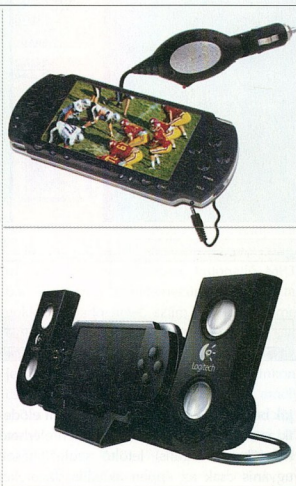
Filmnézéshez vagy zenehallgatáshoz az *Aspeed* hangrendszerét ajánlják. A PSP köz-

vetlenül a kisméretű eszközre csatlakoztatható, nincs szükség kábelekre. Ha azonban játék közben is szeretnénk élvezni a nagy hangerőt, akkor kábellel is csatlakoztathatjuk a gépet. A két hangszóró 180 fokban elforgatható, így tökéletes térbeli hangképet lehet beállítani. Működéséhez hálózati adapter vagy két darab AA méretű elem szükséges. (12 000 Ft)

A Logitech PlayGear Street egy olyan táska, amelyben kényelmesen és biztonságosan elfér a PSP, akár hat UMD lemez, három memóriakártya, valamint a fülhallgató. A doboz erős polycarbonból készült, így akár az eséseket is kibírja. (6000 Ft)

Aki már megunta a fekete vagy fehér színt, gyorsan feltűnő színű ruhákba öltöz-

tetheti PSP-jét. A PSPStyles weboldalán is megrendelhető, felragasztható fólia nemcsak védi, hanem látványossá is teszi a készüléket. A jelenlegi kínálatban 136 különböző skin szerepel. (2500 Ft)

Az alapgépen kívül természetesen a játékokat tartalmazó lemezeket is gondosan kell kezelni, tárolni és szállítani. Erre szolgál az Intec's Game Cases. A doboz két rekesz-

ben 3-3 UMD (Universal Media Disc) lemezt helyezhetünk el. (1000 Ft)

Ugyancsak az Intec kínálatában szerepel a PSP Car Adaptor is, amelynek segítségével a hosszú utazások alatt is játékra vagy filmnézésre használhatjuk a PSP-t. A kétméteres csatlakozókábelrel a gépkocsi bármely ülésén használhatjuk a töltőt. (3000 Ft)

Válogatásunk végére hagyunk egy olyan kiegészítőt, amely egészen biztosan nem kerül majd a hazai boltok polcaira, ha másért nem, az ára miatt. Russel Simons hip-hop énekes egy arany PSP tartót tervezett felesége számára, csaknem 7 millió forintnak megfelelő összegért. Elkészítéséhez 500 gramm aranyat, krokodilbort, valamint hét karátnyi fekete és sárga gyémántot használtak fel.

Gy. L.

„Notebook tartozékok

?”

Pl.: „Caseman” trendi notebook táskák divatos színösszeállításokban. Tágas, osztott belső rész, praktikus zippzáras zsebek az elő- és hátoldalon egyaránt.

„Persze, hama!”

Tartozékok legszelesebb választéka. multimédia-fotó-vidéo-audio

Keresse a szaküzletekben.

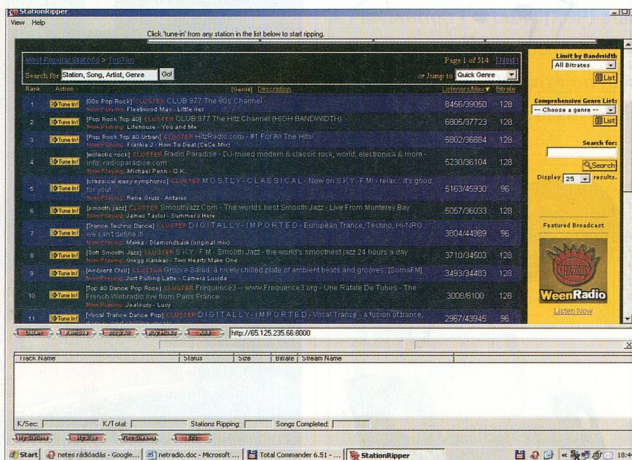
hama[®]
A megfelelő megoldás

www.hama.hu

Felvétel indul!

A magnók elterjedése – tehát a 70-es évek – óta a rádiózás és a rádióadások felvétele kéz a kézben jár... Az érettebb fiatalság képviselői még emlékezhetnek a Magyar Rádió Lemezbörze vagy Poptarisznya elnevezésű műsoraira, amelyek kezdek egy fél ország ült a magnó előtt, ujjait gondosan a Record gomb felett tartva. Úgy tűnik, a netes rádiókkal sincs ez másképp.

Pop, rock, jazz – a bőség zavara

Jó húsz éve még a maig legendás lemezlovasok – mint például Komjáthy György – által lejárított zenezámlatok sehonnan máshonnan nem lehetett megszerezni, kizárólag az említett, teljes albumok leadására szánt műsorokból. (Érdekeség, hogy akkoriban még nem volt sem Artisjus, sem BSA, így a műsorvezető mindig bementa: „most pedig visszaszámolok, aztán háromra tessék elindítani a magnót!” – ma már ezért kapna vagy tíz év börtönt...) A zenerajongók és gyűjtők tehát kizárólag ezekből a csatornákból szerzhették be kollekcióikat. Az internet megjelenésével azonban már rengeteg (legális vagy nem legális) oldalról tölthetünk le teljes albumokat, az (immáron internetes) rádióadások rögzítésének tehát nincs értelme, gondolnánk. De ez nem így van.

Még mindig rögzítünk?

A felvétel ugyan javult, a net tele van MP3 formátumú zenékkel, a vajtűlő és ingyenes zenerajongók azonban ugyanúgy nem tud-

ják beszerezni napi betevőjüket, mint elődeik anno, a 70-es években. A neten elérhető (és főleg a legális) letöltő szolgáltatások ugyanis csak az éppen aktuális slágereket tartalmazzák, amelyek többsége bizony tuciki-techno/dance, esetleg rap zene.

A netes letöltés tehát nem sokat segít rajtuk, ha mondjuk valamelyik Pink Floyd vagy Peter Gabriel album hiányzik elektronika gyűjteményére vagy a netről letölthető kis-millió DJ, MC és egyéb – pár év múlva úgyis az ismeretlenség homályába süllyedő – előadó számára hagyatkozniuk, hiszen az internetes rádiók és állomásgyűjtemények, élükön a **Shoutcast**l (www.shoutcast.com), bőven tartalmaznak ingyenes és tematikus streameket. Nincs más dolgunk, mint kiválasztani a nekünk megfelelőt (a raggie-től az easy-jazzig van itt minden), és máris nagy

Jó tudni!

Nem árt, ha tudjuk, hogy az internetről bármilyen zenezámlatot/filmet vagy egyéb dolgot letölthetünk és rögzíthetünk, teljesen jogszerűen – abban az esetben, ha ezek a fájlok kizárólag *othoni használatra* kellenek, azaz nem másoljuk őket boldog-boldogtalannak, nem publikáljuk őket a neten, és főleg nem adjuk tovább őket pénzért. Az MP+ formátumban való tárolás és rögzítés azonban (az MP3 formátum jogi háttere miatt) jogilag nem tisztázott, ha tehát teljesen a jog betűje szerint akarunk eljárni, akkor az egyelőre vitatott MP3 formátum miatt az ugyanolyan jó (ha nem jobb) **OGG** formátumot használjuk, ez ugyanis ellentétben az MP3-mal teljesen jogszert és ingyenes. OGG-konvertert rengetegre találhatunk a neten (például a www.audio-converter.com címen), a fájlok mérete sem fog változni, ráadásul az OGG-t ugyanúgy lejátszsa a **Winamp** és a **Media Player**, mint az MP3-akat.

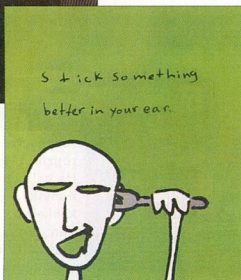

az esély, hogy pillanatokon belül meghallunk egy-egy igen remek Phil Carmen vagy Dave Crusin zeneszámot, amelyre például a magyar kereskedelmi rádiók esetében várhatnánk akár 100 évet is...

Megvan tehát, hogy honnan jön az igényes és változatos zene, nincs is más dolgunk, mint valahogyan rögzíteni.

Felvétel indul!

Az egyszerű felhasználó a legtöbb esetben valamilyen audioeditort használ, ha rögzíteni óhajt egy streamet: megnyomja a szoftverben a *Record* gombot, majd ha megvan, amit akart (vagy betelt a vinyó a több gigabájtos WAV fájl miatt), akkor megnyomja a

Spotot. Ez az „elindítom/megállítom” módszer a Kádár-rendszer BRG magnetofonjával még jól működött, napjainkban azonban már nem elegendő – hiszen az óriás méretű wav fájlból nekünk kell „kivagdosni” a minket érdeklő részeket, ráadásul meg kell jegyeznünk, vagy a neten kell megkeresnünk a zeneszámok címeit, és mindennek a tetejébe még át is kell konvertálnunk a WAV-ot MP3-ba vagy OGG-be.

Más szoftver után kell tehát néznünk. Először vizsgáljuk meg azokat a szoftvereket (illetve ezek közül is a legjobbat), amelyeket kifejezetten a zeneszámok vagy albumok rögzítésére szántak. A legnépszerűbb ilyen szoftver a sokatmondó *StationRipper* névre hallgat, mérete pár megabájttal, és ingyenesen letölthető a www.stationripper.com címről.

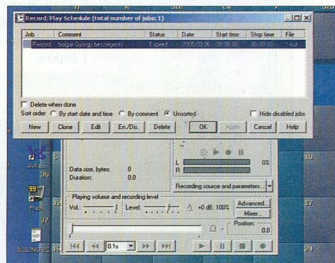
A szoftvernek több olyan szolgáltatása is van, amely jelentősen megkönnyíti kollekciónk

ősz-zseállítását: először is automatikusan „feldarabolja” a rögzítendő streamet, azaz minden zeneszám szépen, különálló MP3-ban kerül rá a merevlemezünkre, az ID3 tagokkal (előadó neve, szám és album címe) egyetemben. Ráadásul a reklámokat is „kivagdosni” nekünk a szoftver, a rögzítés befejeztével tehát semmi más nincs a gépkönyvön, csak egy szép nagy MP3-kollekció, amely gyakorlatilag „készben is van”. A szoftver legnagyobb előnye, hogy egyszerre akár 100 (nem tévedés: száz) rádióadásból is rögzíthetünk, így pillanatok alatt szert tehetünk egy több ezer fájlból álló zenekollekcióra. Ráadásul a felületbe egy böngészőt is integráltak, ahonnan egy kattintással elérhetjük a Shoutcast több ezer állomását, így nem is kell streamek után kutakodnunk a neten: csak egy bal klikk, és máris indulhat a felvétel!

Időzített felvétel

Kedvenc előadóink számainak rögzítése tehát (hála a *StationRipper*nek) meg van oldva, de mi a helyzet az úgynevezett időzített felvétellel, amelyre akkor van szükség, amikor mondjuk kedvenc kabarénkát vagy beszélgetős műsorunkat, esetleg egy kíváncságműsort szeretnénk rögzíteni, éppen azért, mert az adott időpontban sajnos nem tartózkodunk otthon? Nos, ebben az esetben egy másik szoftvert, a *Total Recorder*t érdemes használnunk.

A *Total Recorder* legfőbb tulajdonsága, hogy mindennek a „hangját” képes rögzíteni, amit a PC éppen lejátszik, legyen az a *RealPlayer* vagy a DVD-lejátszó. Bármit rögzíthetünk tehát, amit éppen hallunk, így ez a szoftver tökéletesen megfelel arra a célra, hogy gondosan időzítve merevlemezre mentjük kedvenc műsorainkat. A TC persze nem egy internetes rádióra szakosodott szoftver, így az olyan extrafunkciók, mint a reklámok figyelmen kívül hagyása vagy az ID3 tagek kiolvasása a streamből, nem kapott benne helyet, cserébe viszont rengeteg funkciót kapunk, amelyek az időzítésre és a rögzített audiosáv manipulálására adnak módot.

A scheduler opciók sok szolgáltatása van...

A szoftver *Scheduler* opcióját (*Tools* menü/*Scheduler*) használva egyszerű időpontmegadásokkal vezérelhetjük, hogy mikor induljon el és mikor álljon le a rögzítés – ezeket az időpontokat persze kötelegile is megadhatjuk, így például rögzíthetünk egy délutáni kabaré, majd tarthatunk egy pár órás szünetet, és ismét rögzíthetünk egy esti beszélgetős műsort. Nincs más dolgunk, mint elindítani az időzített *Recorder*t, majd elindítani az internetes rádiót – csak bekapcsolva hagyjuk a gépet, és mehetünk a dolgunkra. (Persze ha megszakad a netkapcsolat, amíg nem vagyunk otthon, az bizony pech...)

Az így felvett nyersanyagokat azután később bármikor meghallgathatjuk, vagy ha el is akarjuk tárolni őket, akkor a *Recorder* képes WAV, WMA, MP3, Ogg Vorbis és FLAC formátumokban is elmenteni az anyagot. Ennek a szoftvernek az esetében nem kell megadnunk a stream elérését, egyszerűen azt rögzíti, amit éppen hallunk. Sajnos az ingyenesen letölthető verzió korlátozásokat tartalmaz, arra azonban jó, hogy képet kapjunk a szoftver tudásáról – a 11 dolláros (kb. 2500 forintos) regisztrációs díj pedig igazán nem mondható soknak egy ilyen különleges alkalmazás esetében.

Henryke

Internetes rádióműsor rögzítése a StationRipperrel lépésről lépésre

Az internetről egész albumokat is rögzíthetünk a **StationRipper** szoftver segítségével. Töltsük le a szoftvert a www.stationripper.com címről, telepítsük, majd végezzük el lépésről lépésre az alábbi műveleteket.

1

A **Station Ripper** indítása után egyszerűen kiklikeljük a **ShoutCast Page** linkre.

2

A **View** menü **Options** pontjában beállíthatjuk a kimeneti könyvtárat (sok helyre lesz szükségünk).

3

Az aktuális (éppen kijelölt) felvételt a **Stop** gombbal állíthatjuk vagy szüneteltethetjük, illetve a **Stop** all funkcióval az összes éppen rögzítés alatt lévő állomást bezárhatjuk.

4

Kiklikeljük a **Tune in** gombra a rádióállomás neve előtt, a felvétel máris elindult! (Alul látható az aktuális szám címe és a felvételi állapota.)

5

Ha megismételjük a negyedik lépést, akkor tetszőleges számú adót rögzítünk (ezek automatikusan külön, az adók nevét viselő könyvtárba kerülnek).

6

Alapesetben a szoftver csak rögzít, lejátszani nem tud. Ha hallgatni is akaruk valamelyik állomást, csak kiklikeljük rá duplán a listában. Egyszerre több állomásról is rögzíthetünk, ám csak egyet hallgathatunk.

7

Az aktuális (éppen kijelölt) felvételt a **Stop** gombbal állíthatjuk vagy szüneteltethetjük, illetve a **Stop** all funkcióval az összes éppen rögzítés alatt lévő állomást bezárhatjuk.

8

A rögzített rádióállomások automatikusan külön könyvtárba kerülnek az általunk megadott Output mappán belül. A könyvtárak neve megegyezik a rádióállomás nevével.

9

Az egyik rádiómappa tartalma az Output könyvtárban belül - reklámok kivágva, a számok MP3-ban, előadó és cím szerint rendezve.

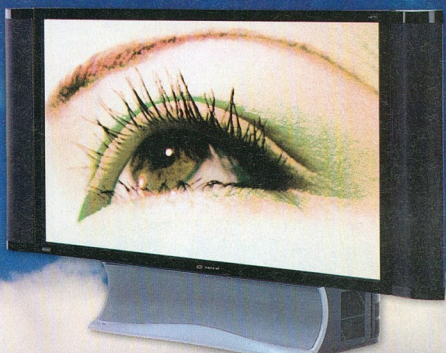
COBRA
COMPUTER

SAGEM

Multifunkciós eszközök

- nyomtató/fax/színes szkennel/SMS/fénymásoló funkció
- QWERTY billentyűzet
- közvetlen e-mail küldési lehetőség (scan to e-mail)
- közvetlen hálózati helyre történő szkennelési lehetőség
- directory card
- 2 év garancia

DLP és LCD televíziók

- 27", 45", 56"
- 1280x720-as felbontás
- HDTV kompatibilitás
- VGA PC bemenet
- Integrált fotókártya olvasó
- 2 év garancia

Projektorok

- DLP technológia
- kompakt kialakítás
- 3 év garancia

Mobiltelefonok

SAGEM myX-8

- 262.000 színes kijelző
- 1,3 megapixeles kamera, 8x-os zoom
- teljes multimédia
- bluetooth, infravörös kapcsolat
- mp3 lejátszó
- SD kártya támogatás

*A képek illusztrációk az aktuális szállítmányban elérhetőek adódhatnak

Szakmai disztribútor (iroda- és vizuáltechnikai eszközök értékesítése és bérlete):

• Cobra Computer Kft. 1134. Budapest, Róbert Károly krt. 59. Tel.: (1)577-0100

Kiemelt Partnerek (iroda- és vizuáltechnika):

- Budapest - Poli Computer PC Kft. Tel.: (1)354-0898 • Budapest - Extreme Media Kft. Tel.: (1)326-2588
- Budapest - Bluefish Kft. Tel.: (1)814-1111 • Budapest - LS Computer Tel.: (1)311-5456 • Budapest - FEFO Kft. Tel.: (1)412-3581
- Tapolca - Balaton Elektronika Tel.: (87)412-564 • Debrecen - CTS Kft. Tel.: (52)521-420 • Pécs - FEFO Kft. Tel.: (72)516-316
- Szeged - FEFO Kft. Tel.: (62)550-646 • Győr - FEFO Kft. Tel.: (96)519-062

Szakmai disztribútor (kártyafüggetlen mobiltelefonok): Rightphone Kft. 1101 Budapest, Kőbányai út 49/b.

www.cobra.hu www.sagem.com

EURÓPAI TERMÉKEK

Szélesvásznú élvezet

A piacon régóta kapni 16:10-es képarányú monitorokat, ám mindeddig nem sok szót vesztegettünk rájuk lapunk hasábjain. Mégpedig azért, mert ezeket elsősorban a számítógépes tervezőknek, valamint a filmstúdióknak ajánlják. Erre utal többek között, hogy például a Samsung SyncMaster 2437 monitor pivotképes, és kalibrációs szoftver is jár hozzá, az EIZO készülékehez pedig a kezelőprogramon kívül egy árnyéko-

Aki már látott HDTV felbontású videót, és megtapasztalta a lélegzetelállító részletgazdagságot, mindent megtenne azért, hogy az otthonában is hasonló minőségben élvezhesse különféle felvételeit. Ehhez azonban szüksége lesz egy nagyfelbontású megjelenítőre is, mondjuk egy jobb fajta PC-s TFT monitorra.

Nézze jó minőségben!

Amennyiben tömörített filmet szeretne jó minőségben nézni TFT monitoron, olvassa el „Hogy jó legyen ránézni” cikkünket, amelyben tanácsokat adunk a megfelelő beállításokhoz. Ha pedig saját tömörített filmeiket szeretne készíteni, semmiképp se hagyja ki Gyakorlat rovatunk vonatkozó írását (Videótömörítés egyszerűen.)

lő keretet is kapunk, hogy a külső fény ne zavarjon bennünket munka közben.

A HDTV jelfolyam megjelenítése szempontjából ezek a kellékek nem túl fontosak, annál inkább a panelek felbontása. A bemutatónkban szereplő készülékeknek távolról sincs okuk a szégyenkezésre: egytől egyig 1920×1200 képpont megjelenítésére képesek. Tekintettel arra, hogy a HDTV felbontás a sorok számát 720-ban vagy 1080-ban definiálja, kézenfekvő megoldás, hogy a HDTV filmeket is ilyen képarányú monitoron nézzük.

Csak nézünk, mint a moziban?

Ahhoz, hogy ki tudjuk használni a monitor felbontását, olyan 16:9-es képarányú felvétele van szükségünk, amely legalább 576 sort tartalmaz (vagyis a legkisebb felbontás 1024×576 képpont). A HDTV műsorszórás egyelőre csak az Amerikai Egyesült Államokban és Japánban terjedt el, míg Európában a DVB különféle változatai 2006 elejéig még biztosan SDTV jelet továbbítanak (digitális is).

Így azután legális úton meglehetősen nehéz hozzájutni az ilyesfajta tartalmakhoz:

110. és
114. oldal

Szerintem...

A bemutatóban szereplő modellek egytől egyik kiváló minőségűek, objektív és szubjektív szempontok alapján is nehéz közülük választani. A képminőség megfelelő alapanyag (HDTV felbontású videó) esetén valamennyi itt bemutatott modellnél káprázatos. Figyelembe véve a képernyők méretét és felbontását, azt mondhatjuk, hogy az árak sem vézetések, bár az USA-ban már 1000 dollár alatt is kapható ilyen készülék. A HDTV európai

pai felfutása minden bizonnyal itthon is az árak csökkenését eredményezi majd.

Ha már elkételeztük magunkat valamely gyártó termékei mellett, nem kell máshová mennünk, biztosan nem fogunk csalódní az adott gyártó TFT megjelenítőjében sem. Azt azonban nem árt figyelembe venni, hogy a szélesvásznú kialakítás (szinte) csak filmezésnél jó: ha tévét nézünk, internetezünk, esetleg egyszer-egyszer játszunk, akkor már inkább nyűg, mivel ilyenkor vagy torzított képaránnyal vagy sok kihasználatlanul maradt képernyőfelülettel dolgozhatunk.

mindössze néhány átalakított formátumú promóciós mozi lehető fel-itt-ot (közkezeen forog például az *ötödik elem*, a *Gladiátor* vagy a *Mátrix*), valamint különféle filmelőzetesek. A fájlcsereelő hálózatokon ellenben rengeteg kiváló minőségű, nagy felbontású videót, többnyire sorozatok epizódjait találjuk. (A fájlcsereelő jogi helyzetének elemzésétől ezúttal eltekintünk.)

A bemutatónkban szereplő monitorokra ráillik ugyan a *Wide Screen* (azaz szélesvásznú) jelző, ám nem árt tudni, hogy az 1920x1200-as felbontás nem azonos a megszokott 16:9-essel, hanem annál valamivel nagyobb: 16:10-es méretarányú. Akár 1080, akár 720 soros 1080p-s HDTV felbontást használunk, a képernyő alsó és felső szélén 60-60 pixeles fekete csíkra számíthatunk.

A DVD lemezekben forgalmazott mozik képaránya ugyancsak eltérő: ez az adat – a kijelzők 1,6:1-hez értékéhez képest – a leggyakrabban 2,35:1-hez vagy 1,85:1-hez, a dupla fekete sávot tehát ezeknél a filmeknél sem úszhatjuk meg. A 4:3 képarányú alkotásoknál, illetve a tévénél pedig kétoldalt marad kihasználatlan terület.

Készülékek

Samsung SyncMaster 2431

A Samsung monitora markánsan különbözik a gyártó többi modelljétől, és a többi gyártó modelljétől is. Hogy milyen értelemben, rögtön látni fogjuk!

A hatalmas, 24 colos, ezüst színű kijelző a többi Samsung monitorhoz képest elsősorban külső megjelenésével hoz újat, mégpedig robusztus kivitelével, valamint meglehetősen magas talpazatával.

A monitor ugyanakkor a többi gyártó termékeihez képest több újdonságot is felvett: az egész mezőnyben például egye-

Néhány játékot már 16:10-es módra is optimalizáltak

dülükét kínál színprofilokat, színkalibrációs lehetőséget és pivot módot egy készülékben. Kérdés persze, hogy ezeket a lehetőségeket mennyire lehet kiaknázni egy filmnézésre használt monitoron. A telepítő CD-n mindenesetre ott találjuk a kalibrációs szoftvert és a képernyő helyzetét figyelő alkalmazást is, így ha mégis a pivot helyzet mellett döntünk, legalább a Windows asztalának a paramétereit nem kell kézzel babrálunk.

Az előbb említett kalibrációs szoftverrel nemcsak a képernyő, hanem a PC-hez csatlakoztatott nyomtatót is profililját is tökéletesíthetjük – ami hasznos lehet például a fényképek kinyomatásánál.

A monitor műszaki jellemzői lényegében átlagosak: a fényerő, a kontrasztarány és a válaszidő közül leginkább a harmadik az, amely elmarad a konkurenciától – a cég 4 ms-os 17-19 colos monitorait látva furcsa, hogy ennél a típusnál még mindig nem szánták el magukat az újításra. (Persze az is igaz, hogy a 30 ms-os reakcióidő filmnézés-

Alternatívák

Természetesen léteznek HDTV-képes CRT-s megjelenítők és plazmatévék is, ahogyan egyes LCD televíziók és projektorok felbontása is elégséges immár erre a feladatra. A HDTV-kompatibilis eszközöket elvileg egy logóval is ellátják, hogy ezzel is segítsék a vásárlók tájékozódását. (A HDTV matricát azok a termékek kaphatják meg, amelyek legalább 720 soros képfeldolgozásra alkalmasak.)

Ezek a hardverek (tévék, vevőegységek) azonban egyelőre még jóval drágábbak, mint a monitorok, hiszen jóval kevesebb fogy belőlük – különösen Európában. A szakemberek a készülékeladásokban megnyilvánuló igazi áttörést 2006 közepére-végére várják, amikor is a tervek szerint Európa-szerte legalább 2 milliárd termék talál majd gazdjára.

EIZO ColorEdge CG220

EIZO CG220 kalibráció közben

A *ColorEdge CG220-at* nem teljesen igazságos dolog összehasonlítani tesztünk többi résztvevőjével, de nem azért, mint-ha ez a monitor annyira rossz lenne! Sőt:

a CG220 minőségét tekintve jóval a többiek előtt jár. Ezen a monitoron filmet nézni nagyjából olyan, mint egy Ferrarival üres autópályán 90-nel dőcögni – a mo(ni)tor-

ban rejlő lehetőségeket egyáltalán nem használjuk ki. A CG220-as monitor azért sem illik a többi közé, mivel az árát (amely nagyjából háromszorosa a konkurenséinék) csak nagyon kevesen tudják vagy hajlandók megfizetni, azt is csak akkor, ha a színhőség élet és halál kérdése.

A kijelzőt 200 cd/m²-es fényerőérték és 400:1-höz kontrasztarány jellemzi, és 1920×1200 képpont felbontást nyújt. A paramétere átlagosak, filmzéshez is teljesen megfelelnek. Első ránézésre azonban rettentő nagyok tűnik a válaszidő, amelynek az értéke nem kevesebb, mint 37 ms. A „késlekedésnek” ez esetben jó oka van: műszeresen kalibrálható monitorról lévén szó, a pixelek színárnyalait rendkívül pontosan kell beállítani, a tökéletes precizitáshoz pedig a megszokottnál több időre van szükség. Egyébként apró fejszámolással (37×25=925) megállapíthatjuk, hogy bár az EIZO monitora közel jár a filmzéshez használt monitorok legnagyobb meg-

relát meg megfelelő, ám marketing szempontból nem szerencsés).

A *MagicBright* funkció természetesen ezúttal is része a menünek, a játékokhoz használt profil azonban – érthető okokból – kimaradt a listából, így be kell érünk három opcióval. A monitor célközönségére tekintettel ezek a következők: *Text* (szöveg), *Internet* (internet) és *Entertaining* (házimozi).

Sony SDM-P234W Ha azt nézzük, hogy mely gyártó valósította meg legjobban azt, amit egy felhasználó a házi-mozis kijelzőtől elvár, akkor a Sony monitora vinné el a pálmát. Nem véletlenül, hiszen a gyártó kamatoztatni tudta a szórakoztató-elektronika területén megszerzett tapasztalatait. (A mezőnyben például egyedül ezt a monitort lehet falra szerelni.)

A P234W annak ellenére, hogy nem mai darab (a múlt év végén már egyszer járt a tesztlaborunkban), küllemét és színvilágát tekintve tökéletesen megfelel a mostani ízlések is.

A nem emelhető, viszont forgatható és dönthető káva hátoldalán felhúzható műanyag lap védi (és rejti el) a csatlakozókat, amelyekből mindjárt hármat is találunk: egy DVI és két D-Sub bemenet közül választhatunk. Sajnos a kép a képből funkció nem áll rendelkezésre, ezért ha erre is szükségünk lenne, akkor nem a Sony terméke a megfelelő választás.

A kezelőfelület kialakítása is figyelemre méltó: a normál gombok helyett egy érintőpanellel dolgoztunk, amelynek a háttérvilágítása is egyedi, mégpedig fehér színű. Maga a menü tipikusan Sony: három előre definiált színsémát, lámpaerősség-szabályozót és még hardveres gammakorrekciós mezőt is tartalmaz (1,8, 2,2 és 2,6 beállítható értékekkel). A színprofilok neve nem túl kifejező: a *High*, a *Middle* és a *Low*, valamint egy saját beállítás közül választhatunk. A fényerő- és kontrasztarányértékek csak átlagosak, de filmnézésre így is bőven megfelelők (250 cd/m², illetve 500:1).

A bekapcsolást jelző LED helyett a Sony

felirat világit. Ez önmagában még nem lenne baj, csak hogy a fényereje túl nagy, így sötét szobában meglehetősen zavaró. Hacsak nem vagyunk Sony-mániások ☺, érdemes kikapcsolni a megvilágítást.

Viewsonic VP231wb A *Viewsonic VP231wb* professzionális monitorcsaládjából való *VP231wb* szintén 23 colos képátvitelű, és 1920×1200 képpont felbontásra képes. A készülék kialakítását

tekintve sok újdonsággal nem büszkélkedhet, a *Pro Series*re jellemző stílusjegyek ugyanis évek óta változatlanok. Ennek azonban még örülhetünk is, mert a vékony káva, az emelhető, elforgatható, dönthető, sőt pivot helyzetbe is állítható képernyő, a DVI bemenet és az USB-elosztó mind-mind jó szolgálatot tehet. (A pivot mód például az egészségügyben használható ki igazán jól: a VP231wb-nek például van is egy orvosi célú alkalmazásokhoz kifejlesztett *MED* elnevezésű változata.)

Alapvetően a menü sem sokat változott, de néhány plusz funkciót azért itt is találunk. A monitor – két bemenetének köszönhetően – egy második monitorral is elboldogul, ráadásul egyszerűen is használhatjuk őket – a PIP (kép a képből) és a PBP (Picture By Picture, azaz két kép megjelenítése egymás mellett)

engedhető válaszidejéhez – amely 40 ms –, még mozizásra is megfelelő.

Színprofilok a hagyományos értelemben véve nincsenek, internetezéshez és filmnézéshez való beállításokat ne is keressünk. Van viszont gyárilag kalibrált sRGB, valamint emulációs profil, illetve teljesen egyéni paramétereket is használhatunk. Ha pedig teljesen biztosra akarunk menni, hardveres kalibrációs egységet is bevetethetünk. A külső fényviszonyok hatását opcionális árnyékoló kerettel szűrhetjük ki. Esetünkben ez a kiegészítő is része volt a csomagnak, nem úgy, mint a 10 bites hardveres kalibrációhoz szükséges *GretagMacbeth* mérőeszköz.

Az aktuális profilról, valamint az éppen használt bemenetről a káva alsó részén, a menü kezelésére szolgáló gombok két oldalán található LED-sor ad némi tájékoztatást. Az elit külsőhöz az extravagáns fehér fényű LED-ek, illetve az érintőgombok is hozzátartoznak.

funkció is a szolgáltatások között szerepel. PIP módban egyébként a másodlagos képernyő méretét és helyzetét is állíthatjuk.

Kezelőgombokból ezúttal is 4+1-et találunk, ez éppen csak, hogy elég a navigációra: a ViewSonic monitorok továbbra sem tartoznak a legkényelmesebben irányítható eszközök közé.

A panellel kapcsolatban meg kell még említenünk, hogy a *Wide* jelzővel illetett TFT monitoroknál kiemelt szerepet játszik a látászög, hiszen ha ez az érték kicsi, a kép mindkét szélén gyengébb fényerőt és árnyalatnyival melegebb színeket észlelhetünk.

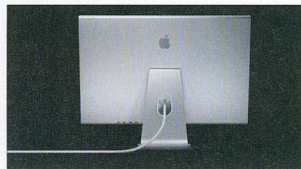
A ViewSonic mottója akár ez is lehetne: „csak semmi feltűnés...”

A Cinema HD Display oldalról és előlről

Nem véletlen, hogy minden monitor legalább 170 fokos látászögű, ám a ViewSonic még erre is rátesz egy lapáttal (helyesebben 6 fokkal), a lehető legjobb képminőség elérése érdekében. Bár a monitor CAD-es területen is megállja helyét, eredetileg nem ilyen célra készítették, hanem filmstúdiók számára (utómunkálatokhoz, szerkesztéshez stb.). Ezzel függ össze a kalibrációs szoftver hiánya is: a telepítő CD-n csak egy egyszerű ICM fájl található.

A tökéletes videoélményt az *Amplified Impulse Technology* nevű eljárásnak köszönhetjük, amely nem más, mint egy hangzatos név mögé bújtatott overdrive megoldás.

Hátoldali dizájn Apple módra

Apple Cinema HD Display A számítógépes világban a tervezés szakemberei művelik a legmagasabb fokon, erre újabb ékes bizonyítékként szolgál a *Cinema HD Display* – akár a működési jellemzőket, akár a külső megjelenést nézzük.

A készülékház teljesen zárt, egyetlen légzónnyílás sem található rajta. Talán nem meglekszik a monitor? Dehogynem, csak hogy az alumínium borítás önmagában is hatalmas „hűtőbordaként” funkcionál, és hűsen tartja az áramköröket.

Felesleges talán külön megemlíteni (hiszen ma már minden VGA kártyán találunk DVI kimenetet), hogy az Apple terméke csak

Nagyot fog nézni, ha megismeri alacsony árainkat!

- 6 év tapasztalat
- Kitűnő referenciák
- Folyamatosan bővülő viszonteladói hálózat
- Alacsony árak
- Gyors garanciális ügyintézés

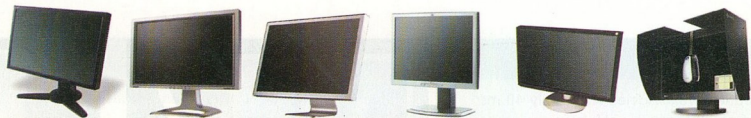
Hardvercomp Kft.

Számítástechnikai és

Irodástechnikai Nagykereskedés
1117 Bp., Budafoki út 64.,
tel.: 481-9590, fax: 481-9592,
E-mail: info@hardvercomp.hu,
honlap: www.hardvercomp.hu

termékek disztribútora

Gyártó	ViewSonic	Samsung	Apple	HP	Sony	EIZO
Típus	VP231wb	SyncMaster 243T	Cinema HD Display	L2335	SDM-P234	ColorEdge CG220
Képtáv (col)	23	24	23	23	23	22,2
Látható kép mérete (mm)	494×308	518×324	494×308	494×308	494×308	478×299
Felbontás (pixel)	1920×1200	1920×1200	1920×1200	1920×1200	1920×1200	1920×1200
Képpontméret (mm)	0,258×0,258	0,27×0,27	0,258×0,258	0,258×0,258	0,258×0,258	0,249×0,249
Látószög (fok/fok)	176/176	170°/170°	170/170	170/170	170/170	170/170
Válaszidő (ms)	16	30	16	25	16	37
Fényerő (cd/m²)	250	300	270	250	250	200
Kontrasztarány	500:1	500:1	400:1	500:1	500:1	400:1
Képfrekvencia (Hz)	24-85	56-75	56-75	48-85	48-85	49-86
DAC (DVI-vel, MHz)	165	162	165	165	165	165
Bemenetek	D-Sub, DVI-I	D-Sub, DVI-D	DVI	D-Sub, DVI-D	D-Sub 2x, DVI-D 2x	DVI-I 2x
Kalibrációs szoftver	○	●	○	○	○	●
Pivot mód	●	○	○	●	○	○
PIP/PBP	●	○	○	●	○	○
Fogyasztás (watt)	80	75	90	100	80	90
Tömeg (kg)	9	13	7	10,1	12,9	14,5
Méret (mm)	542×484×267	587×514×246	536×450×187	441×479×210	546×431×242	565×453×272
Forgalmazó	RRC Hungary	Samsung Electronics Magyar Rt.	Apple	HP	Sony Hungária	Avnet
Ár (Ft)	449 000	379 9000	423 500	349 000	573 000	1 250 000
Internetcím	www.rrc.hu	www.samsung.hu	www.apple.hu	www.hp.hu	www.sonymstyle.com	www.avnet.com

DVI kábellel csatlakozhat a PC-hez. A hátlapon kiinduló vezeték első ránézésre vas-köbös VGA kábelinek tűnik, ám a másik végén a csatlakozó (helyesebben a csatlakozók) elárulja, hogy a tápkábel, a hátlapi USB és a FireWire elosztó vezetékjei is ide kerültek. Így azután mindössze egyetlen kábel elvezetését kell megoldanunk.

De térjünk vissza a digitális adatátvitelre! A DVI bemenet előnyeként sokat említeni, hogy a színhőmérsékletet, az órajelet és a fázist sem kell finomhangolni. A kalibrált moni-

torok esetében ezt még a kontrasztarányal is megjelölhetjük. Az Apple ICM profil alapján kalibrálható, a Macintosh operációs rendszerek alatt futtatható ColorSync alkalmazással.) Analóg bemenet hiányában ezeket a jellemzőket biztosan nem is fogjuk állítani, nincs szükség tehát a hagyományos értelemben vett kezelőre (sem a sok gombra, sem a menüre).

A Cinema HD Display jobb oldalán egy nagyon egyszerű, mindössze három gombos kezelőfelületet találunk. Az Apple iPodról ismerős gombok közül kettő a fényerő változtatására, egy pedig a ki-és bekapcsolásra szolgál. Az egyetlen negatívumként talán csak a hardverben tárolt színprofilok hiányát említhetjük.

Ötletes a bekapcsolást jelző LED működése is (amely természetesen nem zöld, hanem fehér színű): bekapcsolt monitornál például egyáltalán nem világít, hogy cseppet se zavarjon, gombnyomásra pedig kigyullad, hogy aztán két másodpercen belül újra elhalványodjon.

HP L2335 A HP legnagyobb monitorával, a 23 colos L2335-tel képviseltette magát tesztünkben. A minden tekintetben kiváló jellemzőket (500:1 kontrasztarányt, 16 ms-os válaszidőt) felvonatkozó monitor kávája minden irányban mozgatható, és a pivot mód is bekerült a repertoárba.

Ha a készüléket szeretnénk felferósíteni a falra, erre is van mód: négy csavar kiteréke után az egész talpazat eltávolítható, s a helyére kerülhet a rögzítő keret (amely természetesen VESA szabványú).

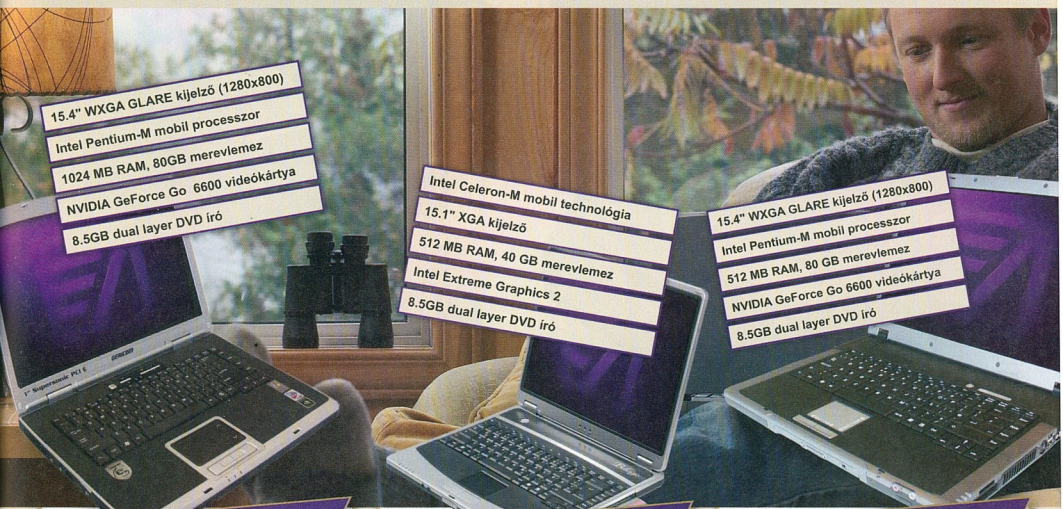
Ha csak a csatlakozási lehetőségeket vizsgáljuk, kétségtelenül a HP-nek kell odaítenünk az elsőséget. A monitor a D-Sub és a DVI bemenetek mellett kompozit, S-Video és komponens csatlakozókat is tartalmaz. Ez utóbbi három, elsősorban a szórakoztató-elektronikában használt bemenetre DVD-lejátszó és SAT-vevőt köthetünk (no és persze kissé már idejétmúlt videomagnót).

Ahhoz, hogy ennyi csatlakozót kényelmesen kezelhessünk, a HP némileg módosította az elektronikát és a kezelőszerveket. A 6+1 gombból nem kevesebb, mint négy áll valamilyen kapcsolatban a különféle források kiválasztásával. A két PC-s (D-Sub és DVI) bemeneteket közvetlenül is kiválaszthatjuk, egy további gombbal pedig a források között lépegethetünk. A negyedik nyomógombbal a PIP (kép a képen) rendszert aktiválhatjuk. (Ezen kívül találunk még egy gombot a menübe való belépéshez és analóg forrásnál az automatikus hangoláshoz.) Sajnos a fényerő és/vagy a kontrasztarány közvetlen állítása hiányzik, és a színprofilok sem találjuk.

Higgyed Gábor

Ha kell, áll, ha kell, fekszik a HP megjelenítője

15.4" WXGA GLARE kijelző (1280x800)
Intel Pentium-M mobil processzor
1024 MB RAM, 80GB merevlemez
NVIDIA GeForce Go 6600 videokártya
8.5GB dual layer DVD író

Intel Celeron-M mobil technológia
15.1" XGA kijelző
512 MB RAM, 40 GB merevlemez
Intel Extreme Graphics 2
8.5GB dual layer DVD író

15.4" WXGA GLARE kijelző (1280x800)
Intel Pentium-M mobil processzor
512 MB RAM, 80 GB merevlemez
NVIDIA GeForce Go 6600 videokártya
8.5GB dual layer DVD író

0 Ft + 13,370 Ft / hó

BUDAPEST BANK THM: 24.41%

GERICOM SUPERSONIC PCI-E 279,900 Ft + AFA

Ez a rendkívül attraktív gép a GERICOM vezető típusa. Minden technikai újdonság megtalálható benne, amire csak szükségünk lehet.

Az Intel villámgyors és alacsony energiaigényű processzora, a SONY által bevezetett X-Black extra ragyogó képernyő, az egyik leggyorsabb grafikus kártya, a GeForce Go 6600, DVD író, több óras akku idő és minden munkára elegendő 80GB merevlemez.

Természetesen beépített WLAN (vezeték nélküli) hálózati kártyával és memóriakártyánál olvasó 5in1 kártyaolvasóval is fel van szerelve. Ultra vékony kivitelben (28mm) és kategóriáján belül a legkisebb súllyal várja Önkét.

- 15.4" WXGA GLARE (1280x800) kijelző
- Intel Pentium-M 740 processzor, 1730MHz
- Intel 915PM chipset
- 1024MB DDR2-533 RAM
- 80GB merevlemez
- 8x Double Layer 8.5GB DVD +/- RW író
- nVIDIA GeForce Go 6600 128 MB DDR3 PCI-Express
- S-Video kimenet
- Fax Modem 56k V90 beépítve
- Gigabit LAN 10/100/1000Mbit
- Intel PRO/Wireless LAN 2915 a/b/g
- FireWire IEEE1394
- 4x USB v2.0 port

- Infra port
- AC 97 2.1, SPDIF
- 5in1 kártyaolvasó (XD/MMC/SD/MS/MS Pro)
- Digitális 3D hangkártya
- Külső monitor, mikrofon és fejhallgató csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 363 x 266 x 28mm, 2.75kg
- Power DVD Slot, Nero Burning ROM ajándékbal
- Windows XP Home ajándékbal

0 Ft + 6,109 Ft / hó

BUDAPEST BANK THM: 24.41%

GERICOM BELLAGIO 127,900 Ft + AFA

Miniblitás és modern kiépítés kiváló árn.

A GERICOM BELLAGIO igazán mindent tud, amit a nagyk. de más gyártókhoz képest jelentősen kedvezőbb áron! Intel chipset és Intel Centrino technológia, villámgyors legújabb generációs DVD író, bőséges memóriakapacitás és ergonomikus kialakítás.

A nagyméretű kijelzőn kényelmesen dolgozhat, de mégsem kell aggodni a gép hordozhatósága felől, hiszen mérete és tömege kategóriájában a legjobb.

- 15.1" XGA (1024x768) kijelző
- Intel Celeron-M 340 processzor, 1500MHz
- Intel 852GM/GME chipset
- 512MB DDR RAM
- 40GB merevlemez
- 8x Double Layer 8.5GB DVD +/- RW író
- Intel Extreme Graphics 2, max: 32MB memória + TV-OUT
- Fax Modem 56k V90 beépítve
- EtherNet 10/100Mbit beépítve
- 4x USB v2.0 port,
- MiniPCI csatlakozó
- 1x Type I PCMCIA csatlakozó
- Digitális 3D hangkártya
- Külső monitor, mikrofon és fejhallgató csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 326 x 277 x 36mm, 2.7kg

EXTRA 159,900 Ft + AFA

- Intel Pentium-M processzor 725 1.6GHz
- 512MB DDR-400 RAM
- 80GB merevlemez
- 8x Dual Layer DVD +/- RW

0 Ft + 13,370 Ft / hó

BUDAPEST BANK THM: 24.41%

MSI MEGABOOK M645 279,900 Ft + AFA

Az MSI 2005-ös notebook szenczációjával Ön nem csak a munkáját végezheti el tökéletes színvonalon, de DVD filmeket is nézhet és játszhat a legfejlettebb grafikai játékokkal is!

A széles képernyőjű, SONY X-LCD csillag GLARE kijelző garánciával le fogja nyűgözni kontrasztjával, gyönyörű színeivel.

A legújabb SONOMA alacsony fogyasztású Intel mobil technológiának köszönhetően Ön mindenhová magával viheti a csúcstechnikát és a Wireless LAN használatával bárhol csatlakozhat az Internetre is!

Akcióknak keretében most kivételesen áron megvásárolhatja vagy 0 Ft kezdőbefizetéssel részletre is elvetheti.

- 15.4" WXGA GLARE (1280x800) kijelző
- Intel Pentium-M 750 processzor, 1800MHz
- 512MB DDR-400 RAM
- 80GB merevlemez
- 8x Double Layer 8.5GB DVD +/- RW író
- GeForce Go 6600 videokártya, 128MB DDR3 RAM + TV-OUT
- Wireless LAN (802.11b/g) beépítve
- Fax Modem, EtherNet, FireWire
- 4x USB 2.0 port, PCMCIA csatlakozó
- 3in1 memória kártya olvasó

- Külső monitor, mikrofon, fejhallgató csatlakozó
- 329mm x 280mm x 32mm, 2.8kg
- SAMSUNGIT hardtáská ajándékbal

*Az akció 2005.09.25-ig 2005.10.31-ig érvényes, csak az ilyen módon meghirdetett termékekre. A hitelbírálat jogát a Budapest Bank Rt. Minden esetben fenntartja! Ez a hirdetés nem minősül ajánlattevőnek! A fenti adatok tájékoztató jellegűek, a pontos törlesztésvetéseket a Budapest Bank a jóváhagyás napján határozza meg. A részletes feltételekért érdeklődjön a helyszínen vagy a Budapest Hitelvonál 06/1455-55-55-es számon. A hirdetésben szereplő képek illusztrációk.

©2005 ACOMP. Számítástechnikai Kereskedelmi és Szolgáltató Kft., Aranki nem tartalmazzák az AFA-t. Az áruk változtatásainak jogát fenntartjuk.

Képolvasók klubja

Még nem váltottunk digitális fényképezőgépre, ezért idén is ellőtünk néhány tekercs filmet? Vagy van már ugyan digitális gépünk, de fiókunk mélye egy csomó „régifotót” rejt? Nos, még az előhívás után évekkal sem késő digitalizálni fényképeinket. Ehhez mindössze egy alkalmas fotószkennerre van szükségünk.

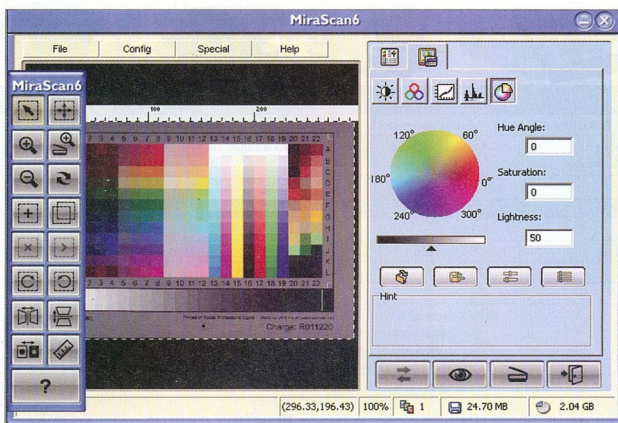
Egy Deák téri ebéd alkalmával figyeltem fel a mellettünk ebédelő olasz csoportra. A társaság nagyon jól érezte magát, és úgy gondolták, megörökítik magyarországi látogatásuk eme pillanatát is. Ehhez segítséget kértek. Kezembe nyomtak egy fényképezőgépet, amelyről egy pillanatra megzavarodtam: az elmúlt években nem

teszteltünk ilyen készüléket, hirtelen nem is tudtam, hogy hol az elütőgomb. Lelkem mélyéről előtört a nosztalgia: ez bizony egy igen komoly analóg fényképezőgép! A kép természetesen elkészült, és bár tudtam, hogy jól sikerült, később azon kezdtem el gondolkodni, hogy vajon hány példányban hívják majd elő, és kinek fogják majd mutogatni.

Ahhoz képest, hogy mennyi új digitális fényképezőgép kerül forgalomba, még ma is rengeteg fényképet vagy filmet örözünk családi fotógyűjteményünkben – s mit szólnjon az, aki még ezen a nyáron is analóg gépet használt? A hagyományos képek idővel megfakulnak, a sok zézegetéstől összekarcolódnak, ideje hát nemcsak a hanglemezeinket és videóinkat, hanem családi képeinket is biztonságba helyezni. Az egyetlen megoldás a fotószkenner. Tesztünkben arra kerestük a választ, hogy a ma kapható készülékek közül melyik mit tud, és persze mibe kerül.

Az igazi újdonság

A fotószkennernek mondhatni a természetes evolúció útján fejlődtek ki a síkigazs lapolvasókból: ma már nemcsak dokumentumo-

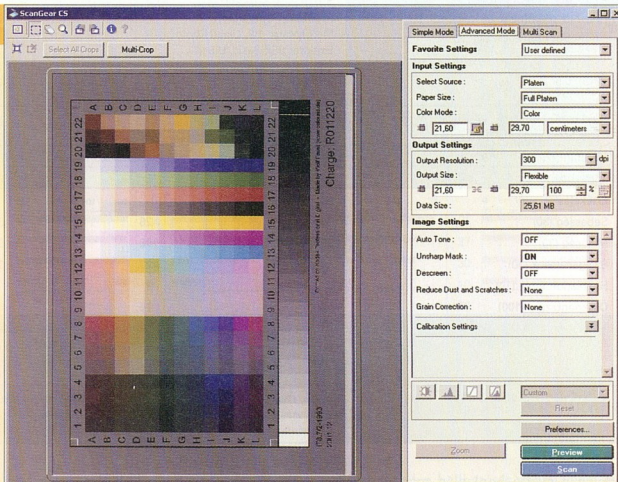
Egyszerű felület, jó funkciók jellemzik a Benq programját

Igy teszteltünk

Tesztünkben – mint mindig – alkalmazkodtunk a kor követelményeihez, és továbbfejlesztettük a módszerünket. A szkennernek telepítésük után azonnal vállalóra fogtuk, hiszen a lámpa bemelegedési idejét csak így lehet mérni: több típus már bekapcsoláskor aktiválja a lámpát.

A szokásos dokumentumtípusok beolvasása mellett olyankor is megmértük az időt, amikor a főszerepet nem a szkennerek, hanem annak vezérlőprogramja veszi át. Például olyankor, amikor bekapcsoljuk a moiré-eltávolítást vagy a képjavító algoritmusokat. Ma már legalább két filmkockát (diát vagy negatívot) be tudnak olvasni a készülékek, de azt is megmértük, vajon mennyi ideig tart egy általunk jól összekarcolt, ujjnyomos és poros diafilm teljes körű javítása. A képeket az *Adobe Photoshop 5.5* alól indított TWAIN meghajtóval olvastuk be, különleges esetekben pedig a program külön indítható felületét használtuk.

A színvisszaadás pontosságát, a készülékek képzetét, színterét és denzitását mind a ránézeti, mind az átnézeti adapteren egy A4-es és egy dia méretű Kodak IT8-as tesztábrával mértük. Mivel a készülékeknek ma már nincsenek minőségi gondoljai a ránézeti adapterrel, csak a filmadapterrel, ez utóbbira koncentráltunk akkor, amikor

Áttekinthető, funkciókban gazdag a Canon kezelőprogramja

szubjektív módon értékeltük a karcos diafilmünkről készített normál és javított képeket. A legjobb minőségű készülék kapta a legtöbb pontot, a többi ezzel arányosan kevesebbet.

Pontoztuk a szkennerek szolgáltatóit is – a használhatóságot, a hardver- és szoftverfunkcionalitást –, és plusz pontot adtunk azért, ha egy szkennerekhez képszerkesztő, OCR vagy képzelelő programot kaptunk.

szánunk erre a munkára. Ilyen egyszerű ☺. Tesztünket ez alkalommal is a választás irányítójának szánjuk.

Benq

A Benq S2W 5000 ugyan nem a szó szoros értelmében vett fotószkenner, mégis meg kell ismerkednünk vele – amolyan referenciaként –, hiszen igen olcsó alternatívát kínál a normál fényképek beolvasására. Tesztünk

Síkágvas szkennerek	Benq S2W 5000U	Canon CanoScan LiDE 500F	Canon CanoScan 8400F	Canon CanoScan 9950F
Forgalmazó	Ramiris Rubin Rt.	Canon Hungária Kft.	Canon Hungária Kft.	Canon Hungária Kft.
Internet	www.benq.hu , www.ramiris.hu	www.canon.hu	www.canon.hu	www.canon.hu
Ár (Ft)	11 000	36 000	60 000	117 875
Tulajdonságok				
Érzékelő	CCD	CIS	CCD	CCD
Optikai felbontás (dpi×dpi)	1200×2400	2400×4800	3200×6400	4800×9600
Színmélység (színes/monokróm) (bit)	48/16	48/16	48/16	48/16
Olvasási méret (mm×mm)	A4	A4	A4	A4
Képjavitó funkciók	-	FARE Level3 (szín, szemcsézettség, háttérvilágítás-korrektció)	FARE Level3, QUARE (por- és karcnyomok eltávolítása)	FARE Level3
Keretek (befogatóképesség)	-	Szalagfilm (4)	Filmkocka (12), Dia (4), 120 mm tekercsfilm (1)	Filmkocka (30), Dia (30), 120 mm tekercsfilm (1), Pozitív film (1, nagy: 10×13 cm)
Interfész	USB	USB 2.0	USB 2.0	USB 2.0, Firewire
Gombok száma	3	4	4	4
Hozzáadott programok a meghajtóprogramokon kívül	Finereader Sprint 5.0, MergeMagic 1.9, Ulead Photo Explorer 8SE Basic, Ulead Photo Express 5 SE, Emanuel, Acrobat Reader 6	Canoscan Toolbox 4.9	Canoscan Toolbox 4.9 + Adobe Photoshop Elements 2.0	Canoscan Toolbox 4.9 + Adobe Photoshop Elements 2.0
Fogyasztás (működés, készenlét, kikapcsolva vagy maximális) (W)	25	2,5/1,3	20/5/0,5	28/4/0,2
Méret (mm ³)	412×258×73	280×396,5×34,9	278×500×122	290×509×128
Tömeg (kg)	2,1	2	4,4	5,6
Értékelés				
Sebesség (30)	11	26	23	21
Minőség (30)	28	18	23	25
Szolgáltatások (30)	12	27	28	28
Hozzáadott érték (10)	9	3	7	7
Összpontszám (100)	60	74	81	81
+	Árához képest jó minőség, jó funkciók	Kihajtható talp, kiváló minőség, sok funkció (olvasás PDF-be is)	Csendes üzemmód, egyedi névjegy- és képalváltó üzemmód (minden Canon készüléknél)	Mindent tud, amit kell, teljes méretű filmapapter, SuperTronic lencserendszer
-	Lassú, sávár kezelői felület, beolvasás közben átveszi a hatalmat a gép felett	Ennél még kisebb is lehetne, ha hozadni szeretnénk	A régi stílusú programban még nem került minden a helyére	A diakeretben lötyögnek, ferdek a képek, néha rezonál olvasás alatt

idején a gyártó honlapján már feltűntek a legújabb technológiát képviselő készülékek is – ezek néhány hónap múlva nálunk is kaphatók lesznek. A kellemesen olcsó szkennerek mellé kiadós szoftverkörítést kapunk, amellyel nem okozhat gondot a képek retusálása és a dokumentumok kezelése.

A *MiraScan 6* kezelőszoftver felülete a lehető legegyszerűbb, a készüléken pedig még bekapcsoló gomb sincs. A minőség természetesen állítható, és az egyszerű felület ellenére a program a képeket befogatja és körbejelöli, a dokumentum beolvasásához szükséges szint pedig beállítja. Sajnos a fej-

lesztők meghagyták a különleges „egoista” funkcióit is, amelynek hatására beolvasáskor semmilyen más programra nem válthatunk át (visszavezzi a fókusz), amely olyankor különösen kellemetlen, amikor a síma fényképet 1200 dpi-ben olvassuk be, röpké fél óra alatt. Diafelltét nem jár a készülékhez, ugyanakkor kis denzitása ellenére elég jó a jel-zaj viszonya és a színtere, valamint nagy a mélységélessége.

Canon

A *Canoscan* család nemcsak hagyományos CCD érzékelős készülékekből áll, hanem a

több díjjal jutalmazott *LiDE* modelleket is magába foglalja. A roppant széles kínálatból némi mérlegelés után ki-ki kiválaszthatja a megfelelő készüléket.

A *Canoscan LiDE 500* természetesen az USB-ről veszi az energiát, tehát nemcsak otthon, hanem út közben is használható. Az alján található keret kihajtva majdnem álló helyzetbe hozhatjuk, így is beolvashatunk vele egyedi A4-es oldalakat. Akár tíz névjegykártyát is beolvashatunk egy menetben – és ehhez még jelölgetnünk sem kell!

A *Canoscan 8400F* már komolyabb, CCD érzékelős, ennek ellenére vékony készülék,

EPSON 4990 Photo	Genius ColorPage HR-3200	HP ScanJet 3800	HP ScanJet 4370	HP ScanJet 4890	Microtek i700
EPSON Magyarország www.epson.hu	G.Network www.genius.hu, www.genius-kye.com	HP Magyarország www.hp.hu	HP Magyarország www.hp.hu	HP Magyarország www.hp.hu	Mikropro Kft. www.mikropro.hu, www.mikrotekhuropo.com
134 875	Bevezetés alatt	21 990	24 990	54 990	143 000
CCD	CCD	CCD	CCD	CCD	CCD
4800×9600	3200×3200	2400×4800	3600×7200	4800×9600	4800×9600
48/16	48/16	48/16	48/16	48/16	48/16
A4	A4	A4	220×300	220×315	216×356
Digital ICE™ (por- és karcnyomok, szakadások eltüntetése)	-	HP Real Life (vörösszemeltávolítás, színkorrekció, adaptív megvilágításal por- és karceltávolítás)	HP Real Life	HP Real Life	Digital ICE™ + ColoRescue
Filmkocka (24), középformátumú film (3), nagyformátumú film (2), Dia (8)	Filmkocka (12), dia (8), pozitív film (1, 13×18 cm)	Filmkocka (2), dia (2)	Filmkocka (2), dia (2)	Filmkocka (30), dia (16), 120 mm tekercsfilm (2), pozitív film (1, 10×12 cm)	Filmkocka (16), Dia (8), pozitív filmek (10×12, 15×23), panorámafilm (1, 6×17 cm)
USB 2.0, Firewire	USB 2.0	USB 2.0	USB 2.0	USB 2.0	USB 2.0
1	5	3	4	4	7
EPSON Creativity Suite, SilverFast SE6, Adobe Photoshop Elements 2.0	NewSoft (Presto! Page Manager, Image Follo, Mr. Photo), ABBYY FineReader 5, Cardiris 3	HP Image Zone, IRIS Readiris	HP Image Zone, IRIS Readiris	HP Image Zone, IRIS Readiris	Microtek's LAN Wizard™, Adobe Photoshop Elements 2, Photoshop Album SE, Ulead PhotoExplorer, ABBYY FineReader Sprint
27/18/4,8	15	21	21	23	37
304×476×134	435×265×75	287×450×65	298×472×90	505×300×107	545×297×92
6,7	2,8	3,1	3,1	5,07	5,4
Gyors, minőség, még egy picit halk is	Okos ötletek (pl. automata zár), a várnál jobb képmínőség filmeknél is	Szép megjelenés, ötletes helyzetjelző rések, sok-sok kiváló szolgáltatás	Gyors működés, jó minőség kedvező áron	Robosztus, szép megjelenés, villámgyors működés, nagy tudás	Tökéletes dizájn, nagy tárgyfelület, hálózatban megosztható, sok és jó funkció
Robosztus méret, a helyzetjelző csak filmeknél működik	Tűlbonyolított, túlciszított kezelői felület (ami viszont mindenre jó)	Néha rezonál, diafilmen „konvergencia” hiba	Néha rezonál, feledékeny kezelőprogram	A programok helyigénye borzasztó	Halk, magas hangon sípol

amely megjelenésében a másfél éves hagyományokat idézi. Különlegessége a csöndes üzemmód, amely lelassítja a gyors fejmozgásokat, és így lehalkítja a működést – az éjszakai baglyok nagy öröme! A képek minőségét a FARE Level3 javítja. Az általunk Sötét Lovagnak becézett *CanoScan 9950F* szép és ergonomikus kivitelével hívja fel magára a figyelmet. A készülék különlegessége a *Canon SuperTronic* lencserendszerben rejlik, amely torzításoktól mentes képet ad. Szolgáltatásaiiban megegyezik az előbbi modellel, viszont egy menüben sokkal több filmkockát tud beolvasni, mint amaz, mégpedig nagyobb fel-

bontás és jobb minőség mellett. A mindhárom készülékhez mellékelt *ScanGear* szoftver segítségével egyszerű és haladó szinten olvashatjuk be a képeket. A program különlegessége a Speciális mód, amely megkeresi a tárgylapra helyezett képek (például névjegykártyák) határait, és azokat külön képként, egy menüben olvassa be. A képjavító funkció keményen megoldoztatja a gépünket, a folyamatjelző a 95 százalék elérése után alig mozdul.

A hasznos funkciók között találjuk a színprofilba illesztési lehetőséget (pl. AdobeRGB, Wide Gamut RGB), de hogy az

olvasás közben hallható és annak végét jelző dallamok mire jók, máig nem értjük.

EPSON

Az *EPSON 4990 Photo* egyedülálló a maga nemében: a gömbölyded formájú fedél egy különleges megjelenítőt tartalmaz, méghozzá egy kék LED-et, amely együtt mozog a diafejjel. A beolvasási idő filmek esetén 5-6 perc, a készülék kezelőprogramja pedig megbecsüli a hátralévő időt. Kevés gyártó védi készülékét zárral, amely itt mind a rá nézti, mind az átnevezési adapternél megtalálható – csak el ne felejtjük használat előtt

kikapcsolni! A példásan halk készülék programja is dicséretet érdemel: alig 3,5 megabájt méretű, mégis mindent tud. Ha kell, a dokumentumok színeit a nyomtatónk profiljához igazítja, vagy teljesen automatikusan beolvassa a képeinket. A készülék gyorsan működik, ám a *Digital ICE* használata közben kétszer is a bemelegedésre kell várunk.

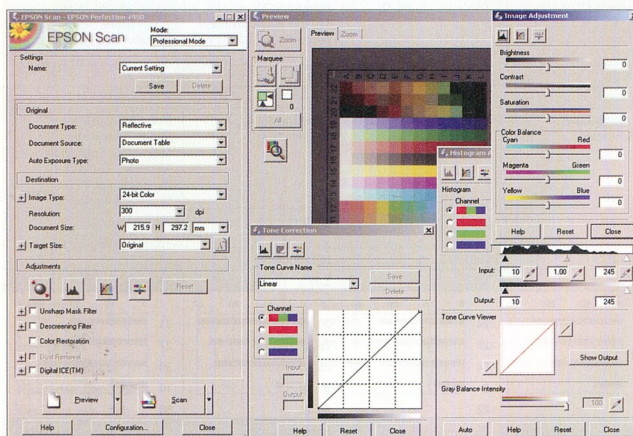
A filmek esetében tökéletes előnézetet kapunk: nem kell a teljes A4-es felületen nagyítgatnunk és jelölgetnünk, a program tudja, mettől meddig terjed a filmek széle. Ha pedig a beolvasásra kerül a sor, választhatunk a gyors szoftveres preeltávolítás és a pontosabb és jobb minőségű, de lassúbb *Digital ICE* rendszer között.

Értékelés

Megállapítottuk, hogy a tesztkre érkezett készülékek a sebesség tekintetében szinte mindig, a minőség tekintetében pedig kivétel nélkül mindig túltejesítették az előző évben fölállított mércét, még az első készülékekben is kellemesen csalódtunk. Hiányosságok persze még vannak: a filmadapterek minőségén még van mit javítani, de látszik, hogy a fejlesztők jó úton járnak. Még egy-két év, és semmilyen kifogásunk nem lehet a minőség és a sebesség terén, legfeljebb csak az árakkal kapcsolatban.

Tesztünk pontszámai alapján az *EPSON 4990 Photo* és a *HP ScanJet 4890* végzett az első helyen; közülük az *EPSON 4990 Photo*t választottuk győztesnek, amely a káros filmet javító algoritmusával győzte le hálszínlyalvó riválisát. Ha nemcsak a teljesítmény, hanem az ár is szempont, akkor már egyértelműen a *HP* javára billen a mérleg.

Különdjünk a messzemenőgik felhasználóbarát működésű és nem kevésbé kiváló minőségű *Microtek i700* nyerte el, amely a mezőny legnagyobb olvasási felületével is büszkélkedhet.

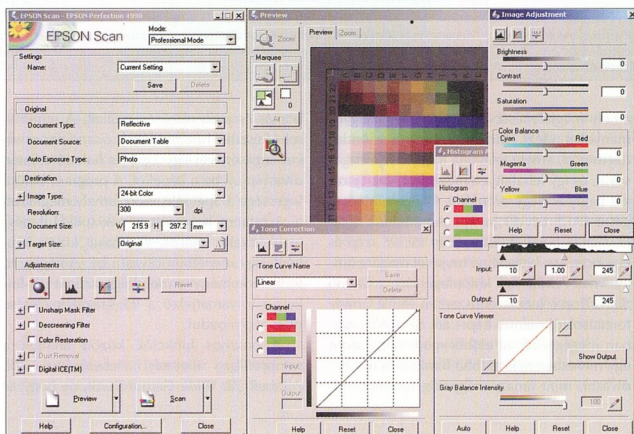

Az EPSON nagy hangsúlyt fektetett a kép módosítását végző funkciókra

Genius

A *Genius* háza táján közel két évig nem sok minden történt, már ami a szkennereket illeti (a hiánypótló lapathúzástól eltekintve). De most itt a *ColorPage-HR3200*, amelynek a felbontása nem haladja ugyan meg a 3200 dpi-t, ám több ponton is újdonságokat hozott. A bekapcsoló gomb hiányát és a szkenner asztalra helyezésekor kikapcsolódó zárat már megszokhattuk, de az új kezelőfelület még nem. A korábbi képváltó funkciókat áttekinthetőbben rendezték el, de a beolvasást kezelő ablak – szebb felületre ellene – még mindig elég kusza. A gombokhoz nemcsak egyetlen funkciót rendelhel-

A GENIUS új felülete elődeinél is jobban használható

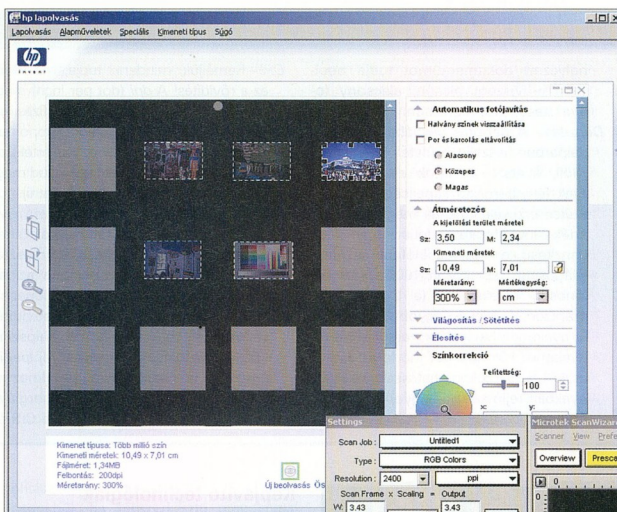

tünk, hanem a szkennelés jellemzőit magukba foglaló különféle sémákat is, amelyek közül a beolvasás előtt választhatjuk ki a megfelelőt. A kiegészítő programok sorát gazdagítja a szkenner működését ellenőrző modul, amellyel a lámpa energiatakarékossági módját is beállíthatjuk. A programban megtaláljuk még a dokumentumot egyenesbe állító és a gyorsabb olvasást biztosító opciókat, valamint a monitor gombjainak kézi beállítására szolgáló menüt is.

A képmínőség a korábbi modellekhez képest kiváló (itt már igazán versenyképes), és az eredményeken az is meglátszik, hogy különösen a diafelvételi minőségén javítottak a mérnokok.

HP

Igényeinktől függően sok-sok HP termékből választhatunk. Az egyik legkisebb készülék a *HP ScanJet 3800*, amely azonban nem oly jelentéktelen kezelt, mint a nagyon olcsó

Kellemes felhasználói felületen egyszerűen kezelhető funkciók fogadnak a HP programjában

készülékek. Nagy felbontású beolvasáskor – amikor a fej lassan halad – nem éppen bizalomgerjesztő hangok törnek elő a készülék mélyéről, működése mégis kifogástalan. A fej haladásakor a lámpa fénye a centiméterenként egymást követő réseken halványan kiszűrődik. Egyetlen minőségi hiányosságot találtunk: a filmek nagy felbontású beolvasáskor az alapsínek (RGB) kissé különválnak.

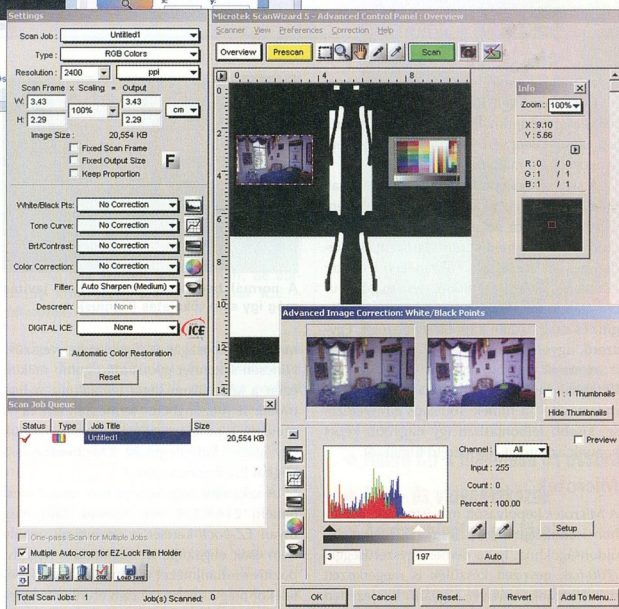
A ScanJet 4370 még a régebbi, robusztus házzal kerül forgalomba, és természetesen gyorsabb, mint kistestvére – néha még a kezelőprogramjánál is sebesebb. A megszo-kottnál nagyobb olvasási felületet kínál, így az A4-nél kicsivel nagyobb dokumentumokat is be tudjuk olvasni.

Leginkább egy formatervezett versenytársa hasonlít a ScanJet 4890, amely nem csak nagy felbontásával, de nagy tárgylemezével (220x315 mm) is felhívja magára a figyelmet – ha a teljes felületű filmdaptert és a szép külsőt nem vennék észre. Ezen a szkenne-

ren bekapcsoló gomb is van, és energiatakarékos opció is választható a lámpához.

A nagy filmdapternek köszönhetően egy menetben akár tizenhat képkockát is beolvashatunk, de ehhez a minden készülékhez járó HP szolgáltatóközpontt kell használnunk, amely a megfelelő paraméterekkel hívja meg a TWAIN meghajtót.

A HP szkennerek azonos kezelőprogrammal egészül ki. Ezzel eltávolíthatjuk a régi fényképeken is megfigyelhető vörös-szem-effektust, vagy alkalmazhatjuk a HP digitális fényképezőgépekben lévő Adaptive Lighting algoritmust. A programsomag – több száz megabájtos méretével összhangban – arra is ügyel, hogy mindig a legfrissebb verzióval rendelkezünk, de a képek automatikus kijelölésén és beforgatásán túl

Nemcsak profiknak: a Microtek régi, jól bevált felülete ma is megállja a helyét

Coomp-Ker

Számítástechnika A-Z-ig

www.coomp-ker.hu

Kisszótár

Backlight – Ellenfény, amely akkor keletkezik, ha a fényképezőgéppel fényforrással szemben fényképezünk, és annak fénye, valamint a valódi téma árnyékos oldala egyszerre jelenik meg. Az ellenfény miatti rövidebb expozíció következtében a téma sötét marad, azon csak enyhe minőségromlással javíthatunk.

CCD – Fényérzékelő elem, amely a fényt elektromos feszültséggé alakítja. Digitális fényképezőgépek, videokamerák és természetesen lapolvasók alapvető érzékelő eleme.

CIS – A *Contact Image Sensor* rövidítése, amelyben nincs lencserendszer: a képérzékelő csak a közvetlen közelében el-

helyezett dokumentumot tudja beolvasni – viszont olcsón, alacsony fogyasztással, kis méretben.

Denzitás – A denzitás valójában a nyomdaiparban használt felületek fedettségét jelöli, átlátszó anyagok esetén pedig ezek fényáteresztő képességét. Természetes érzékelésünknek megfelelően az érték logaritmikus, tehát egy 3-as denzitású képen a legsötétebb és a legvilágosabb rész között 1000-szeres különbség érzékelhető (a 2-esen csak százszoros). Minél nagyobb a denzitás (a gyakorlati határ 4D×), annál több árnyalatbeli különbséget tud leképezni az eszköz, ami jótékony hatással van az árnyékban rejlő kisebb-nagyobb részletek megjelenítésére.

DPI – Reméljük, mindenki tudja, mi jelent ez a rövidítés! A *dpi* (dot per inch) megadja a 2,54 cm hosszúságon fizikailag vagy logikailag elhelyezkedő képpontok számát. Minél nagyobb ez az érték, az eszköz annál apróbb részleteket tud megörökíteni (nyomatotóknál kinyomtatni).

ICM – Az *Image Color Management* rövidítése, amely a munkafolyamat teljes egészére alatt (kép készítése, szerkesztése, reprodukálása) biztosítja a színek változatlanóságát, pontos megjelenését.

LIDE – A *LED Indirect Exposure* rövidítése, amely a fényt a három alapszínű LED-ek biztosítják, az olvasófej pedig egyszerű lencserendszer tartalmaz. A kis méretű készülék az USB energiáját használva működik, egyesítve a CIS és

automatikus moiré-eltávolítást is végez (ilyenkor nem kell lpi értéket állítanunk, a hatás mindig optimális lesz), és a kép előnézet utáni kilencven fokos elforgatása sem gyakori opció manapság.

A sok kiváló opció mellett azért vannak hiányosságok is, a készülék például nem jegyzi meg sem az előnézetet, sem a legutóbb használt médiatípust. Így azután mindig nekifárad megleteni a ránezeti adapter lámpáját, lekérni az előnézetet, majd miután állítottuk filmadapterre, azt is bemelegíti, és csak azután kapunk előnézetet. Egyszerű, ugye? ☺

A másik sutaság, amelyet szintén hamar ki fognak javítani – ismerve a HP termékátmogatótását –, a filmek 300%-os átméretezése: kisebb felbontásban így nagyobb képet kapunk az amúgy kis méretű filmekről.

Microtek

A *Microtek* képalvasóit már ismerjük, sőt itthon is hozzájuthatunk immár a legfrissebb újdonságokhoz. Így a nemes egyszerűséggel *1700*-nak nevezett készülék is megérkezett már hozzánk, amelyet a gyártó kifejezetten otthoni, esetleg *SOHO* készüléknek hirdet. Megjelenése azonban annyira igényes, hogy már első ránézésre is felsőbb kategóriába sorolhatjuk, hát még ha a minőségét és a prog-

A normál beolvasás sötét, a kézi javítás még így sem tökéletes (Genius)

ramtámogatottságát is figyelembe vesszük. Nincsen szkennerek gyorsindító gomb nélkül: ezen a készüléken hetet is találunk, a legtöbbet a mezőnyben. Természetesen itt is mindegyik programozható, és van közöttük egy igazán különleges is: a képbeolvasás a *Digital ICE* technológiával.

A szkennerek tárgylemezre már nem *A4*-es, hanem *216×356* mm méretű. Erre még olyan *EZ-Lock* keretet is rátehetünk, amely nem csak elgajítja, de rögzíti is a negatív, pozitív és diafilmeket úgy, hogy a keret kivételkor még csak hozzá sem érünk a tárgylemezhez.

A mellékelt programok parádésak: ehhez a készülékhez is jár a *SilverFast SE* szkennelőprogram, a karakterfelismerő alkalmazás és az *Adobe* képszerkesztő programja, valamint egy párját ritkító segédprogram, amellyel a hálózat más gépeiről kezelhetjük a szkennert – nem zavarva kollégánkat vagy az otthoni hálózaton csücsülő családtagjainkat. Ez utóbbi megoldás miatt irodáknak is ajánljuk.

Képvitő technológiák

A fejlesztők és a felhasználók is hamar rájöttek arra, hogy a színek pontos visszaadása, a nagy felbontás önmagában nem elég ahhoz, hogy a szkennerek pontosan visszaadja a régen készített fényképeink hangulatvilágát. A beolvasott képeket később saját fízlésünknek megfelelően még módosíthatjuk, de ugyan kinek van erre ideje (és kedve)? A poszterek egyenkénti retusálása és a karcok eltá-

Elfogadható, de koszos eredeti, expozícióban és színben túlkompenzált FARE Level3 (Canon)

Kébbe hajló, fakó, de éles eredeti, még élesebb, pontos színű javított (Digital ICE – EPSON)

Jó tudni!

CP 2004/04-es számunk szkennertesztjében bemutatott régebbi típusok 80 százaléka még ma is kapható.

NERO 6 Reloaded

Az egyik legnépszerűbb CD-író program rejtelmei CD-melléklettel

Terjedelme: 160 oldal
Fogy. ár: 1990 Ft

A tartalomról:

- ◆ Audió CD-k másolása és összeállítás
- ◆ Fotó- és videoeszközök
- ◆ Adatarchiválás és -tárolás

Részletes tartalom az interneten:
www.itmediabolt.hu

Keresse az ITmédiabOLT-okban
vagy rendelje meg a kiadótól!

06 (1) 888-3421, 22
www.itmediabolt.hu
terjesztes@vogelburda.hu

a CCD érzékelős készülékek minden előnyét.

Moiré-szűrés (Descreen) – A magazinoknál és újságoknál használt ofszet nyomtatási eljárás miatt a képek közelről nézve ismétlődő mintákat tartalmaznak, különböző méretben. A moiré szűrését egy megfelelő algoritmus végzi, amelynél be kell állítani a moiré nagyságát (a HP mindezt automatikusan végzi).

Színméltség – Egy képpont színét digitális rendszerben rögzítjük (a helye ismert), a három alapszín erősségét számok formájában tároljuk. A 32 bites szín több színárnyalatot tud leképezni, mint amennyit az emberi szem és egy érzékel. A 48 bites színméltség színeinek száma ugyanennyi, a további 16 bit

ügyvezett alfa csatorna, amely átírási (fényességi) adatokat hordoz; használatával gyorsul a kép színeinek feldolgozása.

TPA, TMA – A *Transparency Adapter* vagy a *Transparent Media Adapter* rövidítése, amely a szkennert fedelébe épített diafelvételt vagy filmadaptert jelenti. Segítségével a filmek átvilágítás útján digitalizálhatók.

TWAIN – A *Technology Without Any Interesting Name* rövidítése, amely tulajdonképpen a szkennert és a képfeldolgozó programok közötti egységesített interfészt jelöli. A szkennerek vezérlését oldja meg úgy, hogy mi egy kényelmes képkézelő felületet látunk. Minden képeszköznek lehet TWAIN meghajtója, például a tunerkártyáknak is.

volttása képenként akár órákat is elvenne életünkben, ha képszerkesztő programmal próbálnánk meg elvégezni ezt a feladatot. Emiatt olyan technológiák jelentek meg, amelyek ki tudják javítani ezeket a hibákat.

A legelső, otthoni lapolvasókban bemutatott technológia a *Canon FARE Level3* algoritmus. Ez második menetben az infravörös tartományban is készít egy felvételt, amelyen csak a porszemcsék és a karcok láthatók. Az így készített és az eredeti kép felhasználásával a hibás részek jól javíthatók

Rikítóan kék eredeti, jól exponált, de alacsony kontrasztú javított (Digital ICE – Microtek)

nológiát használja, amely *Digital ICE* néven ismert. Ennek működési elve hasonló: az infravörös sugár az RGB csatorna mellett egy negyedik, úgynevezett *D* (defekt) csatornát is előállít. A feldolgozás is hasonló, de az eljárás a kép egyéb részeit önmagában nem javítja, azt csak a *Digital ICE3* (fakulás és szemcsézettség ellen is), illetve a *Digital ICE4* (minden előbbi, automatikus kontraszt- és expozícióállítás) teszi meg.

Csökkenti a szkennerek árát a hardver átalakítását nem igénylő, mégis hatásos *HP Real Life* technológia, amely a képhibákat tisztán szoftveres úton szűri, a kép minőségét pedig a már ismert HP technológiák révén javítja. A technológia célja nem az, hogy a beavasson kép olyan legyen, mint az eredeti, hanem olyan, mint amelyet a képtől elvárunk. Ez első hallásra egyszerűnek tűnik, a HP viszont egy sor statisztikai és mérési módszert is bevet a technológiai fejlesztésére. A rendszer természetesen a vörösszem-efektus eltávolítását is tartalmazza.

Köhler Zsolt

Vakítóan kék eredeti, kiváló színű javított, el nem tűntetett karcokkal (HP)

szoftveresen (az eredetileg meglévő apró pontok nem változnak meg). A technológia a kifakult színeket és a film szemcsézettségét is javítja, és az ellenfényben készült képeken is javít – megjegyezzük, hogy ez utóbbit a tesztképünkön nem oldotta meg valami jól. A *FARE* technológia csak a filmek esetében működik, de amelyik készüléket *QUARE* jelzéssel látták el, az a ránézeti adapteren lévő filmet is javítja.

Több gyártó (*Benq, Minolta, Nikon, Umax* stb.) a Kodak által kidolgozott tech-

Archiválás a karosszékéből – Képbetolás az HP Scanjet 4890-nel lépésről lépésre

1

Ha gyorsan akarunk végezni, akkor a fedélen található indítógombokat használhatjuk – ezek gyorsan és pontosan, a beavatkozásunk nélkül végrehajtják a rájuk bízott feladatokat.

A filmekhez készítsük elő a kereteket is, és vegyük le a filmadapter fehér takarólemezeit, hiszen a filmeket átvilágítva olvassa be a készülék. A skanner olvasólapjára egymástól kis távolságra helyezzük el a képeket vagy kereteket a filmeket.

2

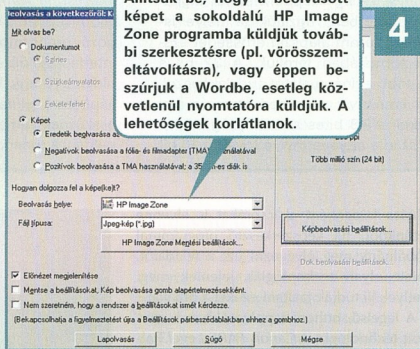

3

Képek, dokumentumok vagy filmek beolvasásakor kattintsunk a megfelelő gombra.

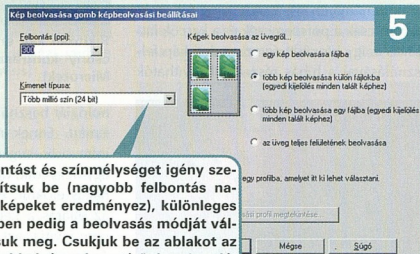
A felbontást és színmélységet igény szerint állítsuk be (nagyobb felbontás nagyobb képeket eredményez), különleges esetekben pedig a beolvasás módját változtassuk meg. Csuikjunk be az ablakot az OK gombbal, így visszatérünk a 4-es lépésre, ahol továbblépünk a Lapolvasás gombbal.

4

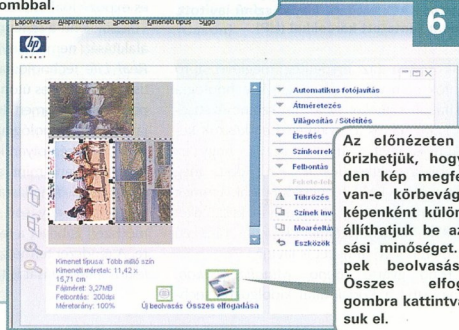

Állítsuk be, hogy a beolvasott képet a sokoldalú HP Image Zone programba küldjük további szerkesztésre (pl. vörösszeméltávolításra), vagy éppen beadjuk a Wordbe, esetleg közvetlenül nyomtatóra küldjük. A lehetőségek korlátlanok.

4

5

6

Az előnézetet ellenőrizhetjük, hogy minden kép megfelelően van-e körbevágva, és képenként külön-külön állíthatjuk be az olvasási minőséget. A képek beolvasását az Összes elfogadása gombra kattintva indítuk el.

Mivel a HP Image Zone mindenféle képszerkesztésben kiváló, képeinket pedig a legtöbb esetben azonos minőségi beállítással olvassuk be, a 4-es lépés ablakában töröljük az Előnézet megjelenítése előtti pipát, az alatta lévőket pedig jelöljük be. Így a HP Szolgáltatásközpontból indítva a feladatokat egyből a HP Image Zone-ban találjuk a képeinket.

Kenyér, tej, DivX...

Talán nem túlzás kijelenteni, hogy az internetes adatforgalom túlnyomó részét a különféle MPEG formátumban tömörített állományok adják. Az MPEG algoritmusok közül a két legismertebb a zenehallgatást forradalmasító MP3 és mozgóképes megfelelője, az MPEG-4, amely a legismertebb tömörítőprogramot (kodekek) kifejlesztő csapatról inkább DivX néven terjedt el. Ám, hogy teljes legyen a kép, említsük meg a DVD lemezekben alkalmazott MPEG-2-t és a VCD-hez kapcsolódó MPEG-1-et is, amelyekben azonban semmi különleges nincs.

Ami azonban az előbbi két formátumot érdekessé teszi, az az, hogy kifejlesztésük során a cél a minél kisebb sávszélességen elérhető minél jobb minőség volt, akár a tömörítési sebesség árán is. Ennek megfelelően az MP3 már egy „sima” ISDN vonalon keresztül is közel CD-minőségű hangzást tudott produkálni, az MPEG-4 jövőtábol pedig egy ma már átlagosnak mondható 1 megabites ADSL kapcsolat segítségével is a DVD-nél alig valamivel gyengébb minőségben élvezhetjük a filmeket.

Aki azonban ismeri ezeket a kodekek-

Ma már senki sem lepődik meg azon, ha az olcsó, könnyen kezelhető DivX-lejátszók ugyanúgy helyet kapnak a bevásárlóközpontok polcain, mint mondjuk a kenyér vagy a tej. Tesztünkben ezúttal a mindenki számára elérhető árú (vagy ahogy még mondani szoktuk: belépő szintű) DivX-lejátszókat vesszük szemügyre.

nek a történetét, pontosan tudja, hogy népszerűségük nem a folyamatos műsorszolgáltatásnak (streaming), hanem sokkal inkább az 1-2 CD-re másolható DVD-minőségű filmeknek, a 80-90 megabájtton elférő komplett albumoknak és az internetes fájlmentő rendszereknek köszönhető. Az ezeken terjedő, a filmstúdióknak érthetően nagy fejfájást okozó tömörített filmek többsége MPEG-4 formátumú, minőségük pedig alig marad el a „bolti” DVD lemezekétől (a hang például gyakran az eredeti DVD-ről származó AC3-as formátumú).

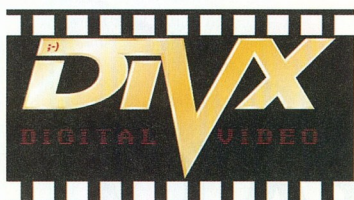
Mielőtt tovább mennénk, tisztázzunk valamit. Míg az MPEG-4 valójában a tömörítési eljárás neve, a tömörítést effektíve megvalósító programok (a kodekek) közül a két legismertebb a DivX és az XviD.

A két név hasonlósága a DivX történetére vezethető vissza. A DivX eredetileg egy ingyenes termék volt: a Windowsban található Microsoft MPEG-4 kodeket alakították át lelkes emberek (ez volt a DivX 3). A nagy sikerre való tekintettel azonban egy idő után

inkább az alapoktól indulva egy vadonatúj kodeket írtak (ez lett a DivX 5), és létrehoztak egy céget is – a DivX pedig fizetősé vált (komolyabb tömörítésre, mert lejátszásra továbbra is ingyenes). Az XviD azok munkája nyomán keletkezett, akik továbbra is ragaszkodtak az ingyenes tömörítőhöz.

A DivX óriási népszerűsége ellenére a kompatibilis asztali lejátszók jókora kérésével jelentek meg a piacon. Ennek két fő oka volt: először is az, hogy a nagyobb filmstúdiók és forgalmazók hevesen ellenálltak, hiszen az MPEG-4 felhasználása jórészt illegális volt, másodsor pedig az, hogy ennek a formátumnak a dekódolása meglehetősen hardverigényes – a piacon nem létezett olyan olcsó, nagy mennyiségben elérhető MPEG-4 dekóder chip, amely lehetővé tette volna ilyen eszközök gyártását.

Ez szerencsére mára megváltozott: az asztali DivX-lejátszók ára olyannyira lecsökkent, hogy gyakorlatilag immár bárki számára elérhető. A tesztünkben szereplő készülékek egyike sem drágább például bruttó 20

ezer forintnál, ráadásul nemcsak a DivX, hanem a DVD, az MP3 és a JPEG – tehát valamennyi ma elérhető digitális formátum – lejátszására is alkalmasak.

Airis L103E

Ez a készülék már régi ismerősünk, ugyanis egyszer már megfordult tesztlaborunkban. Akkor meglehetősen jó véleménnyel voltunk róla, mint ahogyan most is – csak közben a konkurencia sem télenkedett. Az ebben a kategóriában mindenképpen igényesnek mondható külső (formaterv, anyagválasztás és így tovább) megmaradt. A távirányító egyik érdekessége, hogy gombjai egyedi formájúak – különösen a számbillentyűk igen eredetiek. Bár a megoldás szellemek, mi jobban örültünk volna a háttérvilágításnak. Szintén nem ártott volna halványabb LED-et alkalmazni az open/close gomb megvilágítására, amely így igen divatos, ám egyben zavaró is.

Az egyszerű kialakítású előlap és kezelőszervek miatt egyébként a távirányítóra mindenképpen szükségünk lesz, mivel magán a készüléken csak a főkapcsoló, a tálcát nyitó és záró gombot, valamint a lejátszást és az előre-hátra lépkedő billentyűt találjuk.

A hátlapon komplett csatlakozósort találunk – ez többek között a komponens videokimenetet is tartalmazza, amely a legjobb képminőséget biztosítja (feltéve, hogy van ezzel kompatibilis megjelenítőnk, például egy komolyabb tévé vagy projektor).

Rátérve a hangopciókra: a beépített Dolby Digital dekóderhez tartozó hatszatornás kimenet mellett a koaxiális és az optikai SPDIF csatlakozók is megvannak (ezekre a DTS lemezek lejátszásakor mindenképp szükségünk lesz, mivel ehhez a formátumhoz nincs dekóder), és a SCART konnektorról sem feledkeztek meg. A lejátszót tehát minden nehézség nélkül beilleszthetjük az otthoni rendszerbe.

A készülék menüje a beépített chipset (ESS Vibrato II) függvénye, így éppen olyan, mint a többi, ugyanilyen alapokra épülő készülékek. Az OSD menü könnyen kezelhető,

A DivX-lejátszó belseje meglepően üres

Szerintem...

Tesztünk során egyértelműen kiderült, mi teszi az asztali DivX lejátszót: a lapkakészlet és a firmware.

A beérkezett készülékek közül rendre a **MediaTEK 1389DE** lapkakészletre épülő lejátszók teljesítettek jobban, és közülük is a **Yamada DVX-6700** bizonyult a legjobb. Ez a készülék egyébként magasan kiemelkedett a többi közül – szinte

ráadásul a magyar firmware feltöltése után edes anyanyelvünkön szólal meg. Ráadásul a lejátszó maximálisan kompatibilis a magyar nyelv ő és ü betűivel, amelyek helyesen, két vesszővel (és nem hullámvonallal, karátjjal, csillaggal stb.) koronázva jelennek meg.

A beállítási menü igen gazdag: többek között olyan finomságokat is beállíthatunk, mint a deinterlacing módja (Automatikusan, Bob vagy Weave, valamint egyéni algoritmus).

A készülékek agya a dekóderchip

Ami a hangot illeti, a beépített dekóder – mint már említettük – a Dolby Digital jelet dolgozza fel, és azt hat vagy két csatornára konvertálja. Működésének a jellemzőit igen széles határok között változtatathatjuk.

A lejátszó használata meglehetősen egyszerű: a DVD, VCD és audio-CD lejátszása magától értetődő, és a készülék a vegyes (hang, film, kép) lemezekkel is boldogul. Mivel a készülék régió kódmentes, a tengerentúlról származó lemezekkel is megbirkózik.

Sajnos a fejlesztőmérnökök idejéből a legkevésbé az MP3-as lemezekre jutott: az ID3-as mezők kiírása nem működik, és lejátszás közben semmi mást nem csinálhatunk (például nem készíthetünk zenés diavetést). Ami a feliratokat illeti, mint már említettük, az ékezetes karakterek kezelését kiválóan megoldották, és a készülék a SUB,

nem volt olyan szempont, amely szerint ne került volna az élre –, bátran mevrhetjük tehát **tesztgyőztesnek**. A mérnökök a chipset kínálta valamennyi szolgáltatást elérhetővé tették, így például a feliratok helyét és betűméretét is megváltoztathatjuk, ami különösen tetszett.

Nem tud ilyen sokat, de hasonlóképpen „mindenevő” készülék a **Nortek NDXV-200**-as lejátszója, amely ráadásul fekete színű (nekem mindenesetre jobban tetszik).

valamint az SRT feliratokkal is boldogul. Sajnos a fehér feliratok mögé nem kerül semmilyen „kitakarás”, így világos háttér előtt már nehezen olvashatók.

Ami a DivX/Xvid-lejátszást illeti, a készülék ezen a téren meglehetősen jól teljesített, szinte valamennyi fájljal boldogult, a problémás QPEL és GMC opciókat azonban jobb, ha hanyagoljuk a tömörítés során.

Mercury DVD3783

A **Mercury DVD3830** kiöccsével, a 3783-mal már korábban megismerkedtünk – lássuk akkor, mit tud a báty! A készülék lelket az **ESS Vibrato II** chipset adja – amely nem rossz, ám már egy kicsit elavult. A divatos, lapos készülékhez elején, a lemeztálcá alatt egy széles kék LED világít – szerencsére csak standby üzemmódban, így lejátszás során nem zavar bennünket. A jó képminőségre vágyók kedvéért a készüléken a komponens videokimenet is helyet kapott.

Sajnos a lejátszási tesztek során nem kellett igazán pozitív benyomást ez a készülék – ez elsősorban persze a chipset hibája, amelynek az alacsony tudás szintjét nem sikerült látványosan bővíteni.

A filmes tesztek során a szokásos funkciókkal találkoztunk, a készülék a képek közül egyedül a JPG formátumúakkal boldogult, MP3-lejátszásakor pedig hiába lestük az ID3 mezőket.

A feliratokkal már sokkal jobbak a tapasztalataink: az ékezetes karakterek működnének, ráadásul automatikusan halvány-szürke, áttetsző háttér előtt jelennek meg.

Mustek V56LM-2E

Első ránézésre igen ismerősen tűnt a **Mustek** lejátszója... Igen, ez a készülék már járt a tesztlaborunkban, csak akkor még **Technosonic MP305C** néven mutatkozott be.

Tesztünk egyik legvaskosabb lejátszója meglehetősen futurisztikus kinézetű, zöld

DivX-lejátszó jellemzői							
Lejátszó	Airis L103E	Mercury DVD9390	Mustek V56LM-ZE	Nortek NDVX-200	Strong SRT 1700 DivX	Yakumo DVD Master DX4	Yamada DVX-6700
Chipset	ESS Vibratto II	ESS Vibratto II	ESS Vibratto II	MediaTEK 1389DE	ESS Vibratto II	MediaTEK 1389DE	MediaTEK 1389DE
Video kimenetek	Kompozit, S-Video, Komponens és SCART	Kompozit, S-Video, Komponens és SCART	Kompozit, S-Video, SCART	Kompozit, S-Video, Komponens és SCART	Kompozit, S-Video, SCART	Kompozit, S-Video, SCART	Kompozit, S-Video, SCART
Hangkimenetek	hatszatornás analóg+koax/optikai digitális	hatszatornás analóg+koax/optikai digitális	sztereo + koaxiális SPDIF	hatszatornás analóg+koax digitális	hatszatornás analóg+koax/optikai digitális	sztereo + koaxiális SPDIF	hatszatornás +sztereo analóg+koax digitális
DivX							
AC3-as hang	igen	igen	igen	igen	igen	igen	Igen
Felirat kezelése	Igen	Igen	nem	igen	igen	hibás	Igen
DivX/Xvid QPEL lejátszása	nem/nem	nem/Igen	nem/nem	igen/Igen	nem/nem	igen/Igen	igen/Igen
DivX/Xvid GMC lejátszása	igen/nem	igen/nem	igen/nem	igen/Igen	igen/nem	igen/nem	igen/nem
Ékezetes karakterek kezelése	igen	igen	n. a.	igen	igen	n. a.	igen
Forgalmazó	Origami Systems Kft.	Mercury ImpEx Kft.	Ramiris	Fotocopy Kft.	Strong Kft.	Mercury ImpEx Kft.	Origami Systems Kft.
Weboldal	www.origami-systems.hu	www.mercury-computer.hu	ramiris.hu	www.fotocopy.hu	www.strongsat.hu	www.mercury-computer.hu	www.yamada.hu
Bruttó ár (Ft)	12 000 Ft	14 400 Ft	15 000 Ft	15 875 Ft	14 900 Ft	14 000 Ft	12 000 Ft

szegmens kijelzője pedig szinte észrevétlenül bújik meg a tükrös előlap mögött. Az összehatás mindenestre igen elegáns. Megfordítva a készüléket, már kevésbé voltak elégedettek: a csatlakozók sora meghökkenően puritán. Mindössze egy analóg sztereo, egy koaxiális digitális, egy kompozit, egy S-Video és egy SCART csatlakozó áll rendelkezésünkre. Ez tehát azt jelenti, hogy a térhatású hanghoz bizony külső dekóderre lesz szükségünk → ami bizony komoly hátrány, hiszen így nem tudunk építeni magunknak egy olcsó házimozirendszert.

Mivel a lejátszó alapját a *Vibratto II* képezi, a szokásos funkciókat várhatjuk tőle: filmlejátszási képességei átlagosak, bár örömmel állapítottuk meg, hogy sokkal fogékonyabb a különlegesebb opciók iránt, de azért a DivX+QPEL és Xvid+GMC kombinációk azért még gondot okoztak neki. Sajnos sokkal rosszabb a helyzet a feliratokkal: ezeket a Mustek egyáltalán nem kezeli, mint ahogyan az MP3 fájlokban található ID3 mezők sem jelennek meg.

Nortek Ndvx-200

A *Nortek NDVX-200*-as lejátszója az egyik legnagyobb tudású MPEG-4-es lapkakészlet, a *MediaTEK 1389DE* köré épül, ennek megfelelően igen sokat is nyújt – de kezdjük a rosszal ☹ A tesztlemezünkön található MP3 fájlok esetében nem írta ki az ID3-as információkat, ami különösen akkor hátrányos, ha nem alkalmazunk valami könnyen átte-

kintethő fájlnev/könyvtár rendszert. Ettől eltekintve a lejátszó igen sokoldalú, ráadásul a több másik modell számára nehézségeket okozó GMC és QPEL opciók bekapcsolásával készített filmeket is minden erőlködés nélkül lejátszotta. Egyedül az Xvid+GMC kombinációval nem boldogult. A feliratok tesztelése során örömmel láttuk, hogy a magyar ékezetek semmi gondot nem okoznak, ám sajnos a sárga feliratok alá itt (sem) kerül semmilyen kitakarás.

A készülék külalakja a konzervatívabb

ízlésnek megfelelően fekete, a lemeztálcá pedig közepén helyezkedik el. Érdekes megoldás, hogy a készülék kijelzője sima szegmens LED mezőkből áll, így túl sok információt nem tud szolgálni, de nappal is remekül olvasható.

A készülék hátulján az összes fontos csatlakozót megtaláljuk: a beépített Dolby Digital dekóderhez tartozó 5.1-es analóg kimenetet és S/PDIF csatlakozót, a kompozit, az S-Video és a komponens video-kimenetet, valamint az RGB-kompatibilis SCART csatlakozót is.

Komplett rendszert olcsón!

Ezekkel az igen olcsó lejátszókkal és a beépített *Dolby Digital* dekóderrel rendkívül olcsón egészen jó minőségű házimozirendszert építhetünk. Ilyenkor természetesen csak azokat a lejátszókat használhatjuk, amelyekben a hatszatornás analóg kimenet is megtalálható. Ehhez köthetjük ugyanis az olcsó, ám jó minőségű számítógépes hangfalszettet (amelyekről a *Computer Panoráma* 2005 szeptemberi számában olvashatnak bővebben). Így körülbelül 45 ezer forintból egészen elfogadható minőségű rendszert építhetünk tévénk köré, és ez a rendszer már a valódi térhatású hangra is képes lesz.

Strong SRT 1700 DivX

A *Strong SRT 1700 DivX* egy átlagosnál csinosabb megjelenésű lejátszó, az átlagosnak megfelelő képességekkel. A készülék előlapja tetszetős ugyan, a kezelógombok viszont nagyon aprók. Ez azonban nem akkora gond, mivel a használathoz amúgy is szükségünk lesz a távirányítóra (az előlapi gombokkal szinte semmire sem megyünk).

A hátlapon az átlagos csatlakozószorral találkozhatunk: hatszatornás analóg és koaxiális, valamint optikai digitális hangkimenettel, illetve kompozit és S-Video csatlakozóval. A SCART konnektor nemcsak kompozit, de RGB jelek kiadására is képes, a jó minőség érdekében. A beépített Dolby Digital dekóder jóvoltából csak a DTS hang esetén lesz szükségünk külső dekóderre.

A lejátszható fájlok tekintetében a Strong nem túl válogatós, bár néha enyhén késett a

hang a képhez viszonyítva. A nem szabványos QPEL és GMC kódolásokkal sajnos nem tudott megbirkózni, mint ahogy az ID3 mezők rejtette információkat sem írta ki. Nem okozott különösebb gondot a feliratok lejátszása – a SUB és SRT formátum támogatott –, és szépen boldogult a magyar ékezetes karakterekkel is.

Yakumo DVD Master DX4

A Yakumo márkanév alatt forgalmazott DVD Master DX4 az igen jól teljesítő MediaTEK 1389DE lapkakészletre épül. A készülék kinézete jónak mondható, ám csalódást keltett a hátlapi csatlakozók csekély száma: sztereó és koaxiális hang, kompozit és S-Video, valamint egy SCART konnektor – ez minden. Hasonlóan a Mustekhez itt sem kapunk tehát analóg sokcsatornás kimenetet.

A lapkakészletnek köszönhetően a lejátszással itt sem lesz gondunk: a gép szinte minden létező formátummal elboldogul. Nem ennyire jó a helyzet a feliratokkal – bár a lapkakészlet tudná kezelni őket, a tesztelt firmware-rel ez a funkció meglehetősen kezdetlegesnek tűnik. A legnagyobb gond az, hogy a szöveg a film közepe táján balra igazítva jelenik meg, ami erősen csökkent

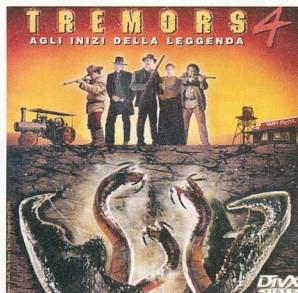
Vásárlási kisokos

Bár a készülékek képességeiről ránézésre nem sokat tudunk megállapítani, érdemes pár dolgot ellenőrizni a boltban. Ezek közül a legfontosabb a hátoldalon található csatlakozósor. A hang tekintetében általában három opció közül választhatunk: a hatsatornás analóg, a koaxiális és az optikai digitális közül. Egyes készülékeken a hatsatornás kimenet mellett egy sztereó csatlakozót is találunk, másoknál azonban éppen a hatsatornás megoldás hiányzik. Ez utóbbi egyébként a legkevésbé szeren-

csés megoldás, mivel ilyenkor egy különös dekóder is be kell szereznünk a DVD-nézéshez.

Ami a videojeleket illeti: a lejátszóban kompozit, S-Video és komponens kimenetekkel találkozhatunk, illetve az ezeket kombinálóan tartalmazó SCART konnektortal.

A képmínőség szempontjából a legjobb természetesen a komponens csatlakozó. Ezt tisztes távolságra követi az S-Video, a kompozit pedig a sereghajtó harmadik helyen tanyázik.

az élvezhetőséget. Szintén csalódást keltett az MP3-lejátszás – az ID3 mezők például itt sem jelennek meg.

Yamada DVX-6700

A Yamada nem új szereplő az olcsóbb DVD- és DivX-lejátszó, valamint DVD-felvevők piacán. DVX-6700-as modelljük a népszerű 6600-as továbbfejlesztett változata, amely a MediaTEK 1389DE lapkakészletre épül. Ami a külsejét illeti, egy átlagos,

esetleg valamivel átlag feletti készülékkel van dolgunk, amely a ma oly divatos vékony formát kapta.

A lemezkiadó tálca közepén, a kékeszöld pontmátrix kijelző pedig a jobb szélen (szemből nézve) található. Az egyébként tettesztes előlapot némileg elcsúfítja a távirányító fekete érzékelője, amely üres négyzetként ásit – talán célszerű lett volna kicsit jobban elrejtetni. Szokatlan megoldás még, hogy a készülék áramellátását jelző LED folyamatosan zöld színnel világít – tehát standby állapotban is, ugyanúgy, mint bekapcsolt állapotban. Ez eléggé zavaró, hiszen így semmi értelme (szinte) átlánás a standby piros színnel vagy kikapcsolt LED-del való jelzés), így legfeljebb azt mutatja, hogy nincs áramszűnet.

A lejátszás során a DVX-6700-zal meglehetősen pozitív tapasztalatokat szereztünk: szinte minden létező fájl lejátszott, ide értve a QPEL és GMC kombinációkat is – legalábbis a DivX esetében, mert az XviD formátum használatakor csak az 1 bites GMC működött.

Rosta Gábor

www.infopatika.hu

SZÁGULDJ AZ ÚJ F1-EL!

**Válaszd az iAUDIO MP3-at,
és Tiéd a győzelem!**

Hörcsögakkumulátor és agymolesztáló

Ebben a hónapban sem mehetünk el csak úgy szó nélkül a legújabb, a számítástechnikához így vagy úgy kapcsolódó bolondos termékek mellett... Lássuk, mit teremtett a „feltalálók” fantáziája most, az év vége felé közeledvén...

iPod-tok

Gyártja: iSkin Inc.

Ára: 19,99
dollár

www.iskin.com

A nyár egyik legnépszerűbb terméke az iSkin Shuffle Duo elnevezésű örlétség volt, amely nem más, mint egy különböző színekben kapható iPod-tok. Hogy miért volt mégis slágertermék? Valószínűleg azért, mert az iPod eredeti tervezői mindenre gondoltak (hiszen remek kis masináról van szó), csak éppen arra nem, hogy termékük annyira népszerű lesz (az iPod pillanatnyilag a világon a legtöbb példányban eladott multimédiás lejátszó), hogy az emberek mindenhová magukkal cipelik majd, még a legextrémebb helyekre is. Manapság már iPod lóg a barlangászok, úszómesterek, szőrösök és sárkányrepülősök nyakában is. A szerkezet azonban érzékeny, így nem árt a gondos borítás: nos, az iSkin tökéletesen víz-, por- és ütésálló, ráadásul többféle színben is kapható – nagyszerű páncél kedvenc lejátszónk védelmére...

Ürlámpa

Gyártja: Mathmos

www.mathmos.co.uk

Ára: 123 dollár

A Mathmos Space Projector elvezetésű ürlámpa, futurisztikus ugyan, ám valójában inkább amolyan retró-feelinget ébreszt az emberben, azaz a 60-70-es évek fantasztikus filmjeit idézi. Egyszerre új és régi tehát.

De nézzük csak meg alaposabban, mi is történik, ha kicsomagoljuk, majd üzembe helyezzük az ürlámpát. Először is szükségünk lesz egy úgynevezett „olajkerékre” (oil-wheel), amely a lámpa egyik cserélhető eleme. Ilyen „kerék” egyet kapunk a szerkevényhez, de a gyártó weboldaláról többet is rendelhetünk. A kerék gondoskodik a különböző színű és formájú „lávalámpa” hatásról, amely azonban ezúttal nem a lámpában jelenik meg, hanem mögötte, a falon... A lámpa ugyanis egy speciális projektor. A különböző színű kere-

kek elképesztő hatásokat produkálnak a falakon. A szerkezet tehát teljesen hasznontalan (hisz lámpa léteire alig világít), viszont határozottan a „nekem kell egy ilyen otthonra” kategóriában helyezkedik el, főleg ha egyszer meglátjuk működés közben. És persze a legközelebbi „70's startrek retró” házibulinkon is kötelező darab.

Óriás notebook

Gyártja: Samsung

www.samsung.com

Ára: bevezetés alatt

A Samsung nyelvet ölt az Apple-re (persze csak képletesen), s közben gúnyosan megjegyzi: „a miénk nagyobb!”. És az övek tényleg nagyobb, sőt a világon a legnagyobb: a Samsung M70 ugyanis a világ első notebookja, amelyet 19"-os kijelzővel fognak forgalomba hozni. A berlini IFA Consumer Electronics Show-n debütált szerkezet igencsak figyelemre méltó, és ami a legérdekesebb: az óriási méretű kijelző ellenére is

hordozható, egyáltalán nem ormótlan és mégis... A képméret elképesztő. A legjobb az egészből, hogy a képernyő lekapcsolható a masináról, és sima monitorként is használható az asztalon. Kereskedelmi forgalomban csak valamikor október-november tájéka lesz elérhető, ára egyelőre nem ismert, de ismerve a Samsung hasonló szériáinak az árait (igaz, azoknak 17"-os kijelzőjük van), valószínűleg nem is lesz túl drága.

Agymolesztáló

Gyártja: ThinkGeek

www.thinkgeek.com

Ára: 24,99 dollár

A *Mind Molester* néven bemutatott eszköz feltalálóját azóta már agyonütötték a felháborodott vásárlók – rokonai és barátai. Ez a szerkezet ugyanis egyetlen dologra jó, de arra nagyon: mégpedig arra, hogy az örülete kergesse barátainkat, tanárainkat, főnökünket vagy bárkit, akit arra érdemesnek tartunk.

A szerkezet nagyon kicsi, így könnyű elrejtetni – és még nehezebb megtalálni. Nincs is más dolgunk, mint elrejtetni a kiszemelt áldozat szobájában vagy autójában, majd bekapcsolni. A *Mind Molester* ekkor elkezd működni, ami abban nyilvánul meg, hogy egy 60 másodpercig tartó hangot (amo-

lyan hangos ciripelést-sípólásfélét) hallat minden harmadik percben. Ez még nem is lenne gond, ez a hang azonban olyan hangszíne és frekvenciára van „belöve”, hogy az embert az örülete kergesse, ugyanakkor a frekvencia miatt sajnos az emberi fül képtelen arra, hogy lokalizálja a hang forrását (nem tudjuk tehát „hallás után” megtalálni). Idegesítőnek tehát idegesítő, megtalálni lehetetlen, ráadásul egy 9 voltos elemmel akár egy hétig (!) is működik. A termék tehát méltó a nevéhez, de ezúton üzenem a kollégáknak, hogy ha valaki egy ilyet tesz az irodámba, annak lsten irgalmazson!

MIDI pisztoly

Gyártja: Christopher Baude

www.midigun.com

Ára: bevezetés alatt

A *MIDI-gun* egy olyan pisztoly, amely MIDI vezérlő is egyben. Hm. Nos, így elsőre nem sok értelme van eme találmánynak. De nézzük csak meg alaposabban: a MIDI ugyebár a szabványos elektronikus zenei vezérlés, igaz, eddig csak MIDI billentyűzeteket lehetett kapni, MIDI fegyvereket nem. Az igazi DJ azonban nem járhatja le magát holmi „zongorához hasonló” instrumentumokkal, hiszen ez egyrészt ódivatú, másrészt napjaink tukci-tukci zenéihez nem is igazán szükségesletetik kromatikus billentyűzet (és zenei tudás sem, de ez már más téma). A MIDI-gun tehát tökéletes, hiszen pár dobsávot és néhány

effektet egy-két gomb megnyomásával is ki lehet csalni a DJ pult előtt állva, és mennyivel látványosabb dolog a hallgatókra/táncolókra „lövöldözve” állítani elő a mixeket, mint az unalmas fekete-fehér billentyűket nyomkodva.

Hörsöghajtásos mobiltelefon

Gyártja: Peter Ash

Honlap: nincs

Ára: Elvis nem eladó

Inkább poén, mint találmány, de legalább most már biztos, hogy az elképzelés működik, hiszen gyakorlati példa is van rá... Hogy milyen elképzelés? Nos, ami bizonyos „spórólás” elképzelés, amelyben vilánszámilánkat kímélendő valamilyen állati/emberi erővel hajtott szerkezetűvel helyettesítjük a jó öreg konnort. A 16 éves feltaláló (*Peter Ash, Lawford, Somerset*) egy iskolai feladat keretében elkészítette a hörsöghajtásos mobiltelefont, melyben a fő-

szerepet *Elvis*, a hörsög kapta. Peter állatkája 120 másodperc rohangászás alatt 30 perc beszélgetéshez elegendő energiát termel az akkumulátor számára, ami nem is olyan rossz, főleg hogy a hörsög ingyen dolgozik, hiszen Peter elmondása szerint amúgy is mindig rohangált a kerékben. Persze ha valaki majd felvilágosítja Elvist, hogy ő bizony ki van használva, akkor a hörsögi rohan majd a szakszervezethez, sztrájkjal fenyegetőzik, és a napi répaadag megeme-

Levegőkijelző

Gyártja: io2

www.io2technology.com

Ára: még nincs

Ha van valami értelme a számítástechnikai bolondságok rovatnak (a szórakoztatáson kívül), akkor az kétségkívül az, hogy pár év múlva újraolvasgatva meglepve tapasztaljuk majd, hogy mennyi – akkoriban még hihetetlennek tűnő, azóta már mindennapos – találmányról olvashattunk itt először. A *Heliodisplay* is egy ilyen invenció, hiszen több mint valószínű, hogy pár év múlva lépten-nyomon találkozunk majd vele.

Biztosan mindenki emlékszik a Starwars klasszikus jeleneteire, amikor például az R2D2 (ama aranyos kis robot) örült csipogások közepette meglepően élethű, háromdimenziós „hologramokat” vetített a levegőbe, feleslegessé téve ezzel a monitorokat és a tévéket.

Nos, a *Heliodisplay* ugyanezt tudja, csak nem kell hozzá artu-ditu®. A levegőbe vetített képek meglepően élesek és olvashatók, és persze a legjobban az, amikor a konyhába igyekezvén lazán átsétálunk a szoba közepére vetített Windows XP asztalon. Nagyon futurisztikus.

lését követeli. Addig azonban Peter ingyen töltheti saját és barátai telefonjait.

WLAN ROUTER

SMC Barricade SMCWBR14-G

Kicsi a bors, de erős – mondhatnánk nyugodtan az SMC viszonylag kicsi, tudásban azonban jóval az átlag fölötti útválasztójáról. A készülék méreteire jellemző, hogy tápegysége sokkal nehezebb nála, teljesítményfelvétele pedig mindössze kilenc watt. kliensek hozzáférést IP- és MAC-cím szűrésével, a weboldalak nézegetését URL szűrővel korlátozhatjuk (akár időzítés is), az internetről beérkező csomagokat pedig tartalmuk alapján tudja szűrni a készülék (Stateful Packet Inspection, SPI).

Nagyon hasznos szolgáltatás, hogy külső támadás esetén a router figyelmeztetést küld elektronikus levélben, így még időben értesülünk arról, ha valaki megpróbál beférkőzni a hálózatunkra, és meglehetjük a kellő el-

lenlépéseket.

Ugyancsak a biztonságot szolgálja, hogy a router mögötti számítógépekre telepíthetjük a mellékelt *ZoneAlarm Pro* szoftveres tűzfalat, amellyel a készülék teljes mértékben együttműködik, így nemcsak az alacsony szintű támadásoktól, hanem a spyware-ektől és az e-mailben (is) terjedő fenyegetésektől óva leszünk. Azok a szerencsések, akik nagyobb házban laknak, ki tudják majd használni a WDS funkciót, amely vezeték nélkül, mindenféle szolgáltatásuk megtartásával kapcsolja össze a WLAN routereket. A készüléknek a felépítésén és a temérdek szolgáltatásán kívül van még egy vonzó tulajdonsága: az ára.

Forgalmazó:	HRP CHS
Internet:	www.hrp.hu, www.chs.hu
Ár:	12 000 Ft (bruttó)
+	sok biztonsági szolgáltatás
+	kis méret és alacsony fogyasztás
-	az időzített szabályok csak az IP-címre vonatkoznak
-	az egyszerűség csak az alapfunkciókra jellemző

MP3-LEJÁTSZÓ

Easy DG-920C

Kisméretű, színes OLED kijelzővel és beépített Lilon akkival ellátott MP3-lejátszó – ez az *Easy DG-920C*, amelybe ráadásul hatalmas tudást sűrítettek a tervezői. Az MP3, WAV és WMA hangfájlok lejátszásán kívül a 96×64 pixeles kijelzőn JPEG fájlokat és MTV formátumú filmeket is megtekinthetünk – ez a lehetőség persze az alacsony felbontás miatt legfeljebb kuriózzunknak tekinthető, mintsem hasznos funkcióknak.

A készülék kivétele igen jó benyomást kelt, anyaga és kidolgozása elsőrangú. A kezelés a négyirányú joystickkel és a „felső” gombokkal kifejezetten egyszerű, bár a készülék néha kicsit lassan reagál a gombok benyomására. A beépített akku az USB 2.0-s portról töltődik, így azután számítógép hiányában a lemerült elemet nem is tudjuk feltölteni – hacsak nem vásároljuk meg külön a hálózati adaptert.

Mint ebben a kategóriában már megszokhattuk, a készülék használatához nincs szükségünk meghajtóprogramra (legalábbis újabb operációs rendszerek esetében), ám a mellékelt lemezen található szoftvert mégis

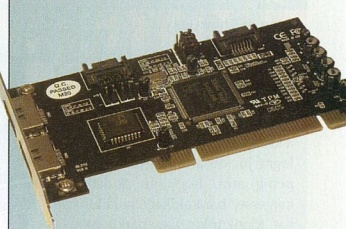

érdemes telepíteni, hiszen ennek segítségével állíthatjuk elő a megfelelő formátumú fájlokat, illetve végezhetjük el a szükséges JPG kicsinyítést. Bizonyára senkit sem lep meg, hogy a lejátszó diktafonként is használható, ilyenkor a beépített mikrofon segítségével vehetünk fel, kétféle minőségben, akár hangváltással is. Természetesen a beépített FM rádió műsorát is felvehetjük.

Forgalmazó:	Infopatika
Internet:	www.infopatika.hu
Ár (1 GB):	43 900 Ft
+	kis méret
+	színes kijelző
-	a hálózati adaptert külön kell megvenni
-	a felvételi minőség csak közepes

SATA RAID VEZÉRLŐ

ST Lab Serial ATA PCI Card

Egy komplett PC-t csupán azért lecserélni, mert nem támogatja a *Serial ATA* felületre illeszkedő merevlemezeket, badarság. Annál is inkább, mert számos gyártó kínál néhány ezer forintért olyan belső, PCI-os bővítményeséget, amely képessé teszi a PC-t a soros adatátvitelre.

Az *ST Lab* cég *Serial ATA PCI Card* elnevezésű eszköze a *Silicon Image Sil3112ACT144* lapkája köré épül. E chip ugyan nem a legújabb darab, de a céljának még mindig remekül megfelel. A kártya két HDD (vagy optikai meghajtó) kezelésére alkalmas, ennek ellenére négy konnektort tartalmaz. Mégpedig olyan elrendezésben, hogy a csatlakozók közül kettő a PC belseje, kettő pedig a hátlap felé néz. Egy belső és egy külső foglalat alkot egy párt, s hogy közülük melyik működjön, négy-négy jumper segítségével állíthatjuk be. A külső csatlakozó egyébként olyankor tehetnek jó szolgálatot, ha külső SATA merevlemezkeretet akarunk használni.

Az *ST Lab* terméke kétféle változatban kapható: az alapváltozat egyszerű vezérlőegységként funkcionál, míg nagyobbik társa RAID támogatást is nyújt. A kártyával a RAID 0 és 1 módokat használhatjuk, hiszen csak két HDD-t csatlakoztathatunk, ami kizárja a RAID 0+1 és RAID 5 módokat. A JBOD szintén kimaradt a választékból, ám e tömbtípus véleményünk szerint amúgy is használhatatlan, így nem fog hiányozni senkinek. A csomagolásban egy vékonyka telepítési útmutatót, két SATA kábelt és két SATA tápátalakítót találunk meg.

Forgalmazó:	Ramiris
Internet:	www.ramiris.hu
Ár:	6550 Ft
+	kiváló ár/teljesítmény arány
+	külső csatlakozót is kínál
-	csak két HDD-t kezel
-	a jumperes választók ma már elavultak

Samsung SH-W162 és SE-W164C

Az optikai meghajtók piacán is intenzíven fejlődnek a Samsung hamarosan újabb egységekkel rukkolt ki. Az SH-W162 és SE-W164C típusjelű masinák közül az első beépíthető kivitelű, míg a második USB 2.0 felületen keresztül, kívülről csatlakoztatható a számítógéphez.

A két készülék képességei – bár modell-számozásuk alapján nem gondolnánk – teljesen azonosak. Ami az írási sebességeket illeti: a DVD+R és DVD-R lemezeknél 16x-os, a DVD+RW, DVD-RW, DVD+R DL és DVD-R DL lemezeknél pedig rendre 8x/6x/5x/4x-es tempó érhető el.

Az olvasási sebesség sajnos csak átlagos: 16x-os a DVD-ROM típusú, nyomott lemezek esetében, 12x-es a DVD+R és DVD-R lemezeknél, végül pedig 8x-os az egyéb korongoknál.

Különléte a szoftveres és hardveres megoldások szolgájká a felhasználók kényelmét. Választhatunk például az optimális teljesítmény, illetve zajszint közül (de a tálcára telepedő alkalmazással akár egy adott sebességértéket is kiválaszthatunk), és egy apró utility segítségével a firmware frissítése is könnyedén megoldható. Hardveres vonatkozásban említést érdemel az A.B.S. (Automatic Ball Balancing System), amely a rosszabb minőségű lemezek kiengységnyolozatlanságából eredő olvasási problémákat igyekszik kijavítani. A T. A. C. (Tilt Actuator Compensation) szintén a gyengébb minőségű lemezek olvasását segíti a lencse dőlésszögének változtatásával. Végezetül pedig hasznos lehet a megerősített előlapi panel is, amely az esetlegesen szétrobbantó lemezek által okozott sérülések veszélyét csökkenti.

Forgalmazó:	Samsung Electronics Magyar Rt.
Internet:	www.samsung.hu
Ár:	14 500/25 900 Ft
+	kedvező ár DVD-R DL támogatás
-	a külső egység nem támogatja a FireWire-t egyes médiumokat lassan olvás

ALAPLAP

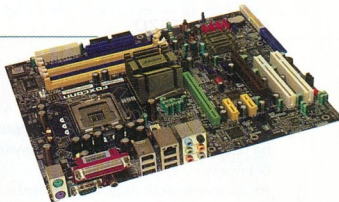
Foxconn 915P7AD-8EKRS

Bár az Intel minden erejével azon van, hogy a vásárlókat meggyőzze az egyelőre még drága kétmagos processzorok, valamint a legújabb lapkakészletek előnyeiről, szép számmal akadnak olyanok is, akiknek a gépfejlesztést kevesebb pénzből kell megoldaniuk.

A Foxconn Intel 915P chipkészlet köré épített, kétszeresen is „duál” alaplapja éppen az ilyen esetekben tehet nagyon jó szolgálatot. Az alaplapon két videokártya foglalat (egy PCI Express x16 és egy AGP), illetve két DDR és két DDR2 memóriafoglalat vár bevetésre, vagyis első lépésben az alaplap mellett elég csak a processzort lecserélni.

Az alaplap érdekessége, hogy az AGP foglalat nem az északi, hanem a déli hídhoz kötődik, ezért az erre csatlakozó kártyák sebessége sajnos nem lesz a legnagyobb.

Az egyéb paraméterek teljesen átlagosak, legfeljebb az északi híd hűtésére szolgáló óriási méretű passzív bordát érdemes külön kiemelni, illetve azt, hogy ezt a típust ATA-133 RAID vezérlővel is felvértezték (összesen hat PATA és négy SATA meghajtót használhatunk).

A PCI 2.3 és a PCI Express x1 foglalatok száma egyaránt kettő. Ezek közül az előbbiek jobb helyre, az alaplap alá kerültek, így akkor is kettéle bővítőkártyát használhatunk, ha a videovezérlőt nagyméretű hűtővel szerelték fel.

A gigabites LAN vezérlő, a FireWire adapter, valamint a HD-kompatibilis audiochip a mai követelményeknek megfelelően itt is alaptartozék.

Forgalmazó:	Albacom
Internet:	www.albacom.hu
Ár:	25 649 Ft
+	kétféle videokártyát támogat kétféle memóriatípust támogat
-	az AGP foglalat nem teljes értékű az ATA-133 RAID foglalatjai rossz helyre kerültek

DVB-T TUNER

Freecom DVB-T USB Stick

Mára elárasztották a piacot a digitális adások vételére (is) alkalmas tv-tunerek, így elérkezettünk oda, hogy a gyártóknak valamiféle pluszt is kell nyújtaniuk ahhoz, hogy magukhoz csábitsák a vásárlókat.

A Freecom – amelyet a formatervezés kapcsán eddig sem kellett félténi – ismét a külső megjelenéssel, kézelebről a méret-csökkentéssel próbálkozott. A csöppnyi eszköz, a maga 15x28x86 mm-es méretével és 25 grammos tömegével roppant érdekes kialakítású, ugyanis egybeépítették az USB csatlakozóval. Erre valószínűleg azért volt szükség, mert így amellet, hogy a tuner az asztali PC-vel is kifogástalanul használható, a hordozható számítógépekhez is könnyebben csatlakoztatható, hiszen csak az antenna elvezetéséről kell gondoskodni. Egyébként az antenna is a csomagolás részét képezi.

Mivel az elektronikára túl nagy feladat nem hárul (az MPEG-2 adatfolyam dekódolását a szoftver végzi), a működtetéshez külső tápegységre sincs szükség. A szolgáltatások terén semmilyen említésre méltó érdekességgel nem találkozunk: a DVB-T a té-

vé- és rádióadások vételén kívül az adások kiváló minőségű, akár időzített rögzítésére, a csúsztatott lejátszásra (time-shift), valamint az EPG és teletext adások megtekintésére is lehetőséget kínál.

Forgalmazó:	Procomp Hungary
Internet:	www.procomp.hu
Ár:	24 990 Ft
+	kis méret kiváló képmínőség
-	az antenna lehetne hosszabb túl kicsész kezelőfelület

MP3-LEJÁTSZÓ

ENOX EMX-530P

Úgy tűnik, Koreában mindenki MP3-lejátszókat gyárt – legalábbis a tesztlaborunkba önzönő távol-keleti masinák mennyiségéből tétele.

Az átlagosnál kicsit nagyobb, ám elegáns vonalvezetésű *ENOX EMX-530P* 512 Mbájtos és 1 Gbájtos változatban kapható, amelyek közül az árak alapján mindenképpen a gyobbbikat érdemes választani.

A szögletes, egyértelműen nyakbavalónak szánt készülék egyetlen AAA elemmel működik. Lejátszóként kivétel nélkül támogatja a szokásos funkciókat, ezenkívül többféle EQ beállítás, valamint az SRS hangefektek is rendelkezésünkre állnak.

A hétféle színű, háttérvilágítású kijelző használhatósága sajnos csak közepesnek mondható: méreteihez képest túl sok információt próbál közölni velünk, ez pedig az olvashatóság rovására megy.

A lejátszáson kívül az 530P diktafonként, digitális magnóként és FM rádióként is használható, és mivel meghajtóprogram nélkül csatlakoztathatjuk a számítógépünkre, USB-s memóriaként is működik.

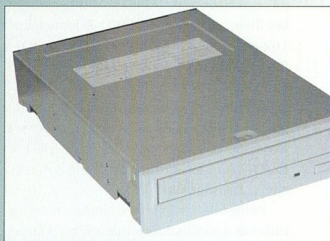
A beépített mikrofonról, a vonalszintű bemenetről és az FM rádióról egyaránt 64 és 320 kbps közötti minőségben vehetünk fel, ráadásul „hangra induló” felvételt is készíthetünk. A line-in esetben pedig a szünetek szerint számokra is bonthatjuk a felvételt. A rádió 20 adót tud eltárolni.

Forgalmazó:	Infopatika
Internet:	www.infopatika.hu
Ár:	32 500 Ft
+	elegáns jó felvételi képességek
-	a kijelző „zavaros” kicsit nagy méret

DVD-ÍRÓ

Toshiba TSST SD-R5372

A termékpalettát nézve meg kell állapítanunk, hogy a *Toshiba*, mint márka, egyelőre nem túl sokat profitált a *Samsunggal* kötött megállapodásból. A közösen gyártott első meghajtók meg mindkét gyártó márkajelzése alatt forgalomba kerültek, aztán a *Toshiba* egyre inkább kése jelentette be termékeit, ha egyáltalán bejelentette.

Ékes bizonyíték erre az *SD-R5372* jelzésű masina, amely csak rövid ideje kapható nálunk.

A meghajtó írási sebessége alapfelületben csak átlagos: 16x-os DVD+R, 12x-es DVD-R, 4x-os DVD+RW és ugyancsak 4x-es DVD-RW, valamint 5x-os (helyesebben szólva 4,8x-os) DVD+R DL támogatást kapunk. A gyártó honlapjáról letölthető firmware frissítés ugyanakkor felgyorsítja a DVD-R lemezek kezelését 16x-os értékre, és a két újíráható változat is a szokásos 8x-os, illetve 6x-os tempóval készülhet.

Jelkesedik viszont a meghajtó az olvasás területén: az egyszer írható lemezeket 12x-es sebességgel tudjuk olvasni. Néha azonban ennél is fontosabb lehet, hogy a hagyományoknak megfelelően mindez nagyon halkán történik. Kapunk DVD-RAM támogatást is, amely csak 2x-es, de néha így is szolgálatot tehet.

Kitűnő a megírt korongok minősége is, mind 8x-os, mind 16x-os sebesség mellett – de azért továbbra is azt ajánljuk, hogy hacsak nem sietünk nagyon, inkább 4x-es (maximum 8x-os) tempóval égezzük az adatokat a lemezekre, az esetleges hibák elkerülése végett.

KÜLSŐ DVD-ÍRÓ

Freecom FS-50 DVD +/-RW DOUBLE LAYER

Megérkezett a *Freecom* nagysikerű, kifejezetten a notebookokhoz készített külső DVD-írójának legújabb változata. A miniatűr egység ezúttal nem a sebesség területén hozott előrelépést elődjéhez képest (az egyszer írható DVD lemezek továbbra is 8x-os tempóval készülhetnek, újíráásra 4x-es, CD-R és CD-RW lemezek írására pedig 24x-es, illetve 16x-os sebességgel vállalkozhatunk), hanem abban, hogy ezzel az íróval immáron a *LightScribe* technológiát is használhatjuk.

Mint ismeretes, a *LightScribe* technológia segítségével a lemezeken található speciális bevonat színét az optikai meghajtó lézérével megváltoztathatjuk, és így feliratokat, képeket „nyomtathatunk” rájuk.

Nyomatot háromféle minőségben készíthetünk. Szöveghez a legkisebb felbontás is megfelelő, ilyenkor nagyjából 6 perccel vesz igénybe a művelet, míg képeknel a *Best* üzemmóddal az ideális, ám ekkor már közel fél órát kell még várni az írás után.

A lemezek tartalmát a *Roxio* szoftverével, az *Easy Media Creatorral* állíthatjuk össze és írhatjuk fel.

Az új modell fizikai kialakítása cseppet sem változott, így továbbra is megmaradt a sötétzöld, félig átlátszó műanyag borítás és a szokásos tápellátási megoldások. Utóbbival a készüléket akár utazás közben is remekül használhatjuk.

Forgalmazó:	Procomp Hungary
Internet:	www.procomp.hu
Ár:	74 990 Ft
+	teljesen mobil elegáns kialakítás
-	kár, hogy nem a Neróval adják drága

Forgalmazó:	Procomp Hungary
Internet:	www.procomp.hu
Ár:	12 490 Ft
+	kitűnő minőségű írás fekete és fehér színben is kapható
-	DVD-R írás alaphelyzetben 12x-es sebességgel nincs DVD-R DL támogatás

Szenvedélyes kártyásoknak!

Ajándék a 150 leggyorsabb megrendelőnek!

Trust CR-1200 16 az 1-ben külső USB 2.0 kártyaolvasó

Méret:
17 x 62 x 75 mm

Az akció a készlet erejéig érvényes!

Megrendelőszelvény

Igen, megrendelem a Computer Panorama következő 12 számát DVD-melléklettel, mindössze 13 920 Ft-ért. Amennyiben a 150 leggyorsabb megrendelő között vagyok, ajándékba kapok egy kártyaolvasót. Az ajándékot az előfizetési díj beérkezését követően postázzuk.

Számlázási név:

Számlázási cím:

Kézbesítési név:

Kézbesítési cím:

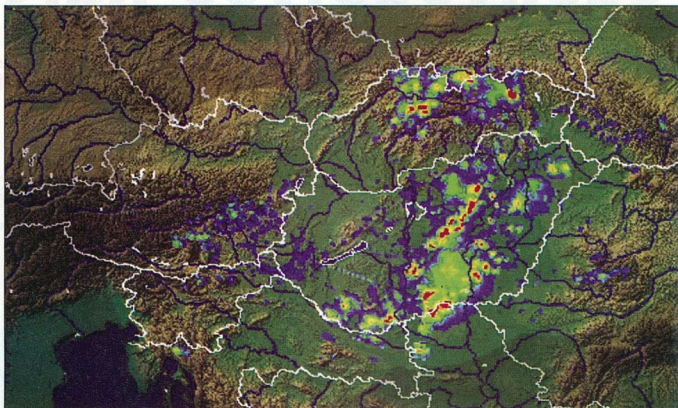
E-mail cím:Telefonszám:

Aláírás:

Kérjük, hogy a megrendelőszelvényt küldje a 06 (1) 888-3499-es faxszámra, vagy a Vogel Burda Communications Kft. címére (1426 Budapest, Pf. 300/39)! Az előfizetést a nap 24 órájában megrendelheti weboldalunkon a www.itmediabolt.hu, illetve e-mailben a terjesztes@vogelburda.hu címen. Várjuk megrendelését a 06 (1) 888-3421, 22 telefonszámokon is.

Hozzájárulok, hogy a Vogel Burda Communications Kft. adataimat marketingakciókhoz, promóciókhoz felhasználja. Kiadónk az Ön személyes adatait az 1995. évi CXIX. adatvédelmi törvény szerint kezeli. Adatairól kiadónknál, a következő címen érdeklődhet: Vogel Burda Communications Kft. (1088 Budapest, Rákóczi út 1-3.). Amennyiben nem járul hozzá, kérjük itt jelezzze:

Közeledik a hétvége, ideje megtervezni, hova utazzunk, merre kiránduljunk. A nyárnak sajnos már vége, így nem árt tudni, utunk során milyen napok fogadnak. Nem érdemes a televízió időjárás-jelentésére várnunk: nézzük meg most, az interneten!

Esik, nem esik?

Az időjárás-figyeléshez nem kell más, mint egy kezes kis program, amely az internetre fellépve lekérdezi a földrajzi helyzetünknek megfelelő pillanatnyi időjárást, és a nemzetközi időjárás-előrejelző szolgálat által készített előrejelzést. Mint a legtöbb program esetében, itt sem ússzuk meg néhány egérkattintással: minél pontosabb adatokat akarunk, annál nagyobb tudású programokat kell használnunk.

Kellemetlen változatosság

Az interneten keresgélve először egy olyan programra akadunk, amely éppen csak meg tudja jeleníteni az aktuális időjárási viszonyokat. Hamar kiderült azonban, hogy ilyen program bőven akad a neten. Ezek többsége a tengerentúl (nem, nem Afrikában ☺) készül, ahol az időjárás a mi kiegyensúlyozott Kárpát-medencénkhez képest meglehetősen változatos és mostoha. Többek között a tornádók kialakulásának is köszönhető, hogy az USA időjárás-előrejelző rendszere a világon a legfejlettebb.

A legtöbb program tehát az amerikai NOAA *National Weather Service*-ét támogatja. De mi lesz velünk itt, Európában? A tornádókat – előfordulásuk ritkasága miatt – nem jelzi semmi, a többi információ azonban éppen elég ahhoz, hogy eldöntsük: nekivágunk-e a hétvégi kirándulásnak.

Az időjárás-figyelő programok többsége

tehát az időjárás-előrejelző szolgáltatóktól szerzi be az információkat. Tehát meg kell adnunk a településünkhöz legközelebb eső állomás nevét, majd az általa közölt információk megjelenítési módját, a legtöbb program ugyanis nem a metrikus mértékegységeket használja.

Budapest és Pestlőrinc

A programok közül a legnagyobb tudású minden bizonnyal a *Weather Watcher*, amelynek listáján alapértelmezésben csak Budapest és Pestlőrinc szerepel, de a nemzetközi kódokkal más városokat, például Debrecent, Szegedet vagy éppen Vácot is elérhetjük. Az aktuális hőmérsékletet a tálcán, az óra mellett jelzi, erre rámutatva pedig gyorstípszerűen megjeleníti az éppen aktuális légnymást, páratartalmat és szélirányt is. Érdekes, hogy a szél sebességének függvényében nem csak a tényleges hőmérsékletet, de a hőérzetet is megadja, akár tízefoknyi pontossággal. Az aznapi általános előrejelzés mellett a következő huszonegy órára részletes bontást is kapunk, így könnyen eldönthetjük, hogy ebédidőben kell-e esernyőt vinnünk magunkkal vagy sem. Az ebedről munkahelyünkre visszaérve megvethetünk egy pillantást a műholdképre akár úgy is, hogy a program a munkaasztal hátterére feszíti azt. Ha tetszik, saját linkeket is beilleszthetünk, így mindig a magyar mű-

Budapest, Hungary						
Daily Forecast:						
	Condition	W/Lo	Hum	Prec	Wind	Rise/Set
Today	N/A	N/A	71%	80%	N/A	N/A 4:50 AM
Friday	Rain / Thunder	16,7°C	71%	80%	11 km/h	N/A 8:43 PM
Saturday	AM Rain	24,4°C	60%	80%	15 W	4:51 AM
Sunday	Showers Early	16,1°C	62%	50%	13 km/h	8:43 PM
Monday	Mostly Sunny	25°C	51%	10%	8 N	4:51 AM
Tuesday	Partly Cloudy	13,3°C	58%	10%	8 km/h	8:43 PM

Letisztult és jól értelmezhető a *Weather Watcher* felülete

Windent a szemnek!

Nemcsak az időjárásjelző műholdak képei, hanem webkamerák vagy tözsdeinformációs oldalak képeit is automatikusan letölthetjük, és a Windows háttérképre illeszthetjük a *Just Watching* nevű (sajnos fizetős) programmal. Használata nagyon egyszerű, sőt a letöltött képeket az asztalon elosztva egyszerre is meg tudja jeleníteni. Saját képforrásokat is definiálhatunk benne.

holdkép jelenik meg az orrunk előtt. A program hátránya, hogy egyszerre csak egy állomás adatait tudja figyelni, cserébe viszont könnyen használható, és mindent tud, amire csak szűkségünk lehet.

Hasonlóan tetszetős felülettel büszkélkedhet a *Weather Pulse*, amely nemcsak a tálcán,

hanem egy lebegő ablakban is meg tudja jeleníteni az aktuális adatokat, ráadásul több állomást is figyelemmel kísér – kijelezni viszont csak egyet tud. Az adatok frissítése után hangjelzést ad, szélsőséges klimatikus viszonyok esetén pedig e-mailt küld. Természetesen itt is használhatjuk a műholdképet háttérként, amelyet jóval szebben illeszt asztalunkra, mint a Weather Watcher. Rosszat alig mondhatunk róla, különösen ha azt is figyelembe vesszük, hogy a program teljesen ingyenes.

A *Weather1* program semmivel sem jobb a többinél, ám a változathozatól küljében kívül

A holdfázist igen, de a statisztikai adatokat nem tudja megjeleníteni a Weather1

van egy nagy előnye: le tudja kérdezni a személyes meteorológiai állomások adatait is! A *PWS (Personal Weather Station)* ugyan nálunk még nem túl népszerű, a program internetes felületén keresztül mégis rábukkanhatunk olyan állomásra, amely közelebb van hozzánk, mint a legközelebbi nagyváros. Elsősorban emiatt érdemes megnézni, más előnye nincs.

Utazás közben

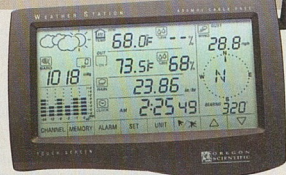
Ha idegen országba utazunk, bizony nehéz megmondani, melyik a hozzánk legközelebb eső meteorológiai állomás. Ha van GPS vevőnk és vezeték nélküli internet-hozzáféréstünk, akkor a *WetStock* programot nekünk találták ki! Telepítése és beállításra nem a legegyszerűbb, a tálcán viszont ikonon mutatja az aktuális időjárási helyzetet. Radarképet nem mutat, viszont a GPS segítségével meghatározza a helyzetünket, ennek alapján pedig kiválasztja a legközelebbi állomást. Más egyebet nem tud.

Időjárás az interneten

www.met.hu (Országos Meteorológiai Szolgálat)
www.metnet.hu (OMSZ radarképek)
www.idojaras.lap.hu
www.wunderground.com/global/stations/12843.html (Időjárás és helyi PWS állomások)
http://imkhp2.physik.uni-karlsruhe.de/~muehr/satbilder_e.html (műholdképek)

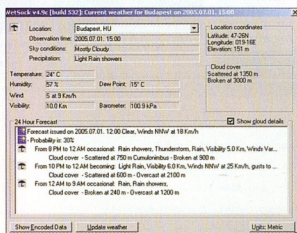
Amit egy meteorológusnak használnia kell

Érthető, hogy Pista bá végtelen tapasztalatával mindig megmondja, milyen idő lesz holnap, de ő sajnos nincs mindig kéznél. Mi lenne, ha az időjárás figyelésére szolgáló készülékek és programok jól összehangolt hálózatot képeznének, így nem csak a nemzeti szolgálatok adatait érhetnénk el? A megoldás természetesen Amerikában született meg, ahol a házakra szerelhető meteorológiai állomások roppant népszerűek – nem hiába, egy akkora országban ez adja a legjobb eredményt. Aki kedvet érez ahhoz, hogy folyamatosan figyelje az időjárást, és be is szerzi ehhez a megfelelő készüléket, az kipróbálhatja a meglehetősen bonyolult *Weather-Disp*

A modern személyi állomások vezeték nélküli kiesssel érthetők el

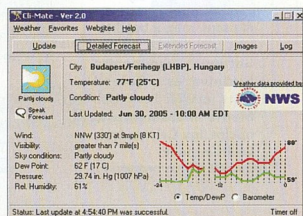
lay vagy az interneten publikáló *Virtual Weather Station (PWS)* programokat. Az adatok nem helyhez kötöttek, így az ehhez hasonló programok között találunk olyanokat is, amelyek a tengerészeti adatokat használják.

A Wetstock a felhők pontos adatait is megjeleníti – igaz, csak szövegesen

Bizonyára van, aki ódzkodik a csircsaré felületektől, és a száraz számadatok tanulmányozásában lenni örömet. Elsősorban nálunk gondoltak a *Cli-Mate2* készítői. A program minden adatot megad, még az interneten fellelhető időjárás-figyelő oldalak linkjeit is megtalálja benne. Talán egyetlen igazi különlegessége, hogy az interneten modemen keresztül is fel tud jelteni, az adatok lekérése után pedig bontja a vonalat.

Szintén szöveges, de az elmúlt nap statisztikáját is megmutatja a Cli-Mate2

Végül következnek az időjárás-előrejelző programok legegyszerűbb képviselője, a meglehetősen fapados *WebMizzle*. A program kezelői felületén csak színes golyók vannak, ezek segítségével választhatjuk ki helyünket kontinensnyi pontossággal. Ezután megkapjuk az aktuális vagy az elmúlt időszaki animált műholdfelvételeit (erre a többi programban is lehetőség van ám), és megnézhetjük, hol áll éppen a terminátor (talán Arnold sem tudja, hogy ez a földgömb napos és sötét oldalát elválasztó terület). Örökig bámulva a képeket jól szórakozhatunk.

Köhler Zsolt

A Weather Pulse időjárás-figyelő beállítása lépésről lépésre

Nem a legnagyobb tudású, de a számunkra legszimpatikusabb program segítségével mutatjuk be azokat a főbb beállításokat, amelyeket mindenképpen el kell végeznünk.

1

Search Form

Enter your City or US ZipCode and Press the SEARCH button :

Vac

Search

Select a City by Clicking on it below, then select save to exit.

Vac: Hungary

Radar Image [http://img2...]

A keresőmezőbe írjuk be a településünk vagy egy hozzánk közel eső nagyobb település nevét.

4

Weather Pulse v2.04.3 by Tropic Designs

Select City: Vac, Hungary

Update Weather: 2005.07.03. 15

World - Europe (Europe Satellite)

Image Controls: Radar/Satellite, Region: World - Europe, Map: Europe Satellite, Show Image

Doppler Radar: Home, Add/Delete Doppler Image

My Images: GOES E on Color, Add/Delete your Image, Link image with forecast, Stop Image Download

Auto Refresh, Stretch, Proportional Sizing, Right Click for Pictures

World - Europe (Europe Satellite)

Internet Active

A program Weather Images ablakában válasszunk területet és műholdképet. Ha találunk egy jobb képet az interneten, akkor adjuk meg a My Images alatt (Európa: <http://imkh.p2.physik.uni-karlsruhe.de/~muehr/satpicsf/twc/twcserver.jpg>).

2

Weather Pulse v2.04.3 by Tropic Designs

Select City: Vac, Hungary

Current Conditions: 10 Day Forecast, Hourly Forecast, Detailed Forecast, Weather

Vac, Hungary

Weather Pulse Settings

General: Sounds, Tray Icon, Tray Tool-Tip, Weather Alerts, Email Settings, City, On Update, Wallpaper, Desktop Deskle

Options: Start Program Minimized to Task Tray, Load When Windows Starts, Automatic Program Updates On, Delay 10 Seconds before Loading Weather on Startup, Disable Loading Screen, Stop active video play when program is minimized or video is hidden, Use Metric Measurements

Save, Close

Nyissuk meg a beállítások ablakát a View/Settings menüpontra kattintva, és a General alatt jelöljük be a Use Metric Measurements opciót, így Celsius értékeket kapunk.

5

Weather Pulse Settings

Wallpaper Option Settings

Uses Image for your Windows Wallpaper from your My Images Box

Stretch, Tile, Európa

Preview, Set as Wallpaper, Restore, Progress

Save, Close

Visszatérve a View/Settings alá, a Wallpaper szekcióban választhatjuk ki a radarképünket, amely háttérképként jelenik majd meg.

3

Weather Pulse Settings

Values to shown in Tray Tool-Tip

Barometer, Condition, Dewpoint, Feels Like, Humidity, Last Downloaded, Last Observed, Location

Sunrise, Sunset, Temperature, UV Index, Visibility, Wind

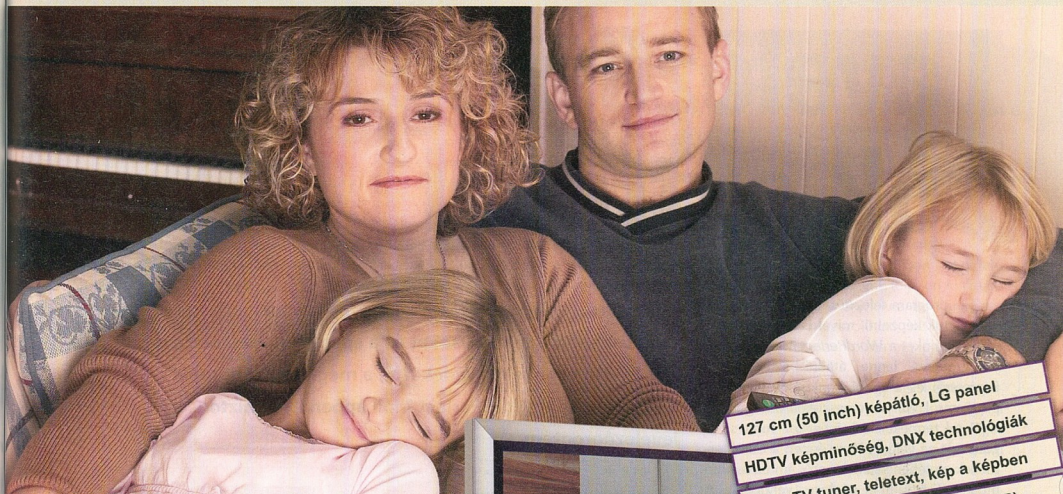
Options: Abbreviate value descriptions, Do not show descriptions, Do not show measurement units

Save, Close

A Tray Tool-Tip menu alatt jelöljük be a mintek érdeklő értékeket (például az UV indexet a napozóknak).

Csúcskategóriás 50" plasma HDTV
szenzációs áron, hitel akcióban!

ACOMP

GERICOM 50" PLASMA GTV5002
599,900 Ft + AFA

Ne tévedszék meg az elavult plasma TV-k akciós hirdetései, vásároljon korszerű technológiát!

A 127cm képátlójú HD ready GERICOM PLASMA TV, LG panellel a ragyogó színvilág és az elképesztően éles képi megjelenítés képviselője.

A készülék tartalmaz 2 db TV Tuner egységet is, így a teletext és a kép a képbén funkció azonnal megjeleníthető.

Minden létező csatlakozó megtalálható rajta, ezért bármely készülék videójelét képes megjeleníteni, akár a számítógépet is.

A legfontosabb persze, hogy a készülék alkalmas HDTV video jel megjelenítésére is, amely a hagyományos 400e helyett 2 millió képpont felbontást eredményez. Ezzel a tévével Ön már készen áll a 2006-os európai HDTV adások vételére. A németországban megrendezésre kerülő foci VB HDTV közvetítéseit már nem csak nagy méretben, de hatalmas felbontásban (részletgazdag minőségben) élvezheti!

A számítógépes játékok egy ilyen kijelzőn elképesztő élményt nyújtanak. Sőt, a megfelelő ATI / Nvidia kártyával már ma megjeleníthet ingyenesen letölthető Windows Media HD anyagokat, vagy filmeket, amelyek minőségétől garántálatlan csak nézni fog, mint a moziban...

**HD
ready**

- 127 cm (50 inch) képátlójú, LG panel
- HDTV képmínőség, DNX technológiák
- 2 db. TV tuner, teletext, kép a képbén
- 1 milliárd szín megjelenítése (RCP)
- Számítógépre is köthető

149,980 Ft + 16,345 Ft / hó

BUDAPEST BANK THM: 23.56%

- 50" Plasma képernyő (127 cm)
- Pixellek száma: 1366 x 768 (1 pixel = 3 RGB cella)
- 16.9 képarány
- Fényerő 1000cd/m², Kontraszt 10.000:1
- HD Ready, HDCP támogatás
- PAL / Secam / NTSC, HDTV: 720p, 1080i
- Látszólag >160"
- 2x TV tuner (kép a képbén funkció)

- DNX képmínőség javító technológiák (digitális "simítás", villogás szűrés, pixelboost, 1 milliárd szín megjelenítése)
- Besépített hangszórók
- Asztalra helyezhető lábak
- Teletext
- RS232C, DVI, VGA, 2x Component (Y-Pb-Pr), 2x SCART, AV-OUT, 4x AV-IN
- 1216 x 732 x 94mm, 50kg

HDTV videó vagy más miatt, de mindig kell a hely! Aktuális merevlemez akciónk:

250GB MAXTOR MaxLine Plus II 7200rpm 8MB cache ATA133 merevlemez: 19.992 Ft
300GB MAXTOR DiamondMax10 7200rpm 16MB cache ATA133 merevlemez: 27.992 Ft

*Az akció 2005.09.25-10.05.2005.10.31-ig érvényes, csak az ilyen módon meghirdetett termékekre. A hitelbírlátást jogát a Budapest bank Rt. Minden esetben fenntartja! Ez a hirdetés nem minősül ajánlattételnek! A fenti adatok tájékoztató jellegűek, a pontos tájékoztatókat a Budapest Bank a jóváhagyás napján határozza meg. A részletes feltételekről érdeklődjön a helyszínen vagy a Budapesti Hívtelvonál 06(1)455-55-55 számon. A hirdetésben szereplő képek illusztrációk.

ACOMP PÓLIS CENTRUM
1152 Budapest, Szentmihályi út 131.
Tel./Fax: 419-4091, 419-4092
Nyitvatartás: minden nap 10-20 óráig

ACOMP PEST
1134 Budapest, Róbert károly krt. 68.
Tel./Fax: 339-5647, 339-5648
Nyitva: HéP: 9-00, 17-00, Szó-V: Zárva

ACOMP
Aktuális árak, teljes katalógus: www.acomp.hu
Gericom termék honlapunk: www.gericom.hu
Sony honlapunk: www.sonynotebook.hu

ACOMP
Az ACOMP Kft.
a magyar olimpia csapat
hivatalos információs szolgáltatója

©2005 ACOMP. Számítástechnikai Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. Az AFA-t az AFA vállalatának jogdíj fenntartja. Az AFA-t az AFA vállalatának jogdíj fenntartja.

Levelezőprogramok extráival

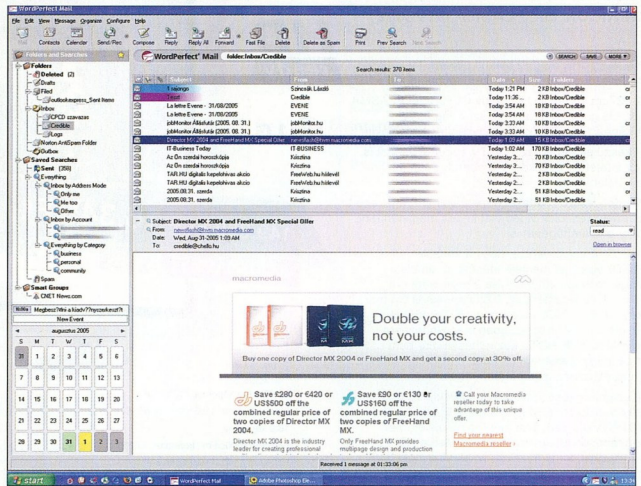
A program telepítése előtt el sem tudtuk képzelni, mivel is lephetne meg minket a *WordPerfect Mail*, ami miatt érdemes lenne átállni az Outlook Expressről és a többi konkurens levelezőprogramról. Az már megszokott dolog, hogy a *Corel* termékek minőségével soha sincs gond, de az is igaz, hogy éppen a *Corel* termékek esetében szoktak apró, ám bosszantó hibák előfordulni a végleges verzióban. A *WordPerfect Mail* fízg-vérgig *Corel* termék: amikor az ember már fülig beleszeretett, minimum egy apróságba botlik, amitől felmegy a vérnyomása.

Tökéletes levelező

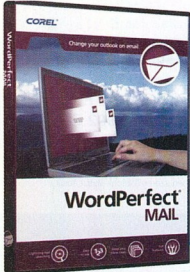
Kezdjük a jó dolgokkal. Ha túljutottunk a telepítés utáni aktiváláson (ezzel szinte minden mai szoftverben meg kell küzdenünk), egy kissé szürke, de izléses és jól áttekinthető felület jelenik meg előttünk. A *WordPerfect Mail* első dolga, hogy egy varázsló segítségével átmenti beállításainkat és – ha kérjük – korábbi leveleinket az előzőleg használt levelezőprogramból. Így a beállításokkal nem kellett szenvednünk, a mappáktól a szerverinformációkig mindent simán megkaptunk, amit az Outlook Expressben használtunk.

Egyvalami nem jött át: a szabályrendszer. Nem baj, a *Configure/Rules* menüpontban pillanatok alatt megadtuk, miként ossza el a mappák között a bejövő leveleket a program. Szinte minden elképzelhető beállítási lehetőség rendelkezésre áll, hogy a dolgok a

Aki elektronikus levelezésre adja a fejét, manapság két dolgot nem úszhat meg: a vírusokat és a spameket. Szerencsére mindkettő ellen lehet védekezni, a megfelelő programok segítségével. A *WordPerfect Mail* éppen ilyen biztonságos levelezőprogram.

A felület izléses és áttekinthető

Nyerjen WordPerfect Mail szoftvert!

Miért csak olvasna róla, ha meg is nyerheti? Ehhez mindössze a nevét és címét, a helyes válasz betűjelét, valamint a *WPMail* mozaikszót kell beküldenie október 25-ig a *nyeremeny@vogelburda.hu* címre. A három szerencsés nyertes nevét a novemberi számunkban közöljük.

Képes kiszűrni a spameket a Corel WordPerfect Mail szoftver?
A három lehetséges válasz at 1. CD-/DVD-mellékletünk keret-programjában találja meg!

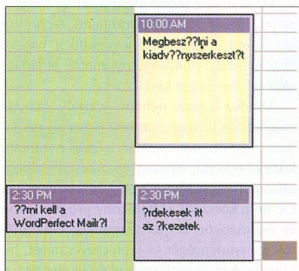
helyükre kerüljenek. Körülbelül 5 perccel a telepítés után már minden úgy működött, ahogy kell. Levelezhettünk kedvünkre.

Pusztuljatok spamek!

A *WordPerfect Mail* spamszűrője vérbeli bérnyílkos: ha egyszer betanítottuk, reklámlével nem éli túl a vele való találkozászt. Persze különösebben tanítani sem kell, az *SProxy Pro* – a program integrált spamszűrője – ugyanis egy online lista alap-

ján is képes kiválogatni a valóban spam jellegű leveleket a hasznosak közül. Ezt persze elsősorban azoknak ajánljuk, akik ADSL vagy kábeles kapcsolatot használnak, mert kicsit lassíthatja a levelek beérkezését.

Modemes kapcsolat esetén érdemes inkább a betanított választani. Az első időkből amúgy is megéri ellenőrizni, mit szűr ki a program, mert minden spamszűrő túlbuzgó, amíg nem „ismeri ki” szokásainkat. A levelezésünket terhelő spamáradatról egyébként látványos diagrammal tartózkodt mutatást is kapunk.

A naptárnak komoly problémái vannak az ékezetekkel

A vírusok ellen is igyekszik védelmet nyújtani a program, ha nem is beépített víruskeresővel, de legalább a gyanús mellékletek és beépülő objektumok szűrésével.

Villámgyors keresés

Ahogy azt a fejlesztők ígérik, a WordPerfect Mail a spamek hatékony szűrésén kívül a keresési sebességben is élen jár. Több szempont szerint is szűrhetjük leveleinket, s szinte már az *Enter* billentyű lenyomásával egy időben megtekint a találati lista. Már ezért is megéri áttánni az Outlook Expressről.

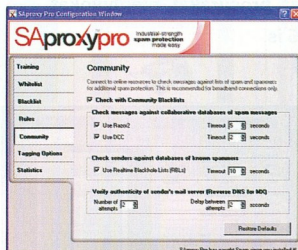
Hasznos funkció, hogy leveleinket kategóriákba sorolhatjuk. A különböző kategóriákat különböző színekkel jelölhetjük, így egy több száz levelet tartalmazó lista is könnyen átlátható. A keresési beállításokat egyébként el is menthetjük, így legközelebb már a feltételeket sem kell megadnunk: ele-

gendő csak rákattintani a bal oldali fastruktúrában a kívánt keresésre.

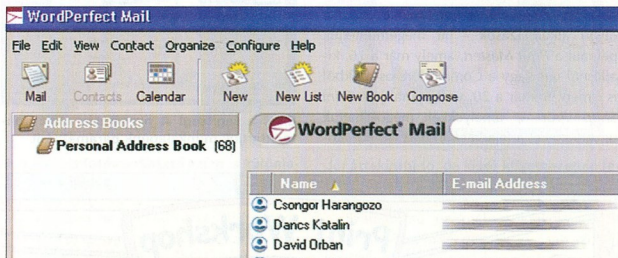
Extrák

A WordPerfect Mail kicsit többet nyújt, mint egy egyszerű levelezőprogram. Nevezetesen egy nagyon jó naptárt és egy címjegyzéket is tartalmaz.

A címjegyzékkel semmi gond. Mindent feljegyezhetünk azokról, akikkel kapcsolatot szeretnénk tartani. Sőt, akár címlistákat is készíthetünk! A naptár rész is kitűnő. Van napi, heti és havi nézet. Beállíthatunk riasz-

Az Antispam rész nagyon hatékony!

Akár levelezőlistát is összeállíthatunk

ásokat a, a felület jól áttekinthető. De sajnos itt fedeztük fel az említett aprócska hibát is, amely ugyan túlélhető, de roppant bosszantó: az ékezetes karakterek megjelenítése nem igazán megy a naptárban.

Ez elsőre csak szépséghibának tűnik, azonban sajnos a keresésre is hatással van, ugyanis hiába írjuk be az ékezetes szavakat

Próbálja ki!

A WordPerfect Mail teljes funkcionalitását, 30 napos próbaverziója lemezünkön is megtalálható.

a keresőbe, azokat a program már nem találja meg a naptárbejegyzések között. Így a valóban sokoldalú naptárt csak akkor tudjuk teljesen kiaknázni, ha nem használunk ékezetes karaktereket. Ez persze megszokható, de 2005 vége felé nagyon bosszantó, ha egy programban ilyen hibát találunk.

A WordPerfect Mail egy kis segédprogramot is tartalmaz, amely folyamatosan figyeli a beérkező leveleket, illetve az esetleges naptárriasztásokat, akkor is, ha a főprogram éppen nem fut. Így könnyen nyomon követhetjük a tennivalóinkat, és arról is rögtön értesülünk, ha új levelünk érkezett.

Mindent egybevetve a WordPerfect Mail egy kiforrott és jól használható levelezőprogram, amely számos hasznos kiegészítő

funkciót tartalmaz. A naptár-bakit leszámítva más problémával nem találkozunk a tesztek során, így bátran ajánljuk az Outlook Express felváltására! Ha pedig a naptár ékezetkezelési problémájára is megoldás az orvososság, akár a „nagy” Outlookot is helyettesíthetjük vele.

Nákovics L.

ISO 9002 minősített gyártó és kereskedő

PrintRex
nyomatástechnika

Printrex Bt. 1141. Budapest, Fogarasi út 193.

Telefon: 222-2919 Fax: 222-3905 Email: info@printrex.hu

GARANCIA

MINŐSÉG

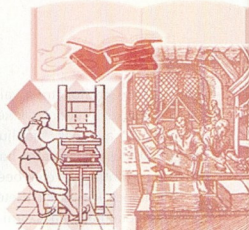
Tevékenységekünk:

- ✓ lézerkaszetták és tintapatronok gyártása, felújítása
- ✓ nyomtatók, fénymásolók, faxok forgalmazása és szervizelése
HP CANON OKI XEROX
- ✓ üres kellekanyagok begyűjtése kedvező feltételekkel
- ✓ irodatechnikai, számítástechnikai eszközök forgalmazása
- ✓ Jetprint® lézerkaszetták és tintapatronok forgalmazása

KÖRNYEZETVÉDELME

GAZDASÁGOSSÁG

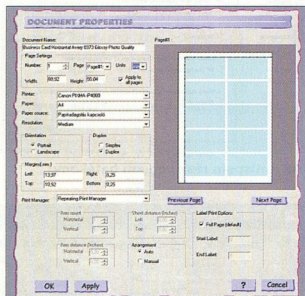
Házinyomda

Az egyre olcsóbbá s így mind népszerűbbé váló nyomtatók elterjedésével az olyan alkalmazások iránt is megnőtt a kereslet, amelyekkel otthon, hobbiszérien készíthetünk különböző nyomtatványokat: névjegykártyákat, brosúrákat, meghívókat. Ilyen termék a Print Workshop 2005 is.

Amióta megjelentek az életünkben a személyi számítógépek – és ez már a Commodore-os és sinclaires idők-re is igaz – folyamatosan igényünk van rá, hogy meghívóinkat, üdvözlőkártyáinkat és egyéb magáncélú nyomtatványainkat mi magunk készítsük el. Gondoljunk csak bele, mekkora költséget jelenthet pár tucat személyes hangulatos karácsonyi üdvözlőkártya nyomdai elkészítése...

Természetesen már korábban is léteztek olyan alkalmazások – itt megemlíthetjük például a Print Mastert, amely már a 16. kiadásnál tart vagy a Commodore-os időkbel is ismert, immár a 20. verziójánál járó Print Shop Prót –, amelyekkel megoldhattuk ugyan ezeket a feladatokat, de csak korláto-

Elkel a segítség! A nyomtatás előtt pontosíthatjuk munkalapunk paramétereit

zotton. Mégpedig azért, mert akkoriban még nem álltak rendelkezésre nyomdai minőségű betűkészletek és más grafikus objektumok, és a nyomtatótechnika sem tette lehetővé a professzionális gyártást.

Mostanra azonban mind a színes tintasugaras, illetve lézeres nyomtatási technológia, mind a számítógépek grafikai háttere akár nyomdai minőségű nyomatok előállítására is lehetőséget kínál.

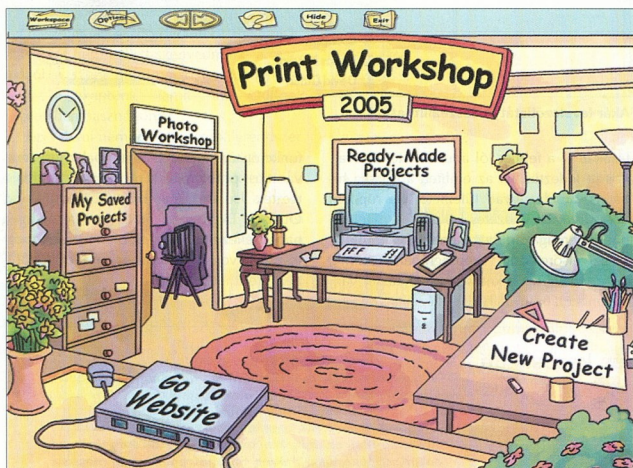
Mindez sajnos néhány komoly szakma megítélését is negatív befolyásolja: sok laikus ugyanis, amint számítógép és nyomtató közelébe kerül, azonnal grafikusnak, tipográfusnak vagy tördelőnek képzelet magát... De ne a korszerű és hatékony programokon és eszközökön kérjük számon a felhasználók igénytelenségét és szereptévesztését, hiszen azok csak eszközök a kényelmes és hatékony munkavégzéshez.

Vissza az időben

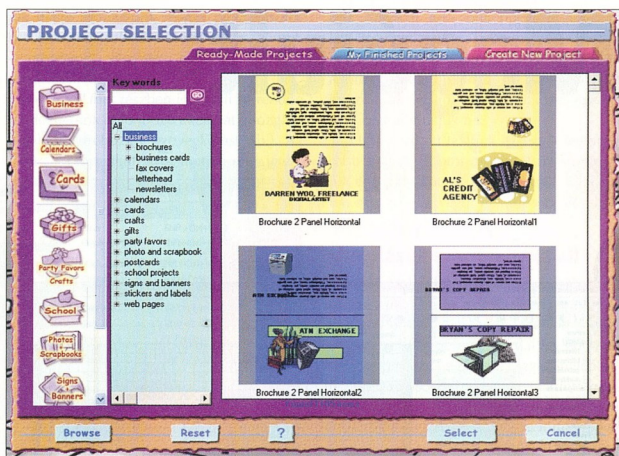
Ilyen hatékony eszköz a ValuSoft Print Workshop 2005-ös alkalmazáscsomagja is, amely gyári kísérlelben ott CD-n terül szét. De ne ijedjünk meg: nem a program foglalja el a rengeteg helyet, hanem a lemezeken található félelmetes mennyiségű melléklet – fotók, grafikus objektumok, minták, fontok stb.!

A program telepítése egyszerű, azonban időigényes. Telepítéskor csak azt kell eldöntenünk, hogy a teljes csomag a merevlemezünkre kerüljön-e vagy csak a program. A teljes csomag helyigénye 3 Gb-át, a programé csak 600 Mb-át, viszont ha szórólni akarunk a helyet, állandóan cserélgetnünk kell a CD-eket, ha például szeretnénk valamilyen objektumot beszúrni a munkánkba. Ami pedig a telepítés időigényét illeti: a programnak a Microsoft .NET kiegészítése is szüksége van, és ezt akkor is percekig keresgetni, ha az már ott van a gépünkön...

A telepítés végétével egy érdekes, némileg retrós kinézetű grafikus felület fogad bennünket: úgy érezzük, mintha húsz évet utaztunk volna vissza az időben, és egy C64-es előtűnünk! Ez a „gyerekes” külső a program egészére rányomja a bélyegét, és a kezelhetőségre is kihat – ám ez legfeljebb bosszant, nem megy a minőség és a hatékonyság rovására.

A Print Workshop retrós felülete visszarepit bennünket az időben

A programhoz szinte áttekinthetetlen mennyiségű kész minta, fotó, objektum és font is jár

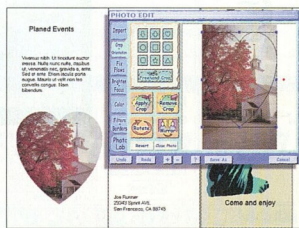
Folyamatok

A grafikus indítólételetről érhetjük el a program funkcióit. A fejlesztők itt alaposan lezörgötték a mozgásterünket: mindössze az új projekt kezdése, a korábbi munka folytatása, a gyári minták igénybevétele és a fényképszerkesztő, a Photo Workshop indítása közül választhatunk. Továbbá ellátogathatunk a fejlesztők honlapjára...

Eleinte két lehetőség közül választhatunk, hiszen még nincs elmentett munkánk: vagy új, üres lapot nyitunk, vagy betöltünk egyet a sok ezer gyári mintából. Bármelyiket választjuk is, nem kell megjéjdeni, mert a számtalan lehetőséget jól áttekinthetően csoportosították a fejlesztők.

Nézünk a nehezebbik utat! Jelöljük ki a *Create New Project* ábrát a nyitólapon, válasszunk egy munkatípust, és ezzel máris átléptünk a valódi munkafelületre. Középen látjuk a kiválasztott munkatípus üres lapját, felül találjuk a program egészére vonatkozó vezérlőikonokat, a bal oldali „ablakban” a lehetséges feladatokat jelölő ikonokat, míg a jobb oldali sáv tartalmazza a klasszikus windowos parancsok – *cut*, *paste*, *print* stb. – ikonjait.

Külön keretbe foglalták az objektumválasztó ikonokat, amelyekkel szöveget, fényképet, vonalas ábrákat, kereteket és speciális elemeket szerthetünk be a munkalapunkba. Minden ikon további „ablakokat” aktivál, innen folytathatjuk a kiválasztást – a program ugyanis fogja a kezünket, ha egyszer „elkapjuk a fonalat”, nem hibázhathatunk! Ettől eltekintve mégsem vezethető példának a Print Workshop ergonó-

A beépített fotószerkesztő számos különlegességre képes

mája, hiszen ha például szöveget illesztünk be, akkor maga a szöveg, a burkolóforma vagy a tipográfiai jellemzők (weblap esetén pedig még a link vagy az e-mail hivatkozás is) erőll a felnyíló ablakról választható, míg a betűtípus, betűméret és attribútumok nem!

A program minden részét átjárja ez a ketősség, pedig olyan különlegességeket is tartalmaz, mint a már említett weblapszerkesztés, a kontaktlista-kezelés, a vezérlőgombok definiálása, a kész munka elektronikus levélben való postázása, az internetre kihelyezés és így tovább.

Fényképlabor

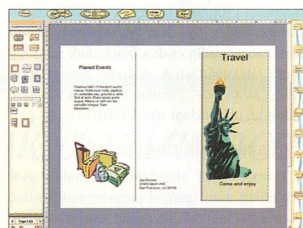
A Print Workshop 2005 alkalmazáscsomag egy hatékony és néhány eredeti szolgáltatással büszkélkedő fotószerkesztő modul is tartalmaz. Ne reménykedjünk, ennek kezelése sem tér el a program egészétől, azaz ugyanolyan gyermeteg ikonok segítségével végződhetünk keresztül a funkciókon.

Kinek ajánljuk?

A Print Workshop 2005 végül is teljesíti mindazt, amit egy otthoni, hobbi-célú grafikus programtól elvárhatunk. Ráadásul olcsón, hiszen online megrendelés esetén (www.valu-soft.com) még 20 dollárt sem kell érte fizetnünk!

Nagyon valószínű, hogy az általunk kritizált felhasználói felület és kezelési módszer az amatőrök számára talán kevésbé zavaró, mint a profi alkalmazásokhoz szokott felhasználóknak.

Ha valamelyest csökkentjük igényeinket, akkor még kisirodai alkalmazására is optimális lehet – talán a gyári klisék alkalmazásával kevesebb tipográfiai és grafikai főmóddénnel találkozunk majd az elkövetkezőkben.

Jól áttekinthető, de kissé következetlen felület fogadja a felhasználót

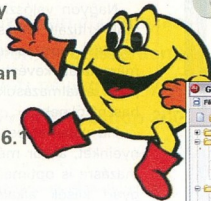
Szerencsére ezeknek a funkcióknak a csoportosítása ismét nagyon jó, csak azt kell kitalálnunk, hogy mit akarunk, a megfelelő ikonra bőveke máris végrehajthatjuk a műveletet. A klasszikus transzformációs és korrekciós lehetőségeken kívül számtalan effektus és trükköt is igénybe vehetünk. Még a Photoshophoz szokott felhasználó számára is újdonságot jelenthetnek a különböző körülvágási lehetőségek...

Hozott anyag

Érdekes megemlíteni még a programhoz mellékelt kész munkákat és kiegészítőket. 17 ezer gyári munkatervet, 8200 objektumot, 200 különleges fontot használhatunk, de a Print Workshop 85 gyári papírt és címketípust is ismer. Továbbá az interneten több mint egymillió nagyfelbontású, szabadon felhasználható fotóhoz is hozzájuthatunk – persze csak a megfelelő regisztrációt követően.

György György

Előfordul néha, hogy az ember szívesen elbíbélődné egy saját játék készítésével. Milyen jó is lenne meglepni a család apróbb tagjait egy apuci által készített mászkálós játékkal. Vagy milyen jó lenne néhány privát Pac Man pályára... Nos, van megoldás: a Game Maker 6.1

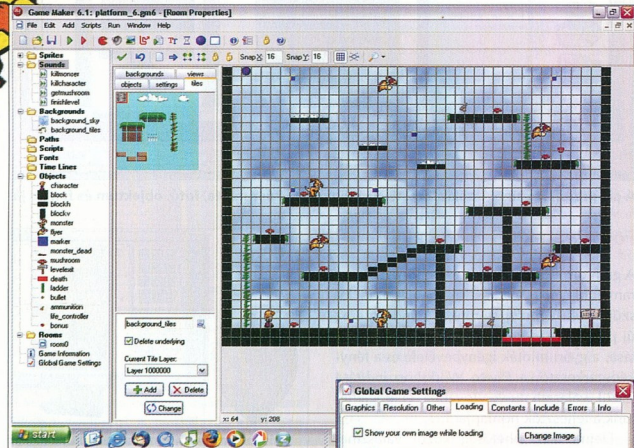

Megújult a játékgyár!

A saját készítésű játékok általában azon hiúsulnak meg, hogy nem mindenki mestere a C++-nak és a DirectX-nek. A Game Maker segítségével azonban programozói tudás nélkül is alkothatunk saját játékokat. A legújabb verzió birtokában pedig csak a fantáziánk szab határt a játékgyártásnak. A Game Maker amolyan „all-in-one” csomag, amely a kreativitáson kívül mindent elénk táal.

Egyszerű, de nagyszerű

A Game Maker alapszintű használata gyakorlatilag nem igényel programozói tudást. Platform-, logikai, ügyességi vagy akciójátékokat akár egyetlen programor begépelése nélkül is készíthetünk vele. Ha bonyolultabb játékokra vágyunk, a rendszer saját skript lehetőségét is kihasználhatjuk. Egy

Készül az új mászkálós játékkunk

bonyolultabb stratégiai játéknál, ahol például mesterséges intelligenciával is szeretnénk felruházni az ellenfelet, ezt már aligha úszhatjuk meg. A Game Maker skript nyelve nem bonyolult, ettől függetlenül a kezdeti lépéseknél még nem érdemes elmerülni benne. Egy Pac Mac vagy egy mászkálós ügyességi játékot e nélkül is gond nélkül elkészíthetjük.

Az 2D-s játékokon kívül az új verzióval egyszerűbb 3D-s játékokat is készíthetünk. Persze nem Quake minőségben, de a korai Doom színvonalát könnyedén elérhetjük.

Multiplayer játékokat is készíthetünk, így a játékosok akár a belső hálózaton vagy az interneten keresztül is összemérhetik a tudásukat.

A felületről

A program főablakának bal oldalán egy fastruktúrából választhatjuk ki a különböző összetevőket. A *Sprite* csoportba gyűjtjük például játékkunk „szereplőinek” a grafikáit. Ha éppen nincs kéznél külső rajzprogram, a

A játék minden részlete testreszabható

Game Maker beépített sprite-szerkesztőjét is használhatjuk. Ennek előnye, hogy mindjárt az animációs fázisokat is elkészíthetjük.

A *Sounds* részben a hangokat és a zenei aláfestéseket gyűjtjük össze, míg a *Background* csoportban a háttereket tárolhatjuk. Itt is elérhető a sprite-oknál már említett belső rajzprogram, amely kétségtelenül sokat fejlődött az előző verzióhoz képest.

A *Path* csoportban útvonalakat menthetünk el, amelyekre később ráilleszhetjük a szereplőket. A *Scripts* csoportban gyűjtethet

Regisztrált vagy sem?

A Game Maker akkor is tökéletesen megfelel a célnak, ha nem vásárolunk hozzá regisztrációs kulcsot. Ebben az esetben persze vannak benne korlátozások is, de egyszerűbb játékokat így is gond nélkül készíthetünk vele. Ha regisztrálunk, számos kiegészítő utatíráshoz jutunk, és persze a lefordított (önállóan, a fejlesztőkörnyezettel függetlenül futtatható) játékok indításánál nem jelenik majd meg a Game Maker logó sem. Emellett a 3D-s funkciókat, a CD-lejátszást, az effektyűteményt, a multiplayer utatíráásokat és a külső DLL fájlok használatát is csak a regisztrált változatban érjük el.

jük össze az általunk megírt programokat. Ha bonyolultabb – vagy csak egyéni – programra vágyunk, ezzel is érdemes megismerkedni.

A *Time Lines* részben időrendi sorrendbe rendezhetünk különböző akciókat (mozgás, objektumlétrehozás, szövegfűzés stb.). Az *Objects* csoportban készíthetjük el a játé-

ban használt tulajdonképpeni objektumokat. Itt adhatjuk meg, hogy melyik korábban megrajzolt sprite képviselje a képernyőn az adott objektumot, illetve az objektum jellemzőit, akcióit (mozgást, ütközésgyűlést stb.) is itt állíthatjuk be.

Ugyancsak itt találjuk az egyik legfontosabb részt, a *Rooms* csoportot: itt készíthetjük el a pályákat, itt „találkoznak” a jelenetek szereplői, s végül itt áll össze egységés egészé a játék.

Utasítások szkriptek nélkül

A Game Maker legfőbb előnye, hogy a lehetőségek nagy része szkriptek írogatása nélkül is elérhető, egyszerű „fogd és dobd” módszerrel. Az objektumoknál így adhatjuk meg például, hogy miként reagáljanak a billentyűnyomásokra vagy egérkattintásokra, vagy ha két objektum összeütközik (például a Pac Man és egy szellem), mi történjek velük. Temérdek utasítás közül választhatunk (hangok és videók lejátszása, objektumjellemzők megváltoztatása, mozgás, fizikai kölcsönhatások stb.), sőt még a logikai műveleteket is így adhatjuk meg.

Készítsen saját játékot!

Mellékletünkön megtalálható a *Game Maker 6.1* regisztrálatható változata, amelynek segítségével gond nélkül készíthetünk saját játékokat. A kezdeti lépések megkönnyítésére számos mintaprogramot és dokumentációt is elhelyeztünk a program könyvtárában (*FullGame Maker 6.1*). További segítséget a www.gamemaker.nl oldalon találunk.

Mivel a Game Maker elsősorban játékkészítésre való (amúgy multimédiás bemutatásokat is gond nélkül készíthetünk vele), számos játéorientált utasítást is találunk benne: életérő-figyelést, pontszámkövetést, toplistát stb. Nemcsak a kezdők, de a profik is megtalálhatják benne a számításukat. Hamarosan itt a karácsony! Itt az ideje elkezdeni megalkotni a gyerekek – vagy éppen a szülők – számára a meglepetésjátékot!

Nákovics L.

Még a rajzprogramot is integrálták

Kapcsolódjon velünk a világhoz!

Webcamera beépített infrával

Infra érzékelő a rossz fényviszonyok esetén
640x480, 320x240 és 160x120 felbontás
USB 1.1 csatlakozás
Állítható állás, 30m-ig vizsgálógó
Megvilágítás: 30lpg

2.1 Hangszórószett

20 Watt subwoofer és 2 x 8 Watt speakers (RMS output)
800 Watt prapo
Power, bass, treble és master hangszabályozók az alábbiak

Elosztó túlfeszültség védelemmel

5 csatlakozás újratöltő gyárműveivel rendelve
Hálózati túlfeszültség védelemmel
Száll a feszültség ingadozásokat
Szűrés a megvesztésvédelemmel
Automatikus áramkorlátozás/áramszabályozás
Villámvédelem beépítve
Villámvédelem csatlakozás LED

Wireless Router 54 Mbps + Fire Wall

4port switch 10/100Mbps
1WAN UPport
10/100Mbps kábel- vagy ADSL-modemhez
128 bites kódolás
Beépített szűrő és Access Point
DHCP, PPPoE és PPP/VPN támogatás
Wlan MAC címzések
Támogatott DHCP kliens: WAN port
Támogatott DHCP szerver: LAN
Beépített VPN szerver és kliens
Külső hálózathoz 250m, belső 40m
Webes konfigurációs felület

Wireless PCMCIA kártya 54 Mbps

32 bites CardBus
54 Mbps (reál) sebesség
Roaming támogatás
64/128 bites kódolás
Wlan hálózati 250m hatótávolság

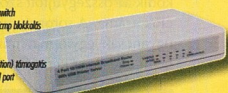
Gyorsító 4db 2300mAh akkuval

112 perc alatt felhív az előzetes, auto-stop funkció
Töltési idő 1,23 óra 4db NiMH/ NiCd AA/AAA akku
3 in 1 USB/számológép adapterrel és USB-ra is csatlakoztatott
LED kijelző, világos színes akku szint kijelző
Töltővel rendelve

Cable Broadband Router + Printserver (USB)

Beépített firewall, ping, www, kábel blokkolás
1 WAN port
DHCP, PPPoE, VPN támogatás
WLAN (IEEE 802.11b) támogatás
Támogatott DHCP kliens: WAN port
Beépített DHCP szerver: LAN

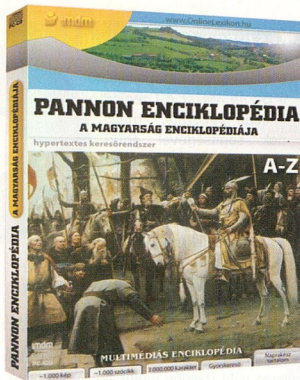
Hardvercomp Kft.
1117 Bp., Budafoki út 64.,
tel.: 481-9590,
honlap: www.hardvercomp.hu

Mycom Kft.
1117. Budapest, Kelenföld út 2.
tel.: 204-5464
www.mycom.hu

TP Comp Kft.
Pécs
72/515588
www.tpcomp.hu

Kiskereskedelmi partnereink:
Bluefish Országos Gézteljesítő: Központ tel.: 914-1111, www.bluefish.hu,
IP-Beam Kft.: Nyíregyháza tel.: 42/506-406, www.ipbeam.hu, HOD-Comp 2004
Kft.: Hódmezővásárhely tel.: 62/530-203, www.hodcomp.hu, Ga-Bit Bt.
Törökvétele tel.: 56/554-364, www.ga-bit.hu, Double-Click Kft.: Keszthely tel.:
83/510128, Duna-Comp Kft.: Dunajváros tel.: 25/289-536, www.dunacompu.hu, Dénv-Bt., Marcali tel.: 85/415-133

A könyvespolcokon a mai napig előkelő helye van a különböző lexikonoknak, ismeretterjesztő műveknek, amelyeket bármikor felüthetünk, ha többet szeretnénk valamiről megtudni. Az persze más kérdés, hogy sikerrel járunk-e, hiszen a több ezer oldalas lexikonokban nem könnyű rábukkanni arra, amit keresünk. Szerencsére a multimédiás kiadványoknak hála a lapozgatás kora lejárt, a hipertextes hivatkozásokkal pedig pillanatok alatt megtalálhatjuk az adott témával kapcsolatos kifejezéseket is, ami a digitális lexikonok talán legfontosabb sajátossága.

Az Informania Kft. által jegyzett Pannon Enciklopédia sorozat most jutott el a szerkesztőségünkbe, így volt alkalmunk megnézni, hogy mit is kínál az eddig megjelenő négy rész. A lexikon tematikája szerteágazó, hiszen a Magyarország növényvilága, a Magyarország állatvilága, a Magyarság enciklopédiája, a Magyar nyelv és irodalom darabok egymástól meglehetősen távoli területeket dolgoznak fel. Hogy ez már lenni szokott, a sorozat egyes darabjai ugyanazon logika szerint épülnek fel, így ha eggyel már elboldogultunk, akkor a többi is ismerősnek tűnik majd.

Egy enciklopédia tartalmasságáról árulkodik az összegyűjtött szócikkek és illusztrációk száma. A sorozat ebből a szempontból ugyancsak egyforma, mindegyikhez körülbelül ezer-ezer kép és szócikk tartozik, de a

Szerezzen műveltséget!

A lexikonok a mai napig rendkívül népszerű kiadványok, ha pedig egy kis multimédiával is megbolondítjuk, akkor igazán jól használható műveket kapunk. Cikkünkben a Pannon Enciklopédia sorozattal ismertetjük meg olvasóinkat.

gyorskeresőt is megdegity korongon megtalálhatjuk. Amikor először próbáljuk ki a korongokat, akkor előbb át kell esnünk egy rövid, ám az egyre gyakoribb másolások és nem jogtisza termékek miatt nélkülözhetetlen procedúrán, amikor is be kell pötyögnünk a doboz hátulján lévő vonalkód számsorát, valamint a lemezen olvasható kódot. Ha ezzel végeztünk, akkor beállíthatjuk, hogy gépünkön hová települjön föl a program, ám ezt követően már nyitott az ajtó a tudás tárháza előtt.

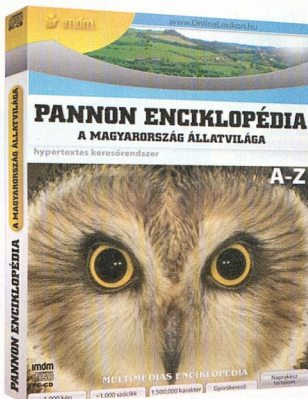
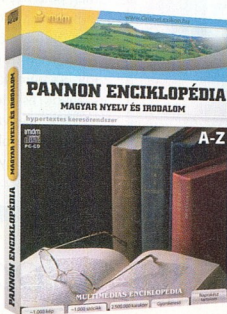
A Pannon Enciklopédia sorozat felülete könnyen kezelhető, s a tartalom színvonalára sem lehet panasz, amit szerzőinek és szerkesztőinek rangos névsora is jól mutat. A kezelőfelület menüsorát nem zsúfolták te-

le szolgáltatásokkal, ám ha egy korábbi oldalra szeretnénk visszalépni, vagy az eddig „felfalozott” lapokat akarjuk megnézni, esetleg egy konkrét kifejezés után kutatunk a szövegtengerben, akkor ezeket egyetlen gombnyomással megtehetjük. Hogy ne vesszünk el a hatalmas szövegtengerben, a fotók galériáját is közvetlenül érhetjük el, ha pedig megtetszik valami, egy mozdulattal azonnal ki is nyomtathatjuk azt. Jó ötlet az egygombos „vágólap funkció” is, amikor a kívánt szövegrészt másolhatjuk ki, például egy Word dokumentumba, így a digitális enciklopédia sorozat az iskolai dolgozatok elkészítésében is nélkülözhetetlen társ lehet.

Egy multimédiás kiadvány esetében a legnagyobb kihívás a hatalmas információ-mennyiségből kereshető, jól átlátható adatbázist készíteni, hiszen egy korongon egy könyvespolcnyi mennyiségű adat fér el. A Pannon Enciklopédiánál ezt a feladatot sikeresen abszolvták, egy kis gyakorlás után már kényelmesen „forgattuk” az anyagot.

A Pannon Enciklopédia sorozat szerkezte után érdemes az egyes „kötetek” tartalmát is közelebbről szemügyre venni. A Magyarország állatvilágában megismerkedhetünk azokkal a fajokkal, amelyekkel a kirándulások, a horgászások vagy éppen a hétvégi kerti munka során találkozhatunk, de a hazai vadon élő és háziállatokait is szemügyre vehetjük.

A Magyarság Enciklopédiája igazi összefoglaló mű, amelyben hazánkat földrajzi, történelmi, biológiai, technikatörténeti és

Program a mellékleten

A Magyarország állatvilága program demóverziója CD-/DVD-mellékletünkre is felkerült.

kulturális aspektusból egyaránt jobban megismerhetjük, így igazi általánosműveltség-bombához van szerencsénk. Ahogy az egy ilyen típusú munkánál már lenni szokott, ez is a „mindenről egy kicsit” elv szerint készült, és az őskortól egészen napjainkig találunk benne a magyarságra vonatkozó érdekességeket, információkat, természetesen gazdag képanyaggal illusztrálva.

A *Magyarország növényvilága* hangszílyozottan a magyar növényvilággal foglalkozik, mégpedig úgy, hogy nemcsak a természet iránt érdeklődők nagy táboraának, hanem a botanika területén aktívan működő szakembereknek, így biológus tanároknak, kezdő botanikus kutatóknak, természetvédelmi szakembereknek, természetvédelmi mozgalmaknak, a botanika más területén (ökológia, élettan, szervezattan, anatómia, genetika stb.) működő kutatóknak is hiteles, modern szemléletű, sok vonatkozásban még nem publikált botanikai áttekintést ad.

A Pannon Enciklopédia *Magyar nyelv és irodalom* címet viselő darabjának szerzői meglehetősen nagy fába vágják a fejszéjüket, hiszen a nyelv alapjaitól, illetve a magyar nyelv eredetének bemutatásától egészen a posztavantgárd számítógépes költészetig felöleli a nyelvfejlődés és az irodalom legfontosabb hazai vonatkozású eseményeit, irányzatait és szereplőit. A gazdag és pontos fogalomgyűjteménynek és a gazdag irodalmi arcképcsarnoknak köszönhetően a mű iskolai segédanyagként is kiváló, de ha csak az alapműveltségünket szeretnénk e téren felturbóznunk, akkor is nagy hasznát vehetjük.

F.N.

Multimédia asztali DVD-re!

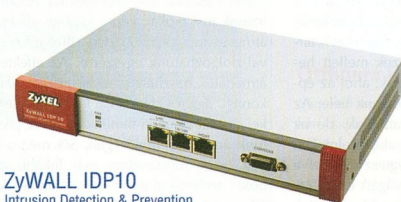
Az Informánia Kft. olyan különleges DVD lemezeket kínálja legújabb multimédiás kiadványait, ami nem csak számítógépen, de akár asztali DVD-lejátszókon, PlayStation készülékeken vagy X-BOX-okon is lejátszható. A DVD-M technológia sokrétűen használható, kezelése egyszerű, így azok is élvezhetik az ilyen műveket, akik egyébként idegenkednek a számítógépek világától. A DVD-M multimédiás anyagokat akár a

kanapén ülve, az otthoni televízióon is nézhetjük, a tévé irányítójával pedig kényelmesen navigálhatunk a menüben.

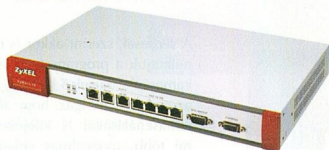
Eddig megjelent DVD-M kiadványok: Angol nyelvoktató kezdőknek, Angol nyelvoktató középfeladókknak, Német nyelvoktató kezdőknek, Német nyelvoktató középfeladókknak, Angol szótár, Francia szótár, Német szótár, Olasz szótár, Spanyol szótár.

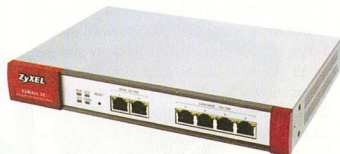
ZyXEL

ZyWALL IDP10
Intrusion Detection & Prevention

ZyWALL 70

ZyWALL 35

ZyWALL 5

TŰZFALAK

Ha a nyaraláskor vagy az iskolai évnytűn rögzített videóinkat nemcsak a felvételek sorrendjében, hanem szépen megvágva, effektekkel és feliratokkal tarkítva szeretnénk DVD-re írni, ne is keressünk tovább. A Serif MoviePlus 4-et nekünk találták ki!

Készítsünk magunknak DVD-t!

A MoviePlus elindítása után áttekinthető, barátságos felület fogad bennünket. A felső részen a fontosabb menük gyors elérését biztosító parancsikonok sorakoznak, az ablak középső részén pedig a különböző video-, hang- és effektsávokat láthatjuk. Az alsó részen a fájlkezelőt, az effekt- és átmenetgyűjtőt, a szövegszerkesztőt és az előre definiált erőforrásokat – színes háttereket és szövegeket – tartalmazó ablakot találjuk. Ezek mellett helyezkedik el az előnézeti ablak, ahol az éppen készülő moziba pillanthatunk bele. Az előnézet minőségét változtathatjuk, de az esetek többségében az alapértelmezett preview szint is bőven megteszi. Mivel a MoviePlus valódi real-time vágást kínál, így bármilyen módosítás – átmenetek, feliratok stb. – azonnal látható az előnézeti ablakban

is. Nincs szükség folyton renderelni az éppen aktuális munkafájlra. Persze minél jobb minőségű előnézetet szeretnénk, annál erősebb gépre van szükségünk.

Igaz profi

Alacsony árához képest a programot igen komoly eszköztárral szerelték fel. Alkalmazhatunk maszkokat, kép a képen effekteket, átmeneteket, és több video-, illetve hangszávvál dolgozhatunk egyszerre. Az effektek és átmenetek használata, testreszabása nagyon könnyű, így rövid idő alatt látványos elemekkel egészíthetjük ki filmünket, illetve javíthatunk annak képminőségén. Sőt még a blue box (vagy mostanában már inkább green box) technológiát is alkalmazhatjuk, a Chroma Key összeállítási segítségével. Egy kis fantáziával meg sem állunk Hollywoodig.

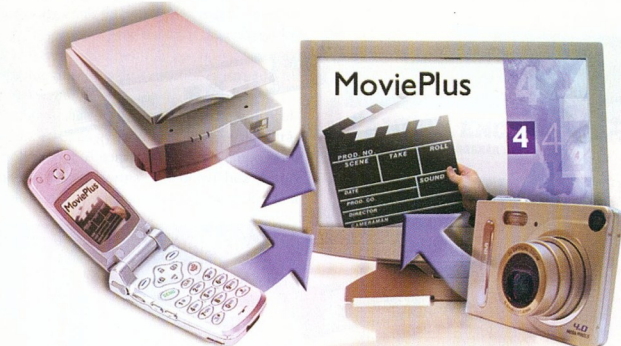

Ha nincs kameránk

A serifesek szerint akkor is remekül kihasználhatjuk a programot, ha egyáltalán nincs kameránk. Bár első hallásra ezen mosolyog az ember, való igaz, hogy akár néhány fotó felhasználásával is kifejezetten látványos, mi több, mozgalmas videókat készíthetünk. Különböző mozgási és nagyítási módokat állíthatunk be, ezekkel pedig könnyedén mozgalmassá tehetünk egy állóképet is: például lassan ráközelítünk a kép valamely érdekesebb részletére.

Feliratozás

A programmal feliratozhatjuk is a filmeket. A feliratokat tetszőleges videósávon helyezhetjük el, és természetesen a szöveg mozgására is lehetőség van, így akár stábiást is

Nincs feltétlenül szükségünk kamerára. Akár képből is készíthetünk látványos videókat

megvágott anyagot a kamerára is vissza-küldhetjük.

Készítsünk DVD-t

Bár a MoviePlus önmagában nem képes DVD-menüt készíteni, vagy éppen a kész videót DVD-re kiírni, a készítőket mellékelik a programhoz a Sonic MyDVD program SE, azaz a Serif Edition változatát is. A MyDVD segítségével már gyerekjáték látványos menüvel ellátni és azután DVD-re írni a megvágott videókat. Természetesen a hasonló programoknál megszokott slideshow-készítési lehetőség sem hiányzik. A MyDVD akár animált háttérmenük készítésére is használható, és zenei aláfestéssel is színesíthetjük bemutatónkat. Ráadásul nemcsak DVD-t, hanem VideoCD-t is készíthetünk vele.

Továbbképzés

Bár a CD-n kapunk egy mintáallományt is a MoviePlus-hoz, amelynek átanulmányozá-

Nézzé meg!

Mellékletünkön a Cikkek\Serif MoviePlus mappában elhelyeztünk egy összefoglaló táblázatot PDF formátumban arról, mi a különbség a Serif MoviePlus és a piac többi videoszerkesztőjének eszköztára között.

Készülhet a DVD a nyári felvételekből!

vagy „futófényt” is készíthetünk. A magyar ékezetek használatával nincs probléma, és az elszámítás is kitűnően működik.

Formátumismeret

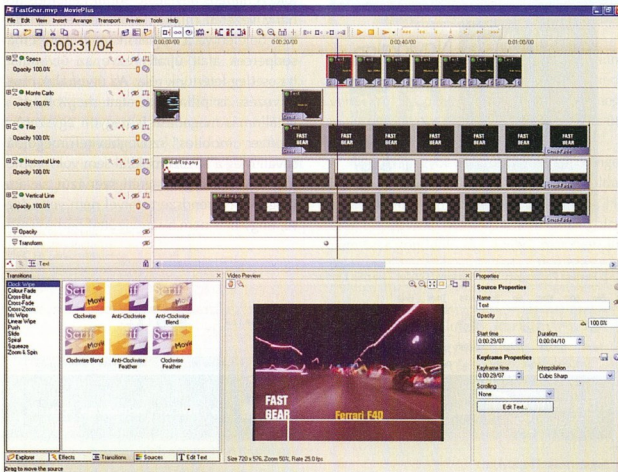
A kimeneti formátumokra nem lehet panasz, tulajdonképpen minden lényeges típust ismer a program. Így az AVI, az MPEG-1 és az MPEG-2 is rendelkezésre áll, de menthetünk WMV vagy éppen DV formátumba is. Sőt, a

sával nagyon sokat megtudhatunk a program működéséről és használatáról, nem árt, ha kicsit tovább képezünk magunkat ennél. Az elektronikus kézikönyv igen bőbeszédű, ám mégsem olyan szemléletes, mintha a gyakorlatban sajátítanánk el a MoviePlus csínját-bíját. Az egyik leghasznosabb tipp-trükk forrás – angolul tudóknak – a Serif cég honlapján található fórum (<http://www.serif.com/forums.asp>). Némely plusz pénzért vásárolhatunk egy DVD-mellékletes kiadványt is, amelyen további mintákat találunk egy könyvecske kíséretében.

Természetesen, ha nem vagyunk többletköltségre, vagy nincs internet kapcsolatunk, az elektronikus kézikönyvből is minden fontosat megtanulhatunk a filmek vágásáról és a végleges anyagok elkészítéséről.

Otthonra is remek

Meg kell hagyni, a Serif cég programjaiban ritkán csalódik az ember, így most is elégedetten döntünk hátra a program kivételezése után. A MoviePlus egyaránt jól használható a profik számára, de elérhető áru az otthoni felhasználók számára is. Használatához nincs szükség külön tanfolyamra, bőven elég, ha átnezzük a mintáallományokat, és egyszer elolvassuk az oktatóanyagokat, amelyek a CD-n kapunk. Valódi digitális videostúdió. A program rendszerigénye elég visszafogott, így egy gyengébb gépen is van esélyünk, hogy munkára fogjunk. Ez jó hír azoknak, akik csak családi videóikat szeretnék profi módon „megvágni”, és nem a családi kasszát. **Nákovics L.**

A MoviePlus 4 felülete áttekinthető és izléses

I MultiSoft – a legeredményesebb Microsoft Navision partner

Több mint 65 sikeres Navision-projekt

A magyar törvényeknek mindenben megfelelő, integrált vállalatirányítási rendszere a MultiSofttól

Referenciáinkért keresse fel weboldalunkat: www.multisoft.hu

Alkalmazási területek:

- ▶ Pénzügy, számvitel
- ▶ Készlet, raktárgazdálkodás
- ▶ Termelésirányítás
- ▶ Ügyfélkapcsolatok (CRM)

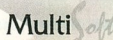
- ▶ Ellátásilánc-menedzsment (SCM)
- ▶ E-commerce Szerviz
- ▶ Bér és munkajogi
- ▶ Házipénztár

MultiSoft Számítástechnikai Kft.

1112 Budapest, Kőérberki út 36. Tel.: +36 1 310 1492 Fax: +36 1 310 1497 E-mail: navision@multisoft.hu

Microsoft Business Solutions Partner

Mindörökké tuning

Bizony, a PDA-k szoftveres tuningolásából sohasem elég. A kezdő felhasználók még nem is sejtik, hogy ha egyszer elkezdik kipróbálni a több ezer PDA-s szoftvert, nincs megállás.

A hogy a tenyérgepek egyre erősebb hardverekből állnak össze, már nem pusztán időpontjaink rendezésére vagy címjegyzékünk nyilvántartására alkalmasak. Kommunikációs, szórakoztató vagy éppen navigációs feladatköröket is rájuk bízhatunk. Ez alkalommal kissé „elpalmosodunk”, ám ígérjük, hogy legközelebb a *Windows Mobile* felhasználók kapnak majd több csemegét (többek között remélhetőleg egy kiadás *Windows Mobile 2005* kivésést). Most azonban két olyan szoftverrel is összefutottunk, amelyek a *PalmOS* rendszert teszik még használhatóbbá.

Perfect Passenger – tenyéryni navigátor

Első vendégünk valódi csemegének ígérkezik, hiszen a GPS terén a *PalmOS* platform eddig tetemes hátrányban volt a *Windows*

Mobile alapú tenyérgepekkel szemben. PPC-re ugyanis számtalan, jobbnál jobb GPS szoftver létezik, amelyek többsége nemcsak Nyugat-Európában, hanem Magyarországon is képes elkalauzolni minket

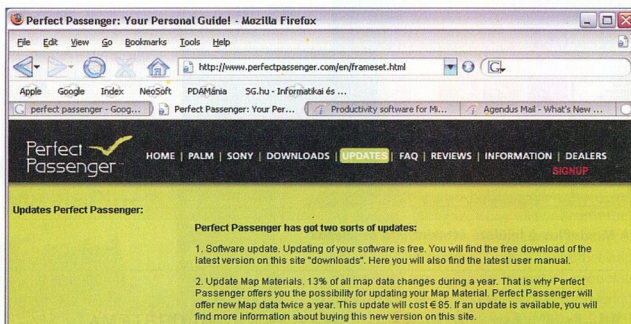
pon GPS-ezni szándékoznak. A csomag tartalmaz egy Bluetooth GPS-t – a felirata szerint egy *HOLUX GR-230XX* típust –, egy autós tartót, töltőt (szivargyújtóhoz és hálózati töltéshez egyaránt), adatkábellet és egy 128 Mbájtos MMC kártyán a szoftvert és a térképeket.

Első ránézésre tehát ez maga a Kánaán. Ha van egy T5-ös, egy *Treo 650*-es vagy egy *LifeDrive* masinánk – PDA ugyanis nincs a csomagban –, telepítés nélkül vághatunk neki Magyarországnak, Csehországnak, Szlovákiának, Lengyelországnak és Ausztriának. Elegendő a kártyát a gépbe dugni, és összehangolni Bluetoothon keresztül a PDA-t és a GPS-t. Ez körülbelül egy percet vesz igénybe, ha nem kapkodunk.

Persze minden csoda három napig tart. Három napig mi is remekül elvultunk a *Perfect Passenger*rel – leszámítva, hogy a szivargyújtós töltő nem hajlandó egyszerre tölteni a GPS-t és a PDA-t, így néha cserélni kellett –, amíg Budapesten belül teszteltük. A hangos navigáció során kellemes női hang vezettet minket, előzékenyen és időben bejelentve a várható kanyarokat, s másodpercek alatt újratervezve az útvonalat, ha esetleg letérünk róla. Az útvonalak megtervezése is pillanatok alatt megvolt, és a célállomás megadása is nagyon egyszerű a szoftver „mobilos” szövegbeviteli megoldásával. Még a házzámokkal sem volt probléma, egyedül a gazdagréti szervizút zavarta meg kicsit a rendszert, mivel nem vette észre, hogy már nem a szervizúttal párhuzamo-

PDA szoftverek a CD-n!

Mellékletünkön számos freeware és shareware szoftver vár a PPC- és Palm-tulajdonosokra a *Cikkek/PDA* mappában. Többek között a legújabb *Palm Desktop* verzió is megtalálható. Mellékletünkre természetesen nem csak *PalmOS*, hanem *Windows Mobile* rendszereken használható szoftvereket is válogattunk, így a PPC-tulajdonosok is találnak maguknak „csemegét”. Többek között az *SPB Software House* cég *SPB Finance* szoftverének demóját, amelynek segítségével könnyedén figyelemmel kísérhetjük kiadásainkat és bevételeinket.

A szoftver ingyenesen frissíthető, a térképek azonban nem

bárhová, a legtöbb nagyvárosban akár házszám pontossággal. A *Palm* esetében ilyenről eddig legfeljebb csak álmodhattunk. Nemrég jelent meg a *Perfect Passenger* csomag, amely nem pusztán szoftveres, hanem hardveres megoldást is jelent a *PalmOS* ala-

san futó úton megyünk, hanem 4 méterrel jobbebb. Ettől még persze gond nélkül odataláltunk az egyik helyi számítástechnikai bolthoz, csak egy bal kanyart spóroltunk le az előre megtervezett útból.

Már-már azt hittük, végre megérkeztünk,

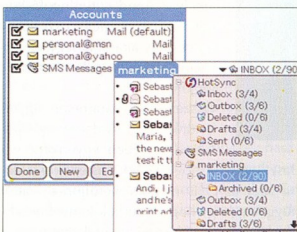

- ▶ A szövegbevitel nagyon egyszerű, kicsit mobilis beütéssel
- ▶ 3D és éjszakai nézet is van

amire vártunk: a tökéletes navigációs megoldás Palma. Aztán a harmadik napon Hévízre szeretünk volna eljutni hangos navigáció kíséretében. Ez körülbelül a „Hé” szótagnál hiúsult meg a cél megadásakor, ugyanis Hévíz nem szerepel a térképen. Hasonlóan járunk szinte minden Balaton környéki településsel, pedig utcaszintű navigációra becsőz nem gondoltunk.

Sebaj, irány Szombathely, az még szerepel a térképen, de csak egy városon átvezetők főúttal. Bécsben persze ismét utcaszintű kereshetünk, de sokkal részletesebb vidéki térkép az Ausztriába utazókat sem kényeztetni el.

A fővárosok utcaszintű térképével tehát nincs gond. Még a többi európai ország vi-

A fiókok és a mappák kezelése nagyon egyszerű

déki részei is elfogadhatók, ám Magyarországon belül a Perfect Passenger nem éppen „perfekt”. Maga a szoftver azonban nagyon biztató, teljesen magyar nyelvű (a hangos navigáció is), egyszerű használni, másodpercek alatt konfigurálható, és a PalmOS térképprogramok között még grafiailag is szépnek mondható. Van benne 2D és 3D nézet, és előre definiált POI pontokat (éttermeket, benzinkutakat, látványlokat stb.) is tartalmaz. Az eredeti listában vannak ugyanis hézagok, de szerencsére saját POI-kat is

rögzíthetünk. Gyakran megtett útvonalainkat elmenthetjük, készíthetünk listát a kedvencekről, és persze azt is mi szadjuk meg, mely útpontokat részesítjük előnyben az útvonal megtervezésekor.

Mindent egybevetve a Perfect Passenger inkább ígéretes, mintsem tökéletes megoldás a navigálni vágyó Palm-tulajdonosoknak. Ha csak Budapesten belül kívánunk csatangolni, nem lesz gondunk, de vidékre már nem jutunk el vele, vagy nem oda, ahova szeretnénk. Mivel nemcsak a szoftvert, hanem a GPS-t és a kiegészítőket is tartalmazza a csomag, nem éppen olcsó: közel nyolcvanezer forintot kell otthagyni érte a boltban. De legalább végre PalmOS alatt is van szép, magyar, hangos navigációra képes GPS megoldás, elsősorban a főváros lakóinak.

Agendus Mail 4.21 – hogy semmit ne felejtés el!

Az *iambic* linkjéből az *Agendus for Palm OS* szoftverről híres, amely a legjobb alternatív PIM alkalmazás PalmOS alatt, naptár, címjegyzékkel, jegyzetekkel és nagyfokú testreszabhatósággal. Az *Agendus* közeli rokonának tekinthető *Agendus Mail* szintén nagyszerű alkalmazás, különösen azoknak, akik sokat e-maileznek vagy SMS-eznek.

A Palm gépekhez mostanában már adják a *VersaMail* levelező- és SMS üzenetküldő szoftvert, ám az *Agendus Mail* jócskán túltesz ezeken. A program segítségével könnyedén lehívhatjuk postafiókunk tartalmát,

legyen szó POP3 vagy éppen IMAP fiókról (IMAP esetében mappákat is hozzáadhatunk vagy törölhetünk), küldéshez pedig használhatunk SMTP szerveret (mondjuk mobilon kereszti küldésnél), vagy megadhatjuk, hogy a küldendő levél az asztali gépen keresztül keljen útra, amikor szinkronizálunk.

A program természetesen az álló és a fekvő képernyőhasználatot is támogatja, fogadja a csatolásokat és csatolt fájlokat is képes küldeni. A csatolt fájlokat néhány mozdulattal meg is nyithatjuk, ha van hozzá megfelelő alkalmazás a gépen. Márpedig van: a DOC, XLS, PPT fájlok és a népszerűbb képfarmátumok esetében az összes újabb Palm modellnél alából rendelkezésre áll valamennyi szükséges alkalmazás. Az *SSL Edition* változatban értelemeszerűen az SSL titkosítási lehetőséget is kihasználhatjuk, különböző beállításokkal.

Az ízeslet felületen nagyon könnyű kiigazodni, és a *VersaMail* szoftvernél jóval kényelmesebben használhatunk egyszerre több postafiókot is. Ha esetleg *Agendus for PalmOS* tulajdonosok is vagyunk, a levelezőprogram szó nélkül beépül a PIM kezelő-

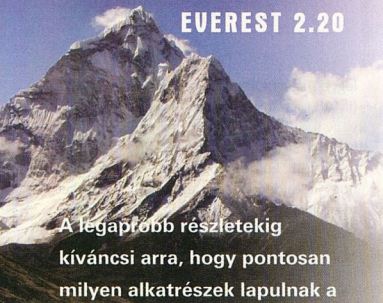
be, így gyakorlatilag egyetlen közös felületről érthetünk el mindent. Ráadásul egyetlen mozdulattal készíthetünk To Do bejegyzést a levelekből, vagy éppen felvehetjük a levelet küldő új partnert címjegyzékünkbe.

A nagyobb levelek tartalmának és a beérkező üzenetek fejléceinek átláthatóságát a karakterméret csökkentésével javíthatjuk.

Az *Agendus Mail* a leveleken kívül SMS üzeneteinket is kezeli, ha például Treón használjuk, vagy legalább Bluetooth kapcsolatunk van egy mobiltelefonnal. Kényelmesebb és gyorsabb is, mint a Palm-féle SMS program.

Összességében az *Agendus Mail* mindenképpen jó befektetés lehet azok számára, akik „tömeglevelezést” folytatnak. Talán csak egy spamszűrő kellene még bele, hogy pontosan olyan legyen, mintha egy asztali PC-n leveleznénk.

Nákovics L.

Mi van a PC-ben?

A legfontosabb részletek kíváncsi arra, hogy pontosan milyen alkatrészek lapulnak a számítógépében? Az EVEREST kimerítő tájékoztatást ad számítógépünk összetevőiről – akár 100 oldalnyi terjedelemben.

A Lavalys bemutatta rendszer- és hálózati diagnosztikai szoftvere legújabb, 2.20-as változatát. A program ezúttal is többféle verzióban érhető el, amelyek közül kettő is megfelel az otthoni felhasználásra.

EVEREST Home Edition

Kezdjük az ismerkedést a népszerűbb, ingyenes – ám egyáltalán kevesebb szolgáltatást nyújtó – Home Edition változattal. A több mint 30 – közte természetesen angol és magyar – nyelven elérhető alkalmazás végigpásztazza a PC alkatrészeit, majd a különféle információkat nyolc főcsoportba osztja. A fastruktúrába rendszerezett információk nagyon könnyen áttekinthetők.

Nem jelent problémát az sem, ha az adatokat szeretnénk eltárolni: ezt szöveges vagy akár HTML formátumban is megtehetjük. A puszta adatszerezés mellett a teljesítményt is mérhetjük, igaz, csak a memóriára vonatkozóan. Az írási és olvasási sebesség, valamint a késleltetések tesztelése azonban így is kiválóan alkalmas a beállítások tesztelésére.

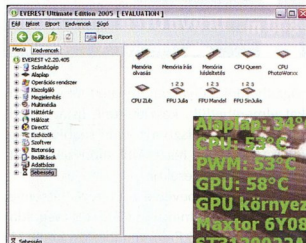
Teljes verzió a CD-n!

Mellékletünkön megtalálható az Everest 2.20 Home Edition teljes verziója, amely kitűnő választás azoknak, akik szeretnék megismerni számítógépük felépítését. A Demo könyvtárban az Everest 2.20 Ultimate Edition próbaverzióját is megtalálják olvasóink.

Nyerje meg!

Olvasóink között egy Everest 2.20 Ultimate Edition elektronikus licenccel is kisorsolunk! Nem kell mást tenni, mint elküldeni kérdésünkre a helyes választ a nyeremeny@vogelburda.hu címre. A levélben tüntesse fel az „EVEREST” szót, illetve nevét és címét is.

Melyik Everest-változat képes a processzor sebességének mérésére?
a) egyik sem b) Everest Ultimate Edition c) Everest Home Edition

▲ Az Ultimate Editionben már kilenc sebességmérő modult találunk
▶ Hőmérsékletinformációk az OSD menüben (EVEREST Ultimate Edition)

EVEREST Ultimate Edition

Az Ultimate Edition már fizetős, ennek fejében viszont több modul tartalmaz. A plusz szolgáltatások közül az egyik leghasznosabb a hardvermonitor egység, amelynek segítségével az alaplap, a processzor, a videokártya és a HDD hőmérsékletét, a ventilátorok fordulatszámát, valamint a fontosabb feszültségértékeket követhetjük nyomon. Hasznos képesség, amely mind tuningoláskor, mind a ház megfelelő szellőzésének vagy akár a tápegység teljesítményének ellenőrzésekor jól jöhet.

Összesen 39 paraméter figyelhetünk meg. Valamennyi jellemző esetében egyenként választhatjuk ki, hogy az aktuális érték a tálcára vagy az OSD menübe kerüljön-e – attól függően, hogy hogyan tudjuk kényelmesebben figyelemmel kísérni az értékeket.

A számítógép sebességének mérésére immáron kilenc modul használhatunk, ám még ennél is fontosabb, hogy a kapott eredményeket elmenthetjük és rendszerezhetjük is. Ezzel a módszerrel több mérési eredmény esetén (például processzorcsere vagy tuningolás után), nyomon követhetjük a PC teljesítményének alakulását, de akár saját számítógépünk és barátaink eszközeinek teljesítményét is összehasonlíthatjuk.

A Fájll menüből előcsalagatható monitor-diagnosztikai modul tesztábrákkal és tanácsokkal segít megtalálni CRT vagy TFT monitorunk optimális beállításait.

Higyed Gábor

A Home Edition esetében az új képességeket leginkább a szélesebb körű hardvertámogatás jelenti. A jelentősen kibővített adatbázis segítségével immáron a legújabb lapkakészletekről és videokártya chipkekről is rengeteg információt tudhatunk meg.

Karácsonyra minden bizonnyal a boltok polcaira kerülnek az első Blu-ray meghajtók, az EVEREST azonban már most is mérni tudja ezek írási és olvasási sebességét.

Néhány alkatrész (alaplap, DVD-író, videokártya) esetében fontos, hogy a BIOS (vagy a firmware) és a drájer naprakész legyen. A Home Edition ezért néhány webcímet is közöl, amelyek a gyártók honlapjára, illetve közvetlenül a letöltés oldalára navigálnak. Ez a funkció főleg azoknak lehet hasznos, akiknek egyébként gondok okoz az ilyesfajta frissítések megkeresése és letöltése.

Rejtőzködő szörfözés

Nem könnyű névtelenül internetezni, ezt mindannyian tudjuk. A webszervereken található „access log” nevű fájlcsoka gondosan rögzíti, hogy az adott szerver oldalait milyen IP-címről, mikor és hányszor tekintették meg. De vajon van-e lehetőségünk arra, hogy elrejtjük szörfözésünk árulkodó jeleit?

Mit tegyünk, ha valamilyen okból kénytelenül nem akarjuk, hogy adataink gyűjtsenek rólunk (az már más kérdés, hogy adatvédelmi szempontból ez mennyire jogos, illetve nem jogos, mindenestre nincs a világon olyan webszerver, amely ne rögzítené a látogatók IP-címét...)? Nos, sok mindent nem tehetünk, hiszen IP-címünk adott, az internetszolgáltatótól kapjuk, megváltoztatására nem nagyon van lehetőségünk. Az pedig, hogy esetleg minden feljelentéskor másik IP-címet (úgynevezett dinamikus IP-címet) oszt ki a szolgáltató, szintén nem jelent biztonságot, hiszen a meglátogatót webszerverek tárolják az IP-címünket, a szolgáltató viszont azt tárolja, hogy az adott IP-cím mikor, kinek volt kiosztva – hiába van tehát naponta akár több IP-címünk is, anonimitásról nem is álmodhatunk.

A másik megoldás a proxyszerverek használata lehet, de csak akkor, ha mondjuk percenként változtatjuk a használt proxykat. Ezt manuálisan megoldani kicsit macerás, de szerencsére már erre is vannak alkalmazások.

Az egyik legjobb megoldás a „rejtőzködésre” a Steganos szoftvere. Installálás után máris egy amerikai „hackeres” film főszereplőjének érezhetjük magunkat, hiszen a szoftver felhasználói felülete nagyon látványosra sikeredett: egy igen nagy, igen szépen animált és igen felesleges földgömb forog a képernyőn, grafikusan ábrázolva, hogy a világ mely részén levő proxyszerveret használjuk éppen (ha nagyon lassú a gépünk vagy a videokártyánk, akkor ezt a globuszt kikapcsolhatjuk a menüből). Hogy mikor és mely proxyszerverek mögé „bújunk”, abban nincs beleszólásunk, a program automatikusan keresi és optimalizálja a proxykat. Az

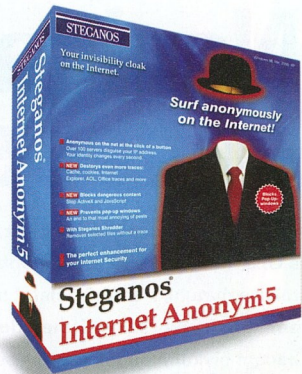
optimalizálás annyit tesz, hogy idővel lassan kizárja a nagyon nehezen elérhető vagy lassú proxyszervereket a láncból – minél többet internetezünk tehát, annál gyorsabb lesz a „névtelen netezés”.

A szoftver kezelése elismerésre méltóan egyszerű: a már említett animált földgöly felett két darab gombot találunk: az egyikkel elindíthatjuk a szolgáltatást (*Enable Anonymity*), a másikkal pedig rögtön tesztelhetjük is, mennyire vagyunk láthatatlanok (*Test Anonymity*). Ez utóbbi a Steganos weboldalán levő online tesztre mutat; ha igazán objektív tesztet akarunk, akkor persze érdemes egy különálló címen tesztelni a névtelenséget, például a szakmai körökben mértékadónak tartott www.stilllistener.addr.com/checkpoint1/ címen – ha itt láthatatlanok vagyunk, akkor mindenhol. De érdemes tesztelni magunkat a magyar wigmw.sztaki.hu biztonsági portál tesztjeivel is.

Rövid tesztelés után kiderül, hogy a Steganos használva valóban el tudjuk-e rejtani IP-címünket, azonban vigyázzunk: ez a

Egyszerű, áttekinthető felületen dönthetünk biztonságukról

Teljes verzió a mellékleten!

A Steganos Internet Anonym 5 Pro teljes verziója megtalálható mellékletünkön. A program a CP olvasói számára ingyenesen regisztrálható a www.steganos.com/magazine/computerpanorama/sia5 címen.

fajta anonimitás csak a kéretlen spamok, spyware-ek, esetleg munkaadónk éberem figyelő tekintete elől tud minket elrejtetni...

Az egyszerű kezelhetőség a *Beállítások* menüben is megmarad: itt kétféle anonimitási opció – az egyszerűen csak biztonságos és az úgynevezett „extended”, azaz nagyon biztonságos – közül választhatunk (az utóbbinál némi lassulást fogunk tapasztalni netezés közben), sőt beállíthatjuk, hogy a szoftver milyen gyakran változtatson proxyszerverünket (ez az úgynevezett proxy-rotáció); ha akarjuk, minden percben a földgöly másik tájáról netezhetünk – legalábbis a külső szemlélőnek úgy tűnik majd. Az *Exception List* hasznos funkció: ide olyan weboldalakat tehetünk, amelyeket proxy nélkül (azaz nagyon gyorsan) szeretnénk megnézni – a megbízható oldalak címét érdemes ide beírni. Végül itt, a *Beállítások* menüben találjuk meg a nyomaink eltüntetésére való funkciókat (*Trace Destruction*): ennek segítségével minden korábbi internetezésünk nyomát eltüntethetjük a gépről.

Henryke

Navigare necesse est

Egyre inkább úgy tűnik, hogy az idei év egyik slágerterméke a GPS navigáció lesz. Egyre több boltban és egyre több autóban találkozhatunk a sofőrök életét megkönnyítő szerkezetekkel, amelyeket nemcsak az ismeretlen városban való tájékozódásra, hanem olykor a dugók elkerülésére is remekül használhatunk.

Mindig örömmel számolunk be világvizonylatban is kiemelkedő magyar termékekről. Ezek közé tartozik az iGO is, amely a játékoszoftveireől ismert PDAmill Kft. fejlesztése. Gyakorlatilag valamennyi PocketPC operációs rendszeren futó navigációs programot maga mögé utasítja használhatóságával és szolgáltatásaival. A szoftver fejlesztésekor egyértelműen a kezdő felhasználók igényeit tartották szem előtt, így az iGO használatához nem kell pilótavizsgát tennünk. A szoftver egy előre feltöltött SD-kártyán érkezik, és semmiféle telepítést vagy regisztrációt nem igényel. A forgalmazó által Plug&Go-nak nevezett megoldással a kártyát egyszerűen becsúsztatjuk PDA-nk megfelelő nyílásába, és az iGO máris elindul.

Nagyon jó megoldásnak tartjuk, hogy a szoftver kezeléséhez nem lesz szükségünk az érintőképernyő bökdösésére a ceruzával: a kezelőgombok elég nagyok ahhoz, hogy ujjjheggyel is elérjük őket. A mostanában piacra kerülő termék Magyarország térképét tartalmazza, több mint 3000 település utca/házaszám szintű adataival és 17 ezer

„hasznos ponttal” (benzinkutakkal, éttermekkel, szállodákkal stb.). A közeljövőben várható a Kelet-Európát, illetve Európát tartalmazó változat megjelenése is.

A termék forgalmazója a Navi-Gate Kft., amely többek között a Garmin GPS-ek és a hozzájuk tartozó térképek magyarországi „képviseelője”, a térkép pedig a Top Map Kft.-től származik – ígéretük szerint az igen fontos térképfrissítések sem maradnak el.

A szoftver használatával kapcsolatban az egyetlen megkötés, hogy csak az újabb operációs rendszerrel szerelt PDA-kon lehet használni: a rendszerkövetelmények között a Windows Mobile 2003/2003SE/2003PE/2005 alapprogramok szerepelnek.

Első lépések

A program első indításakor megválaszthatjuk a nyelvet és „beszélgetőpartnerünket”, azaz azt a hangot, amely a navigáció során segítségünkre lesz. A szokásos licenccsözev elolvassása után az indulóképernyőn találjuk magunkat, ahonnan érdemes azonnal a GPS modul beállítására felvinnünk az irányt. Ez lehet akár

vezetékes, akár vezeték nélküli (általában Bluetooth), akár pedig PDA-val integrált változat – a Keres gomb megnyomása után az iGO fél perc alatt rábukkan. A szoftvert kétféle üzemmódban fogjuk használni. Ha nincs szükségünk navigációra, csak azt szeretnénk tudni, merre is járunk, egy sima térképet kapunk. Ezen többek között láthatjuk a környező utcákat, illetve a megfelelő opciók bekapcsolása után a közeli POI-kat. A másik, fontosabb üzemmódban a navigáció. Itt ki kell választanunk, hogy hová szeretnénk eljutni. A cél lehet akár egy cím, akár valamilyen érdekes pont – ha tehát hirtelen megéheznénk, és szeretnénk betérni egy közeli pizzériába, pár kattintás után el is kezdhetjük az utazást.

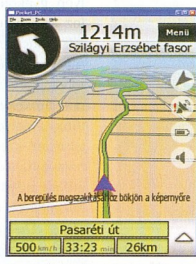
Új és nagyszerű

Az eddig leírtak egyébként még nem tennék különlegessé az iGO-t, hiszen így működik valamennyi GPS program. Ilyen könnyű kezelhetőséggel, gyorsasággal és megjelenéssel azonban még nem igazán találkoztunk. Ez utóbbi egyébként különösen figyelemre méltó. Igen lenyűgöző a térkép megjelenítése. A látszólagos 3D-s kép (azért csak látszólagos, mert a domborzatot nem mutatja) nagyon informatív, nyílítása és a döntés mértéke pedig sebességüktől és a legközelebbi manőver távolságától függően automatikusan változik. Így például ha még 9 km-t kell egyenesen mennünk, messze ellátunk előre, ha azonban egy bonyolult útvonalon (mint amilyen egy autópálya-keresztvezetés) kell végigmennünk, a nézőpont madártávlatra vált, a navigálás pedig akkorára áll be, hogy mindig pontosan mutassa a követendő útvonalat. A nézetek közötti váltást természetesen folyamatos mozgással megy végbe.

Rosta Gábor

Az úttérven az összes fontos lépés megtekinthető

A navigációs képernyő nagyon jól értelmezhető

A kezelőfelület ceruza nélkül is használható

Háztól-házig navigáció többpontos útvonaltervezéssel

iGO Magyarország 2005 | SD™

GPS-navigációs szoftver Pocket PC-re

Plug & Go

as simple as that

Talán Ön is átélté már azt a kínos érzést, amikor hosszas autózás után rossz helyre érkezett, hibába nézte meg előtte a címet térképen. Vagy azt, amikor a belváros egyirányú utcáit követve egyre távolabb és távolabb került az eredeti úticéljától, és végül persze késve érkezett...

Az iGO GPS-navigációs szoftver biztos megoldást kínál Önnek, mert segítségével egyszerűbben és gyorsabban megtalálhatja úticélját, mint valaha.

Ahhoz, hogy átélje a háztól-házig navigáció feledhetetlen élményét, mindössze egy Microsoft Windows Mobile™ operációs rendszerrel működő kézziszámítógépre és az iGO Magyarország 2005 | SD™ memória-kártyára van szüksége.

A szoftver "Plug&Go", vagyis nem kell telepíteni és interneten regisztrálni. Az iGO kártya behelyezése után azonnal konkrét címekre kereshet, vagy útvonalat tervezhet. Az intelligens keresőrendszer segítségével néhány másodperc alatt összeállíthatja személyre szabott, akárhány pontból álló útvonaltervét. Ezek után az iGO önműködően elvezeti

Önt a megadott célpontokhoz. Menet közben használhatja a látványos két- és háromdimenziós térképnézeteket, vagy hagyatkozhat a magyarul beszélő navigátor utasításaira. Ha letér a megadott útvonaltól, az iGO magától újratervezi azt. Az "elkerülés" funkció használatával kizárhatja a tervezett útvonalból az akadályokat és a forgalmi dugókat. A bejárt utakat elmentheti, kedvenc úticéljaihoz akár egyedi ikont is rendelhet.

Az iGO GPS navigációs szoftver a jelenleg elérhető legpontosabb Magyarország térképet tartalmazza, így Ön több mint 3000 magyar településen utcánév és házszám alapján tájékozódhat.

i-go.com

Info vonal: **06 (1) 801-2830**

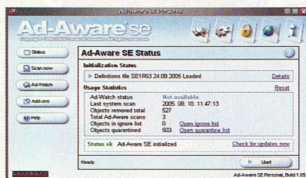
A részletes termékismertetőt és az iGO márkakereskedők elérhetőségeit megtalálja weboldalunkon.

REKLÁMELTÁVOLÍTÓ ALKALMAZÁS

INGYENES PROGRAM

Lavasoft Ad-Aware SE Personal Edition

Internetezés közben sajnos mindenképpen számolnunk kell azzal, hogy lépten-nyomon felugró hirdetésekbe, a képernyőn keresztülszó reklámokba botlunk. A felelős ilyenkor egy apró program vagy egy kód. Ráadásul az ilyesfajta szoftverek feladata sokszor nem is merül ki annyiban, hogy

AJÁNLJUK: azoknak, akik nem szeretnék, ha kémprogramok fűrkésznek internetezési szokásait

Rendszerkövetelmény:

Windows 98/ME/NT/2000/XP/2003

Tudás szint:

8/10, haladó

gyors keresés, könnyű kezelhetőség

néhány „kártevő” nem talál meg

megjelenítse a reklámokat, hiszen ahhoz, hogy valamennyire is személyre szabott hirdetésekkel „kaphassunk”, internetezési szokásainkról is kell adatot gyűjteni.

Ha ezt nem szeretnénk, hirdetés- és kémprogram-eltávolító programot kell használnunk. A Lavasoft, fizetés megoldásai mellett, az otthoni felhasználók számára egy ingyenes lehetőséget is kínál, az *Ad-Aware SE Personal Edition*-t.

Ez az eltávolító – szemben a díjköteles megoldásokkal – nem tartalmaz rezidens védelmet, más megkötéssel azonban nem kell számolnunk. A programot tehát minden esetben nekünk kell elindítani – érdemes lenne legalább egyszer. A veszélyesnek ítélt fájlok egy listába kerülnek, hogy kiválaszthassuk, mit szeretnénk és mit nem szeretnénk törölni közülük.

A definíciós fájl minden keresés előtt, de legalább hetente frissítsük! Végül pedig vigyünk figyelembe, hogy az ilyesfajta alkalmazások sohasem működnek 100%-os hatékonysággal, ezért ajánlatos 2-3-félt is használni belőlük!

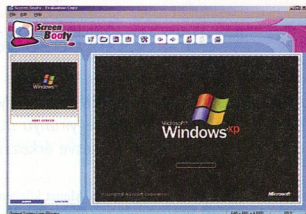
TWEAKER

Screen Booty

PRÓBAVERZIÓ

Manapság szinte valamennyi PC a jól ismert képpel indul: fekete alapon a Windows logó, alatta pedig a Windows XP felirat. Egy kis kreativitással, no meg persze a Screen Booty program segítségével azonban felülkerekedhetünk az egyhangúságon, és megváltoztathatjuk a bejelentkező képernyőt!

A Screen Booty elsősorban a kezdő felhasználóknak lehet nagyon praktikus, hiszen figyel a különféle paraméterekre, így a felbontás és a színmélység beállítása is automatikus, egyikkel sem kell külön vesződni. A képek BMP, JPG és GIF formátumúak lehetnek, kezelésükhöz pedig beépített képszerkesztőt is kapunk.

A Screen Booty profil (vagy ahogyan a programban nevezik: package) elven működik, ezért arra is lehetőség van, hogy különféle összeállításokat készítsünk, és azok között néhány kattintással egyszerűen változtathassunk. Az alkalmazás Windows XP alatt sajnos csak a fenti két beavatkozást engedélyezi. Windows 2000 esetében azonban megváltoztathatjuk a belépőtő szövegdozok külalakját, Windows 95/98/ME alatt pedig a kilépőskor jelentkező grafikon és a várakozó képernyőn is kedvünkre alakíthatunk.

AJÁNLJUK: azoknak, akik unják a Windows be-, illetve kijelentkezési küllemét

Rendszerkövetelmény:

Windows 95/98/ME/NT/2000/XP/2003

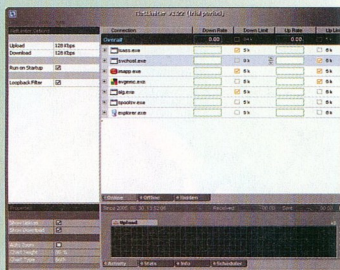
Tudás szint:

4/10, kezdő

beépített képszerkesztő

Windows XP alatt csak kevés dolgot változtathatunk meg

Ha egyetlen internetkapcsolatot több PC is használ, vagy egy PC-n számos olyan programot futtatunk, amelyeknek kell az internetelés, gondunk lehet a sávszélesség optimális elosztásával. Máskor azt kell megoldanunk, hogy a „streamingelő” webkamera által szolgáltatott anyag mindenképpen felkerüljön a netre.

Minden ilyesfajta esetben segítségünkre siet a NetLimiter. A találó nevű program beletapszik a tálcára, onnantól kezdve pedig minden pillanatban figyeli, hogy éppen mely más szoftverek használják az internetet (vagy a hálózati kapcsolatot). Internetkapcsolatunk maximális sávszélességének beállítása után a rendelkezésre álló erőforrásokat globálisan és alkalmazás szinten is szabályozhatjuk, ha tetszik, akár minden program más és más sávszélességet kaphat. A maximális fel- és letöltési értékeket egymástól függetlenül állíthatjuk be, mindet a (pillanatnyi) igényeinknek megfelelően. A sebességtértek beállítására szolgáló rész alatt egy grafikon segítségével a pillanatnyi kihasználtságról is képet kaphatunk. Ez azért praktikus, mert így láthatjuk, ha a sávszélességek elosztásán változtatnunk kell, mert mondjuk valamelyikünk internetezési szokásai megváltoztak.

A NetLimiter természetesen több hálózati csatlóalát is elbolydogul. Sőt, ilyenkor minden egyes adapterre megadhatjuk, hogy az internetes vagy a helyi zónához tartozik-e, hiszen felesleges lenne korlátozni a hálózat két számítógépe közötti forgalmat.

AJÁNLJUK: azoknak, akik egyetlen internetkapcsolatot több PC-n is használnak

Rendszerkövetelmény:

Windows 98/ME/2000/XP/2003

Tudás szint:

7/10, haladó

minden alkalmazásra külön értéket adhatunk meg

nem használhatunk vele együtt néhány fájlcsere-lőt (pl. DC ++)

Az ADSL-lel és Chellóval internetezők számára problémát jelenthet, hogy nagysebességű feltöltés esetén a letöltési sebesség a feltöltés sebességére esik vissza. A jelenség az adatátviteli jellemzőiből adódik: amikor számítógépünk megkapja az első adatsomagot, egy visszaigazolást küld a távoli számítógépnek, jelezvén, hogy jöhet a következő adag adat. Feltöltésnél nem tudnak kellő gyorsasággal rajtolni ezek a csomagok, és

végős soron ez vezet a lassuláshoz. Egy apró, ámde annál hasznosabb német programmal, a cFos-szal javíthatunk a helyzeten! A szoftver elsőbbséget ad a visszaigazolók csomagoknak, felgyorsítva ezzel kapcsolatunkat. Az alkalmazás egytűmmelkül valamennyi kábel- és DSL modellemel.

A cFos-nak meg kell tanulnia szokásainkat, amihez 10–20 órányi internetezésre van szükségünk. Ezután már letöltési sebességünk 98%-át élvezhetjük akkor is, ha notórius feltöltők vagyunk.

A cFos alapvetően kétféle üzemmódban képes működni: optimalizálhatja a letöltési sebességet vagy a ping időtartamát. Előbbi értelemszerűen üzemzerű letöltésnél hasznos, az utóbbi variáció előnyeit pedig internetes játékokkal élvezhetjük ki.

A 2-es verzióval még egy módos szabályozhatjuk internetforgalmunkat: prioritást adhatunk az egyes alkalmazásoknak. Az angolul Traffic Shaping-nek nevezett eljárással könnyen megoldható, hogy míg a háttérben valamilyen fájlcsereelő alkalmazás fut, akkor is villámgyorsan tölthessük le leveleinket, vagy éppen nagy sebességgel internetezhessünk.

AJÁNLJUK: azoknak, akik notórius internetezőknékné vallják magukat

Rendszervetelmény:

Windows 98/ME/2000/XP/2003

Tudás szint: 9/10, haladó

alkalmazásprioritás

csak akkor működik, ha a PC fátya a www.cfos.de weblapot

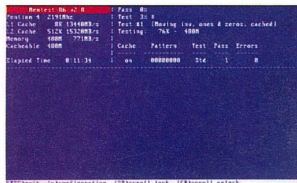
DIAGNOSZTIKAI SZOFTVER

MemTest86+ 3.2

INGENYES PROGRAM

A memóriamodulok közül sokan az olcsóbb, nevenincs vagy a Brand jelzővel illetett (márkás, pl. Samsung vagy Infineon chipet tartalmazó noname) modulokat választják, amelyek között nagyon sok a hibás termék. (Hibásnak akkor mondunk egy modult, ha nem öri megbízhatóan az információt.) A hibás memóriamodul rendszerint átmege a BIOS tesztjén, és a PC is elindul vele. Gyanakodni akkor kezdhetünk a memóriamodulokra, ha a hiba mindig máskor jön elő, vagy ha minden esetben más a hibajelenség. Valószínűsíthetjük a memória hibáját akkor is, ha a vadonatúj számítógép esetében a Windows telepítése sehogyan sem sikerül (a telepítő szerint hibásak a fájlok a gyári CD-n, vagy állandóan kék hibát kapunk).

Hogy biztosak legyünk a dolgunkban, egy memóriasztelő alkalmazást kell használnunk. Az egyik legnépszerűbb minden bizonnyal a *MemTest86*. Az ISO fájlként is letölthető, tehát CD lemezezre írható program saját operációs rendszerrel működik, és indítás után egyből nekilát a memória teljes ellenőrzésének. Némi információval is szolgál

alapkészletre, a processzorra, valamint a RAM és a cache memóriák sebességére vonatkozóan, ám ezek inkább kozmetikai apróságok, valójában nem hasznosak. Amit figyelniünk kell, az a képernyő közepén található hibalista, amely jó esetben egy teljes ellenőrzési ciklus után is üres marad.

AJÁNLJUK: mindenkinek, hiszen memóriamodul nélkül gép aligha működik

Rendszervetelmény:

Tudás szint: 5/10, közepes

hatékony hibakereső eszköz

figyelni kell, hogy mikor van vége az ellenőrzésnek

SEGÉDPROGRAM

Clipboard Express Pro

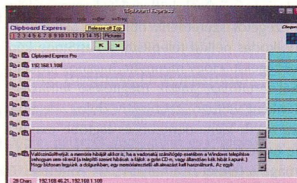
PRÓBAVERZIÓ

Az szinte biztos, hogy a vágólapot mindenki sokszor használja. A vágólap azonban többnyire csak egy gyors másolás-beillesztés, vagy kivágás-beillesztés műveletorban vesz részt. Pedig egyéb lehetőségek is adottak, s ezt mi sem bizonyítja jobban, minthogy számos, a vágólap kezelésére szakosodott alkalmazás készült már.

Az egyik legjobban sikerült szoftver a *Clipboard Express Pro*, amely elsősorban akkor lehet segítségünkre, ha gyakran dolgozunk oly módon, hogy ismétlődő szövegrézeket vagy képeket kell egyik-másik helyre beszúrunk.

A Clipboard Express Pro tizenötféle szettet (és a képeket), az egyet belől pedig 10 szöveget képes kezelni. A csoportoknak, a könnyebb tájékozódás érdekében, nevet is adhatunk. Az egyes mezőket feltölthetjük kézzel, vagy drag-n-drop módszerrel is.

A vágólapot ezután sokkal egyszerűbben használhatjuk. Egyrészt a szövegdoboz melletti Copy gombra kattintva feltölthetjük azt, illetve arra is lehetőségünk van, hogy az adott szöveget az egér segítségével egyből a

célalkalmazásra húzzuk. A Fix on Top gomb megnyomása az eredményezi, hogy a szövegablak mindig felül marad, így még azzal sem kell bajlódniuk, hogy minden művelet előtt megkeressük a tálcán a Clipboard Express programját.

AJÁNLJUK: azoknak, akik sokszor használják a vágólapot

Rendszervetelmény:

Windows 98/ME/NT/2000/XP/2003

Tudás szint: 7/10, haladó

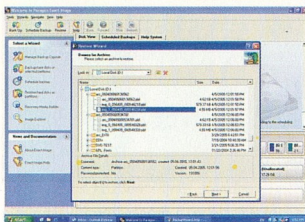
sokféle szolgáltatást nyújt

kicsit kényelmetlen kezelni

ADATARCHIVÁLÓ

Paragon Exact Image 7.0

DEMÓ VERZIÓ

A Paragon Exact Image tökéletes „képet” készít merevlemezeinkről és adatokról, majd ezt biztonságban eltárolja, és persze szükség esetén vissza is állítja adatainkat/rendszerünket. Egy átlagos felhasználó számára a Windows beépített „rendszer-visszaállítás” talán elég, ha azonban komolyan vesszük az adatbiztonságot, akkor mindenképpen érdemes ehhez vagy egy hasonló szoftverhez fordulnunk. A feladat komolysága és a szoftver megbízhatósága ellenére a kezeléssel roppant egyszerű: négy fő feladatot (biztonsági „kép” készítése, üzemzet frissítés,

biztonsági beállítások, valamint visszaállítás) tudunk elvégezni négy varázslón, illetve programszekción belül. Ezekből talán csak a biztonsági beállítások (Backup capsule) rész érdemel fokozottabb figyelmet, nem mindegy ugyanis, hogy merevlemezünk melyik részére (esetleg melyik merevlemezünk-re) szánjuk a „biztonsági kapszulát”, ahol adataink mintegy hibernálva csücsülnek majd, mindenféle káros behatásól védetten.

A demó verzió tökéletes arra, hogy eldöntsük, megéri-e befektetni egy ilyen alkalmazásba. A szoftver 40 dolláros árát tekintve elmondhatjuk, hogy igen, hiszen adataink biztonsága mindennél drágább... 40 dollár pedig nem is olyan nagy ár a nyugalomért.

AJÁNLJUK: azoknak, akik fontos adatokat tárolnak, magánszemélyeknek, kis és közepes cégeknek egyaránt

Rendszerkövetelmény:	Windows XP
Tudásszint:	8/10, haladó
+	számos remek, adatbiztosító funkció
-	komolyabb szinten használva nem árt, ha haladók vagyunk

KÉPNÉZEGETŐ

FastStone Image Viewer 2.15

INGYENES PROGRAM

Ha igazán remek küllemű és ingyenes képnézegetőt szeretnénk otthonra, akkor gondolkodás nélkül telepítsük a FastStone képnézegetőt. Hogy mennyire hasznos funkciókat tartalmaz, annak megítélése felhasználónként változó, szubjektív dolog, de hogy az egyik legmodernebb és legtöbb extrával felturbózott szoftvert kapjuk, az biztos. Már maga a felület is amolyan „XP”-s, izléses és áttekinthető, egérmozgatásra előbukkanó toolbar-ok, digitális nagyító (!) funkció, több mint százötven átúszatás-effektus, dropshadow és minden egyéb, ami a szakmai grafikus szlengben „eye-candy” névre hallgat. (Durva fordításban a „szem cukorkáját”

jelenti, így talán már érthető...) Persze a rengeteg látványos funkció felül jó pár hasznos dolgot is zsúfoltak a szoftverbe, ezek azonban meglepő módon nem annyira a képek nézegetésénél, hanem inkább editálásánál találhatók. Persze nem egy Photo-shop, de azért elég jó resize/crop/correction és egyéb funkciókat tartalmaz, mindazt, amire egy átlagos képnézegetőn belül szükségünk lehet. A kötegelt konvertáló és -átnevező (Batch image converter/resizer) pedig kifejezetten jóra sikerült. Vörösszemeltávolító modul is kapunk, de ez csak amolyan házi használatra szánt verzió.

AJÁNLJUK: azoknak, akik digitális képeiket számítógépen tárolják, szeretik a látványos szoftvereket és az érdekes funkciókat

Rendszerkövetelmény:	Windows XP
Tudásszint:	6/10, közepes
+	szép felület, érdekes funkciók, ráadásul mindez ingyenesen!
-	pár funkció inkább csak szép, de nem hasznos

Joggal kérdezhetjük: minek már megint egy újabb képnézegető, az ACDSee vagy az IrfanView mellé? Nos ez a kérdés valószínűleg a FireGraphic fejlesztőinek is ott motoszkálhatott a fejében, hiszen a nyolcas számot viselő legújabb verzióban megpróbálták a már előbb is említett két egyeduralkodó szoftver jó tulajdonságait egyesíteni. Lássuk!

A fejlesztők semmit nem bíztak a véletlenre, képeink nézegetéséhez és rendszerezéséhez rengeteg opció találhatóunk az alkalmazásba zsúfolva. A hagyományos „slide-show” alapú megtekintést választva ez rögtön szembetűnővé válik: itt a képek sorrendjét és egyéb alapvető dolgokon kívül ugyanis képaláírásokkal (caption) is láthatjuk a fotókat, és persze az aláírások szintjét és betűtípust is szabadon változtathatjuk. A megjelenítés lehet teljes képernyős vagy ablakos, a képek sorrendjét is szabadon változtathatjuk (persze lehet véletlenszerű is) – egyszerűen valóban „szabad kezett” kapunk a diavetítés összeállításakor. És a slide-show még csak egyetlen opció volt a sok közül!

A Nyomtatás menüben is kellemes meglepetések érhetik a felhasználót: a szokások mellett itt olyan funkciók is vannak, mint a Smart arrange, aminek a segítségével a szoftver a lehető legjobb módon tölti ki különböző méretű fotókkal a nyomtatásra szánt lapot.

Ha nemcsak nézegetni, illetve kinyomtatni akarjuk fotóinkat, hanem a rendet is szeretjük, akkor az Organize opció segítségével rendszerezhetjük a gyűjteményt. Egyetlen gombnyomással készíthetünk fotó-CD-t is (Burn Photos onto A Disc), s ez jóval kényelmesebbé teszi a fotók publikálását, mintha egy külön röföszoftverrel kellene dolgoznunk.

AJÁNLJUK: azoknak, akik sok képet tárolnak PC-jükön, s szeretik az egyszerű, de sok funkcióval felruházott szoftvereket

Rendszerkövetelmény:	Windows XP
Tudásszint:	4/10, kezdő/közepes
+	rengeteg funkció, érdekes újítások
-	talán túl sok is a funkció

Adatbázis-kezelő szoftverek	Feljesztő rendszerek	Operációs rendszerek	Egyéb szoftverek
ACCESS 2003 / Újraédesítés 59 900,- / 28 700.-	Borland C++ BuilderX Developer 253 000,-	Windows XP magyar OEM 31 900,-	Adobe Audition 1.5 for Win 87 500.-
Clipper 5.3 (License + CD) 59 900.-	Borland Delphi 2005 Prof. 253 000,-	Windows 2000 Prof magyar OEM 31 992,-	Adobe GoLive 7.0 CS for Win 139 300.-
Crystal Reports 11.0 Prof. 159 200.-	InstalShield X Professional V11 349 900,-	Windows 2003 Sv. Std. Hun. Lic. + 5 Cal 206 400.-	Macromedia Dreamweaver 8 99 900.-
Crystal Reports 11.0 Developer 169 900.-	Macromedia RoboHelp Office X5 232 300.-	Windows SBS 2003 Standard + 5 CAL 132 900.-	Macromedia Flash 8 99 900.-
Direct Oracle Access Object 37 000.-	Macromedia Director MX 2004 289 900.-	Novell NetWare 6.5 SBS (5 user) 119 900.-	Macromedia Studio 8 Spec. 141 200.-
FileMaker Professional 7.0 67 900.-	MISDN Professional 7.0 (1 év előfiz.) 324 900.-	Red Hat Linux Fedora Desktop Kit 14 620.-	Macromedia WEB Tools MIX Bundle 39 900.-
MS Visual FoxPro 9.0 Prof. (license + CD) 117 400.-	PL/SQL Developer 6 (letöltendő vált.) 37 900.-	SUSE LINUX 9.3 Prof. International 15 840.-	MS FrontPage 2003 magyar 44 400.-
MS SQL Server 2000 Developer Kit 13 400.-	Visual BASIC .NET Standard 329 900.-	SUSE LINUX Enterprise Server 9 (Aktív) 23 992.-	MS Money 2005 for Win32 7 400.-
Szövegszerkesztők, editorok	Visual BASIC .NET Standard 29 992.-	VMWare 5.0 Workstation (dóbozos) 49 992.-	Profants Linux CD2 (2000 TTF) 11 900.-
MS Word 2003 Hun./ Újpr. 54 900.-/23 800.-	Visual Studio .NET Prof. (License + CD) 172 400.-	Segédprogramok, kommunikáció	MathCAD 12 for Windows 304 600.-
MS Word 2003 magyar helyírás-ell. 17 900.-	Visual Studio .NET Prof. Upgrade 147 900.-	ARJ 2.82 for DOS (Híresítvény) 12 400.-	MS Project 2003 for Win32 magyar 134 200.-
MultiEdit 9.1 for Win32 7 400.-	XMLSPY 2005 Professional Ed. 113 900.-	BrightStor ARCserve Backup v11 Win. 174 400.-	MS Project 2003 for Win. 114 900.-
TextPad 4.7 for Win32 7 400.-	Grafika, képfeldolgozás, CAD	eTrust Antivirus v7 - 1 user 12 900.-	Surfer 8.0 for Win. 135 800.-
Ultra Edit 11.0 for Win32 (új) 9 800.-	ACDSee32 7.0 for Win32 (License + CD) 9 400.-	FAR Manager 7 880.-	Szufficit Light Számológép Rendszer 11 200.-
Kiadványkészítő programok	Adobe Creative Suites 2.0 Premium 368 400.-	FilePrint 5.29 Single user 12 500.-	Prezic Raktár nyilvántartó 6 240.-
Adobe Acrobat 7.0 HUN Standard 101 600.-	Adobe PhotoShop 9.0 CS2 Win 182 700.-	F-Secure AntiVirus 2005 (1 User) 11 200.-	REVOLUTION Számia vezérlési Std. 39 992.-
Adobe Creative Suites 2.0 Std. (InDesign, PhotoShop, Illustrator CS) 289 400.-	Adobe Premiere Pro 1.5 for Win. 217 400.-	GetRight 5.0 Single user 7 400.-	Küles-Szolnoki Készlet és Számíta 78 000.-
Adobe FrameMaker 7.1 Win. 307 200.-	Adobe Photoshop 6 Premiere Elements 34 900.-	Kaspersky Anti-Virus for Linux (1 user) 11 800.-	Útinfó 1.4 for PC (Mo. útvaltoztervez) 19 920.-
Adobe InDesign 4.0 CS (Új) 251 900.-	Adobe Video Collection 2.5 Std. 375 900.-	McAfee Internet Security 7.0 11 992.-	Egyéb ügyviteli programok
Adobe PageMaker 7.0 for Win. 190 600.-	AutocAD LT 2006 (Újpr. 279 000.-/81 200.-)	McAfee VirusScan 9.0 Home 7 400.-	Néhány multimédia CD
Corel Ventura 10 (Újpr. 196 900.-/81 900.-)	CorelDRAW 12 Win. Special 97 800.-	Nero Burning ROM v6 15 992.-	Angol-magyar Országh nagyzótár 15 192.-
Adobe PageMaker 7.0 for Win. 190 600.-	CorelDRAW 12 Upgrade 71 400.-	Norton Antivirus 2005 /Up. Hun. 9 992.-/8 640.-	Britannica Hungarica Világenciklopédia 15 992.-
Corel Ventura 10 (Újpr. 196 900.-/81 900.-)	Corel KnockOut 2 (maszalkó szoftver) 18 990.-	Norton Ghost 9.0 / Upgrade 17 200.-/12 900.-	Lopva Angolul 1./2./3. (egyenként) 1 592.-
MS Publisher 2003 Win32 magyar 39 700.-	DesignCAD Express v15 24 900.-	Norton Internet Sec. AntiSpwy. 2005 Hun.18 400.-	Learn to Speak English 9.0 (magyar) 11 992.-
QuarkXPress 6.5 for Win32 Intern. (akció) 286 700.-	Grapher 6.0 for Windows (Új) 68 400.-	Norton SystemWorks 2005 Upgrade 13 200.-	Manó Angol /Manó Német 3 192.-/3 192.-
PDF transformer (PDF-ből Word, Excel) 10 500.-	PaintShop Pro 9.0 Win. 31 200.-	Norton SystemWorks 2005 Premier 25 600.-	MoBiMouse Pro.15 (240 000 szó) 15 000.-
PDF Converter Professional 3.0 18 000.-	SmartDRAW 7.0 Suite / Újpr. 60 900.-/19 920.-	Norton pcANYWHERE (Híresítvény) 71 000.-	Német-magyar nagyzótár 15 192.-
PDF Reader Pro 7.0 (OCR program) 29 992.-	TurboCAD 10.0 Deluxe for Win. 27 400.-	Panda Antivirus 2005 Internet Security 17 912.-	Angol-magyar Országh nagyzótár 15 192.-
Recognita Omnigame Pro 14 (Akció) 27 920.-	Ulead DVD MovieFactory 4.0 DiscCreator27 000.-	Partition Magic 8.0 / Újpr. 16 600.-/13 600.-	Emmülástok / Észak-Amerika 2 392.-/2 392.-
Kövidi programcsomagok	Ulead CD & DVD Picture Show 3 Deluxe 14 800.-	RAR WinRAR 3.41 (1 user) 8 500.-	Gépirás óktató 2 360.-
MS Office XP magyar (Akció) 59 900.-	Ulead MediaStudio 7 74 900.-	Virtual CD v7.1 Single user (Új) 11 000.-	KeszTNEKED (kresz-óktató) 4 792.-
MS Office 2003 Prof. Hun. / Újpr.107 900.-	Ulead Cool3D Studio 23 992.-	Total Commander 6.0 8 900.-	Magyar értelmező kézikönyv 7 192.-
MS Office 2003 SE Ed. Hun. (Akció) 61 900.-	Ulead Video Studio 9.0 25 900.-	Veritas Backup Exec v10 139 400.-	Manó Informatika /Manó IC 3 192.-/3 192.-
MS Works Suite 2005 25 000.-	Visio 2003 Prof. /Standard Hun. 111 900.-/57 900.-	WinByte CRTSecure CRT 10 500.-/26 900.-	Manó Nyelvtan 1./ 3 192.-/3 192.-
SpringOffice 2004 Prof. (magyar) 15 992.-	Xara 3D v5.0 /Webstyle 4 14 900.-/24 900.-	WinFax Pro 10.0 / Upgrade 23 400.-/14 200.-	Manó olvasás 1. 3 192.-/3 192.-
WordPerfect Family Pack 5 20 900.-	XNView Deluxe v2.0 5 992.-	WinZip 9.0 for Win16/Win32 7 992.-	Várak, kastélyok, legendák 1. 2, 3 DVD 7 800.-

Adobe Creative Suite Prem. 2 HU +

Wacom Intuos3 A5

MS Office 2003 Small Business (magyar)

368 400 Ft + áfa

61 900 Ft + áfa

Ismeretterjesztő CD-k, játékoszftverek nagy választékban

Nyitva tartás: hétfő - péntek 8.30-17 óráig

Megmondtuk, hogy imádná fogja. Hát még a könyvelője.

LIBRA3S for SAP Business One megoldás-csomag. Egyedülálló módon egyesíti az SAP piacvezető technológiai hátterét, logisztikai és értékesítési szoftverét – a LIBRA 20 éves, a hazai pénzügyi és számviteli szakáskozhoz tökéletesen alkalmazkodó megoldásával. Több száz kis- és középvállalati felhasználó napi munkáját, és cégeik sikerét segít!

Bővebb információ: www.mve.hu/sbo vagy 06-1-372-3333.

Black & White 2

KIADÓ: ELECTRONIC ARTS
FEJLESZTŐ: BLACK & WHITE STUDIOS

A *Lionhead* már közel négy éve dolgozik keményen a *Black & White 2*-n. Nem aprózzák el a dolgot: a koncepciót kívül mindent messzire hajították az első részből, és megduplázott programozó- és grafikuslegénységgel ügyködnek a játékon. Szerencsére a várakozásnak lassan vége, hiszen nemrég egy kipróbálható verzióval gazdagodtunk, amelyben a játék első négy szintje szerepelt.

Ahogy az első részben, úgy most is egy ősi álmából ébredt iszton alakultunk, és nagyjából az irányítás is azonos – elég az egérrel motoszkálni, azzal irányíthatjuk egész birodalmunkat. Első feladatunk legfőbb társunk, a titánunk kiválasztása lesz. Ugyan ekkor még csak kölyökállatok közül mazzsolázhattunk, a lények már ilyenkor is legalább öt méter magasak. Négy ilyen lény, a tehén, a majom, a farkas és az oroszlán közül választhatunk, akik teljesen eltérő jellemmel rendelkeznek.

A bemutatkozó szíjzen hasonló kihívásokkal vár ránk, mint amilyenekkel az első részben is találkozhattunk: kertbe gurult óriási sziklát kellett eltávolítanunk, eltorlaszolódtott folyónak kellett szabad utat engedni

teni a működő gazdaságot, fel kell húzni a védőfalakat, aztán rá lehet állni a hadakozásra. Néhány jókora sereget felállítva, plusz a titánomat felhasználva egész jól tudtam teljeskedni. Miután ezzel a havas pályával végeztem, jött az utolsó sziget. Ez már

elég méretes volt ahhoz, hogy a saját tempóban tudjak fejlődni. Természetesen lényünk is rengeteg változáson ment át az előző rész óta, már nem olyan gyámoltalan figura, mint az első részben. Eleinte a derék jószág persze minden kérdésével hozzánk fordult, de miután pár alapdologban eligazítottuk, magára talált, és egész jól elvan odafigyelés nélkül is.

stb. Az idilli hangulatnak hamar vége szakadt, hiszen az azték seregek lerohanták a mi fővárosunkat. Ugyan néhány ügyes trükkkel sikerült pár tucat katonát kivégezni, amikor megjelent egy teljesen kifejlett gorilla-titán, minden reményünk odaveszett.

A második szigetre maroknyi, kicsit még füstszagú peonnal, no meg derék tanácsadóinkkal érkezünk meg. Ez a helyszín lényegében a városépítést és az RTS-részt mutatta be. Persze az első részben is kellett házakat megtemplomot építeni, de ez most aprókésoan ki van dolgozva: közel 60 épületet rakhatunk le. A faluépítést végeztével megnyílt előttem a harmadik sziget, ahol egy vérszomjas viking hadurat kellett legyőzni. Itt rövest ki kell épí-

Mindenképpen kiemelném a megvalósítást, amitől távra maradt a szánk. A leglátványosabb vonás továbbra is az, hogy a fűszalak között másképp hangyáktól egészen a felhők fölé ki lehet zoomolni. De megemlíteném lényünket, aki teljesen emberi arcki-fejésével is levett a lábunkról. Katonáink a hadjáratok közti szünetben gyakorlatoznak, eszténként táborított raknak, és úgy kártyáznak vidáman, a városban pedig a gyerekek rohangálnak a titán lábai között. Nehéz lesz kívánni a megjelenésig hátralevő heteket!

Dungeon Siege 2

KIADÓ: MICROSOFT
FEJLESZTŐ: GAS POWERED GAMES

A *Microsoft*ot lehet ugyan szidni üzletpolitikája miatt, de tény, hogy a cég rengeteg igényes játék létrejöttében segédkezett kifogyhatatlan anyagi háttérrel. Ilyen volt a *Dungeon Siege* első része, amely a valaha készült legjobb fantasy hack'n slash játékok között van, ám a *Diablo 2* sikerét nem tudta megközelíteni. Épp ezért a második részben *Chris Taylor*, a rajongókat meghallgatva és a tanulságokat levonva komoly változásokat eszközölt.

A játék legnagyobb eltérése a *Diablo*khöz képest, hogy teljes kalandozócsapatot irányíthatunk a küldetések során. Csak első karakterünket alakíthatjuk ki kezdéskor, a csapat többi tagja fokozatosan csatlakozik hozzánk. Mindenkinél mi határozzhatjuk meg, milyen irányba fejlődjön tovább, milyen képességeket fejlesszen ki, hogyan harcoljon. Igazából egyetlen apróságba tudok csak belekötni: nekem egyszerűen nem volt erőm három-négyenél több kalandozó teljes körű pályogatására, így a többiek helyét in-

kább az öltöztetést nem igénylő szerzetekkel (pl. harci állatokkal) töltöttem fel.

A grafikus motor ismét szépen jeleníti meg a legkülönbözőbb fantasy helyszíneket. Harcoljunk kazamaták mélyén, havas fennsíkokon vagy sűrű erdőben, a motor mindenhol szép textúrákkal dolgozik. A zene az elődhoz hasonlóan ismét fantasztikus lett: *Jeremy Soule* ismét bezionnyította, hogy még mindig a világ legjobb zeneszerzője. A *Dungeon Siege 2*-n maximálisan látszik, hogy készítői profi, mindenre odafigyelő veteránok voltak. Sajnálom, hogy ezúttal csak az egyjátékos módra koncentrált *Chris Taylor* csapata, de bátran állíthatom, hogy nagyon hosszú idő óta ez az első olyan játék, amely minden tekintetben felér a *Diablo 2*-höz.

FIFA 06

KIADÓ: ELECTRONIC ARTS
FEJLESZTŐ: EA CANADA

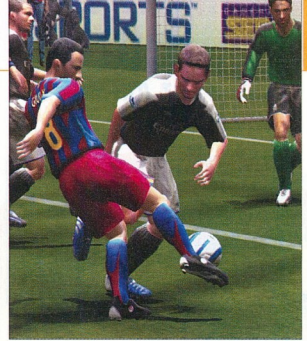
Nagyon kíváncsi voltam rá, hogy idén mit tudnak még kitalálni a FIFA-sorozat készítői – a nyilatkozatokban ugyanis legfőképp a foci szeretetéről, ünnepléséről ejtettek szót... Szó mi szó, az ünnepi hangulattal nincs baj. Végre megint igazi tévéfelvételekből álló introja van a játéknak, ráadásul ez minden eddiginél felemelőbb hangulatú, a főmenüben pedig emlékezetes gólok rádió-kommentárjai várnak ránk.

Legnagyobb sajnálatomra a tavasszal megjelent BL-játék sztori-módja nem tért vissza az új részben, ehelyett van egy felbőgött menedzser-mód, ahol 15 éven keresztül vezethetünk egy csapatot, szabályozva minden apróságot. Itt csapatunk kiválasz-

tása után szponzort kell szerezni (a Nemzeti Sport is elérhető), ügyelnünk kell a jegybevételekre, és fejlesztenünk kell az edzői gárdát, a stadiont.

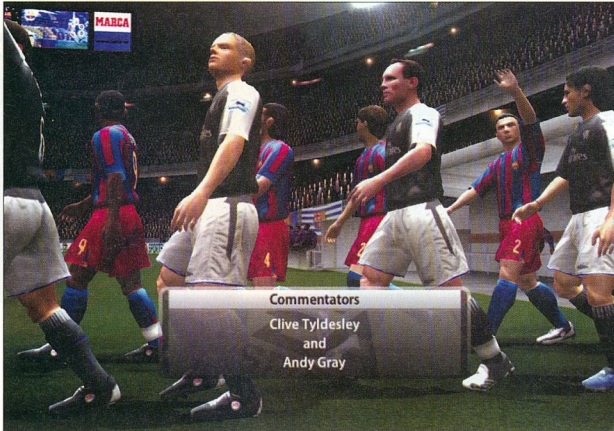
Van több száz új mozgás, olyanok, mint a labda fedezése, a lökdösődés, saját magunk szöktetése vagy éppen a kényszerítőzés. A bevethető taktikákat megint megújították, ám a gyakorlatban csak a lesreállítást tudtam rendesen alkalmazni. A ponttrágások rendszere sokat egyszerűsödött tavaly óta:

csak egy piros nyilat kapunk – ezt kell beáryoznunk, és megnyomni a beadás vagy a kapura rúgás gombját.

Mivel a fejlesztőknek évente kell kirukolniuk egy-egy új FIFA-résszel, nem várható el, hogy minden rész új grafikus motort kapjon – de az, hogy már négy éve ugyanúgy néz ki a játék, az elég gáz. Az idei verzióban mondjuk koszolódik a ruha, és van néhány új ünneplési animáció, de például a közönség minden meccsen ugyanolyan ocsmány barnászürke papíremberekből áll...

Rossz játéknak abszolút nem lehet a FIFA 06-ot nevezni. Én azonban kicsit csalódtam benne, több újítást vártam. A kórítés mesteri, tényleg a foci szeretetéről szól minden, az edzős játékmóddal sincs különösebb baj, csak valami hiányzik... Remélem a még be nem jelentett, de biztosan készülő *World Cup 2006* szintén ilyen kényeztető alkotás lesz...

Commentators

Clive Tyldesley
and
Andy Gray

KIS HÍREK

DEAD OR ALIVE 4

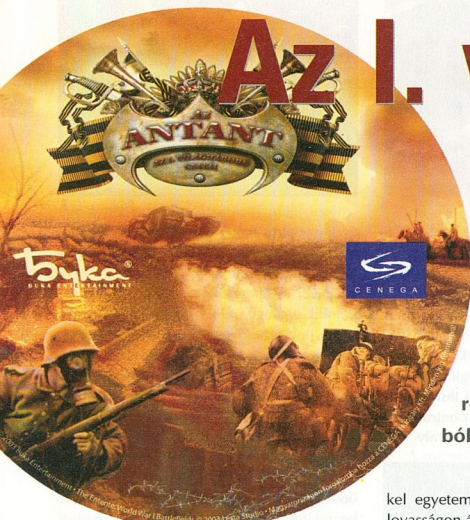
Az első Xbox indulásakor az egyik legnépszerűbb játék a *Dead or Alive 3* volt – az Xbox 360 pedig a *Dead or Alive 4* gyelel indul csatába. Az elképesztően gyönyörű verekedős játékban legalább nyolc új karakter lesz, tucatnyi új helyszín és persze rengeteg megnyitható, titkos dolog. A harcrendszer kicsit megváltozik, sokkal realisztikusabbnak tervezik, amit az elmosódottságért felelős motion blur effekt is segít.

UNREAL TOURNAMENT 2007 A PS3-RA

Az *Unreal* játékokért felelős Epic nem kivételezik egyik konzolgyártóval sem, mindenki kap egy exkluzív (a PC-t nem számítva) programot is. *PlayStation 3*-ra az *Unreal Tournament 2007* készült, a rendkívül népszerű online FPS következő része. Az új fegyverek mellé 18 jármű társul, ezeket az eddigieknél akár ötszörte nagyobb, a pillanatnyi állástól függően változó pályákon is bevethetjük.

Angol eladási toplista (augusztus 20–27.)

Battlefield 2	Electronic Arts
Football Manager 2005	Sega
The Sims 2 University	Electronic Arts
The Sims 2	Electronic Arts
Half-Life 2	Vivendi Universal
Championship Manager 5	Eidos
Guild Wars	NCSOFT
Battle for Middle-Earth	Electronic Arts
World of Warcraft	Vivendi Universal
Rome: Total War	Activision

I. világháború csatái

1914. június 28-án a bosnyák főváros, Szarajevó központjában Gavrilo Princip agyonlőtte az osztrák-magyar trónörökös, Ferenc Ferdinándot és feleségét. E pisztolylövésekkel vette kezdetét az emberiség addigi legvéresebb konfliktusa, az első világháború, amelyet most újból átélhetünk Az Antant című játék jóvoltából.

Négy hosszú éven át rengett a föld a becsapódó aknáktól és lövedékektől, az eget füst és hamu sötétítette el. Soha még fegyveres összecsapásban nem vettek részt annyian földön, vízen, levegőben, sőt még a víz alatt is, mint ez alatt a négy év alatt. Ekkor használtak először tömegpusztító fegyvereket is... Most – igaz, csak egy játék erejéig – alkalmunk nyílik megváltoztatni a történelem menetét.

Több mint játék

Az *Antant* egy valósidejű stratégiai játék. Miután kiválasztottuk a játékban szereplő harcoló felek egyikét – Franciaország, Németország, Oroszország, Ausztria-Magyarország és Anglia közül –, a szóban forgó nemzet hadserege máris az irányításunk alá kerül, a legváltozatosabb katonai egységek-

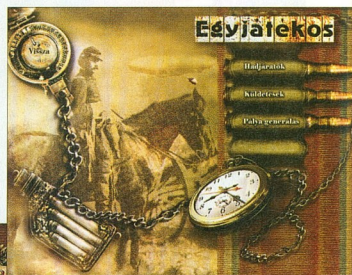
kel egyetemben (a gyalogságtól kezdve, a lovasságon át, egészen a csatahajókig). A játékban előforduló valamennyi katonai egységet a történelmi hűség jegyében dolgozták ki, a korabeli dokumentumok és archív fotók alapján. Minden egyes hadban álló nemzetnek megvannak a sajátosságai, így egyedül rajtunk áll, hogyan tudjuk kihasználni az egyes államok hadseregében szolgáló egységek erősségeit és gyengeségeit.

Néhány szóban a játékról

- Korabeli, archív dokumentumok alapján megtervezett katonai egységek és fegyverek;
- Egyszerre akár 80 ezer egység a térképen;
- Az egységek a térkép szinte valamennyi objektumában elrejtőzhetnek, és meg is tudják védeni azokat;
- Ismert és kevésbé ismert történelmi ütközetek újrajátszása; Részletes térképek

- Bonyolult, szerzteágazó fejlesztési rendszer;
- Testreszabható katonai és gazdasági tanácsadók;
- Aprólékosan kidolgozott 3D-s tájak;
- Számos különböző típusú katonai egység (a gyalogságtól egészen a csatahajókig);
- Hálózati játék lehetősége, egyszerre akár nyolc játékosal helyi hálózaton (LAN) és az interneten egyaránt.

A játékban a gazdasági oldal megteremtéséről a különböző nyersanyagok – fa, vas, arany, elektromosság, olaj és élelmiszer –, a teljesen korhű termelőegységek, valamint szerteágazó fejlesztési rendszer gondoskodik. Tanácsadók segítenek kézben tartani a gazdasági és hadászati fejlesztéseket. Ezek a tanácsadók a fejlesztéseken, a nyersanyag-gazdálkodásban és a természetben nyújtanak felbecsülhetetlen segítségét.

Az első világháború szinte valamennyi jelentősebb összecsapásban részt vehetünk, bármelyik oldalon. Ezáltal többet megtudhatunk a történelem nagy csatáiról és azok kimeneteléről, és „megváltoztathatjuk” a történelmet. A játékban a hadszíntereket ábrázoló térképek összesen több mint ezer különböző objektum és 80 ezer egység

található, részletesen kidolgozott tájakon, 3D-s atmoszferikus hangokkal kísérve.

Egy minden részletre kiterjedő fegyverlexikon is a rendelkezésünkre áll ahhoz, hogy jobban beleéssük magunkat a történelembe. Mint ahogyan az egy magas rangú tábornokhoz illik, akin egy nemzet sorsa áll vagy bukik.

Nyersanyagok

A játékban ötféle nyersanyagot, illetve erőforrást használhatunk, és persze az elektro- mos áram is fontos tényező. Nyersanyagok kellene az épületek felépítéséhez, az egységek kiképzéséhez, valamint ellátásához. Gyártásukhoz és helyreállításukhoz speciális típusú épültre is szükség van.

A legtöbb épület felépítéséhez és a leg- erősebb egységekhez mindenkéltül aranya kell szert tennünk. A hadsereg fenntartásá- hoz és a *Tudományos Akadémiákon* folyó tudományos kísérletek lefolytatásához is szükség van az aranyra. A munkások a fel- színen is látható aranylőhelyeken felépült aranybányákból nyerik ki az aranyat. A tu- dományos akadémián és a közvetlenül a bá- nyákban elérhető fejlesztések révén növel- hető a kitermelési ráta.

Természetesen élelemre is szükség van, mégpedig a népesség fenntartására (vala- mennyi egység adott mennyiségű élelmis- zert fogyaszt adott idő alatt), az új egységek besorozására, valamint az akadémiákon dolgozó tudósok és mérnökök táplálására. Az élelem a *Magtár* körül elterülő szántóföl- deken terem, és innen is kell betakarítani. A

földművelés fejlesztése szintén a tu- dományos akadémia hatáskörébe tartozik. Az épületek létrehozására faanyagról is gondoskodni kell. A fakitermelés és fel- dolgozás a *Fűrészmalomban* történik. A Fűrészmalmot minden esetben fák közle- lébe és más fűrészmalomtól kellő távol- ságban kell felépíteni. A munka csak az után kezdődhet el, hogy munkásokat kü- lünk a Fűrészmalomba.

A háborúban (illetve a játékban) olaja is igény van egyes épületek felhúzásá- ban, különféle katonai egységek fenntar- tásában, kiképzésében stb. Az olajat az

Teljes verzió a CD-n

Az *Antant* című játék tel- jes magyar nyelvű verzió- ját megtalálják CD- és DVD-mellékletünkön.

hiányában az egységek ki- képzése és létrehozása, vala- mint a fejlesztések sokkal több időt vesznek igénybe, mint egyébként. Az egyes nyersanyagokhoz nemcsak a munkások se- gítségével juthatunk hozzá, hanem katoná- ni „közreműködésével” is. Ugyanakkor azt sem szabad elfelejteni, hogy a katonák fele olyan gyorsan dolgoznak, mint a munkások. Az egységek előállításához és fenntartásá- hoz egyaránt nyersanyagokra van szükség. Minden egyes puská- vagy ágyúlövés csök- kenti például a vaskészletet. A gyalogsági és lovassági egységek legtöbbje vas-, vágó-, il- lve szűrőfegyverrel is rendelkezik.

Hálózati játék

A játékot helyi hálózaton (LAN) és interneten is játszhatjuk. A hálózati játékban egyszerre akár nyolc játékos is részt vehet.

Olajfűrőtoronyok segítségével nyerhetjük ki ott, ahol a térkép olajlőhelyet jelöl. A köz- vetlenül az olajukatnál elérhető fejleszté- sek révén növelhetjük a kitermelés meny- nyiségét.

Az első világháborúban már az elektro- mossgát is hasznosították. A fejlesztések legtöbbje egyszerűen elképzelhetetlen elektromos áram nélkül, és elektromosság

Az *Antant* nem tartozik a legújabb játékok közé, azonban aki szerette a népszerű *Cossackot* és kiegészítőit, egész biztosan hosszán kikapcsolódhat az *Antanttal* is. Rá- adásul nem csupán egy kiváló stratégiai já- tékot, hanem egy elektronikus lexikont is ka- punk, amely az első világháború hadigepé- zetét mutatja be.

NL

Mona Lisa a gépeden

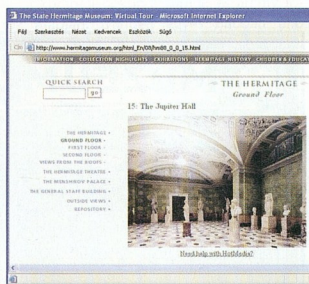
A múzeumok, képtárak és különféle galériák mintha ismét visszanyernék régi fényüket, népszerűségüket, amit a bejáratok előtt kigyózó sorok jeleznek leginkább. Mi most néhány hazai és külföldi múzeum online hídfőállását vettük szemügyre.

A múzeumok, képtárak, úgy tűnik, a technika fejlődésével sem mennek ki a divatból, amit mindennel jobban mutat, hogy a kicsivel több mint egy hónapja bezárt *Munkácsy a nagyvilágban* című kiállításra egy nagyobb városnyi tömeg, mintegy 360 ezer ember zárandokolt el a Magyar Nemzeti Galériába. Sikeres kiállításból azonban több is volt mostanság, így a múzeumok netes galériái is mind népszerűbbek, de akad olyan képtár, amely csak a világhálón keresztül fogad látogatókat.

A virtuális galériák hallatán sokan most biztosan elhúzzák a szájukat, mondván, nem lehet egy festményt vagy szobrot a monitoron keresztül megcsodálni. És bár kétségtelen, hogy a monitor nem az igazi, de így legalább olyan műrekeket is láthatunk, amelyekért a világ másik felére kellene elutaznunk. Aki már látta a *Mona Lisát* élőben, tapasztalhatta, hogy a golyóálló plexi és a tülekedés még egy ilyen csodálatos kép élvezeti értékét is megcsappantja, így nézve a dolgot a monitor már nem is olyan rossz alternatíva.

A múzeumok világhálós hídfőállásait azonban az utazások előtt is érdemes felkerekülni, hiszen az olyan városokra, mint London, Párizs vagy éppen Róma, pár nap aligha elég, ám mivel több idő általában

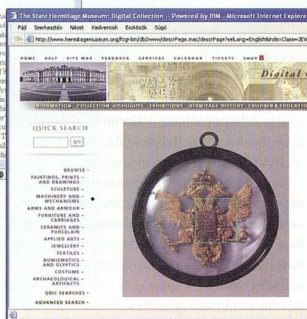
nincs rájuk, a végén mindig rohanásba torkollik a nyaralás. Egy kis szervezéssel azonban megkönnyíthetjük az életünket, hiszen a nagyobb múzeumok weboldalain előre kicsemegezhettük a legjobb „falatokat”, így hatékonyabban tehetjük a kulturális felfedező utunkat. Utazás előtt már csak azért is érde-

mes szörfölnünk, mert a weboldalakon a nyitva tartási időt és a belépőjegyek árait is megnézeljük, de több ezer forintot spórolhatunk azzal is, ha látogatásunkat az ingyenes napok valamelyikére időzítjük.

www.hermitagemuseum.org

Amikor weboldalt nézegetek, általában tőlünk nyugatabbi és tengeren túli weboldalak felé veszem az irányt, ám az *Ermitázs* múzeum miatt bizony érdemes Oroszország felé is tenni egy kitérőt. Az oldalon megnevezhetjük az Ermitázs szintjeinek alapjait, az egyes szekciókat pedig más-más szín jelöli. Az alaprajz megfelelő részére kattival azonnal megtudjuk, hogy ott milyen gyűjteményt láthatunk, a tájékozódásban pedig leírások és fényképek segítenek. Itt egyébként

érdemes a *Palace Interiors* menüpontot megkeresni, ugyanis ezen belül az épület belsejébe pillanthatunk be, mégpedig körkörös panorámaképeken, amelyeket mi magunk mozgathatunk, illetve állíthatunk meg, ahogy tetszik. Az oroszok azért kitettek magukért, hiszen a *Views from the roofs* gombbal akár a tetőről is lenézhetünk, mégpedig minden irányba, így tényleg úgy érezhetjük, hogy nem maradunk le semmiről. Az Ermitázs színháztermebe is bepillanthatunk,

www.hermitagemuseum.org

Kezelhetőség	28	30
Tartalom	30	30
Gyorsaság	29	30
Díjazás	9	10

96 Értékelés:
csúcskategória

és bizony érdemes, mert az orosz cári milió és pompa még a meglehetősen gyenge felbontású panorámafotón is átjön. Ha valakinek ez sem elég, akkor akár kinti képeket is nézegethet, és azt kell, hogy mondjam, az Ermitázs környéke, különösen a Néva folyó partja bizony igen szép díslet az amúgy is pompás múzeumnak.

Az épület persze csak kőrités, és fontosabbak benne őrzött műremek, ám erre sem lehet panasz, ugyanis a gyűjteményekről és a tárgyakról nem csak olvashatunk, de egészen jó minőségű fotókat is láthatunk. És ha még ez sem volna elég, akkor ott van a *Digital Collection*, egy kereshető, nagy felbontású fotókat tartalmazó gyűjtemény. A tárgyak között származási hely szerint kutakodhatunk – sajnos magyart nem találtam, ám Csehországból már van itt egy páncél és egy nagy pajzs. Ha egy-egy részletre vagyunk kíváncsiak, akkor beállíthatjuk, hogy csak arra nagyítson rá a gép, de rákereshetünk az azonos helyről vagy korból való más tárgyra is, aminek a szakemberek is hasznát vehetik.

Az Ermitázs keresője azonban mégér még pár szót. A keresővel ugyanis nem csak kategória, alkotó, iskola és téma szerint kutakodhatunk, de akár a kívánt festmény színösszetételét, formáját is megadhatjuk, ami, ha jól sejtem, arra szolgál, hogy a lakásunk vagy házuk berendezéséhez leginkább illeszkedő műalkotásokat, pontosabban ezek

reprodukcióit vásárolhassuk meg. Legalábbis nekem jobb ok nem jutott eszembe, hogy miért is keresne valaki szín alapján festményt. És persze itt az online üzlet, amelyben a reprodukciókat cirka 40 dollárért kínálják, de egy CD-hez vagy DVD-hez már 7–30 dollárért hozzájuthatunk. Aki szereti műtárgyakkal körülvenni magát, és az eredeti alkotásokat nem tudja megfizetni, az potom 20 dollárért antik pohár másolathoz juthat, de például a lézerral gravírozott, koronás papírnehezéket már 60 dollárért mérk, ám egy pofás hűtőmágnest már 4–6 dollárért megkaphatunk. Ezen felül könyveket, katalógusokat, textíliákat és más cscecsebecsészeket és persze jegyet is vásárolhatunk a hálón keresztül, fizetni pedig természetesen kártyával is tudunk.

www.louvre.org

Hogy miért is nem lepődtem meg azon, hogy a főoldal az angol nyelvet felajánló gomb kitaró piszkálgatása ellenére is francia

Online Galéria

A *Web Művészeti Galéria* – www.wga.hu – az európai festészet és szobrászat 12-től a 19. század közepéig keletkezett művek virtuális múzeuma, amely egyben kereshető adatbázis is. 1996-ban jött létre annak a reneszánsz művészetnek a bemutatására, amely a 14. századi itáliai városállamokban alakult ki, virágkorát a 15-16. században élte, és ekkor terjedt el más országokban is. Később a gyűjtemény a középkorra, a barokk és rokokó időszakra, illetve a neoklasszicista és romantikus korszakokra

is kiterjedt. Választhatunk akár tárlatvezetést is, amikor a műtárgyak és művészek közötti összefüggéseket ismerhetjük meg, a hangulatot pedig a háttérben hallható korabeli zenék dobják fel. A kereshető adatbázist glosszárium egészíti ki, amely a bemutatott korszakok kapcsolódó történelmi személyekre és eseményekre, művészeti centrumokra, valamint az eredeti műveket birtokló múzeumokra és templomokra vonatkozó részletes információkat tartalmaz.

maradt? Azért, mert jártam már Párizsban, és volt szerencsém a franciákhoz. Persze végül megoldódott a dolog, ugyanis a menüpontokon belül már sikerült angolra váltani, így a hozzám hasonló, franciául egy mukkot sem értők is bejuthatnak a hatalmas múzeum virtuális termeibe. Azt azért el kell mondanom, hogy a nagy vihart kavaró, ám mindenképp érdekes – az iszlám művészetét bemutató – időszak kiállítás oldala nem adta meg magát, ugyanis erről csak francia nyelven találom információt. Utamat a *Museum*, ezen belül az *Overview* menüpontokkal kezdem, ahol rögtön rákattantam a *Virtual Tours* gombra. A virtuális túrán a múzeum legkülönbözőbb részeibe kukkanthattuk be, mégpedig körkörös panorámaképeken, így egyetlen kattintással a híres szobrok, műtárgyak és festmények között lehetünk.

A *Visit* menüpontban megnézhetjük a nyitvatartási időket és a jegyárakat, de ugyanitt a múzeum megközelítéséhez is tanácsokat kapunk, amelyek egy ilyen monumentális épületnél igencsak megszívlelendők, legalábbis ha valaki nem akarja már a bejártas előtt eloptani a lábát.

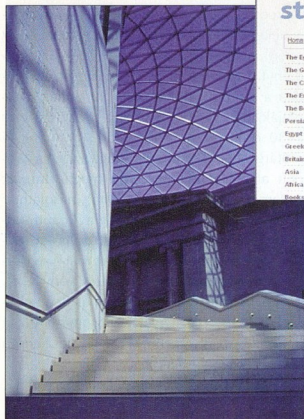
www.louvre.org

Kezelhetőség	28	30
Tartalom	26	30
Gyorsaság	28	30
Dizájn	8	10

90 Értékelés: csúcskategória

De maradjunk csak az interaktív térképénél, amelyen keresztül már itthon feltérképezhetjük a hatalmas, több szárnyból álló komplexumot, megtervezve, hogy merre is vegyük majd az irányt. A térképet kétféleképpen használhatjuk. Vagy szintről szintre haladunk végig a kiállításon, ahol láthatjuk az adott részt legfontosabb látványait, vagy tematikusan keressünk, kicszemegzve így a számunkra érdekesebb tartalmakat. Jó hír, hogy a múzeum térképét PDF formátumban is megtaláljuk, így pillanatok alatt kinyomtathatjuk, ám természetesen csakis franciául.

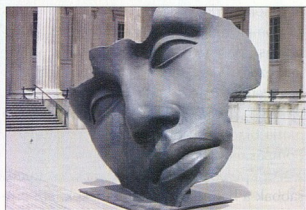
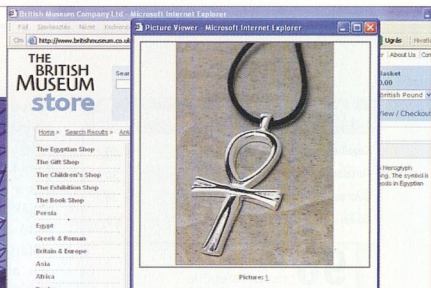
Amennyiben mindent itthonról akarnánk intézni, akkor akár a belépőt is megválthatjuk a neten keresztül, ám arra azért érdemes odafigyelni, hogy a két online jegyfoglalási rendszer, a *TicketWeb* és a *Ticketnet* közül az előbbi drágábban kínálja a belépőket, így ha többen megyünk, jó pár eurót spórolhatunk. Ha vásárolni szeretnénk, akkor a Louvre online shopja fele vehetjük az irányt, ahol bankkártyával is fizethetünk.

www.thebritishmuseum.ac.uk

Az öreg kontinens múzeumainak weboldalai közül aligha hagyhatjuk ki a British Museum online hídfőállását, amely az angolon kívül francia, olasz, spanyol és japán nyelven is elérhető. A nyitóoldal babarózsaszínben pompázik, ami elsőre kicsit sokkolló, de miért is ne lehetne egy impozáns intézmény oldalja színes, barátságos. Az aktuális és jövőbeni kiállításokról a *What's on* menüpontban találunk információkat, itt a gyűjteményekről nem csak olvashatunk, de ízelítőnek képeket is bőven találunk. A kínálat meglehetősen színes, az arab kalligráfiától, a jelenkori afrikai kultúrán keresztül az egykori Perzsa Birodalomig találtam gyűjteményt, de ami számomra a legmeglepőbb volt, fotókiállítások is bőven szerepelnek a repertoárban. Az is nagyon tetszett, hogy néhány gyűjteményről még az útmutatót is letölthetjük, PDF formátumban, így egy gombnyomással ki is nyomtathatjuk.

Ha éppen utazás előtt vagyunk, és szeretnénk kicsit tájékozódni indulás előtt, akkor az oldalon azt is megtudhatjuk, hogy metróról és busszal hogyan közelíthetjük meg a múzeumot, az eligazodásban pedig térké-

www.thebritishmuseum.ac.uk

Kezelhetőség	29	30
Tartalom	29	30
Gyorsaság	25	30
Dizájn	7	10

90 Értékelés: csúcskategória

pek segítenek. Az angolok számára fontos lehet az étkezés, legalábbis erre utal, hogy az étteremről nem csak olvashatunk, de még azt is megnézhetjük, hogy mit adnak ebédre, mégpedig árakkal, de akinek ez sem elég, az panorámaképen is megnézheti eme műintézményt. Ahogy a legtöbb modern múzeumban, itt is óriási üzlet a könyvek és ajándéktárgyak kereskedelme, így az online shop itt sem hiányozhat, ahol a világ legkülönbözőbb részeiről származó tárgyak és ékszer-ek másolatait vásárolhatjuk meg, de pótlókat, könyveket és DVD-ket is bőven kínálunk, természetesen borsos áron. Jegyünket is megválthatjuk a neten, bankkártyával is fizethetünk, de arra azért kesszülünk fel, hogy a felhőtt jegy 8 fontján így sem spórolhatunk.

www.terrorhaza.hu

A *Terror Háza Múzeum* létrejöttét, sőt magának az épületnek az átalakítását is igazi botrányosorozat kísérte, amelyben politikusok, történészek és építészek egyaránt hallatták a hangjukat. Ám ez már a múlté, és az Andrássy út 60. szám alatt álló épület előtt hónapokait kígyózó sorok megmutatták, hogy az emberek érdeklődnek a már külsőjében is erőt sugárzó épület kiállításai iránt.

A földalról öt irányba léphetünk tovább, így közvetlenül eljuthatunk a *XX. Század Intézet*, a *XXI. Század Intézet* és a *Terror Háza Múzeum* oldalaihoz, illetve a fasizmus és a kommunizmus áldozatainak emléket állító tartalmakhoz. Az előbbi két oldal az intézetek munkáját mutatja be, programokkal, hírekkel és általános információkkal. A Terror Háza Múzeum ikonjára kattintva a nyílans kereszt és a vörös csillag kombinációja borítja be a monitort, majd heves írógépcsatóság közepette betűről betűre megjelenik a menü. A *Múzeum* menüpont alatt minden fontosat megtudhatunk az árákról, a kedvezményekről és a nyitvatartási időkről egyaránt. A *Interaktív* menüpont elsőre izgalmasnak tűnt, olyannyira, hogy a belépéshez

még regisztrálni is hajlandó voltam magam, ám végül egy fórum volt a jutalom, ahol az emberek mintha magukban beszélgettek volna. Ezért aztán főleg az újabb helyen elszórni a e-mail címünket.

Ezt követően az egeremmel a *Múzeum* menüpontban belül a *Kiállítás* felíratot vettem célba, ahol végre bepillanthattam a kiállítás anyagába, mégpedig egy háromdimenziós térkép segítségével. A virtuális túrlat igazán jól sikerült, a szinteket egyenként járhatjuk végig, a térkép termeire klikkelve pedig információkat olvashatunk arról, hogy mit láthatunk ott.

Amennyiben kinézegettük magunkat, akkor érdemes visszalépni a nyitó oldalra, ahol a www.magyartragedia1945.hu és a

Borok a túrlaton

A www.vigbor.hu oldalon egy olyan családi bormúzeumot találunk, ahol mintegy 900 fajta magyar borral ismerkedhetünk meg. A gyűjteményben régebbi és fiatalabb borok egyaránt akadnak, a bőséges adatbázisban pedig egy kereső segít eligazodni.

www.magyarholokauszt.hu oldalakra is eljuthatunk, amelyeken a kommunizmus és a fasizmus magyar vonatkozású történetéről találunk írásokat és fotókat. Ez utóbbiak igazán háborzongatóak, és a mai ember számára is érzékelhetően fájdalmasak, átélethetővé teszik a régmúlt történéseit.

A Terror Háza üzletében számos könyvet és a legmeglepőbb ajándéktárgyakat szerezhethetjük be, persze szigorúan korhű jelleggel, így rendelhetünk Sztálin vagy Lenin fejes gyertyát, terroros egéralátétet és asztali, mini emlékművet – mégpedig méccsel. Ha már regisztráltam magam, gondoltam, kipróbálom, hogy miként is működik az üzlet. Legnagyobb meglepetésemre a kosárba tett relikviákat elég volt megrendelmem, és máris a rendelés jóváhagyása üzenetet kaptam, ami csak

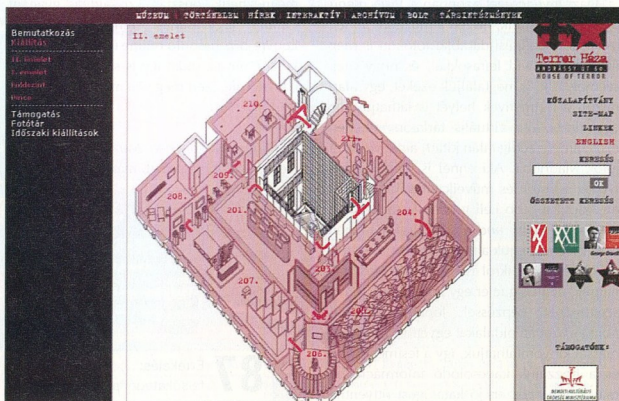

Átú a előszoba

www.terrorhaza.hu

Kezelhetőség	28	30
Tartalom	24	30
Gyorsaság	28	30
Dizájn	8	10

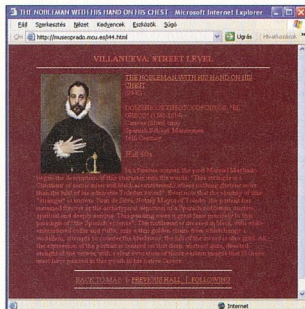
88 Értékelés:
felsőkategória

azért furcsa, mert a regisztrációnál csak nevet és e-mail címet kértek, így pedig bajos postázni a tárgyakat. De azért türelemmel várók!

<http://museoprado.mcu.es>

A madridi Prado múzeum egyike azoknak a gyűjteményeknek, amelyek már régan szerettem volna megnézni, ám ahová eddig még nem jutottam el. Éppen ezért kíváncsian vettem rá magam a weboldalára, hogy láthassam, miről is maradtam le. Aki nem boldogul a spanyollal, az a jobb felső sarokban lévő felírra klikkelve angolra válthat, így hamar kiderül, hogy mikor vannak nyitva, és mennyit kóstál a belépő. Ugyanitt megnézhetjük,

nem tudtam, hogy a Vármúzeumon kívül a Kiscelli Múzeum – Fővárosi Képtár és az Aquincumi Múzeum is ide tartozik. Mi most a vármúzeumra koncentrálunk, amelynek az oldala elég szűkré, de legalább informatívra sikeredett. A nyitvatartási időket és a jegyárakat itt is megtaláltam, de ennél izgalmasabb, hogy az állandó kiállításokról képes, érdekes leírásokat találtam, ami bár virtuális tárlatnak kevéske, azért mégiscsak valami. A gyűjtemények bemutatása ottjártamkor még készült, de remélhetőleg ezt is hamarosan felteszik majd a webre. A képek és a leírások mindenesetre arra tökéletesen jók, hogy képpben legyünk, ami találmunk a városban, ha pedig kedvet kap-

hogy Madridon-belül hol találjuk az intézményt, de még a tömegközlekedéshez is kapunk tippeteket, ha pedig az épület belsejében is szeretnénk otthonosan mozogni, akkor az épületek alaprajzait is letölthetjük.

Igazi ingyencéget azonban a *Vísits* menüpont alatt találunk, hiszen a múzeum 50 legfontosabb kiállítási darabját fotókon is megnézhetjük, rövid leírásokkal, és hogy majd személyesen is meglátjuk ezeket, egy alaprajzon a festmények helyét is láthatjuk. Így egy kisebbfajta virtuális túrlaton vehettem részt, amely addig talán kitar, amíg végre eljutok Madridba. Aki ennél is jobban elmélyülne a festők és műveik világában, annak egy kicsit lejjebb kell görödülnie az oldalon, ugyanis a *Work and artist* felirat alatt nem csak megnézhetjük a festményeket, de a művekről és alkotóikról is sok érdekeset olvashatunk, ez pedig felér egy komolyabb művészettörténeti képzéssel. Jópofa megoldás, hogy ezeket az oldalakat egyetlen gombnyomással kinyomtathatjuk, így a festményekből és a hozzájuk kapcsolódó információkból már itthon egészen jó katalógust rittyenthe-

tünk magunknak. A Pradónak természetesen az állandó gyűjteményén túl időszaki kiállításai is vannak, amelyekről az *Activites* menüpont alatt olvashatunk részletesen, de a mazochisták a korábbi tárlatok bemutatóit is megnézhetik, pusztán szívszajdítás gyanánt. Online jegyvásárlási rendszert vagy a Louvre-hoz hasonló online üzletet itt nem találtam, ám az oldal így is szép, és jól használható, de azért még van mit fejlődnünk.

www.btm.hu

A Budapesti Történeli Múzeum nyitóoldala először kicsit meglepett, mert személy szerint

tunk egy kis nézelődéshez, akkor még a várba való eljutáshoz is kapunk tippeteket. Az oldal informatív, és mindenképpen ajánlott, ám különböző izgalmak azért senki nem várjon.

www.szepmuveszeti.hu

A budapesti Szépművészeti Múzeum weboldaláról első pillantásra semmi jót nem mondhatok, a puritán kifejezés nem írja le a látottakat, én inkább egyszerűen rondának nevezném az oldalt. Ám legalább informatív a lap, és ha kicsit lejjebb görödülnék, akkor az aktuális tárlatokat, a nyitvatartási időket és a jegyárakat is megnézhetjük. Biztosan sokakat érdekel a *Dürer és kortársai című*, október 9-ig látogatható kiállítás, amelynek érdemes a linkjére is rákattintanunk, mert így egy egészen jó oldalra jutunk, ahol mindent megtudhatunk erről a tárlatról. Visszatérve a Szépművészeti oldalára a *Gyűjtemények* menüpont felé vettem az irányt, ahol a múzeum alaprajzát láthatjuk, mégpedig szintenként,

<http://museoprado.mcu.es>

Kezelhetőség	28	30
Tartalom	25	30
Gyorsaság	27	30
Dizájn	7	10

87 pont
Értékelés:
felsőkategória

www.btm.hu

Kezelhetőség	28	30
Tartalom	25	30
Gyorsaság	27	30
Dizájn	7	10

87 pont
Értékelés:
felsőkategória

www.szepmuveszeti.hu

Kezelhetőség	28	30
Tartalom	28	30
Gyorsaság	25	30
Dizájn	5	10

86 Értékelés:
felső kategória

az egyes termekre klikkelve pedig megnézhetjük, hogy milyen kiállítást is találunk ott. Kereshetünk az alapján vagy a gyűjtemény nevei alapján, de az egyes gyűjteményekben belül is tovább kutathatunk, sőt a *Modern Gyűjteményen* belül akár a fontosabb műtárgyakra is rákereshetünk. Bár az oldalon lévő képek nagyobbak is lehetnének, azért jó pont, hogy sok mindenről találunk fotókat. Ha kifejezetten egy virtuális kiállítást látogatást szeretnénk, akkor a *Tárlat* menüpontot érdemes célba venni, innen ugyanis végignézhjük a gyűjtemények fontosabb darabjait. Az oldalon, a menü legalján akadtam rá az elsőre meglehetősen furán hangzó *Szép műhely* felírra, amelyen keresztül a múzeum gyerekeknek és pedagógusoknak szóló kreatív klubjának oldalára juthatunk el. Itt az intézmény által indított táborokról, foglalkozásokról olvashatunk, de a pedagógusok is találhatnak maguknak sok hasznos segédletet.

www.militaria.hu

Itt az idő, hogy bevalljam: a budapesti *Hadtörténeli Intézet és Múzeum* egyike a kedvenc gyűjteményeimnek, nemcsak a hadtör-

ténet iránti vonzalmam, hanem az egész épület miliője és környezete miatt is. A nyitó oldal nem rossz, bár izgalmasnak nem nevezhető, amin az sem változott, hogy az épület légi felvételét nagytíva is megnézhetjük. Az oldal meglehetősen szikár, katonásra sikeredett – talán nem véletlenül –, de azért a nyitvatartási időket és az áratok itt is megtaláltam. A *Virtuális túra* izgalmasabbnak ígérkezett, ám sajnos ez a rész még csak készülő, így kénytelen voltam más látnivaló után nézni. A *Tárlatok* menüpont ugyancsak csalódást okozott, mindössze pár címre futotta a szerkesztők erejéből, és csak a „szép hazáért, ősz királyért...” címmel fűtött tárlatról olvashattam kicsivel többet, illusztrációknak pedig be kell érniem a kiállítást nagyítható plakátjával. Elég szegényes.

A felső menüsor *Könyvtár* pontjában a múzeum könyvtáráról olvashatunk általános információkat, a beszkennelt, letölthető rangsorolás

www.militaria.hu

Kezelhetőség	28	30
Tartalom	20	30
Gyorsaság	28	30
Dizájn	6	10

82 Értékelés:
felső kategória

és sematizmus gyűjtemény pedig csak a legel-szántabb történelemfanatikuskokat csigázhatja fel. Kicsivel jobbra az intézmény levéltáráról olvashatunk bővebb leírást, de az itt megnézhető leírások és kiadványok ugyancsak nem a nagyközönségnek szólnak. A térképáttalra ugyanez a helyzet, azaz semmi izgalmasra nem bukkantam, így végül be kellett látnom, hogy itt bizony egy nem éppen látogatóbarát oldalhoz volt szerencsénk.

Fülöp Norbert

MINDEN, AMI SZÁMÍTÁSTECHNIKA

<p>25.900,-</p> <p>EPSON</p> <p>EPSON R 200</p> <p>EPSON C 10</p>	<p>25.500,-</p> <p>23.900,-</p> <p>17" monitor</p> <p>Celeron D! 2,4</p> <p>Intel® Celeron® D! 2,4 CPU, 256 MB RAM, 80 GB HDD, GeForce MX 440 64 MB TV-out VGA, 52x48x52x16 CD-RW+DVD</p> <p>30% kedvezmény</p>	<p>49.900,-</p> <p>69.900,-</p> <p>OLYMPUS</p> <p>OLYMPUS mini digital</p> <p>OLYMPUS DIGITAL 500</p>
<p>34.900,-</p> <p>169.900,-</p> <p>EPSON RX-250</p> <p>EPSON EMP TV 10 H</p>	<p>69.900,-</p> <p>119.900,-</p> <p>PC számítógép már 54.900,-tól!</p> <p>IQ-NOTEBOOK IQ-808</p> <p>14" XGA TFT, Intel Celeron M 1,4 GHz, CD-RW+DVD Combo, 256 MB DDR RAM, 40 GB HDD</p> <p>30% kedvezmény</p>	<p>29.900,-</p> <p>94.900,-</p> <p>OLYMPUS D-330</p> <p>OLYMPUS D-330 Ultra ZOOM</p>
<p>25.500,-</p> <p>92.800,-</p> <p>EPSON 5300</p> <p>EPSON AQUOS 17" 17000</p>	<p>149.900,-</p> <p>57.900,-</p> <p>ACER 17" TFT</p>	<p>119.900,-</p> <p>194.900,-</p> <p>OLYMPUS C-70</p> <p>OLYMPUS E-2000</p>

www.qwerty.hu
MÁR 20 ÉVE ÖNÖKÉRT!

QWERTY COMPUTER

Központi üzlet, szerviz: 1111 Budapest, Bartók Béla ut 14. Tel.: 466-9377

EPSON - OLYMPUS Szaküzlet: 1111 Budapest, Bartók Béla ut 9. Tel.: 466-5419

NOTEBOOK Szaküzlet: 1111 Budapest, Bartók Béla ut 9. Tel.: 209-4733

Rejtett képességek

Az Internet Explorer mindmáig a legnépszerűbb böngészőprogram. Bár a felhasználók számát tekintve még eltörpül mellett, a Firefox is erősen feljövőben van. Cikkünkben néhány kevésbé ismert – ám felettebb hasznos – funkcióról fogjuk fellebbenteni a fátylat.

Kezdjük az Internet Explorerrel, amely széles körben vitatott biztonsági problémái ellenére mindmáig a legelterjedtebb böngészőprogram a világon. A program egyik közismert funkciója, hogy megjegyzi a jelszavakat, és legközelebb helyettünk is megadja őket a megfelelő netes űrlapokon. Amikor felhasználói névvel és jelszóval lépünk be egy webhelyre a programmal, megkérdezi, hogy szeretnénk-e, ha eltárolná a jelszót. Amennyiben igennel válaszolunk, megjegyzi azt, és legközelebb, ha megadjuk a felhasználói nevet, kitölti helyettünk a jelszavas mezőt. Azonban ha bármikor arra utasítjuk, hogy ne jegyezze meg a jelszavakat, akkor hiába szeretnénk később mégis igénybe venni ezt a szolgáltatást, többé nem ajánlja fel. Ez pedig fájdalmas veszteség...

A funkció visszaállításához válasszuk az *Eszközök* menüben az *Internetbeállítások*

opcióit. A *Tartalom* fülön kattintsunk az *Automatikus Kiegészítés* gombra. Jelöljük be a *Jelszavak mentése előtt rákérdezés* opcióit. Ezzel meg is volnánk. Mielőtt azonban továbbhaladnánk, álljunk meg egy pillanatra ennél az ablaknál. Ha a gépünket mások is használják, érdemes a *Felhasználónevek és jelszavak az űrlapokon* elől elvenni a pipát, és a *Jelszavak törlése* gombra kattintani, hogy a tárolt jelszavak ne nyújsanak másoknak lehetőséget az illetéktelen bejutásra.

A címsor betűinek nagyítása

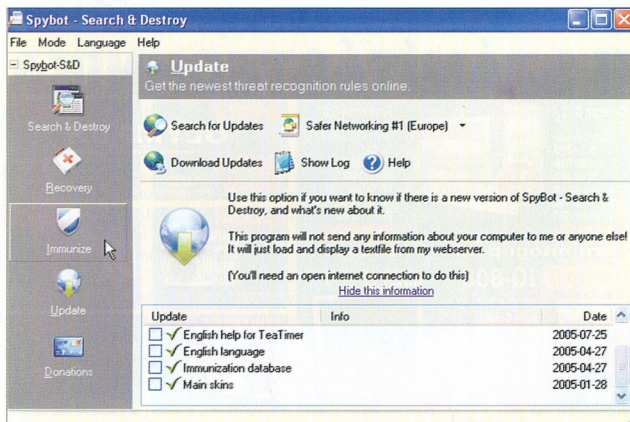
A nagyfelbontású kijelző igazi áldás, hiszen jóval több információt képes egyidejűleg megjeleníteni. Azonban a nagy felbontás megnehezíti az IE címsorának az elolvasá-

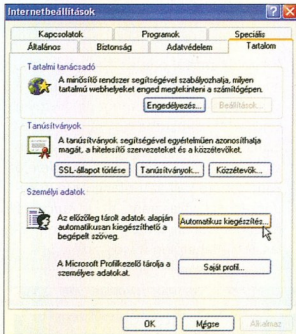
sát. Ez szerencsére orvosolható: a címsor ugyanis ugyanazt a fontot használja, mint az Asztalon látható ikoncímek. Ezáltal növelhetjük a betűk méretét: kattintsunk a jobb egérgombbal az Asztal üres részére. A megjelenő menüből válasszuk a *Tulajdonságok* opcióit, majd a *Megjelenés* fület, ahol nyomjunk a *Speciális* gombra. Az *Elem* listában válasszuk az *Ikon* tételt, és állítsuk a font méretét nagyobbra – végül ne felejtsük el az *Alkalmazás* gombra kattintani. Amennyiben az ikonok még így csonkulnának, változtassuk meg ugyanezen a listán a függőleges és vízszintes ikontávolságot is.

A Kedvencek megosztása

Azokon a gépeken, amelyeket többen használnak más és más beállításokkal, hasznos lehet, ha mindegyik felhasználói fiók láthatja ugyanazokat a könyvjelzőket. Ehhez hozzá kell nyúlni a rendszerleíró adatbázishoz, azaz a registryhez. Először azonban az Explorerben válasszuk a *Fájl/Importálás és exportálás* menüpontot, hogy a *Kedvenceket* elmenthessük egy fájlba. Aztán jelentkezünk be a különböző felhasználóként, indítsuk el a *Regedit* programot (*Start/Futtatás/Regedit*). Keressük meg a *HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer\User Shell Folders* kulcsot. Itt a *Favorites* értékét változtassuk meg az alapértelmezett

A Spybot Immunize opciója automatikusan zárolja az internetbeállításokat, így biztonságosabbá teszi az IE-t

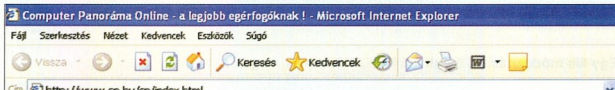

Szerencsére az Automatikusan Kiegészítést gyorsan visszaállíthatjuk

%USERPROFILE%\Favorites-ről %ALLUSERSPROFILE%\Favorites-ra. Ezután importáljuk az elmentett Kedvenceket bármelyik felhasználói fiókba.

A méretamnézia gyógyszer

Olykor zavaró lehet, hogy az Internet Explorer kicsinyített ablakokban nyitja meg a linkeket. Szerencsére ezt gyorsan orvosolhatjuk. Egyszerűen zárjuk be az összes IE ablakot, majd nyissunk meg egyet, és a **Shift**

Nagy felbontásban sokat segíthet az olvashatóságon a címsor betűinek a megnövelése

gombot nyomva tartva kattintsunk rá egy linkre, hogy az egy másodlagos ablakban nyíljon meg. Ezt az ablakot igazítsuk arra a méretre, amelyet megfelelőnek tartunk a másodlagos ablakok számára. Ezután csukjuk be az ablakot úgy, hogy a **Shift** gombot tartva a jobb felső sarkokban lévő x ikonra kattintsunk. A főablaknál is állítsuk be a számunkra megfelelő méretet, majd az iménti módon zárjuk be az ablakot. Ha egy idő után az IE elefelejtene ezeket a beállításokat, ismételjük meg a folyamatot. Ugyanezt egyébként az *Intézővel* is megtehetjük (persze másodlagos ablak nélkül).

Az internetbeállítások „zárolása”

Egyes rosszindulatú webhelyek és programok képesek arra, hogy módosítsák az IE kezdőlapját, egy nem kívánt lapra terelve bennünket. Erre persze az is képes lehet, aki hozzáférhet a gépünkhöz, sőt egyéb fontos beállításokat is megváltoztathat rajta. A re-

gisztrációs adatbázisba nyúlva szerencsére elejét vehetjük ennek. A Regeditet használva menjünk a *HKCU\Software\Policies\Microsoft\Internet Explorer\Restrictions* kulcshoz, és ott keressünk rá – vagy ha nincs, hozzuk létre – a *NoBrowserOptions* duplaszó értéket. Kattintsunk rá kétszer, és adjuk neki az 1-es értéket. Most menjünk tovább a *HKCU\Software\Policies\Microsoft\Internet Explorer\Control Panel* kulcsra, ahol ugyanígy keressük meg vagy hozzuk létre a *HomePage* nevű duplaszót, és ezt is állítsuk 1-re. Ha később mi magunk szeretnénk változtatni az internetbeállításokon vagy a kezdőlapon, akkor ezeket az értékeket ismét 0-ra kell állítanunk. A *Spybot S&D* használói ne lepődjenek meg: az *Immuneze* opció automatikusan átállítja ezeket az értékeket.

A jobb gombos menü átkerítése

Az Internet Explorer jobb gombos menüje gyakran tartalmaz olyan tételeket, amelyekre nincs szükségünk, vagy amelyek nem létező programokra mutatnak. Ezeknek az elemeknek az eltávolításához indítsuk el a Regeditet, majd menjünk a *HKCU\Software\Microsoft\Internet Explorer\MenuExt* kulcsra. Itt megtaláljuk az IE kérdéses menüjében található elemeket. Válasszuk ki, majd töröljük a szükségtelen bejegyzéseket.

Gyorsbillentyű-kiosztás

Billentyűk	Internet Explorer	Firefox
Fájl megnyitása	Ctrl+O	Ctrl+O
Oldal elmentése	–	Ctrl+S
Oldal nyomtatása	F1	F1
Keresés	Ctrl+F	Ctrl+F vagy /
Kezdőlapra vissza	Alt+Home	Alt+Home
Könyvjelző mentése	Ctrl+D	Ctrl+D
Könyvjelzők oldalsáv	Ctrl+I	Ctrl+I vagy Ctrl+B
Előzmények oldalsáv	Ctrl+H	Ctrl+H
Oldalfrissítés	Ctrl-R vagy F5	Ctrl+5 vagy F5
Teljes képernyő	F11	F11
Betűméret növelése	–	Ctrl+
Betűméret csökkentése	–	Ctrl-
Új ablak	Ctrl+N	Ctrl+N
Új lap	–	Ctrl+T
Új lapra váltás	–	Ctrl+Tab vagy Ctrl+PgDn
Előző lapra vissza	–	Ctrl+Shift+Tab vagy Ctrl+PgUp

beállítások, könyvjelzők, előzmények, jelzavak és más adatok könnyen átemelhetők az Internet Explorerből, a Netscape-ből vagy az Operából.

A Firefox rejtőzködő frissítés gombja

Az import lehetőségét már a telepítésnél megjelenik: egyszerűen ki kell választanunk azt a böngészőt, ahonnan importálni szeretnénk és a beállítások fájta. Ha ezt a telepítésnél nem tettük meg, akkor a *Fájl* menü *Importálás* parancsával utólag is megtehetjük.

Egy rossz választás, és az IE többé nem jegyzi meg a jelszavainkat...

A Firefox rejtelmel

A *Firefox* – bár elterjedtség tekintetében egyelőre nem vetekedhet a Microsoft böngészőjével – dinamikusan hódítja meg főként a hozzáértőbb felhasználók szívét. Amikor a *Firefox*ra váltunk, vagy egyszerűen több böngészőt használunk a gépen, érdemes lehet a korábban használt böngésző beállításait a *Firefox*ba is átvinni. Szerencsére a kezes import funkciót használva a

Rejtőzködő frissítés

Az IE-vel ellentétben a *Firefox* nem frissül

automatikusan a rendszeresen érkező biztonsági javítások (*Automatikusan frissítés*) keretében. Persze a frissítés itt sem nagy ügy – de csak miután felismerjük, hogy a frissítés rendelkezésre áll. Sajnos az erre utaló parányi ikonra a jobb felső sarkokban meglehetősen nehéz észrevenni. Ha fontos frissítés jelenik meg a programhoz, akkor a gomb egy vörös körön álló fehér nyíl formáját ölti, ha pedig a kiterjesztésekhez érkezik új frissítés, akkor két nyíl látható. Ha rákattintunk, máris indul a folyamat.

A frissítés gomb melletti szürke kört formázó gombra kattintva a Firefox főoldalára jutunk. Innen mi magunk is bővíthetjük böngészőnket a legújabb beépülő modulokkal, kiterjesztésekkel. Az **Eszközök** menü **Beállítások/Haladó/Szoftverfrissítés** pontjával pedig akár mi is ellenőrizhetjük, hogy rendelkezésre áll-e új frissítés.

Kezdőlapcsokor

A Firefox füleztet felületét jól kihasználhatjuk, akik mindennap végigtűjtjük kedvenc honlapjait. Az **Eszközök** menü **Beállítások/Általános beállítások** pontjánál láthatjuk a **Kezdőlap** szöveges mezőt. Itt adhatjuk meg az indításkor megnyíló oldalakat. Van azonban egyszerűbb, vagy inkább kevésbé manuális módja is a több kezdőlap megadásának. A böngészőben nyissuk meg azokat a lapokat, amelyeket indításkor látni szeretnénk. Ezután menjünk az **Eszközök** menü **Beállítások/Általános beállítások** pontjára. Itt bővíjük az **Aktuális oldal használata** gombra – így valamennyi nyitott fül elének fog táruelni a program legközelebbi indításakor.

Könyvjelző kisokos

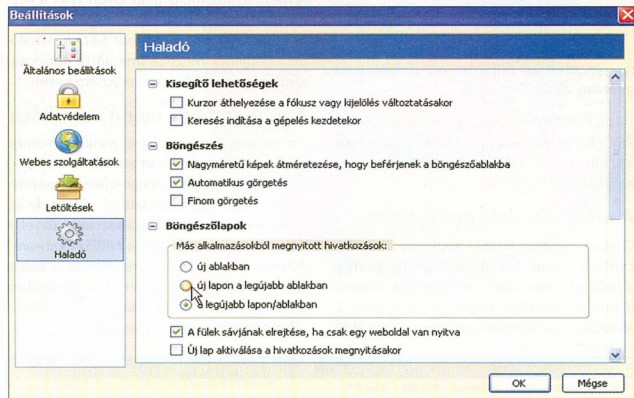
Legyen csak három vagy pedig több száz könyvjelzőnk, hasznosak lehetnek a Firefox azon funkciói, amelyek megkönnyítik a

könyvjelzők kezelését. A böngésző legújabb változatában a könyvjelzők csoportosítása és az ily módon eltárolt oldalak megnyitása jóval egyszerűbb lett. Most már egy teljes mappát tartalmát is megnyithatjuk a füleztet felületen oly módon, hogy a jobb egérgombbal a mappára kattintunk, majd a **Megnyitás böngészőzslapokon** parancsot választjuk.

Ugyanígy, az összes megnyitott fület egyszerre is elmenthetjük. Ehhez kattintsunk a **Könyvjelzők** menüre, és válasszuk az **Oldal felvétele a könyvjelzők közé** pontot. Bár a megnyíló ablak csak egy könyvjelző nevét

Becézett könyvjelzők

A Firefox másik ötletes szolgáltatása, hogy kulcsszavakat rendelhetünk a könyvjelzőkhöz. A megadott rövid kulcsszót a címsorba beírva már töltődik is a kívánt oldal. Ehhez mindössze a **Könyvjelzők** menüben a megfelelő könyvjelzőre kell kattintani, és a **Tulajdonságokat** választani. Itt a **Kulcsszó** mezőben adhatjuk meg az általunk választott – lehetőleg rövid – szót.

Egy kis módosítás, és a link máris új fülön nyílik meg

kéri, mappánév lesz belőle. Ezután válasszuk ki a megfelelő könyvjelző mappát a helynek, és ne felejtjük el kipipálni a **Könyvjelző a lapok csoportjából** opciót.

Csak hatékonyan azokkal a fülekkel...

A füleztet felület igazi áldás: ha már megszoktuk, nehezen vagyunk meg nélküle. Itt azonban van egy kis gond: ha egy külső linkre kattintunk (például egy e-mail üzenetben), az oldal az aktív fülön nyílik meg, lecsereelve azt az oldalt, amelyet éppen nézegetünk. Pedig a füleztet felület épp az ilyen helyzetekre találták ki. Menjünk rá az **Eszközök/Beállítások/ Haladó** ablakban a **Böngészőzslapok** beállításra, ahol szabályozhatjuk, hogy a link új ablakban, új fülön vagy az aktív fülön jelenjen-e meg. Ha azt szeretnénk, hogy valamely link új fülön nyíljon meg, kattintsunk a jobb gombbal a linkre, majd válasszuk a **Megnyitás új lapon** parancsot.

Gyorsítsunk!

A Firefox böngésző már alapbeállításban is meglehetősen sebesen fut. Azonban ha sze-

retnénk még egy kicsit fokozni bátran a tempót, ezt a módosítsunk egy-két beállítást az **about:config**-ban.

Az **about:config** képernyőn keressük meg a **network.http.pipelining** opciót. A Firefox alapértelmezésben a **http** kéréseket sorban dolgozza fel. Miután egyet elküld, megvárja a választ, és csak ezután küldi el a következő kérést a szervernek.

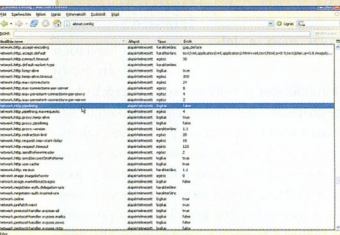
Tehát állítsuk a **network.http.pipelining** és a **network.http.proxy.pipelining** értéket **true**-ra (dupla kattintással). Ezután a **network.http.pipelining.maxrequests** értéket módosítsuk 30-ra, így a Firefox 30 **http**-kérést küldhet egyszerre – ami némileg gyorsíthatja a böngészést.

Mielőtt bezárnánk az ablakot, kattintsunk a jobb gombbal bárhova az ablakban, válasszuk az **ÚjEgész** opciót. Céljük be az, hogy **nglayout.initialpaint.delay** majd adjunk neki 0-s értéket. Így módon a Firefox azonnal megkezdheti az oldalak megjelenítését, nem várja meg az alapértelmezett 250 ms-os várakozási időt.

Csöndes Áron

Filmhangolás

A hozzáértőbbek a Firefox agyába is bepillantást nyerhetnek: a címsorba begépelve az **about:config** parancsot, máris elének táruznak a böngésző konfigurációs beállításai. Ez roppant terjedelmes lista, amely nem sokat mond az átlagfelhasználóknak. Aki viszont érdekel a böngésző finomhangolása, az a **Mozilla Tudástárban** átfogó online helpre lelhet, ennek címe: kb.mozillazine.org/about:config.

Az **About:Config** opcióitengere: ez a területet a tapasztaltabbak számára van fenntartva

Tenyérnyi biztonság – karnyújtásnyira!

Futótűzként terjed egy számítógépes betegség. Windows-frissítésekben megfáradt userek nagyobb tudású szoftvekkal foltozzák be az XP köztudottan nem túl megbízható tűzfalas védelmét. Mások bérelt vonali eszközeiket cserélik le nagyobb hatékonyságú VPN-képes tűzfalra, ami nagyságrendekkel olcsóbban fenntartható. Az ilyen eszköz bátyaként véd az internet felől érkező támadásoktól, de a jó bátya nemcsak erős, hanem mozdíthatatlan is. Mit tegyenek tehát azok, akik élnek a mobilitás adta előnyökkel, de fokozott biztonságra is vágnak?

Mindennapos eset, hogy egy üzletember szállodai szobájából vagy egy védelem nélküli nyilvános helyről kíván a világhálóra kapcsolódni, hogy bizalmas vállalati információkat töltsön le a céges szerverről. Megemlíthetjük azokat is, akik otthonról dolgoznak, és ugyancsak szükségük van arra, hogy lássák a céges hálózatot. Hogyan építhető ki mindegyre egy biztonságos VPN kapcsolat? Vegyük sorba a lehetőségeket:

- Először is az RSA token megoldása – hátránya, hogy viszonylag drága.

- Létezik a Windows 2000 óta ismert beépített VPN kliens – sajnos gyakorlatilag hasznavehetetlen.

- Talán más gyártók által írt VPN-kliens szoftverek? – jól konfigurálhatók, de a Windows-hoz hasonlóan a PC processzorát foglalják le, így megfogyják a gépet.

- Végső elkeseredésében bárki magával viheti saját kis VPN-es routerét, de ki vállalja fel az állandó konfigurálással járó kellemtelenséget? Különösen akkor, ha utazó ügyünkünk a szöveg-szerkesztőt is csak a rendszergazda által az asztalra kimásolt ikonnal tudja elindítani.

Javasolhatok inkább egy jobbat? ZyWALL P1 – az Ön személyi tűzfala.

A ZyWALL P1 olyan állapotkövető tűzfal, integrált VPN funkcionálissal, ami egy tenyérben is elfér. Mivel külön hardverről van szó, ezért platformfüggetlen. Nem a PC processzorát használja, így az erőforrások szabadok maradnak. Szoftvere az összes ZYXEL tűzfalon futó, ICSA minősített ZYNOS rendszer. A házirendek előre konfigurálhatók, és a belső hálózatokhoz történő

hozzáférés előtt – közvetlenül a VPN felépülése után – aktiválódnak, így kizárják a jogosulatlan biztonságos belépések lehetőségét.

Tűzfal átteresztőképesség							
Keretméret (bájtban)	64	128	256	512	1024	1280	1518
	8,29	14,58	27,39	52,67	100,0	100,0	100,0

VPN átteresztőképesség							
Keretméret (bájtban)	64	128	256	512	1024	1280	1518
	2,34	4,08	7,44	13,84	25,06	30,07	22,58

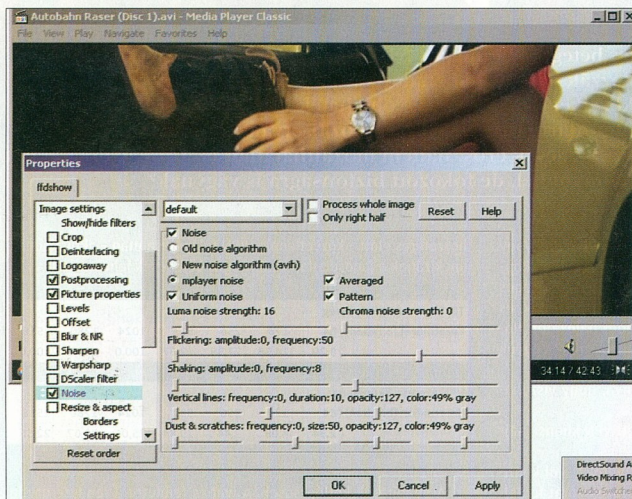
A beállítások kétlépcsősek. A webes felületet a rendszergazdai beállításokra, valamint a kapcsolat felépítését célzó egyszerűbb beállításokra is használhatjuk, de természetesen a felhasználó számára csak az utóbbi hozzáférhető. Szintén a ZyWALL P1 mellett szól, hogy a ZYXEL Vantage CNM menedzsment szoftverrel megoldott a firmware-frissítés, a házirendek alkalmazása, a konfiguráció és a hibakeresés is. A felsoroltakon túl talán a legfontosabb, hogy a varázsló segítségével, még egy kezdő is egy perc alatt beállíthatja és használhatóvá veheti eszközét.

Mit ad tehát a ZyWALL P1 az utazónak vagy a távmunkásnak? Könnyen kiépíthető VPN-t (IKE, PKI X.509, MD5, SHA1 és XAuth) és védelmet a DoS-támadások ellen. Tehát valószínűleg a legfontosabbat, egy tenyérnyi biztonságot.

Hogy jó legyen ráné

A DVD filmek és a nagyfelbontású – legalább 960×512 képpontos – filmek kiválóan mutatnak a TFT monitorokon, ám a normál méretű DivX és XviD tömörítésű AVI videók alaphelyzetben eléggé „szétesnek”, rossz minőségűek. Az alábbiakban abban segítünk, hogy miként tehetjük szebbé a látottakat.

Ha minden szűrőt bekapcsolnánk, egy 3 GHz-es CPU is kevés lenne a számítások elvégzéséhez

Az MPEG-2, DivX, XVID, WMV és H.264 kodekekkel tömörített filmek kivétel nélkül jól „mutatnak” a hagyományos CRT monitorokon, ám a TFT kijelzőkön már csak az MPEG-2 élvezhető „eredetihez közeli” minőségben. Ennek az oka az, hogy a TFT monitorok által megjelenített kép teljesen más karakterű. A fényerő és a kontrasztarány közül az elmúlt másfél év versengéseinek hála különösen utóbbi nőtt drasztikus mértékben, ami a nagyobb veszteséggel tömörítő kodekekkel (az előbbi felsorolásból ilyen az MPEG-2-n kívül mind-egyik) készített filmek visszajátzásakor csökkenti a felhasználók élményét. Szerencsére

azért a TFT monitor tulajdonosoknak sem kell lemondaniuk a filmek nyújtotta élvezetekről, ám a tökéleteset megközelítő hatás érdekében az eddig megszokott helyett egy új, ingyenes letölthető kodeket, az *ffdshow*-t kell használnunk.

A program telepítése

Az *ffdshow* egy multifunkcionális videokodek, amely valamennyi népszerű formátummal elboldogul, így kezeli a DivX 3/4/5/6, az XviD, a

DivX-hívőknek

Egy egyszerűbb, ám jóval kevesebb beállítási lehetőséggel kecsegtető megoldást is választhatunk, hiszen a mesterséges zaj hozzáadására a DivX dekódoló egysége is képes. A Film effect-nek nevezett zajkeltő erőssége hat lépcsőben állítható. Ha azt szeretnénk, hogy minden MPEG-4-es tartalom a DivX filteren keresztül jelenjen meg, ne feledjük, hogy ezt a kodek telepítésénél külön kérnünk kell!

Filmes érzést a DivX dekódolójával is kölcsönözhetünk

WMV, H.264, MPEG-1, MPEG-2, MP4, DV (és még egy sor további) formátumokat.

A telepítés során meg kell adnunk, hogy mely kodekeket szeretnénk az *ffdshow*-val helyettesíteni, hogy a telepítő át tudja írni a megfelelő bejegyzéseket a rendszerleíró-adatbázisban. (Később, ha akarjuk, a bejegyzések módosíthatók.)

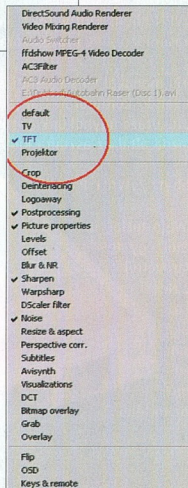
A program paramétereit a *Start* menüből érhető el, a *Programok/ffdshow* bejegyzés alatt, ám ennél praktikusabb, ha inkább elindítunk egy AVI fájlt, amikor is a változtatások hatását azonnal nyomban ellenőrizhetjük.

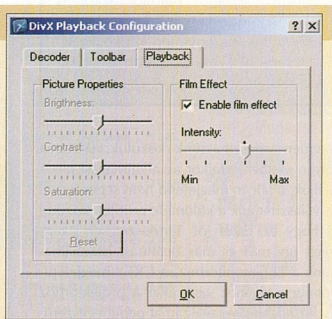
A vezérlőpulton egy új ikon, az *ffdshow* ikonja is megjelenik. Miközben „megy” a film, kattintsunk a fent említett miniatűrre a jobb egérgombbal és válasszuk ki az *ffdshow*-t.

Képinőség-javítás

A megjelenő konfigurációs ablakban bal oldalon találjuk a különféle opciókat, jobbra pedig a hozzájuk tartozó paramétereket. A filmek színvilága általában sötét, egy tökéletesen kalibrált monitoron ezért a kép is túlzottan sötét lesz. Ezen köny-

Profilváltás: ennél egyszerűbb nem is lehetne

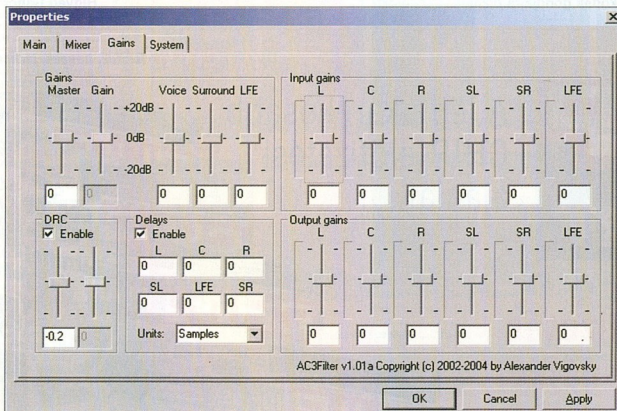

nyen segíthetünk, a képtulajdonságok (Picture properties) menüpont alatt. Az első csúszkával a kontrasztarányt, a másodikkal a fényerőt, a harmadikkal pedig a gamma értéket módosíthatjuk. Az RGB gamma correction a három alapszín gamma értékét változtatja, alatta a színegyensúly és a szinteltetés hangolója található. Általános érvényű beállításokkal nem szolgálhatunk, hiszen mindenki számára más és más az optimális beállítás.

Most állítsuk be a képmínőséget alapvetően meghatározó, utólagos feldolgozás mértékét. Tegyük pipát a Postprocessing felirat elé, és a csúszkát toljuk teljesen jobb oldalra. Ha esetleg a CPU nem bírja a terhelést (Vegyük számítógépeknél még előfordulhat), vegyük vissza egy (vagy több) fokozatot.

Mesterséges zaj

A blokkok számát már az előbbi lépéssel is nagy mértékben csökkenthetjük, ám szemünk hiányosságait kihasználva további, igazán látványos eredményeket is elérhetünk, mesterséges zaj használatával (Noise

Az AC3 filterrel valamennyi csatorna hangerejét és késleltetését külön állíthatjuk be

CRT monitorokhoz is ajánljuk!

Az ffdshow egyébként a CRT monitor tulajdonosoknak is hasznos lehet, hiszen nem kevesebb, mint 22-féle csoport, több mint 100 paramétereit változtathatjuk meg. Szerencsére attól nem kell tartanunk, hogy egy-egy hibás beállításnak a következményei végzetesek lehetnek, mert minden ablakban egyetlen gombnyomással visszatérhetünk az alapokhoz.

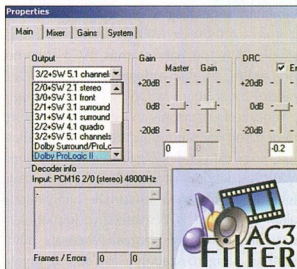
fül). Háromféle algoritmus közül válogathatunk. Tapasztalataink szerint TFT monitornál a legjobb eredményt az mplayer noise beállítással kaphatjuk, 16 és 32 közé eső erősségtartományban (Luma noise strength). Tegyük pipát az Averaged és a Pattern felirat elé, de mást ne változtassuk.

Állítsunk élességet!

A végére pedig egy kis élességállítás maradt: a 640×272 vagy kisebb felbontású filmeknél a kép – különösen DivX-es tömörítésnél

További infók

Gyakorlat rovatunk Videotömörítés egyszerűen, valamint cikkéből még többet megtudhat a tömörítés és a filmsorozatok rögzítésének titkairól. Ha pedig közelebbről is megismerkedne a legkorszerűbb monitorokkal, lapozza fel Hardver rovatunk 16:10-es TFT monitorokkal foglalkozó tesztjét.

Az egyetlen hangfalból álló „hangrendszer-től” kezdve a hatszatornás házimozig bármit beállíthatunk

– az eredetinel homályosabb lesz, pontosan olyan, mintha egy Blur szűrőt is használtunk volna. Ezt kompenzálhatjuk valamelyest, ha a Sharpen fülnél az msharpen opcióit választjuk, 0-32-es erősséggel (Strength) és a 16-32-es tartományt (Threshold) kijelölve.

AC3 Filter a hangsávhoz

A filmek hanganyagát tipikusan három formátum valamelyikébe tömöríthetjük. Az MP3 kódolású sávok kezelése ma már egyetlen PC-nek sem okozhat gondot, az AC3 és DTS tömörítésekkel viszont már több baja van az operációs rendszernek.

Néhány lejátszó (pl. a Media Player Classic) önállóan, kodek nélkül is képes feldolgozni az ilyesfajta streameket, ám ezek rendszerint csak kevés beállítást engednek. Használatuk akkor javasolt, ha külső erősítővel használunk, hiszen ilyenkor egyszerűen csak a digitális kimenetet kell bekapcsolnunk.

Ha az analóg kimeneteket szeretnénk használni, újabb kodeket kell beszereznünk. A már említett ffdshow legújabb változatai az AC3 és DTS kódolású jellel is megbirkóznak, mi mégis inkább az AC3 Filter aktuális, 1.01a RC5-ös verzióját ajánlanánk. Az ingyenesen letölthető modul elboldogul az AC3, DTS és MP3 adatfolyamokkal, támogatja az S/PDIF kimenetet, ha pedig az analóg dugaszokat használjuk, akkor is számos

Régi PC-n is megy

Az ffdshow használata mellett szől gyorsasága is, hiszen az alacsonyabb CPU terhelés miatt akár már 400 MHz-es Celeron processzorral (és hardveres gyorsítást nem támogató videokártyával) szerelt számítógépeken is lehetővé válik a DivX-es (vagy XviD-es) alkotások megtekintése.

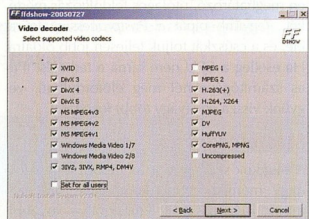
beállítási lehetőség közül választhatunk. A z apró szoftver az MPEG tömörítés hang-sóvokból is tud hatsatornás, AC3 streamet preparálni, és akár a digitális kimeneten keresztül továbbítani (a Dolby Digital Prologic 2 rendszerhez hasonlóan működik). A három támogatott formátumnál külön is beállíthatjuk, hogy milyen feldolgozási módot kérünk.

Ha a dekódolást az AC3 Filterre bízunk, lehetőségünk van a csatornák hangerejébe akár egyenként is beavatkozni, kérhetjük a dinamikataromány megváltoztatását, automatikus hangerő-szabályozást, sőt, az ilyen-ek meg a keverési mátrixot is módosíthatjuk.

Végül, de nem utolsósorban pedig a csatornánként megadható késleltetés révén kompenzálhatjuk a hangfalak felülnként való eltérő távolságából származó élményrontó hatást is. Az AC3 Filter beállításait vagy a médialejátszó programból, vagy a vezérlőpultból érhetjük el.

Próbálkozzunk bátran!

És végül még egy hasznos dolog: a jól sikerült beállításokat elmenthetjük, amelyek egy lenyíló listába kerülnek, hogy később egy-

Az ffdshow telepítésekor megadhatjuk, hogy mely formátumokat szeretnénk a kodek gondjaira bízni

A felbontás és a minőség viszonya a veszteséges kodekeknel eléggé sajtós. Nyilvánvaló, hogy az egységnyi területet (mondjuk egy 64x64 pixeles részt) szemlélve nem tapasztalunk különbséget. Nagy felbontásnál ugyanakkor szemünknek annyival több információi kell(ene) feldolgozni, hogy a tömörítési hibák sokkal kevésbé észrevehetőek. Egy HDTV felbontású anyagot például akkor is nagyságrendekkel jobb minőségűnek látunk, ha egyetlen képkocka tárolására 30%-kal kevesebb tárolókapacitást jut.

szerűen választhassunk közülük. (Minden olyan esetben, amikor az alkalmazást használjuk, a tálcán megjelenő ikon segítségével is választhatunk a különféle profilok között.) S hogy ez miért jó? Természetesen azért, mert így más és más beállítást használhatunk a TFT monitorhoz, a CRT-s megjelenítőhöz, a tévéhez vagy akár a projektorhoz is. Az ffdshow verzióját pedig egyszerűen a megjelenés dátuma jeli

Higyed Gábor

CHIP Tesztek, trendek, technológiák

A legtakarékosabb
CHIP-előfizetési
ajánlat.

CHIP smart előfizetés
lemez melléklet nélkül
most hihetetlenül
alacsony áron!

1 évre 949 Ft/lapszám*
1/2 évre 999 Ft/lapszám*

*Áraink csak 1/2 éves vagy 1 éves előfizetés esetén érvényesek. Előfizetési díj 1/2 évre 5 994 Ft, 1 évre 11 388 Ft.

RENDELJE MEG MOST!

06 (1) 888-3421, 22 06 (1) 888-3499 www.itmediabolt.hu terjesztes@vogelburda.hu

GALAXIS

PC JÁTEKOK, GYEREK ÉS OKTATÓPROGRAMOK – PLAYSTATION 2 ÉS PSP JÁTEKOK – DVD FILMEK – SIKERKÖNYVEK

- 7 Sins Hun 1.990
- Acsélvíz HUN 1.990
- Age of Heroes 1.990
- Afrika Korps vs DR HUN 1.990
- Age of Empires Gold 1.990
- Alien's Conflict 990
- American Conquest 1, 2 1.290
- American C. Fight Back 1.990
- Amiga Classics 1, 2 /db/ 1.290
- Anno 1503 1.990
- Anno Domini 1193 990
- Aquanox 2 990
- Armies of Exotic HUN 3.990
- Arcade 990
- Atlantis Evolution HUN 6.990
- Autocracy park 990
- SimCity 3000, Call to Power 2, Settlers 3, Settlers 3: Amazon Alok - Izsis szeme HUN 1.990
- Battlefield 1942 3.990
- Battlefield 1942 csom. 11.990
- Battlefield 2 dvd 11.990
- Beyond Divinity 990
- Beyond Good & Evil 1.990
- Bionicle 3.990
- Block & W 2 Collector's Ed. 11.990
- Blitzkrieg 1.290
- Blitzkrieg: Barbarian Invasor 1.290
- Blitzkrieg: Green Devils 2.990
- Blitzkrieg 2 dvd 9.990
- Breed 1.290
- Boiling Point dvd HUN 3.990
- Brothers in Arms dvd 2.990
- Brothers in Arms 2 dvd 3.990
- CSI: Crime Detectives 3.990
- Call of Duty '96 játékok 1.990
- Call of Duty United Off 6.990
- Capitalism HUN 990
- Chrome HUN 1.990
- Chrome SpecForce 7.990
- Chronicles of Riddick 3.990
- Clock 1.990
- Close Combat: First to F. 1.990
- Colin McRae Rally 04 2.490
- Conflict Desert Storm 2.490
- Cossacks Back to War 1.290
- Cossacks 2 1.990
- Crusader Kings 1.990
- CSI: 12 3.990
- D-Day HUN 1.990
- Delta Force Xtreme 6.990
- Demigod dvd 990
- Devastation 990
- Diablo 990
- Diablo 2 990
- Disney játékok Hivj
- Divine Divinity 1.290
- Divine 3 990
- Dragonshard dvd 7.990
- Drakula 2 HUN 990
- Driver 3.990
- Driver 3 dvd 3.990
- Dungeon Lords 6.990
- Dungeon Siege 2.490
- Dungeon Siege 2 3.990
- Egypt 3 HUN 3.990
- Empire Earth HUN 1.990
- Empire Earth 2 HUN 1.990
- Empire Earth 3 HUN 990
- Enter The Matrix dvd 3.990
- Empire of the Sun 1.990
- Europa Universalis HUN 990
- Europa Universalis 2 1.990
- Evil Genius 2.990
- Evil Genius 2 1.990
- Evil Cry 990
- F.E.A.R. (október) JON
- FIFA 2004 3.990
- FIFA 06 1.990
- FIFA 06 dvd HUN 12.990
- FIFA Manager 06 11.990
- Flight Simulator 2004 12.990
- FS 2004 Kiegészítők Hivj
- Ford Racing 2.990
- Grand Theft Auto 990
- Freelancer 2.490
- Galaxy 8 Sakszim Hun 9.990
- Galaxy 8 Warrior 3.990
- Gorky Zero HUN 1.990
- Gorky Zero Aurora HUN 1.990
- Grand Theft Auto 990
- Gothic 2 Night of Raven 3.990
- Grand Theft Auto 990
- Grand Theft Auto 990
- GTA Vice City 4.990
- GTA San Andreas dvd 11.990
- Great Escape 990
- Great Escape 2 990
- GTR (FIA GT) HUN 9.990
- Guid Wars /online 7.990
- Viryúv U: Király vs. Kéz 7.490
- Haegemonia HUN 1.990
- Haegemonia Soton HUN 1.990
- Half-Life játékok Hivj

ÚJDONSÁGOK, ÚJ AKCIÓK!

FIFA Manager 06
11 990,-

FIFA 06
12 990,-

NBA LIVE 06
11 990,-

NHL 06
11 990,-

Black & White 2
11 990,-

F.E.A.R.
9 990,-

Fritz 8
7 490,-

Rome: Barbarian Inv.
7 490,-

Driver 3
3 990,-

Act of War
3 990,-

Star Wars KOTOR
3 990,-

Call of Duty GoTY
3 990,-

Myst 4
1 990,-

Pacific Fighters
1 990,-

Afrika Korps vs D.R.
1 990,-

D-Day
1 990,-

- Harci Szekerek HUN 1.990
- Harj Truck HUN 3.990
- Harry Potter 1 Bőlcsek k. 3.990
- HP 2 Titkok kamrája 3.990
- HP 3 Az akabani fogoly 3.990
- Hearts of Iron 2 990
- Heaven and Hell 1.290
- Heroes of Might & Magic 2 990
- Heros 4 Complete HUN 5.990
- Hidex & Dangerous 2 990
- H D & Z Sabre Squadron 3.990
- Homeworld 2 HUN 1.990
- IG 2 2.490
- It's Forgotten Earth HUN 2.990
- Imperial Glory dvd 9.990
- Imperium Galactica 2 HUN 990
- Imperium Galaxy 2 HUN 990
- Inkvizíció HUN 990
- Italian Job 990
- Justed Alliance 2 Gold 1.990
- Jessica d'Arc HUN 990
- King of the Road 990
- KingsMarch 2 HUN 1.990
- Knight 2 Kings of War 990
- Larry Magna Gum Laund 3.990
- Legó játékok 17főle /db/ 1.990
- Legó játékok 990
- Lock On 2.490
- Lords of the Realm 3 3.990
- Madagascar 990
- Madagascar 2 990
- Manojoq Master 5 1.990
- Manojoq Variety Pack 1.990
- Majestic Chess 990
- Master of Honor 990

- Medal of Honor 11.990
- Medal of Honor Pacific 7.490
- Medieval Lords HUN 7.990
- Men of Valor 3.990
- Might & Magic 2 2.490
- Might & Magic 7 990
- Might & Magic 9 1.990
- Monopoly Tycoon 1.990
- Motor 4 Rev. dvd HUN 1.990
- Morrowind GOTY cs. 2.990
- Morty 2 HUN 5.990
- Myst 4 Rev. dvd HUN 1.990
- Myst URU Ages beyond 990
- NEA 06 11.990
- Need for Speed Undergr 2.990
- NFS Underground 2 7.490
- Neverwinter Nights Dix 5.990
- Nexus HUN 3.990
- NHL 06 dvd 11.990
- No Man's Land 1.290
- Oni Tycoon 2 HUN 5.990
- Op Flashpoint park 2.990
- Pacific Fighters HUN 1.990
- Painkiller 2.490
- Painkiller: Battle out of H. 3.990
- Painkiller csomag 2.990
- Panzers Hun 4.990
- Panzers 2 dvd HUN 7.990
- Pratet (Ski Meier) 2.990
- Pirates of the Caribbean 4D 2.990
- Platoon HUN 1.990
- Pop Life HUN 4.990
- Port Royale 2 HUN 5.990
- Postal 2 HUN 1.990
- Prince of Persia Sands 2.490
- Prince of a Warrior W. 6.990
- R33 Raven Shield Gold 2.990
- Rally Trophy HUN 990
- Return To Castle Wolf. E 3.990

- Richard Burns Rally 3.990
- Rob Hood Defender HUN 990
- Rollercoaster T3 Soaked 990
- Rollercoaster T3 Soaked 6.990
- Rome: Total War 3.990
- Rome TW: Barbarian Inv 7.490
- Roncsderby HUN 990
- RPM Tuning HUN 990
- Runaway HUN 3.990
- Rune 990
- Sacred Plus (dovlet S.) 3.990
- Sacred Underworld 3.990
- Sárkány Trónja HUN 990
- Scrapland HUN 5.990
- Settlers 5 2.990
- Settlers 5 Kiegészítők 4.990
- Shadow Ops: Red M. dvd 3.990
- Sherlock Holmes ezüst I. 3.990
- Spencer 2.990
- Silent Hunter 3 990
- Silent Storm 990
- Simpsons Hit & Run 2.990
- Sim City 4 3.990
- Sims Deluxe 4.990
- Sims 2 dvd HUN 12.990
- Sims 2: Egyetem HUN 7.490
- Sims 2: Éjszakák HUN 7.490
- Singles HUN 990
- Singles 2 HUN 990
- Soldiers of Fortune 2 G. 3.990
- Soldiers: Heroes... dvd 2.490
- Space Rover 2 990
- Space Colony 590
- Splicer 2.990
- Splicer Call 990
- Sp Pandora Tomor HUN 3.990
- SC Chaos Theory dvd 6.990
- Starcraft és Brod War 1.990

- Star Wars Racer 3.990
- Galaxis cs. dvd/online 990
- Jedi Knight Gold 3.990
- JK 2 Jedi Outcast 3.990
- JK 3 Jedi Academy 3.990
- Knights of the Old Rep. 3.990
- Lego Star Wars 7.990
- Phantom Menace 3.990
- Republic Commando 6.990
- Rogue Squadron 3.990
- X-Wing Alliance 3.990
- X-Wing Collector 3.990
- Streets Racer 2: F. Driv 1.990
- Stronhold 2 7.990
- SWAT 2 990
- S.W.I.N.E. HUN 990
- Syberia HUN 990
- TOCA Race Commander 1.990
- TOCA Race Driver 2 dvd 2.490
- Trackmania 3.990
- Tony Hawk's Undergr 2 7.990
- Top Spin 3.990
- Trackmania Sunrise HUN 990
- UFO Aftermath HUN 1.990
- Unreal 2 3.990
- U. Tournament 2004 dvd 3.990
- Vampire: Bloodlines 3.990
- Veszélyeztet 2 HUN 1.990
- Victoria 3.990
- Vietcong 2.490
- War of the King 2.990
- Warcraft 3 3.990
- Warcraft 3 Frozen Throne 990
- Warlords 4 HUN 1.990
- Warrior 2 2.990
- Wings & Mayhem dvd 9.990
- Xpand Rally HUN 2.990
- XIII - HUN 1.990
- Zoo Emp. HUN 5.990

Szoftver Árúház

a Blaha Lujza téren!

TÖBBEZER TERMÉK ÉG YELYEN!

PC játékok
gyerekprogramok
oktató programok
Playstation 2 játékok
DVD filmek

Cím: Budapest
VII. kerület (pest)
Dohány utca 64.

Telefon: (06-1) 479-0933

Nyitva: Hétfő-Péntek
9:30-18:00 óráig

Erzsébet téren
Blaha Lujza

CD GALAXIS

Dohány utca
Rakóczi út

Csomagküldés!

MÁR MASNAPRA!

479-0933

vagy
galaxisnet.hu

GYORS & OLCSÓ

Magyarország
bármely településére!

Díja: a kiszállítási címtől és
rendelési árterktől független
1000 Ft/CSomag.

Cégnélk bejegyzett csomagküldő.
Nyilvántartási számunk: C/02299

GalaxisNet

INTERNET ÁRUHÁZ!

0-24h, egész nap
Online, friss termék
információval, listával

www.galaxisnet.hu

ÁLLÁSLEHETŐSÉG!

Eladók keresünk, hosszú
távra, teljes munkaidőre.
További információk
hazánkban olvashatók.
Jelentkezés az üzletünkben.

**AJÁNDEK MINDEN
VÁSÁRLÁSHOZ!**

Ahogy a számítógép lassan mindennapi életünk részesévé válik, úgy bővülnek funkciói is, s nem ritka manapság, hogy felvevőként is használjuk PC-nket. Írásunkban megmutatjuk, mi a teendő, ha mondjuk filmsorozatokat rögzítenénk, eközben spórolni szeretnénk a DVD-korongokkal, viszont a minőségre is kényesek vagyunk.

Sok jó film kis helyen is elfér!

A modern tévékártyákkal, az MPEG-2 formátum támogatásának köszönhetően, ma már kiváló minőségű felvételeket készíthetünk, de mi a helyet akkor, ha a látottakat el is szeretnénk tárolni?

Nyilvánvaló, hogy ilyenkor nem az MPEG-2 a legjobb választás, hiszen így egy-egy filmsorozat részei akár 8-10 DVD-lemez is megtöltenek. De mi lenne akkor, ha a felvételeket még jobban „összeprésel-

nénk”, mondjuk DivX vagy XviD kodek segítségével, hiszen így a minőség közel 100 százalékos marad, miközben akár 6-8 DVD-lemez is megszórolhatunk. Az alábbiakban bemutatjuk ennek mikéntjét.

1 Mi az, amit tömörítünk?

Kiindulási alapként bármilyen MPEG-2 tömörítésű állományt választhatunk. Az egyszerűség kedvéért a próbához vegyünk fel egy esti filmet vagy beszélgetős műsort valamely csatornáról. Ha esetleg kéznél van egy a családi nyaralás felvételeit tartalmazó DVD lemez (netán DVD-felvevővel készített korong), úgy kiindulási alapnak azt is használhatjuk.

Utóbbi esetben egyszerűen másoljuk fel számítógépünk merevlemezére a VOB kiterjesztésű állományokat.

Vizsgáljuk meg, hogyan is épül fel a felvétel: szerencsés esetben csak hasznos részekből áll, a kereskedelmi csatornáról felvett műsoroknál azonban jó esélyünk van arra, hogy legalább egy reklámblokkot is találunk.

Elsőként a haszontalan részeket kell eltávolítanunk (megtehetjük azt is, hogy majd csak a kész felvételtől vágjuk ki a felesleges képsorokat, ám ilyenkor számolnunk kell azzal, hogy megváltozik a fájl mérete).

A művelethez számos alkalmazás közül választhatunk, sajnos ingyenes nemigen akad közöttük. Bemutatónkban az *Easy Video Splitter* segítségével mutatjuk be a művelet lépéseit. (A program hétnapos próbaverziója letölthető a www.doecasier.org/splitter weblapról.)

Telepítsük az alkalmazást, majd indítsuk el. Jobb oldalt, a *Source File* (forrásfájl) fel-

Az Easy Video Splitter minőségromlás nélkül darabolja szét az MPEG fájlokat

iratnál kell kiválasztanunk a feldolgozandó fájlt (amely egyből be is töltődik). Alatta, a *Save Directory* (mentés helye) feliratnál, a készülő videoszegmensek tárolási helyét állíthatjuk be.

Az alkalmazás többféle darabolási módot támogat, nekünk most a kézzel is beállítható *Split the source file manually* opcióra lesz szükségünk. Az előnézeti ablak és az alatta húzódó csúszka segítségével keressük meg az első fontos filmrészlet kezdetét. Az időzít-

Figyelmeztetés

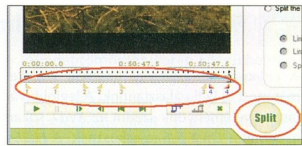
A cikkünkben bemutatott eljárás önmagában nem teszi lehetővé a másolásvédelemmel ellátott DVD lemezek tartalmának feldolgozását. A másolásvédelem feltörése bűncselekménynek minősül, a Computer Panorama szerkesztője az ilyesfajta tevékenységeket elítéli, azok következményeiről semmilyen felelősséget nem vállal.

tövel felvett programoknál ez valójában a film elejét jelenti. Döntésünket a szakadt filmszalagot ábrázoló ikonnal tudhatjuk az alkalmazással. Most keressük meg az első szakasz végét (vagyis az első reklámblokk elejét). A másik filmszalagos gombbal ezt is nyugtázzuk.

Folytassuk a szakaszok kijelölését egészen addig, amíg valamennyi hasznos rész-

letet ki nem jelölünk. (Az összetartozó részeket az Easy Video Splitter számokkal jelöli.) Amikor készen vagyunk, nyomjuk meg a *Split* gombot, és várjunk türelmesen, amíg a program befejezi a másolást.

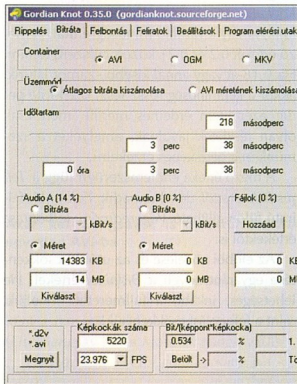
A művelet sebessége valójában csak a HDD sebességétől függ, mivel a darabolás újratömörítés (és persze minőségvesztés) nélkül történik.

Minden fontos részletet egy menetben kijelölhetünk

2 A fájlok előkészítése

Tömöríteni a *VirtualDub* egyik változatával, a *VirtualDubMod*dal fogunk. Az eredeti videófájl előkészítéséhez és a paraméterek beállításához azonban egy keretprogramot is segítségül hívunk, mégpedig a *Gordian Knot*-ot. (A *Gordian Knot* két részből, egy

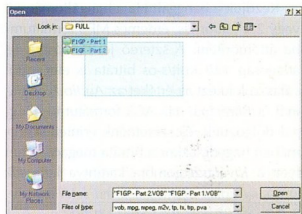
A Gordian Knot magyar nyelvű kezelőfelülettel is használható

program- és egy kodekcsomagból áll. Ezek letölthetők a www.doom9.org weblapról, a bal oldali menüben a *Download* opció kiválasztása után.) Töltsük le és telepítsük mindkét összetevőt, majd indítsuk el a keretprogramot. Az alkalmazás használatát nagyban megkönnyíti, hogy magyar nyelvű kezelőfelületet is választhatunk hozzá.

A *VirtualDubMod* nem kezeli az MPEG-2 fájlakat, ezért egy kis turpissághoz kell folyamodnunk. A *Start* menüben keressük meg a *Gordian Knot* programcsoportot, azon belül pedig a *DGIndex* alkalmazást. Nyomjunk *F2*-t, majd a felugró párbeszédpanelben keressük meg az Easy Video Splitterrel készített MPEG fájlakat. Jelöljük ki valamennyit, végzetül pedig kattintsunk az *Open* gombra. Egy fájllistát kapunk, ahol ellenőrizhetjük, hogy minden szükséges részletet kiválasztottuk-e (ha igen, nyomjunk *OK*-t).

Két beállítást kell ellenőriznünk. Először is a *Video* menüpontban a *Field Operation* értéket *None*-ra kell állítani, ha *PAL* képanyagot (25 fps) dolgozunk fel, *NTSC* (30 fps) esetén viszont a *Forced FILM* opciót kell kijelölni.

Az *Audio* menüben az *Output Method* legyen *Demux All Tracks...*, minden más paramétert hagyjunk változatlanul.

A DGIndex természetesen egyszerre több fájlra is elbodogul

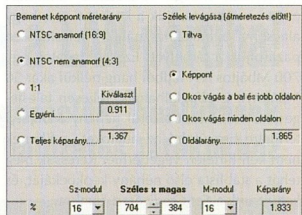
Nyomjunk *F4*-et, válasszunk egy hangzatos nevet, majd mentjük el a „projektet”. A művelet során valójában egy *d2v* kiterjesztésű egyszerű indexfájl készül, amelynek segítségével az eredeti MPEG-2 tömörítésű állományainkra hivatkozhatunk. Nem árt tudni, hogy csak egyetlen indexfájl készül, függetlenül a feldolgozott állományok számától. A továbbiakban éppen úgy dolgozhatunk, mintha csak egyetlen felvétellel lenne dolgunk. Az indexfájl elkészítésekor a *DGIndex* a hangzóval (kalt) is „kiveszi”, ezek kiterjesztése formátumtól függően MPA vagy AC3 lesz.

3 A felbontás beállítása

A tömöríteni kívánt videófájl egyik fontos jellemzője a felbontása. Ennek meghatározásához a *Gordian Knot* harmadik, *Felbontás* felirátú fülcsekjén találunk segítséget. Bal oldalt alul kattintsunk a *Megnyit* gombra, majd keressük meg az előbb elkészített *d2v* állományt. Az *OK* lenyomására a felvétel külön ablakban jelenik meg. A *Bemenet felbontásánál* válasszuk a felvételnek megfelelő *PAL* vagy *NTSC* értéket, a *Bemeneti képpont* méretarány pedig legyen *PAL* vagy *NTSC* amóri (16:9), illetve nem amóri (4:3) állásban, a betömörítendő felvétel képará-

nyától függően. Ha a kép szélein, tetején vagy alján fekete csíkok ékeltenekednek, érdemes azokat eltávolítani, a *Szélek levágása* részlegén. A nyirbálást a jobb oldali nyilacsúkkal végezhetjük, az aktuális eredményt pedig a videóablakban is nyomon követhetjük. A szélességet érdemes úgy megválasztani, hogy a megmaradt pixelszám 16-tal osztható legyen.

A *Végeredmény felbontásánál* az *Sz-modul* és az *M-modul* egyaránt 16 legyen. A felbontást a *széles x magas* részén adhatjuk meg.

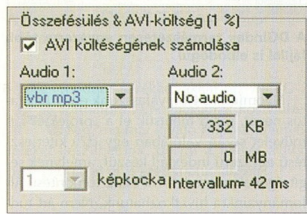
Felbontásra vonatkozó paraméterek: a méretarányra nagyon figyeljünk!

4 Formátumok és fájlméret

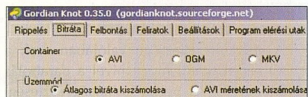
A videósáv tömörítésére használt kodeket már most ki kell választanunk. A legjobb választás véleményünk szerint az *XviD*, sokan azonban a *DivX 5/6*-ra esküsznek. A *H.264* új „versenyzőnek” számít, a *DivX 3.11*-et viszont nagy ívben kerüljük el.

Mivel AVI fájl készítünk, a *Container* ennek megfelelően állítsuk be. A könnyebb számolás végett a programot a bitráta számolására fogjuk utasítani: legyen az üzemmód tehát az *Átlagos bitráta kiszámolása*.

Kezdjük a hanggal! Ha a hangállomány 2 vagy 2.1 csatornás, érdemes MP3 formátumba áttömöríteni. A sztereo jel tárolására az átlagosan 128 Kbit/s-os bitráta is elegendő: válasszuk ki ezt az értéket az *Audio A* adatinál, a *Bitrátánál*. Ha AC3 formátumú hanggal dolgozunk, és szeretnénk értetlen formában hagyni, akkor a bitráta megadása helyett a *Kiválaszt* gombra kattintva keressük

A fejlecek elszámolása roppant lényeges, néhány Mbájton akár az egész számítás elcsúszhat

Háromféle konténeret és négy kodeket használhatunk. A bitráta kiszámolása kétféle módon történhet

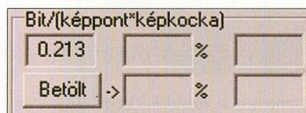
meg az adott hangsvótot, majd nyomjunk rá duplán. A Gordian Knot így pontosan a fájl valós méretével dolgozik majd. (Ha két hangsvóttal szeretnénk dolgozni, a második svóra vonatkozó adatokat értelemszerűen az *Audio B* panelnél választhatjuk ki.)

Ugyanebben a sorban, középen kérhetjük az AVI költségének a kiszámítását is. Bár az elnevezés némileg megtévesztő, fontos paraméterről van szó. Az AVI fájlban ugyanis értékes helyet veszítünk azzal, ha az adatfolyamban elkülönítve marad a video- és hanganyag. Néhány Mb-ot lesz csak az eltérés, ám ha megfeledekezünk róla, a „szoros illesztésnél” bőven lesz okunk bosszankodni, főleg akkor, ha az AVI fájl már éppen nem fér rá a DVD-re.

Tegyük tehát pipát a megfelelő boxba, és válasszuk ki azt is, hogy milyen formátumba akarjuk majd kódolni a hangot. (MP3 esetében a vbr mp3-at, AC3 esetében pedig az ac3-at kell kijelölnünk.)

Jobbra fent, a kodek logója alatt találjuk a *Teljes fájlméretet*. Ide írhatjuk be, hogy mennyi helyet szánunk a HDD-n vagy az

optikai adathordozón a tömörített anyagnak. 704×576 képpontos felbontással egyetlen CD-re 50–60 percnyi anyag fér MP3 és 40–45 percnyi felvételt AC3 hangsvóttal. Ezt figyelembe véve adjunk meg egy viszonylag könnyen tartható fájlméretet.

A Bit/(képpont×képkocka) érték mutatja, hogy az adott beállításokkal jó eredményre számíthatunk-e

Még mindig ugyanezen a fülön keressük meg az alsó részen látható *Bit/(képpont×képkocka)* mezőt. Itt egy ellenőrző számot találunk, amely a várható minőségre utal. A mező értékét 0,2 és 0,21 között célszerű tartani. Ha 0,18-at vagy annál kisebb számot látunk, akkor a képmínőség rossz lesz, 0,23 fölé pedig azért nem érdemes menni, mert csak olyan részletek javulnak, amelyekre a szemünk már nem képes érzékelni.

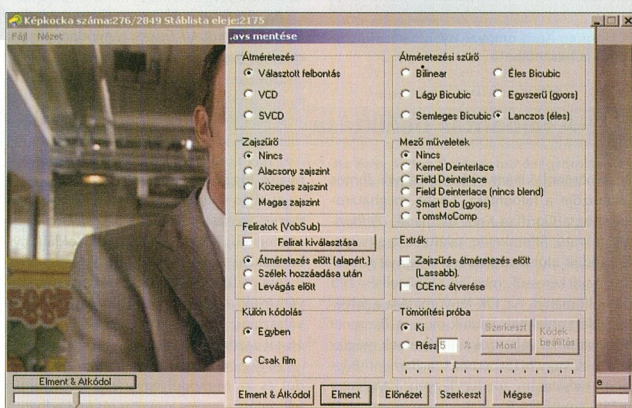
A mező értéke értelemszerűen függ a *Teljes fájlmérettől*, de a harmadik, *Felbontás* feliratu fülön állítható *Végeredmény felbontása* értékektől is.

Az előbbi növelése és az utóbbi csökkentése egyaránt növeli a *Bit/pixel* értéket. Ha lehetséges, inkább a fájlméretet növeljük, mint a felbontást csökkentjük!

5 Tömörítési beállítások

Ha minden beállítással végeztünk, át kell váltanunk a videoablakra. Ha a tömörítésre váró film végén stáblista is van, célszerű azt külön kezelni. A felirat nagy kontrasztú, folyamatosan mozgó részleteket tartalmaz, ezért ha nem utasítjuk a kodeket arra, hogy alacsony bitrátát használjon, feleslegesen pazaroljuk a tárhelyet. Ezek az adatok egy 700 Mb-ajos AVI fájlból hang nélkül akár 50 Mb-ajtnyi is elfoglalhatnak, teljesen feleslegesen. Ha viszont sikerül néhány Mb-ajtnyi területre bezsűfolni az adatokat, a filmnek nem kell hirtelen véget érnie. Keressük meg tehát a stáblista első néhány képkockáját, és kattintsunk a *Set Credit Start* gombra.

Ha megvagyunk, keressük meg az *Element & Átkódol* feliratu gombot, amelynek megnyomásával újabb konfigurációs ablak-

Néhány szűrőt is be kell állítanunk!

ba jutunk. Itt néhány filtert aktiválhatunk. Először is meg kell adnunk az átmeretezés módját. A legjobb minőséget véleményünk szerint a *Láncos szűrővel* érhetjük el, amely ráadásul megfelelően gyors is. (Esetleg a *Sharp bicubic* és *Neutral bicubic* változatokkal érdemes még kísérletezni.)

A váltótoros megjelenítésű (*interlaced*) MPEG-2/VOB fájllok kódolásakor érdemes deinterlace szűrőt is használni. De csak abban az esetben, ha az AVI fájllokot számítógépen nézzük majd vissza. Ha azonban inkább tévén nézzük vissza filmjeinket, a jobb

minőség érdekében hagyjuk meg a váltótoros formát! A kiválasztható deinterlace lehetőségek közül az utolsó három jöhet csak szóba. A legjobb minőségű modulok jobb minőségűek, de csak lassabb feldolgozást tesznek lehetővé.

Minél jobb megyünk a sorban, annál jobb minőséget kapunk, de cserébe a tömörítés is annál lassabb lesz. A külön kódolásnál, ha van választási lehetőségünk, jelöljük be az *Egyben* opciót.

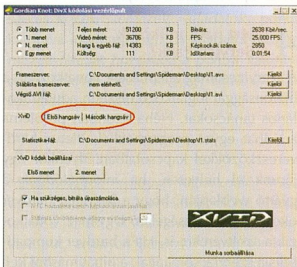
Ha készen vagyunk, ebben az ablakban is választjuk ki az *Element & Átkódol* gombot.

Tudnivalók a kodekekről

A videotömörítés során kikerülhetnek a randevú a kodekekkel. Következő hónapban bemutatjuk közülük a legnépszerűbbeket, s a beállításukhoz is adunk tanácsokat.

Az alkalmazás egy vagy két fájlnevet kér, attól függően, hogy milyen kodeket használunk, és hogy külön kezeljük-e a stábilítást vagy sem.

6 Indulhat a tömörítés

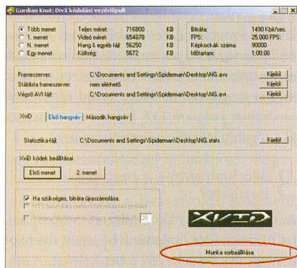
Akár két hangszávet is beleszoríthatunk egyetlen AVI-ba

Az utolsó lépésben az egyes kodekek paramétereit kell beállítanunk. Vegyük át elsőként a hangszávet kapcsolatos tudnivalókat (*Első hangszávet fül* és *Második hangszávet fül*).

Először is a *kijelöl* gombra kattintva keressük meg a hangfájlt. Az alapértelmezett beállítás 128 bites VBR MP3 kódolást jelent. Ha AC3 hangszávet szeretnénk használni, a

Csak összefésülés opciót kell választanunk. AC3 esetén az *Interleaving* mezőt mindkét változatható értékét állítsuk 160-ra. Két hangszávet esetén értelemszerűen ezeket a lépéseket kétszer kell elvégeznünk.

Végül, de nem utolsósorban kattintsunk az első fülre, ahol a videokodeket állíthatjuk be. A beállítandó paraméterekkel itt nem

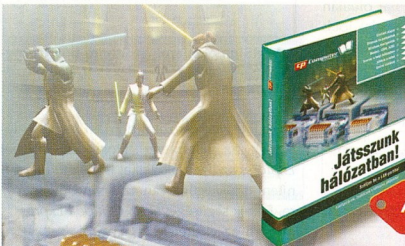
Már csak egyetlen kattintás, és kezdődhet a tömörítés

foglalkozunk, azokról a következő, „*Mozi a CD-re?*” című írásunkban olvashatnak bővebben.

Már csak a projekt felsorakoztatása van hátra! A jobb alsó sarokban, a *Munka sorbaállítás* feliratú gombra kattintva a projekt indításra kész állapotba kerül. A Gordian Knot meg is kérdezi, hogy szeretnénk-e azonnal elindítani a tömörítést. Bárhogy válaszoljunk is, a Gordian Knot kezelőfelületéhez, azon belül is a *Kódolási sor* részhez érkezünk vissza. (Itt találjuk egyébként a *Start* gombot is, arra az esetre, ha nem kérjük az azonnali feladatfeldolgozást.)

A tömörítés időtartama a beállításoktól és processzorunk teljesítményétől függően tág határok között változhat: egy órányi felvétel elkészítése körülbelül 30-240 percet vesz igénybe, azaz gyors munkára aligha számíthatunk. A tömörítés végeztével az AVI fájl pontosan abba a könyvtárba kerül, ahová az 5-ös pontban a beállításokat is tartalmazó AVS állományokat mentettük.

Higyed Gábor

Szálljon be a LAN-partiba!

Konfigurációk, beállítások a hálózatos játékokhoz

Ára: 2490 Ft

Keressé az ITmédiabOLT-okban vagy rendelje meg a kiadótól!

☎ 06 (1) 888-3421, 22 ☎ 06 (1) 888-3499 🌐 www.itmediabolt.hu ✉ terjesztes@vogelburda.hu

CP Computer Othon a modern világban

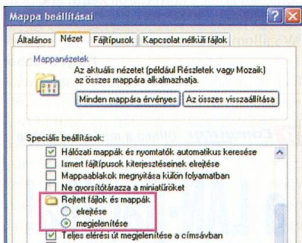
Sorozatunk előző részében XP Prót varázsoltunk az XP Home-ból. Ezúttal kérdések és válaszok formájában mutatjuk meg, hogyan használhatjuk ki jobban az XP rejtett képességeit.

Kérdések és válaszok

Kérdéseink és válaszaink segítenek jobban megérteni a Windows XP működését. Összeállításunk első részében arról olvashatnak, hogy miként lehet megoldani a széles körben elterjedt problémákat. Ezt követően a PC-k mindennapijával foglalkozunk, s többek között azt vizsgáljuk, hogy miként lehet a számítógépes munkát a lehető legjobban megkönnyíteni.

1 Hova tűntek a fontos fájlok?

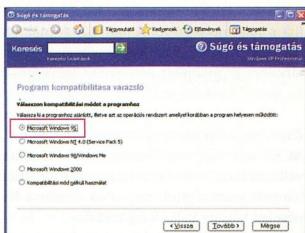
A *Windows Intéző* az alapértelmezett beállítások szerint nem jeleníti meg a rendszerfájlokat és a rendszermappákat. Az intézőablakban kattintsunk az *Eszközközpont* menüpont alatt található *Mappa beállításai* pontra, majd a megjelenő párbeszédablakban aktiváljuk a *Nézet* fület. Jelöljük be a *Fájlok és mappák* terület alatt található *Rejtett fájlok és mappák megjelenítése* opciót, ezenkívül aktiváljuk a *Rendszermappák tartalmának megjelenítése* beállítását. A jövőben a Windows az összes fájlt megjeleníti, ami különösen abban az esetben fontos, ha a rendszerfájlokat például másolni szeretnénk.

A rendszerfájlok megjelenítését olykor érdemes bekapcsolni

2 Hogyan futtathatók a régebbi programok Windows XP alatt?

Még mindig használatban van egy sor olyan alkalmazás – például játékok –, amelyek nem a Windows XP-re írtak. Az ilyen esetekben a *Program kompatibilitás varázsló* siet

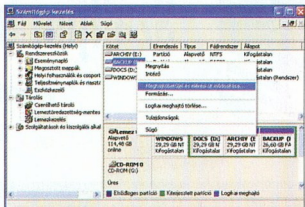

A *kompatibilitás varázsló* megoldja a régi programok futtatásával kapcsolatos problémákat

segítségre. A varázslót a *Start* menüben található *Programok/Kellékek/Program kompatibilitás varázsló* ponton keresztül indíthatjuk el. A varázslóban válasszuk a *Kézzel keresem meg a programot* beállítást, majd kattintsunk az érintett program EXE fájljára, és válasszuk ki a régebbi Windows-verzió egyikét.

3 Módosítható-e a meghajtó betűjele?

A meghajtó jelét akkor célszerű módosítani, ha új meghajtot építettünk be, mert ilyenkor a Windows összekeveri a betűjeleket. A tennivaló a következő: kattintsunk a jobb egérgombbal a *Sajátgép* ikonra, majd a felbukkanó menüben válasszuk a *Kezelés* bejegyzést. A most megjelenő *Számítógép-kezelés* ablakban keressük ki az ablak bal oldalán található *Lemezkezelés* pontot. Az alak jobb felében most megjelennek a rendelkezésre

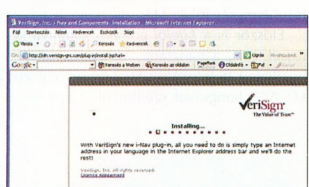
A meghajtó betűjét bármikor szabadon megváltoztathatjuk

álló meghajtók. Kattintsunk a jobb egérgombbal arra a lemezre, amelynek a betűjel szeretének megváltoztatni, majd válasszuk a felbukkanó menüben a *Meghajtóbetűjel és elérési mód módosítása* bejegyzést. Most kijavíthatjuk a betűjelet.

4 Miért nem működik a Service Pack?

A szervizcsomag telepítésére vonatkozóan a biztonsággal foglalkozó részben adunk általános tanácsokat. Néha azonban probléma adódhat egyes programokkal, illetve hardvereszközökkel kapcsolatban. Ilyenkor úgy járunk el helyesen, ha informálódunk a gyártó weblapján, hogy a beépített hardver okozhat-e nehézségeket. Ugyanez vonatkozik a szoftverekre is. Ha a hardver kompatibilis a szervizcsomaggal, a hibát máshol kell keresnünk. Végül megoldásként szedjük le ismét a Service Packet, és telepítsünk alternatív biztonsági eszközöket a gépére.

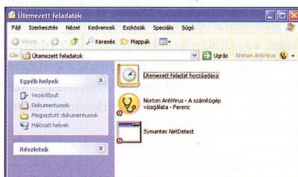
5 Mi a teendő, ha az Internet Explorer nem ismeri az ékezeteket?

A *VeriSign* oldaláról letölthető bővítmény-ellenőrző domain neveket is használhatunk

Egy ideje már ékezetes domain nevek is léteznek az interneten. Hogy az *Internet Explorer* az ilyen oldalakal is meg tudja jeleníteni, szükségünk van az *i-Nav* bővítményre. Ennek segítségével az *Outlook Express* is megérti az ékezeteket. Gépéljük be a böngészőbe a következő URL-t: <http://fdn.verisign-grs.com/plugin/index.jsp?src=idnnow>, majd üssünk egy *Entert*. A telepítés magától elindul.

6 Hogyan működnek az Ütemezett feladatok?

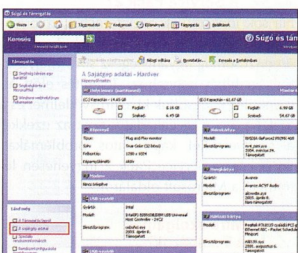
A feladatütemező segítségével számos feladatot automatizálhatunk

A Windows XP-ben egyszerűen ütemezhetünk egyes feladatokat (például a rendszeres vírusellenőrzést stb.). A feladatütemezőt a Start menüben, a Programok/Kellékek/Rendszereszközök/Ütemezett feladatok pontra kattintva indíthatjuk el. Új feladatot az Ütemezett feladat hozzáadása pontra kattintva definiálhatunk, mégpedig egy varázsló áldásos közreműködésével.

7 Kizárt a Windows, mit tegyek?

Minden egyes Windows felhasználói fiókot ugyanazzal a jelszóval láttunk el, de elefelejtettük a jelszót? A Windows nyírtva hagy egy kiskaput, amelyen keresztül bármikor hozzáférhetünk a rendszerünkhöz. Indítsuk újra számítógépünket, és a bootolási folyamat alatt tartunk nyomva az **F8** billentyűt. A Windows indítoménüjében válasszuk ki a csökkentett módot, majd ezt követően nyomjuk meg kétszer az **Enter**-t. A csökkentett módban először is egy nem látható, Rendszer-gazdáként megnevezett felhasználói fiók jelenik meg, amely teljes mértékben védtelen. Így ismét bent vagyunk a rendszerben, és többek között például az összes fontos adatot elmenthetjük.

8 Milyen hardver rejlik a számítógépben?

A sűgőban részletes információt kapunk a számítógép hardverelemeiről

Pontosan tisztában vagyunk vele, hogy milyen hardvert rejt számítógépünk? Ez nagyon fontos a hibakeresésor vagy egy új illesztőprogram letöltésekor. Mielőtt még kicsavaroznánk a számítógépünk házát, nyomjuk meg az **F1** billentyűt, amelynek segítségével előlíthatjuk a Windows Sűgő. Ennek a menűsorában kattintsunk a Támogatás, majd a feladatsor bal alsó részén A számítógép adatai pontra. Ezt követően válasszuk az Információ a számítógépre telepített hardvereszközökről pontot, így néhány pillanat elteltével a legfontosabb információk listájához jutunk.

9 Megjavítható a Windows XP?

Mielőtt egy Windows problémánál a teljes operációs rendszert újratelepítenénk, próbálkozzunk meg a javítási funkcióival. Helyezzük be a Windows CD-t a meghajtóba, majd indítsuk újra a számítógépet a CD-ről. Bizonyos esetekben a BIOS-ban először módosítani kell a bootolási sorrendet. Ez néhány percet vehet igénybe, ezt követően pedig nyomjuk meg a Recovery Console előhívásához az **R** billentyűt. Amint megjelennek a választási lehetőségek, nyomjuk meg az **1**-es billentyűt. Ezt követően nyomjuk meg az **Enter** billentyűt, adjuk meg a rendszergazda jelszavát, majd az egészet erőstítük meg még egyszer az **Enter** billentyűre kattintva. A Windows most a parancssort jeleníti meg. A rendelkezésre álló parancsok listája a help szöveg begépelésével jeleníthető meg. A fixmbr parancsral a master boot record javíthatjuk, és ez a beavatkozás rendszerint megoldja a bootoláskor fellépő problémákat. A chkdsk paraméter visszaállítja a hibás szektorokból a Recovery Console fájlkat, és elmenti őket a legfelső szinten, vagyis a C:\-n.

10 Kitorölhetjük a jelszavakat?

Ha az Internet Explorer alatt egyszer beállítottuk a jelszavak elmentését, ettől a nem biztonságos beállítástól a következő trükk segítségével szabadulhatunk meg. A rendszerleíró adatbázisban váltunk át a HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Internet Settings könyvtárba, és hozzunk létre egy új DisablePasswordCaching elnevezésű duplaszó bejegyzést. Dupla kattintással rendeljük hozzá az 1-es értéket, hogy a jövőben nem mentsen el több internetes jelszót. A 0 érték beállítása újra visszavonja a módosítást, így jelszavainkat a rendszer ismételen tárolni fogja.

11 Lehet flopi nélkül is bootolni?

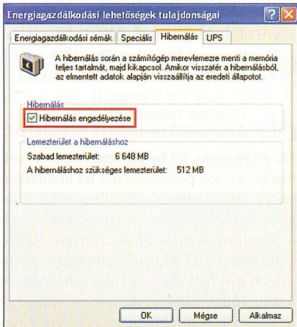
Régen a startlemezt volt az, amelyről szükség esetén bootolhattunk, és aztán elvégezhetjük a szükséges beavatkozásokat. Bár ez a módszer még mindig alkalmazható, az újabb számítógépeknél egész egyszerűen hiányzik a kislemezes meghajtó. Mit tegyünk tehát, ha az eredeti Windows CD helyett csak egy Recovery verzió létezik? A megoldás ebben az esetben egy bootolható vészhelyzet-CD létrehozása. Erre a feladatra számos szoftver létezik, az egyik legjobb a Symantec utility csomagja.

12 Hol van a Backup program?

A Professional Editionnel ellentétben a Windows XP Home változata esetében a Backup program nem települ a rendszerrel együtt a gépre. Ha szükségünk van rá, a telepítő CD-ről illesztjük be a rendszerbe. Nyissuk meg a Windows Intézőben a Windows CD-n található valueadd\msft\ntbackup könyvtárat, majd telepítsük a szoftvert, duplán kattintva az ntbackup.msi fájlra.

13 Miért tart olyan sokáig az indítás?

Abban az esetben, ha hálózati kártyát, valamint személyi tűzfalprogramot is használunk, a számítógép olykor elég lassan indul. Ennek elejét vehetjük, ha a hibernálási állapotot használjuk. A Windows XP ugyanis lehetővé teszi, hogy a munkamemória teljes tartalmát a merevlemezre írjuk, és a számítógépet kikapcsoljuk. Ha ezt követően újra indítjuk a számítógépet, sok ellenőrzési rutin kiesik. A hibernálás bekapcsolásához kattintsunk a Start menüben található Vezérlőpult/Energiagazdálkodási lehetőségek pont-

A hibernálást a funkció előzetes engedélyezése után használhatjuk

ra, majd váltunk át a *Hibernálás* fülre. Itt aktiváljuk a *Hibernálás engedélyezése* beállítást, majd zárjuk be az ablakot az *Alkalmaz* gombra kattintva. Hagyjuk nyitva az *Energiakezelési lehetőségek tulajdonságai* párbeszédablakot, és a *Speciális* fülön, az *Amikor megnyomom a számítógép be/kikapcsoló gombjait* terület alatt válasszuk a *Hibernálás* beállítást.

14 A kitörölt fájlok teljesen elvesztek?

A kitörölt fájlokat még visszaállíthatjuk, de csak ha még nem írtuk felül a merevlemezre a fájlok helyét. A mentéshez hagyjuk ki-kapcsolva az érintett számítógépet. Egy speciális program segítségével visszaállíthatjuk az adatokat, ez pedig az ingyenes *PC Inspector File Recovery*, amely leltérhető a német nyelvű http://download.pcinspector.de/pci_file_recovery.exe weblapról. Telepítjük ezt a programot egy másik számítógépen, például egy barátunkén. Vegyük ki a törölt adatokat tartalmazó merevlemez a számítógépünkéből, és átmenetileg építsük be második meghajtóként a másik számítógépbe. A *File Recovery* program segítségével most visszanyerhetjük az elvesztett adatokat.

15 Hogyan kapcsolhatjuk ki a túl kevés lemezhelyre vonatkozó figyelmeztetést?

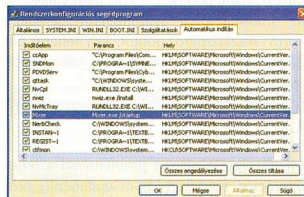
Minél kevesebb tárhely áll rendelkezésre a merevlemezben, annál gyakrabban szól közbe a Windows, és figyelmeztet a szűkös kapacitásra. Ez idegesítő lehet, különösen ha nagy fájlokkal dolgozunk – például videókkal –, és amúgy is pontosan tudjuk, mi a helyzet. Ez esetben egyszerűen vegyük el a következő üzeneteknek a következő trükkjeit:

Nyissuk meg a *HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Policies\Explorer\Registry* kulcsot. Hozunk létre egy új *Duplaszó* (DWORD) értéket *NoLowDiskSpaceChecks* néven 1 értékkel.

16 Hogyan takaríthatjuk ki az Automatikus indítás mappáját?

Ha a Windows túl lassan bootol, akkor véltetően túl sok program tölt fel induláskor. Éppen ezért a mellőzhető programokat lehetőleg ne indítsuk automatikusan. Kattintsunk a *Start* menüben található *Futtatás* pontra, majd írjuk be az *msconfig* szöveget. Ezt követően nyomjuk meg az *Enter* billentyűt, és a megjelenő párbeszédablakban válasszuk az *Automatikus indítás* fület. A *Parancs* oszlopban látható, hogy mely fájlok indulnak automatikusan a Windowszal. Ha itt olyan

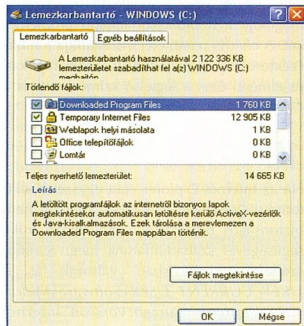
programot találunk, amelyet egyáltalán nem is használunk, akkor töröljük ki az előtte látott pipát. Az XP ezt a programot a jövőben már nem indítja automatikusan. Ne kapcsoljuk ki azokat a programokat, amelyek „ati”-val vagy „nv”-vel kezdődnek – ezek a grafikai illesztőprogram fontos komponensei. A tűzfalval vagy az antivírus programot is hagyjuk aktíválla.

A felesleges programokat kizárhatjuk az automatikus indulásból

17 Hogyan teremtethünk rendet a merevlemezben?

A *Lemezkarbantartás* segítségével sok helyet nyerhetünk a merevlemezben. Indítsuk el az eszközt a *Start* menüben található *Programok/Kellékek/Rendszereszközök/Lemezkarbantartó* ponton keresztül. Itt jelöljük ki a megfelelő meghajtót, majd kattintsunk az *OK* gombra: a Windows a partíció elemzésébe fog. A következő lépésben valamennyi felsorolt fájl jelöljük ki törlésre. Mindegyik tétel mellett ott szerepel, hogy törlésével mekkora helyet nyerhetünk.

A Lemezkarbantartó segítségével tetemes helyet szabadíthatunk fel a merevlemezben

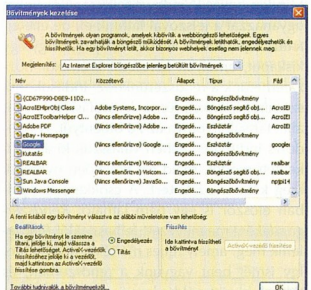
18 Mit tegyünk az öregi hardverekkel?

Ami a szoftvekre érvényes, a hardverek esetében is igaz: az XP nem visel el minden

eszközt. A hardvereknél azonban nincs kompatibilitási mód. Először nézzünk utána az interneten, a www.microsoft.com/whdc/hcl/default.aspx webloldal, hogy hardverünk egyáltalán kompatibilis-e. Ha nem találunk semmit, sajnos magunknak kell megkeresnünk a megoldást. Az interneten szerencsére szinte bármely kérdésünkre könnyen választ kaphatunk.

19 Mire jó a Bövítőmenykezelő?

A Windows XP 2. szervizcsomagjának a bővítőmenykezelővel könnyebben felügyelhetők az *Internet Explorer* beépülői moduljai. Kattintsunk az IE menüsorában az *Eszközők* menüpont alatt található *Bövítőmenykezelés* pontra, amely megjeleníti az éppen betöltött bővítőmenyeket. Az *Állapot* oszlopban láthatjuk, hogy az összes megjelenített beépülő modul aktív-e. Bármelyik átmeneti kapcsolásához jelöljük ki az gérrel, majd használjuk az alul látható *Tiltás* funkciót. A módosítások csak a böngésző újraindítása után lépnek érvénybe, és a kikapcsolt objektumok külön listába kerülnek.

Az IE bővítőmenyeket egyenként engedélyezhetjük vagy tiltathatjuk

20 Kell a Service Pack 2?

Ha sok időt töltünk az interneten, mindenképpen telepítsük a Service Pack 2-t. Az új szervizcsomag ugyanis egész sor ismert biztonsági hibát helyrehoz. Telepítés előtt átmenetileg kapcsoljuk ki a vírusvédelmet és a tűzfalat, hogy megakadályozzuk az ezekkel a szoftvekkal kapcsolatos problémákat. Egyébként a Service Pack 2 ingyenesen letölthető a Microsoft oldaláról.

21 Mire szolgálnak a Toolbakok?

Rengeteg úgynevezett *Toolbak* kering a neten az Internet Explorerhez. Ezek lényeg-

Minden, amit a CD- és DVD-írásról tudni érdemes

ben kiegészítő eszköztárak, amelyekkel az Internet Explorer bővíthetjük, így azt könnyebben kezelhetjük. Több nagy weblap vagy internetszolgáltató ezeket immár ingyenesen rendelkezésre bocsátja. Az egyik legismertebb ezek közül a *Google Toolbar*, amellyel villámgyorsan átkutathatjuk az internetet.

22 Hol találok a különleges karaktereket?

A Windows betűtípusai egész sor különleges karakteret tartalmaznak. Hogy az adott betűtípushoz milyen karakterek tartoznak, a *Karakterábrában* tekinthetjük meg. Ezt a *Start* menüből, a *Programok/Kellékek/Rendszereszközök/Karaktertábla* pontból érhetjük el. Nyissuk meg a *Betűtípus* listamezőt, és válasszuk ki a kívánt betűtípust. Az alatta található táblázatban megjelennek a fonthoz tartozó különleges karakterek.

A karaktertábla megmutatja az adott betűtípushoz tartozó valamennyi karaktert

23 Hogyan hozzuk létre lejátszási listákat?

Ahelyett, hogy mindig új dalokat kelljen kiválasztanunk, saját lejátszási listát is összeállíthatunk. Kattintsunk a *Media Playerben* a *Lista* pontra, majd válasszuk az *Új lista* pontot. Nevezzük el a listát, és annak neve meg-

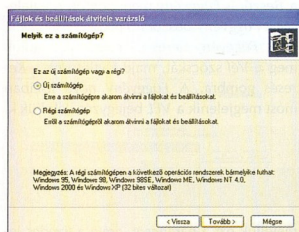

A Media Playerben tetszés szerint bővíthetjük, szerkeszthetjük a lejátszási listákat

jelenik a *Saját listák* alatt. Amennyiben audió CD-t helyezünk a meghajtóba, a *Media Player* a dalok címét megszerzi az internetről. Jelöljük ki a kívánt dalokat, és kattintsunk rájuk a jobb egérgombbal. Válasszuk a *Felvétele a médiatárba/Fájl vagy lista felvétele...* parancsot, majd ezt követően válasszuk ki a listát. Az *OK* gombra kattintva a dalokat hozzáadjuk a listához.

24 Mindent újra be kell állítani?

Nem kell mindent újra beállítanunk, ha újra telepítettük az XP-t. Hiszen a *Windows* a *Fájlok és beállítások átvitele* varázsló segítségével olyan eszközt bocsát rendelkezésünkre, amellyel személyes adatainkat és beállításainkat átruházhatjuk az egyik számítógépről egy másikra. Így tudjuk átmenteni az új XP-re a megjelenítés tulajdonságait, a mappák és a Tálcá jellemzőit, valamint az Internet Explorer és az Outlook Express beállításait. Az eszköz előhívásához kattintsunk a *Start* menüben található *Programok/Kellékek/Rendszereszközök* pontra, majd válasszuk a *Fájlok és beállítások átvitele* varázsló bejegyzést.

A fájlokát és beállításokat varázsló segítségével vihetjük át egy másik számítógépre

25 Hogyan rendszerezhetjük a programokat?

Ha sok programot telepítettünk a gépünkre, akkor a *Programok* mappa, nem túl áttekinthető hiszen a *Windows* az újonnan telepített szoftvereket mindig a lista aljára helyezi. Éppen ezért rendszerezük a bejegyzéseket abcé-csoportban. Nyissuk meg a *Start* menüben található *Programok* ponton keresztül a könyvtárat, majd kattintsunk a jobb egérgombbal a listába. A felbukkanó menüben válasszuk a *Név szerint rendezés* bejegyzést. Egy bejegyzés eltolásához kattintsunk rá a jobb egérgombbal, majd nyomva tartva a gombot, mozgassuk a kívánt helyre a listában.

(Folytatjuk)

Ára: 3990 Ft

- A CD- és DVD-írás alapjai
- Legális CD- és DVD-másolás
- DVD-formátumok
- CD- és DVD-író programok
- Diashow a CD-n, DVD-n
- Videofelvételek a korongon
- CD- és DVD-címkezők

Keresse az ITmédiabOLT-okban vagy rendelje meg a kiadótól!

06 (1) 888-3421, 22
 www.itmediabolt.hu
 terjesztes@vogelburda.hu

Tippvarázsló

Jó lenne végre milliomosnak lenni, de sajnos a következő hatoslottóhúzás számaait az Excel sem ismeri. Arra azonban képes, hogy hat számot javasoljon, és felügyelje a tippjeinket.

Ha nem valamilyen rendszer szerint játszunk, vagy tippjeinket nem a családi születési dátumokból állítjuk össze, az Excelre is nyugodtan rábízhatjuk a véletlenszerű számok kisorsolását. A szoftver két függvénnyel is segítségünkre siet, amelyeket például felhasználhatunk a „6 a 45-ből” (más néven hatos lottó) játékhoz. A képletek – hétről hétre vagy évente egyszer – automatikusan kisorsolnak hat számot, amelyeket beikszelhethetünk a lottószelvén-

nyen. Hogy ösztintek legyünk: bár ezzel semmivel sem növeljük nyerési esélyeinket, de az Excel legalább levezi a vállunkról a tippelés gondját. És amennyiben nem jön össze a dolog a hatoslottóval, az egész feleséget a programra háríthatjuk.

A következő pontokban megmutatjuk, miként hozhatjuk létre tippjeinket az év 52 hetére, és miként vonhatunk mérleget befektetéseink és nyereményeink alakulását illetően.

1 Véletlenszerű számok kisorsolása

A véletlen számok sorsolásához az Excel egyik függvényét használhatjuk, amely egy 0 és 1 közötti értéket állít elő. Az első lépésben hívjuk elő ezt a függvényt, mielőtt a további lépésekben a számtartományt kibővítenénk 1-től 45-ig.

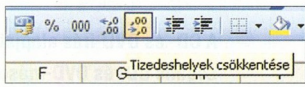
Hozzunk létre az Excelben, a *Fájl* menüpont alatt található *Új dokumentum/Úres munkafüzet* pontra kattintva egy új fájlt. Je-

löljük ki a *Munka 1* fület dupla kattintással, majd nevezzük át *Véletlenszámra*. Kattintsunk a táblázat A1 cellájába, és válasszuk ki a *Beszűrés/Függvény* menüpontot. Megjelenik a *Függvény beszűrésa* párbeszédablak.

A *Függvény* keresése mező alatt adjuk meg a *Vél* szócskát, majd kattintsunk a *Keresés* gombra. A *Függvény neve* listában most megjelenik a *VÉL* bejegyzés. Jelöljük ki

ezt a bejegyzést, majd kattintsunk az *OK* gombra. A *Függvényargumentumok* párbeszédablak szerint ennek a függvénynek nincs argumentuma. Ezt erősítsük meg a *Kész* gombra kattintva. A *Vél* függvény megjelenik a funkciósorban és az A1 cellában egy 0 és 1 közé eső számot generál. Mentjük el a munkalapot a *Fájl* menüpont alatt található *Mentés másként* parancssal.

2 A függvény kibővítése

Tüntessük el mind egy szálíg a tizedes jegyeket

A 0 és 1 értékek közé eső számok természetesen nem alkalmasak a lottózásra. Vagyis ki kell bővíteni a függvényt.

Hogy a *Vél* függvény 0 és 45 közé eső értékeket hozzon létre, szorozzuk meg a képletet a legnagyobb megengedett számmal, vagyis a 45-tel. A képlet most a következőképpen fest: $=VÉL() * 45$ és olyan véletlen számokat állít elő, amelyek kisebbek 45-nél, és amelyek több tizedes számjegyet tartalmaznak.

A tizedesszűrés mögött álló értékek eltávolításához jelöljük ki az A1 cellát, majd kattintsunk az Excel eszköztárában a *Tizedeshelyek csökkentése* ikonra. Addig is-

mételjük ezt a parancsot, amíg a tizedes jegyek elfogynak.

A tizedeshelyek azonban nem tűnnek el, hanem fel- illetve lekerékkéződnek. Így lesz a 44,4-ből 44 és a 44,8-ból a lehető legnagyobb lottószám, a 45-ös.

Már csak az a probléma, hogy a nagyon kicsi véletlen számokat az Excel 0-ra kerekíti le. Egy további bővítés segítségével azonban pontosabban meghatározhatjuk azt az intervallumot, amelyben a véletlen számot generálni szeretnénk.

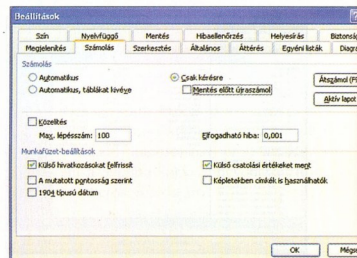
TIPP

Újraszámolás gombnyomása

Amennyiben elkészítettük a munkalapot, és szeretnénk az összes véletlen számot újraszámolni, nyomjuk meg az *F9* billentyűt. Figyelem! Ez a beállítás az összes Excel-fájlról és munkalapról érvényes. Amennyiben az *Újraszámolás* beállításra egy másik munkalapon is szükségünk van, aktiváljuk ismét az *Automatikus* beállítást.

Az $=VÉL() * (a-b) + b$ utasítás olyan valószínű számot hoz létre, amely az *a* és a *b* értékek között esik. Kattintsunk tehát az A1 cellára, és egészítsük ki a képletet a következőképpen: $=VÉL() * (1-45) + 45$.

A *VÉL()* függvénynek az a hátránya, hogy a táblázatunkban végrehajtott valamennyi

Automatikus újraszámolás helyett választhatjuk a kérésre történő újraszámolást is

módosítás esetében minden véletlen számot újraszámol. Ezt kétféleképpen akadályozhatjuk meg.

Amennyiben csak meghatározott értékek szeretnénk kizárni a véletlen számok újraszámolásából, jelöljük ki a megfelelő cellát. kattintsunk a szerkesztősorban található

függvényre, majd nyomjuk meg az **F9** billentyűt. A képletet ezzel számmá alakítjuk át.

Az automatikus újraszámolás azonban manuális számolásra is állítható. Ehhez kattintsunk a menüsorban található **Eszközök** menüpont **Beállítások** pontjára. Megjelenik a hasonló nevű párbeszédablak.

Ebben a párbeszédablakban aktiváljuk a **Számolás** fület. Itt válasszuk a **Csak kérésre** beállítást.

Ezen kívül távolítsuk el a **Mentés előtt újraszámol** jelölőnégyzetben található pipát. Az **OK** gombra kattintva kikapcsoljuk az automatikus újraszámolást.

3 Munka a véletlen tartományokkal

Az említetten kívül még egy másik módszer is létezik a véletlen számok létrehozására. A **RANDBETWEEN** függvény segítségével könnyedén meghatározhatjuk egy felső és egy alsó szám megadásával azt az intervallumot, amelyben egy tizedes érték nélküli véletlen számot szeretnénk kapni. A függvény azonban alapbeállítás szerint nem áll rendelkezésünkre, ezt először bővítményként le kell tölteni az eredeti Office CD-ről. Ellenkező esetben a **#NÉV** hibaérteket hozza létre.

Kattintsunk az **Eszközök** menüben a **Bővítménykezelő** parancsra. A következő párbeszédablakban aktiváljuk a **Létező bővítmények** listából az **Analysis ToolPak** bejegyzés előtt található ellenőrzőmezőt. Most helyezzük be Office CD-eket a meghajtóba.

Ennek a függvénynek a szintaxisa a következő:

=RANDBETWEEN(alsó;felső). Itt az **alsó** a legkisebb, a **felső** pedig a legnagyobb olyan egész szám, amelyet a függvény képes visszaadni.

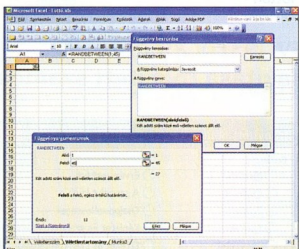
Egy adatlap kitöltéséhez a hat véletlenszerűen kisorsolt lottószámmal váltunk át **Lottó** nevű fájlunkban a **Munka 2** munkalapra. A munkalap fölére duplán kattintva nevezzük el a fület például **Véletlentartomány**nak.

Kattintsunk az **A1** cellába, majd válasszuk a **Beszúrás** menüpont alatt található **Függvény beszúrása** parancsot. A **Függvény beszúrása** párbeszédablakban a **Függvény keresése** te-

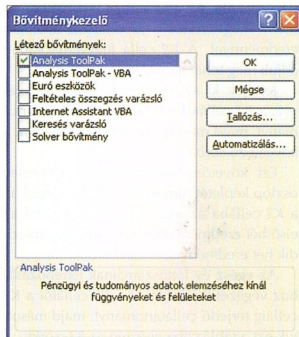
rület alatt adjuk be a **RANDBETWEEN** szöveget, majd kattintsunk a **Keresés** gombra.

A **Függvény** neve listamezőben most megjelenik a **RANDBETWEEN** bejegyzés. Jelöljük ki ezt, majd kattintsunk az **OK** gombra. Ezt követően megjelenik a **Függvényargumentumok** párbeszédablak.

Itt adhatjuk meg a véletlen tartomány alsó és felső határát úgy, hogy az **alsó** bejegyzéshez az 1-es, a **felső** bejegyzéshez pedig a 45-ös értéket rendeljük hozzá. Miután a **Kész** gombra kattintottunk, megjelenik egy véletlen szám az **A1** cellában. További tesztesztreszabásokra vagy formázásokra nincs szükség. A függvény sorban az **=RANDBETWEEN(1;45)** bejegyzést láthatjuk.

A RANDBETWEEN függvény segítségével tetszés szerinti számtartományon belül hozhatunk létre véletlen számot

Az Excelt új függvényekkel bővíthetjük az Analysis ToolPak segítségével

TIPP

Szerkesztés a függvény sorban

Más esetekben ezt a függvényt közvetlenül a függvény sorban is szerkeszthetjük. Így például létrehozhatunk egy véletlen számot 1 és 100 között, amennyiben beadjuk a

=RANDBETWEEN(1;100)

függvényt, vagy a -1 beadásával akár a negatív tartományban is dolgozhatunk.

4 Lottószámok létrehozása és a tétek ellenőrzése

Mindaddig az 1 és 45 értékek közé eső véletlen számok létrehozásáról volt szó. Most építsünk fel egy munkalapot, amelyen az év minden hetére létrehozunk hat véletlen számot. Ezen kívül adjuk össze a heti téteket is, és számoljuk el a nyereményeket is.

Aktiváljuk a **Munka 3** munkalapot, és nevezzük el **Lottónak**. A második sorba a **B2** cellától kezdve írjuk be a cellákba az 1, 2, 3, 4, az 5, és a 6 számjegyeket a hat lottószám számára. A következő oszlopokban adjuk meg a **Tét**, a **Nyeremény**, az **Eredmény** és az **Összesen** szöveget (a **H1** cellától a **K1** celláig).

Az **A2** cellába írjuk be az 1. hét szöveget. Másoljuk át ezt a cellatartalmat az **A53** celláig úgy, hogy a kurzort a kijelölt **A2** cella jobb alsó sarkára helyezzük, amíg az egy plusz jelleg nem változik, majd a bal érgombot nyomva tartva lehúzzuk az egeret egészen az **A53** celláig. Ezzel mindegyik napitári hetet beírjuk az **A** oszlopba.

A jobb áttekinthetőséghez jelöljük ki az **A1** cellától a **K1** celláig terjedő cellatartományt, és formázzuk az oszlopmegnevezést tartalmazó cellákat az Excel eszköztárának **F** ikonjára kattintva. Ezt követően a

Kitöltés ikon mellett található kis háromszögre kattintva válasszunk ki egy szint. Megnyílik a legördülő menü, amelyben 40 szín áll rendelkezésünkre.

Most jelöljük ki az **A2** cellától az **A53** celláig terjedő cellatartományt, majd rendeljük a heteket tartalmazó cellákhoz például a **Világosságra** szint. Így a lottó munkalap áttekinthető kereteket kap, amely opitailag kiemelkedik a változó tartalmak közül.

Kattintsunk a **B2** cellába, majd adjuk meg az **=RANDBETWEEN(1;45)** függvényt. Másoljuk a függvényt az automatikus kitöl-

tési funkcióval (mint a hetek esetében) a C2 cellától a G2 celláig terjedő tartományba.

Most a H2 cellában adjuk meg az első hétet megtett tétünket. Amennyiben eltaláltunk néhány számot, adjuk meg a nyeresmény összegét az I2 cellában.

A J2 cellában a hét eredményét kaphatjuk meg, ez a tét mínusz esetleges nyeresményt jelenti. Ehhez adjuk meg az =I2-H2 képletet. A K oszlopnak folyamatosan a tétek és a nyeresmények összeredményét kell tartalmaznia. Az első sorban található eredmény még azonos a J2 cellában található eredménnyel. A K2 cella függvénysorában adjuk meg tehát az =J2 képletet.

Jelöljük ki az első hét bejegyzéseit, vagyis a B2 cellától a K2 celláig húzódó tartományt, majd másoljuk át a cellák tartalmát a következő sorba.

Ezt követően módosítuk az Összesen oszlop képletét a második sorban. Gépeltjük a K3 cellába az =K2+J3 képletet. Ezáltal az első hét eredményéhez hozzáadjuk a második hét eredményét.

Az egész év lottószámainak létrehozásához végteleg jelöljük ki a B3 cellától a K3 celláig terjedő cellatartományt, majd másoljuk ezt a táblázatba egészen az 53. sorig.

1. hét	2. hét	3. hét	4. hét	5. hét	6. hét	Nyeresmény	Eredmény	Összesen
16 14 39 22 17 40	2 500 Ft	300 Ft	-2 200 Ft	-2 200 Ft	2 500 Ft	650 Ft	1 850 Ft	-4 050 Ft
20 28 21 31 4 21	2 500 Ft	0 Ft	-2 500 Ft	-2 500 Ft	2 500 Ft	800 Ft	0 Ft	-6 500 Ft
33 15 11 4 21 41	2 500 Ft	0 Ft	-1 700 Ft	-8 250 Ft	2 500 Ft	0 Ft	-2 500 Ft	-10 750 Ft
12 21 16 4 1 18	2 500 Ft	0 Ft	-2 500 Ft	-2 500 Ft	2 500 Ft	12 500 Ft	10 000 Ft	-750 Ft
34 6 20 13 43 34	2 500 Ft	0 Ft	-2 500 Ft	-2 500 Ft	2 500 Ft	0 Ft	-2 500 Ft	-3 250 Ft
25 34 25 28 14 41	2 500 Ft	0 Ft	-2 500 Ft	-2 500 Ft	2 500 Ft	0 Ft	-2 500 Ft	-5 750 Ft
8 33 27 8 45 4	2 500 Ft	0 Ft	-2 500 Ft	-2 500 Ft	2 500 Ft	0 Ft	-2 500 Ft	-8 250 Ft
44 10 17 1 22 28	2 500 Ft	900 Ft	-1 600 Ft	-9 850 Ft	2 500 Ft	0 Ft	-2 500 Ft	-12 350 Ft
17 44 36 27 23 16	2 500 Ft	0 Ft	-2 500 Ft	-2 500 Ft	2 500 Ft	0 Ft	-2 500 Ft	-14 850 Ft
29 25 3 36 9 44	2 500 Ft	0 Ft	-2 500 Ft	-16 850 Ft	2 500 Ft	750 Ft	-1 750 Ft	-16 850 Ft
5 27 11 40 36 45	2 500 Ft	0 Ft	-2 500 Ft	-18 600 Ft	2 500 Ft	500 Ft	-2 000 Ft	-18 600 Ft
24 13 2 1 31 18	2 500 Ft	0 Ft	-2 500 Ft	-21 100 Ft	2 500 Ft	0 Ft	-2 500 Ft	-21 100 Ft
32 14 7 26 10 4	2 500 Ft	0 Ft	-2 500 Ft	-25 100 Ft	2 500 Ft	0 Ft	-2 500 Ft	-25 100 Ft
5 3 14 31 24 17	2 500 Ft	0 Ft	-2 500 Ft	-28 600 Ft	2 500 Ft	0 Ft	-2 500 Ft	-28 600 Ft
37 40 5 7 13	2 500 Ft	0 Ft	-2 500 Ft	-31 100 Ft	2 500 Ft	0 Ft	-2 500 Ft	-31 100 Ft
7 45 11 27 37 25	2 500 Ft	0 Ft	-2 500 Ft	-34 600 Ft	2 500 Ft	35 000 Ft	32 500 Ft	-1 100 Ft
8 17 43 20 25 28	2 500 Ft	0 Ft	-2 500 Ft	-1 100 Ft	2 500 Ft	0 Ft	-2 500 Ft	-1 100 Ft
28 4 3 45 4 11	2 500 Ft	0 Ft	-2 500 Ft	23 900 Ft	2 500 Ft	30 000 Ft	27 500 Ft	23 900 Ft
33 29 12 38 36 40	2 500 Ft	0 Ft	-2 500 Ft	21 400 Ft	2 500 Ft	0 Ft	-2 500 Ft	18 900 Ft
27 14 16 31 35 16	2 500 Ft	0 Ft	-2 500 Ft	16 400 Ft	2 500 Ft	0 Ft	-2 500 Ft	16 400 Ft
30 32 21 12 22 24	2 500 Ft	0 Ft	-2 500 Ft	14 900 Ft	2 500 Ft	1 800 Ft	-1 000 Ft	14 900 Ft
12 31 34 13 27 44	2 500 Ft	0 Ft	-2 500 Ft	12 900 Ft	2 500 Ft	0 Ft	-2 500 Ft	12 900 Ft
25 18 7 44 42 44	2 500 Ft	0 Ft	-2 500 Ft	11 400 Ft	2 500 Ft	0 Ft	-2 500 Ft	11 400 Ft
30 11 19 24 7 13	2 500 Ft	0 Ft	-2 500 Ft	10 900 Ft	2 500 Ft	0 Ft	-2 500 Ft	10 900 Ft
15 35 17 16 43	2 500 Ft	0 Ft	-2 500 Ft	9 400 Ft	2 500 Ft	0 Ft	-2 500 Ft	9 400 Ft

A táblázatból megtudhatjuk, hogy mennyit költöttünk, illetve mennyit nyertünk a hatoslottón

5 A véletlen számok átalakítása rögzített számokká

A véletlen számok kisorsolásának eme módszere ott sántít kissé, hogy az értékek minden adatbevitelnél, például ha a Tét oszlopban valamit módosítunk, újra kiosztásra kerülnek. Ha a teljes táblázatot új adatlapra másoljuk, és a véletlen számokat tartalmazó cellákat meghatározott értékek felülírjuk, akkor egy egész évre szóló statisztik listát kapunk valamennyi lottópélp.

Nyomjuk meg és tartsuk lenyomva a **Ctrl** és az **Alt** billentyűket. Mutassunk az egérral a **Lottó** füle, majd húzzuk a munkalapot a nyomva tartott bal egérgombbal a **Lottó** fül mellé. Amikor elengedjük az egérgombot, az Excel a teljes **Lottó** munkalapot és az összes tartalmát és formátumát átmásolja a **Lottó (2)** munklapra.

A **Lottó (2)** füle duplán kattintva nevezük át a táblázatunkat például **Statisztika lottóra**. A táblázatban egyelőre még mindig véletlen számok találhatók, amelyek minden egyes adatbevitelnél újraszámítódnak. Írjuk át az egész lottószám-tartományt a **Lottó** táblázat egy véletlenszám-számolásának tartalmával.

Ehhez kattintsunk a **Lottó** fülre. Jelöljük ki a táblázatban a lottószámok teljes tartomá-

A képleteket statisztikus számokkal írhatjuk felül a táblázatban

nyát a **B2** cellától egészen a **G53** celláig. Kattintsunk az eszköztárbán a **Másolás** parancsra.

Váltunk át ismét a **Statisztika lottó** táblázatra, majd kattintsunk ott a **B2** cellába. Válasszuk ki a **Szerkesztés** menüben található **Irányított beillesztés** parancsot. Ne keverjük össze ezt a parancsot a **Beillesztés** parancsal, amelyet a **Vágólap**on elhelyezett tartalmak beillesztésére használunk.

Megjelenik az **Irányított beillesztés** párbeszédablak. Válasszuk ki az **Értéket** beállítás, majd kattintsunk az **OK** gombra. Ezzel a **Lottó** füle létrehozott véletlen értékek felülírják a véletlen számokat kiszámoló függvényeket a **Statisztika lottó** táblázatban. Így személyes lottószámaink az egész évre megmaradnak.

Ezek az adatok már nem változnak: lottószámok az egész évre

dataPhone
.megtakarítás

a dataPhone PULZUS telefonszolgáltatásunkkal számlájából megtakaríthat akár 20-40%-ot.

20-40%

WWW.DATAPHONE.HU

GTS-DATANET TÁVKÖZLESI KFT.
Duna Plaza, 1138 Budapest, Váci uti 178. 2. emelet
info@dataphone.hu // www.dataphone.hu //
reszletek a www.dataphone.hu oldalon

A DataPhone Pulzus telefonszolgáltatás lehetővé teszi, hogy az előfizetők helyi**, belföldi távolsági és mobil illetve nemzetközi hívásokat kezdeményezzenek a GTS-Datanet saját hálózatán keresztül.

Kis és középvállalatoknak kínálunk költségkímélő megoldást

- _ kedvező percdíjak
- _ nincs havidíj, sem belépésdíj
- _ nem kell szolgáltatót váltania
- _ megmarad a telefonszáma

* hívásirány gyakoriságától függően
** a helyi hívások jelenleg a következő körzetekben vehetők igénybe: 1, 22, 34, 46, 52, 72, 76, 92, 96

A
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
O
P
Q
R
S
T
U
V
W
X
Y
Z

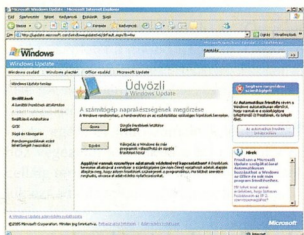
GTS
Datanet

A N A P R A

■ Még mindig az SP2!

@ Amióta telepítettem a Windows XP SP2-t, azóta a gépemet nem lehet kikapcsolni vagy újraindítani sem a Windowsból, sem más programmal, amely újraindítást kíván. Hogyan szüntethetem meg ezt a problémát?

A probléma csak részben lehet következmenye az SP2-nek, amely éppen a hibák kijavítására készült. Valószínűbb, hogy a hiba az alaplap ACPI (Advanced Configuration and Power Interface) beállításával kapcsolatos. A BIOS-ban át kell állítani az ACPI-t engedélyezett állásba (ha így volt, akkor tiltani), majd megnézni ennek hatását.

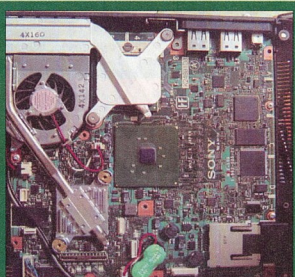
Nem kell a biztonsági központnak futnia ahhoz, hogy a rendszert frissíteni tudjak

Az SP2 egyébként egyáltalán nem „szereti” a régebbi hardvereket: kikapcsolás helyett gyakran újraindít, lassan kapcsol ki, vagy – mint esetünkben – ki sem kapcsol. Megoldás lehet még a hardverek legújabb meghajtóinak telepítése (különösen az alaplapé és hangkártyáé),

Vegyünk-e hibás laptopot?

A kérdésem a laptopalkatrészek kompatibilitásával kapcsolatos. Egy Compaq Evo N1020v házba milyen alaplappok tehetek, csakis eredeti vagy más típusút is? Most 20 ezer alatt tudnék venni egy működésképtelen Evót, és szeretném kikérni a véleményét. Érdemes-e foglalkozni vele? Arra gondoltam, apránként keresnék bele alkatrészeket.

Az a gond, hogy a notebook-típusok általában nem kompatibilisak egymással (néhány kivételtől eltekintve). Ebből kifolyólag az említett Compaq notesz is kizárólag csak saját magával kompatibilis, azaz csak hozzá való alkatrész-szel használható. Ha lehet, a notebook javítást és összeszerelést bízzuk szakemberre, működésképtelen készülékem pedig csak garanciával védve, az elő-

A notebookok típusonként különböznek, a bonyolult hűtési rendszer és a nagy integráltság miatt (színté) semmit nem lehet cserélni

élet és a javíthatóság teljes ismeretében vegyünk!

és a Windows Update használatá legalább addig, amíg meg nem szűnik a jelenség.

■ Hol volt, hol nem volt

@ Szeretném hálózatba kötni a gépemet egy laptoptal, de nem sikerül. Először a soros (COM) kábellel próbálkoztam, de a kapcsolat nagyon instabil volt – időnként volt, időnként nem volt –, de még működő kapcsolat esetén sem tudtam adatokat továbbítani a két gép között. Ezek után elmentem egy szaküzletbe, hátha kontakthiba a kábel. Ott azt ajánlották, hogy USB portot használjak a hálózathoz, mivel az lényegesen gyorsabb. Vásároltam tehát egy USB Network kábelt, nagy reményekkel összeköttem a gépeket, de a kapcsolat így sem működik! A CD-n található meghajtók és programok telepítése után sem. Mit tegek?

A soros és párhuzamos összekötők kábeleik kora lejárt, ennek legfőbb oka a mérsékelt sebes-

ség, no meg a Windows XP (NT/2000) gyatra porttámogatása. Az USB portos géppösszekötő kábel nem rendelkezik natív támogatással, tehát csak és kizárólag a hozzá tartozó programmal működik – a meghajtók telepítése után tehát ezt el kell indítani. Az adatátviteli sebesség azonban még így sem lesz zédítő, nagyobb adatmennyiség átmásolásához vagy nagyobb sebességhez X-kábelt és hálózati kártyát ajánlok! Ma már minden számítógépben, szerencsés esetben a laptopban is van hálózati interfész.

■ Új notebook régi hálózatban

@ Pár napja vásárolt Fujitsu-Siemens Amilo M1425 notebookom WLAN beállításával kapcsolatban lenne pár kérdésem. A gép jól működik Windows XP alatt. Vettem hozzá egy WLAN routert (SMC WBR14G), az ADSL szolgáltatáshoz pedig a Matáv adott egy D-Link DSL-360T típusú modemet, amelyet már egy éve használok. A routert az asztali géppemmel is össze-

CP NYERJE MEG! **Computer PANORÁMA**

3 CD **MEGFIGYEL A FŐNÖK!**

AJÁNDÉK: **Antant** (CD-ROM)

Előzetes: Acsényi Pro 5

4. sz. háttérprogram

Munkahelyi vezérlők-trükkjei... és a hatásos ellenszerek

Jogi védelmi beállítások

58 **5000**

Régi fotók digitalizálása: fotószkennerek tesztje

Ütőszó, egyszerűen kezelhető DivX-lejátszó

Típusok

- Tökéletes filmlejátszás TFT monitoron
- Letöltésnek Excellel: egyéni színtéma
- IE és Firefox tuning: rejtett képességek

SoftPur

Megkeressük a legjobb, leghatékonyabb tüzifalat!

Megéri előfizetni a CP-re!

LIGHT
lemez melléklet nélkül

Fél évre: 5 994 Ft
Egy évre: 11 388 Ft

PREMIUM
DVD-melléklettel

Fél évre: 11 940 Ft
Egy évre: 23 880 Ft

Előfizetne, megrendelne?

Ha az Ön sorozatából hiányzik valamelyik 2005-ös Computer Panorám, vagy szeretne külön számainkból, az évi számainkból, könyveinkből vásárolni, akkor forduljon terjesztési osztályunkhoz. Ungyancsak itt fizethet elő akár CD-s, akár DVD-s újságunkra.

Rehó Rita: 888-3421, Fehér Ildikó: 888-3422
 terjeszt@vogelburda.hu
 Üzletünk: www.itmediabud.hu,
 illetve Budapest, VI. Teréz krt. 47.

kötöttem, kifogástalanul működik, ellenben a notebookokkal, amelyet vezeték nélkül kapcsoltam a routerhez, gondom van. Percenként, néha óránként le-leakad a netről, de van úgy, hogy egész este kifogástalanul működik. Amikor megáll a forgalom, a kapcsolatot jelző ikon az asztalon továbbra is kapcsolatot jelez. A kapcsolatot bontva, hálózatrfrissítéssel újra elérhető a modem. Eleinte nyílt kapcsolatot állítottam be a routeren és a Windowsban, később a WEP-es titkosítás beállításával sem szűntek meg a problémáim. Mi lehet a megoldás? E témától függetlenül még egy kérdés van: Létesíthetek-e az asztali PC és a notebook között hálózati kapcsolatot routeren keresztül?

A hálózat beállításához előbb vezetékkel kössük össze a notebookot és a routert. Ha minden rendben van, akkor jöhet a vezeték nélküli megoldás, a router kézikönyvében megadott alapbeállításokkal (nem kell először se WEP, se WPA), a sebesség pedig csak 11 megabit legyen. Ha hibát észlelünk, telepítsünk tűzfalat és vírusirtó programot a gépre, hátha találnak valamit. A WLAN kapcsolat létrejötte önmagában még nem hatá-

A WLAN routerek ma már csakugyan olcsón beszerezhetők (SMC WBR14G)

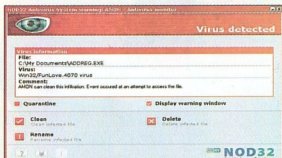
rozza meg annak sebességét: a tálcakonra kattintva azt is megtudhatjuk, hogy milyen a vétel minősége és mekkora a kapcsolati sebesség. Végül, de nem utolsósorban a router beállításai miatt is adódhatnak problémák, sőt azt sem zárnám ki, hogy a router és a notebook hálózati kártyája nem „érti meg” egymást (találkoztam már olyan esettel, hogy a router egyszerre csak elvesztette a WLAN kapcsolatot az eszközökkel). Ilyenkor legfeljebb a router firmware-jének a frissítése, legvégső esetben a cseréje segíthet.

A második kérdésre egyértelmű igen a válasz: a routerek mindegyike össze tudja kötni a LAN-t a WLAN-nal.

Vírusirtó program telepítése

Érdeklődnek, hogy a Computer Panoráma mellékletén található Nod32 verziót futtathatom-e a gépeimen, ha azon telepítve van az Ad-aware és a Spybot Search&Destroy is?

Nod32 akcióiban

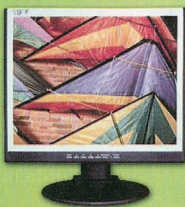
A Nod32 egy közkezdvelt vírusirtó, az Ad-aware és a Spybot Search&Destroy pedig spyware-irtók. Ezek jól megérnek egymás mellett, de a vírusirtót a lehető leg-sűrűbben frissíteni kell (ha egyáltalán nem használunk sem hálózatot, sem internetet, akkor havonta is elég). Ezek mellé egy megbízható tűzfalat is ajánlok.

TFT monitor akció a Blufishnél csak a Computer Panoráma olvasóinak!

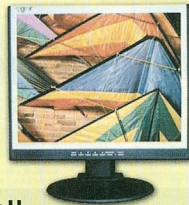
Vágja ki a lap alján található kupont, és vásároljon kedvezményesen a Blufish boltjaiban!

**GNR TS700D Multimedia TFT monitor
59 240 Ft helyett 56 740 Ft**

- 17" TFT monitor
- Max. felbontás: 1280 x 1024
- Válaszási idő: 16 ms

**GNR TS700D Multimedia
TFT monitor
59 240 Ft helyett
56 740 Ft**

Vágja ki a kupont, és hozza magával!

Az üzletek címei a www.blufish.hu oldalon találhatóak. Az akció a készlet erejéig, de legkésőbb 2005. november 2-ig érvényes! Vásárlásonként egy kupont fogadunk el!

Kérje a DVD-mellékletes Computer Panorámát a hírlapárustól!

CSAK 1495 Ft!

CP Computer
PANORÁMA

Otthon a modern világban

IMPRESSZUM

Computer Panoráma

XVI. évfolyam 10. szám

Főszerkesztő: Horváth Annamária

Főszerkesztő-helyettes: Fülöp Norbert

Felelős szerkesztő: Bányai Ferenc

Főmunkatárs: Gyarmati László

Tervezőszerkesztő: Dancs Katalin

Tesztlabavezető: Krizsán György

Tesztlabavezető-helyettes: Köhler Zsolt

Olvásószerkesztő: Kudella Magdolna

Szerkesztők: Hígyed Gábor, Rosta Gábor

CD-/DVD-tartalom: Nákovics László

Címplap és grafika: Szincák László

CP Online felelős szerkesztő: Kazári Csaba (Henryke)

E-mail címeink: keresztnyelvisobbetjevezeteknev@vogelburda.hu

■ Szerkesztőség: 1088 Budapest, Rákóczi út 1-3.

Telefon: 888-3411, fax: 888-3499

E-mail: cp@vogelburda.hu; internet: www.computerpanorama.hu

■ Kiadó: Vogel Burda Communications Kft.

■ Felelős kiadó: Carsten Gerlach ügyvezető igazgató

1088 Budapest, Rákóczi út 1-3.

Telefon: 888-3470

■ Kereskedelmi igazgató: Mosolygó Kitti, telefon: 888-3407

E-mail: kmosolygo@vogelburda.hu

■ Terjesztés: ☒ 1426 Budapest, Pf.: 339

Telefon: 888-3421, 888-3422, fax: 888-3499

www.itmediabolt.hu

E-mail: terjesztas@vogelburda.hu

■ Ügyfélszolgálat és bolt:

Budapest, VI. Teréz krt. 47. (Nyugati pu.-nál)

hétfő-péntek: 9-20 óráig,

szombat-vasárnap: 9-15 óráig

Féleves előfizetések

CP PREMIUM	DVD-melléklettel	7 470 Ft
CP LIGHT	lemez-melléklet nélkül	5 994 Ft

Eves előfizetések

CP PREMIUM	DVD-melléklettel	13 920 Ft
CP LIGHT	lemez-melléklet nélkül	11 388 Ft

Terjeszti: a Lapker Rt.,

az alternatív terjesztők és a Kiadó

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletága

1088 Budapest, Orczy tér 1.

Hirdetésfelvétel:

hirdetési igazgató:	Tasnádi Rózsa	rtasnadi@vogelburda.hu Tel.: 888-3443, tel./fax: 888-3495
hirdetésszerző:	Kuba Ilona	ikuba@vogelburda.hu Tel.: 888-3428
hirdetésszerző:	Háder Judit	jhader@vogelburda.hu Tel.: 888-3426
	Bálint Sámuel	sbalint@vogelburda.hu Tel.: 888-3451

■ **Előfizetés:** az ügyfélszolgálatnál személyesen, levélben, e-mailben, weboldalunkon vagy valamennyi postán, kézbesítésként, e-mailen: hirlapelofizetes@posta.hu; faxon: 303-3440
További információ: 06-80-444-444

A Computer Panorámát a Magyar Terjesztés-Ellenőrző Szövetség (MATESZ) auditálja

■ **A Computer Panorámát készítette:**

Nyomtatás: Révai Nyomda Kft.

1037 Budapest, Kunigunda útja 68.

Felelős vezető: Lázár László ügyvezető igazgató

A Computer Panorámában megjelenő valamennyi cikket és listát szerzői jog védi. Műveleink bármilyen formájában – fotókiadás, mikrofilm készítése, adatrészletekben való tárolás stb. – kizárólag a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet. A Mozak rovatban közvetlenül a gyártóktól, illetve a forgalmazóktól származó információkat közlünk.

Tájékoztatjuk olvasóinkat, hogy a különböző akcióknál, játékoknál résztvevők által megadott adatok nyilvánításunkba kerülnek. Az adatok megadásával hozzájárulnak ahhoz, hogy a kiadónk akciókra, kiadványaira, szolgáltatásaira felhívjuk a figyelmüket. Szerkesztőségünk a lapban megjelenő hirdetéseket a lehető legnagyobb átlátszóssággal gondozza, tartalmukat viszont nem vállal felelősséget.

ISSN 0865-5243

E számunk hirdetői

A	Acer	61
	Acomp	51, 75
	Alphasonic	21
	Asus	behúzás
B	itmediabolt.hu	127
	Budapest Rádió	9
C	Canon	B4
	Canon	30-31
	CD/DVD írás	121
	CD Galaxis	113
	CHIP Smart	112
	Coomp-Ker	57
	CP efi új	71
D	DVD ár	128
E	Extor	9
F	Fotocopy	11
G	GTS Magyarország	37, 125
H	Hama	41
	Hardvercomp	49, 81
	HP	60
I	InfoPatika	65
	ITMB hálózat	16
J	Játsszunk hálózatban	117
K	KimSoft	95
	Kye	13
M	Mediker	11
	MultiSoft	85
N	Navi-Gate	91
	Néző könyv	59
	Nikon	B3
P	PC Guru	26
	Pont 5N	CD
	Printrex	77
	Provimax	29
Q	Qwerty	behúzás, 105
S	Sagem M.o.	45
	SCH-Computing	CD
	SG.H	9
T	T-Online	B2
V	Volán Elektronika	95
Z	Zyxel	83, 109

Computer
ONLINE

☞ akciók • előfizetés • megrendelés • fórum • hírfelvető • hírszerző napló • sitemap
MEDIA

MMS pályázat:

1 díj: PalmOne 650 mobiltelefon

Ajánló: legfrissebb írások

XP SP2 telepítés Windows XP foltözgetés

A játék telepítése néha kószhat egy kis guzacsát a gépedre, melyre jó tanácsokat lehet adni. Ezeket az írásokat érdemes elolvasni.

Ahhoz a számmal:

Még 9 nap a következő számmal:

A tesztlabor jelenti:

Alma a Happle Mac min!

Magas árak miatt eddig az otthon felhasználók elkerülték a Happle Mac-ot, mert a "almás" gépekkel. Tovább...

Tapasztalások völi kedvelő:

Bankkártyával az interneten

A demóverziókat kényes lehet, mint a valódi kártya. Átvit száma, egyszerűen kerülnek olyan helyzetbe, hogy kellene. Tovább...

Keresés a CP-Son:

Hardver - Harding

Működés a gépemen...

Észrevettem - enni a szőrel a legelső emelkedés egy újmalas kötelező, szokás dolgot jut az eszébe. Tovább...

Gyakorlat: Kenyér, erőtelen

Digitális felhőbeállítás

A digitális gépek sikere töltésben, ám a papír kárpát nem az emelkedés mentője, hanem a felület valahogy megemés az igazi. Tovább...

Keresés a hatékonyabban

Google Desktop Search

A kiadó keresést a...

Megrendelés:

online shop

Fórum:

Fórum: foidal

Toptéma

Váltás Mac-re, fájdalom nélkül

A Mac mini megjelenésével sokak számára vált elérhetővé a Mac világa, azonban nem keveseket riaszt vissza tőle a tévhit, amely szerint Macintosh számítógépen dolgozva sok megszokott szolgáltatásról és programról kell lemondani. Írásunkban megcáfoljuk e vélekedést, s megmutatjuk, hogy a váltás lehet kellemes és fájdalommentes.

Hardver

WLAN multimédia kliensek

Minden álmunk egy házimozirendszer, de fáradtságosnak tartjuk filmjeink DVD lemezre írását? Számítógépünket már eddig is filmnézésre és zenehallgatásra használtuk, a nappaliban mégsem tudjuk elképzelni a PC-t? Van megoldás: a vezeték nélküli multimédia kliensek használata!

Gyakorlat

Google: több, mint kereső

A Google egy kiváló keresőszolgáltatás, de talán nem mindenki tudja, hogy az egyszerű kutakodásnál sokkal többre is használható. Jövő hónapban a Google által nyújtott különleges funkciók közül mutatunk be néhányat. Sajnos ezek többsége csak angolul működik, de ahol lehet, a magyar változatot vesszük szemügyre.

Kommunikáció

Mobilozzon még kényelmesebben!

Manapság már majd minden közepkategóriás telefon tartalmaz Bluetooth-vezérlőt, amelynek a segítségével viszonylag gyors vezeték nélküli kapcsolat építhető fel a telefon és a PC között. Ezután pedig az eddigieknél jóval kényelmesebbé válik a mobilozás.

Gyakorlat

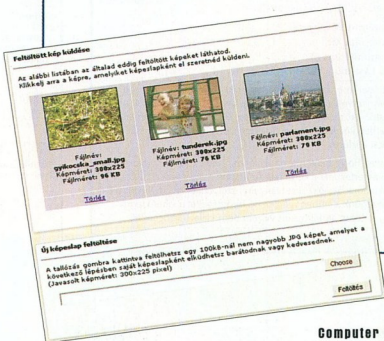
A Windows indítása USB-kulcsról

Vészhelyzet! Sajnos nébes más hátra, mint a bootolás. Nos, ahelyett hogy lemezzel vagy CD-ről bootolnánk, indítsuk el a gépet egy USB-kulcsról, ami számtalan előnnyel jár. Cikkünkben bemutatjuk, miként használhatjuk az apró flashmemóriát slusszkulcsként számítógépünk elindítására.

Kommunikáció

Üdvözet az internetről

Az internet korában alapvetően megváltoztak levelezési szokásaink, például ma már jóval kevesebb üzenetet vetünk papírra, mint azelőtt. Sőt alkalmi (születésnap, névnap stb.) képeslapokat is inkább a világháló segítségével küldünk egymásnak. Témánk már csak azért is aktuális, mivel lassanlisan itt a képeslapszezon csúcsa, a karácsony.

Gyakorlatok haladóknak

1.

2.

3.

4.

5.

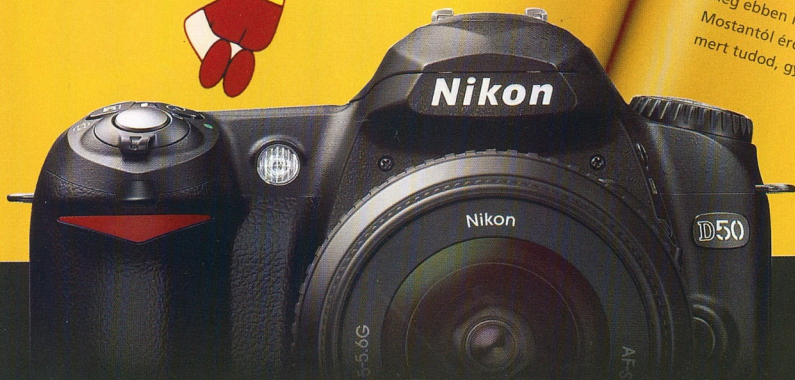

6.

A Nikon fejlesztői már
megdolgoztak a jó fotóért.
Most rajtad a sor.

Egy jó fotóért a nyaktörő
mozdulatoktól sem riadunk vissza.
Az új digitális tükörreflexes Nikon D50
még ebben is tökéletes társnak bizonyul.
Mostantól érdemes lesz fáradnod,
mert tudod, gyakorlat teszi...

Vásároljon hivatalos partnereinktől!

A Nikon Kft. magyar nyelvű garancialevélét és magyar nyelvű, az eredetivel megegyező használati útmutatót csak a holgramos matricával ellátott dobozokban talál. A magyar jogszabályoknak megfelelő garanciafejlesztéseket, illetve számos más szolgáltatásunkat csak a hivatalos, Nikon Kft. által kibocsátott magyar garancialevéllel rendelkező fényképezőgépet vásárlóknak biztosítjuk. Hivatalos partnereink listáját a www.nikon.hu oldalon találja.

Otthoni Fotóstúdió

Canon
Fotópapír

PIXMA
Nyomtató

Otthoni
Fotóstúdió

www.canon.hu/pixma

you can
Canon